

SERXWEBÛN

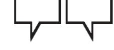
JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 33 / Hejmar 396 / Kanûn 2014

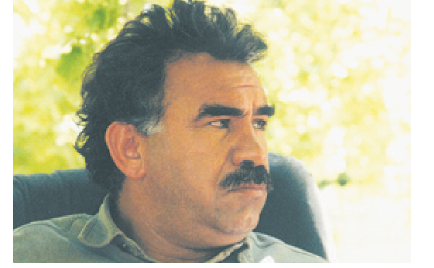
2015'e devrimci tarz ve hamle ile yüklenelim

Ortadoğu'da kim doğru politika izler ve inisiyatifli olursa o kazanır. İnisiyatif sahibi ve hamleci olmayanlar ise kaybeder. Bölgede ideolojik çizgimiz ve paradigmamız dışında siyasal ve toplumsal sorunlara cevap verecek başka bir güç olmadığından, inisiyatifli ve hamleci olmamız bizlere kazandıracaktır. Bizim her hamlemiz ve mücadelemiz verimli topraklar gibi katlamalı kazanımlar ortaya çıkaracaktır. Zaten bizim gibi hareketlerin tek kazanma şansı da doğru ideoloji ve politikalarla hamleci ve müdahaleci olmalarından ileri gelmektedir.

2015 genel seçimlerinde güçlü bir demokratik blokla AKP boşa çıkarılmazsa şiddetli bir savaş gündeme gelecektir. Türk devleti savaşı sadece Kuzey'de yürütmeyecek, Rojava'ya ve Güney Kürdistan'a da taşıyacaktır. IŞİD'le bize karşı yürüttüğü savaşın içine daha açık ve etkili bir biçimde girecektir. AKP'nin bu son saldırısı da boşa çıkarılırsa, Türk devleti çözüm için ya adım atacaktır ya da I. Dünya Savaşı sonrasındaki parçalanmanın bir benzerini yaşayacaktır. >2-5

Önder Abdullah Öcalan

Benimle muhatap olan ya anlayacak ya anlayacak

>12-14

Ahlaki ve politik toplumun inşa görevleri, komün çalışması

Duran Kalkan >18-19

Paris katliamı aydınlatılmalı

Paris katliamının üçüncü yılına giriyoruz ve hala bu katliam aydınlatılmış değildir. Katliamı aydınlatan Fransa devleti ise bunu açıklamaktan kaçınıyor. Kürtler buna sessiz kalamaz, kalmamalıdır. Paris katliamı karanlıkta kaldıkça Kürtler üzerinde inkar ve imha politikaları sürecektir. >15

Haki Karer yoldaş ile anılar

Mustafa Karasu

Haki yoldaşla ilk tanışmam, sanırım 1975 yılında grupla ilk ilişkimden kısa bir süre sonraydı. Tanışmamızın ardından bende bıraktığı ilk izlenim; büyük bir sadelik, dürüstlük ve sosyalizmin sarsılmaz militanı olduğu yönündeydi. >20-21

2015 büyük mücadele yılı olacak

➔ Akdeniz'den Zagroslara kadar bin 500 kilometreyi geçen bir hat üzerinde DAİŞ faşizmiyle hareket ve halk olarak savaşıyoruz. Onlarca cephede savaş yürütüyoruz. Bu direnişe karar vermek ve onun bedelini göze almak önemli bir karardı, tarihsel bir duruştu. 2014 gerçekten de devrim yılı oldu.

➔ 2015 seçimleri öncesi yoğun bir siyasi mücadele süreci olacağı kesin. Sonrası da çatışmalı olabilir. Böyle olmaması AKP'nin çözümü kabul etmesine bağlı. AKP ise oyalamaya çalışıyor, buna fırsat vermemek lazım. Aralık ayı sonuna kadar durum netleşmeli ve Ocak olmadan heyetler müzakereye oturmalı. >6-8

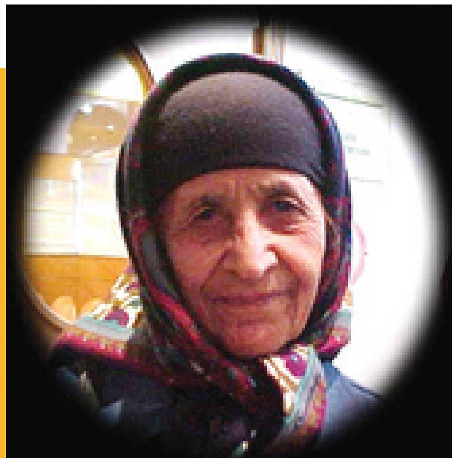

Gülizar Kaytan

Hatice Altun

>9-11

Geriye direniş, cesaret, onur ve yiğitler bıraktılar

Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'daki siyasal durum, devrimci tarz ve hamleyle mücadeleyi geliştirip sonuç almayı 2015'te önümüze görev olarak koymuş bulunmaktadır

Mustafa Karasu

Ortadoğu, tarihinin en çelişkili ve çatışmalı durumunu yaşamaktadır. Ortadoğu'da yaşananlar krizden öte, her bakımdan bir kaos niteliğindedir. Bu kaosu yaratan beş bin yıllık iktidarcı devletçi sömürücü sistem, 20. yüzyılda kurulan siyasi düzen ve reel sosyalizmin yıkılışından sonra bölgede yeni bir düzen kurma arayışı ya da düzensizlik. Çünkü reel sosyalizmin yıkılışından sonra eski dengeler dağılmış ama yeni bir denge ve statüko ortaya çıkmamıştır.

Eğer sorun sadece statükonun yıkılması sonrası yeni bir düzenin kurulması olsaydı, bu kadar süren çatışma ve dökülen kandan sonra yeni dengeler kurulur ve bölge statükosu göreceli de olsa oluşurdu. Ancak bir türlü yeni dengeler oluşmamakta, bir bölge düzeni kurulmamaktadır. Bu nedenle yaşanan kaosun nedenlerini daha kapsamlı ele almak, çözüm yollarını da buna göre oluşturmak gerekmektedir.

Ortadoğu ilk siyasal ve sosyal sorunların ortaya çıktığı coğrafyadır. İlk sosyal sorun olan kadın üzerindeki egemenlik, ilk sömürü ve hiyerarşi de sınıflar da şehir de devlet de bu coğrafyada peydah olmuştur. Sorunların kök hücresi, kök coğrafyası Ortadoğu'dur. Sorunların coğrafyası olan Ortadoğu'da sorunlar kat kat birikerek katmerleşmiştir. İnsanlığın beşiği, ilk kültürün ve değerlerin yaratıldığı coğrafya burası olduğu gibi, sorunların en somut ve karakteristik bir biçimde kendini dışa vurduğu coğrafya da burasıdır. Bu açıdan sorunların burada ağırlaşması, çözümünün de bu topraklarda aranması tesadüfi değildir. Tek tanrılı büyük dinlerin bu coğrafyada neşet edip büyümesinin tesadüf olmadığı gibi!

Reel sosyalizmin yıkılışıyla birlikte devletçi, iktidarcı sömürücü sistemin ve son temsilcisi kapitalist sistemin tüm sorunlarının pandoranın kutusu gibi ortalığa saçılması gerçeği yaşanmıştır. Çünkü reel sosyalizm, devletçi sistemin ve son temsilcisinin tüm kötülüklerinin ve ayıplarının ortaya çıkmasını engelleyen bir paratoner rolünü oynamaktaydı. Özellikle reel sosyalizmin II. Dünya Savaşı'ndan sonra yanlışlıklarında derinleşmesi böyle bir durumu ortaya çıkarmıştır. Bir nevi devletçi kapitalist sistemin sorunlarının ağırlaştığı yerlerde reel sosyalizm ve onun türevi olan ulusal kurtuluşçuluk bu ayıpları ve yetersizlikleri örten bir rol oynama durumuna düşmüştür.

Aslında II. Dünya Savaşı ve yarattığı sorunlar, devletçi sistemin ve onun son temsilcisi kapitalizmin iflasını ortaya çıkarmıştır. İktidarcı devletçi sistem II. Dünya Savaşı'nda çökmüştür. Ancak postmodernizmin rötuşları ve reel sosyalizmin yarattığı sahte umutlar bu çöküntünün üstünü bir süre daha örtmüştür. Reel sosyalizmin çöküşüyle tüm sorunlar sistemin içine taşınmış, bunun sonucu devletçi iktidarcı sömürücü sistem köklü krizlerin, çözümsüzlüklerin girdabı içine girmiştir.

İşbirlikçi İslam'a dayanan yeni düzen arayışları

İktidarcı, devletçi sömürücü sistemin en büyük kriz ve kaosunun Ortadoğu'da yaşanması bu çerçevede anlaşılır bir durumdur. Devletçi sistem kriz üreten bir karaktere sahipse ve daha II. Dünya Savaşı'nda anlamsız hale gelmişse tabii ki develetçi sistem ilk çıktığı ve sorunların katmerleştirdiği Ortadoğu da kaos içine girecektir.

İran-Irak savaşı kapitalist modernist sistemin kendisi önünde engel gördüğü İran'ı dize getirmek için çıkarılmıştır. Daha sonra da İran savaşında destekledikleri Saddam'ın 1991'de Kuveyt'e saldırmasının önünü açarak Ortadoğu'ya köklü müdahalenin zeminini yaratmışlardır. I. Körfez Savaşı'nda Irak'ı etkisizleştirip Çekiç Güçle varlığını somut olarak sürekleştiren ABD, 2003 yılındaki II. Körfez savaşıyla müdahalelerini boyutlandırmış ve Irak'ı düşürmüştür. Bu müdahaleler sermayenin serbest ve güvenli dolaşmasını sağlama ve sistemin kendi kendisini tamamen hakim kılacağı bir hesap ve planlama ile yapılmıştır. Ancak Ortadoğu'daki sorunları anlamada büyük bir yüzeyselliği yaşadıklarından yanlış hesap Ortadoğu'dan dönmüştür. Sorunları iki yüzyıllık olan ABD ile sorunları dört yüzyıllık ele alan Avrupa, sorunları beş bin yıllık olan Ortadoğu'da amiyane deyimle çarpılmışlardır.

Sistemin öncüsü ABD'nin körfez savaşında Avrupa'yı bile karşısına alarak müdahaleye yönelmesi, Ortadoğu'nun yaşadığı sorunları anlamadığını ortaya koymuştur. Nitekim bir süre sonra müdahalesine Avrupa ülkelerini de kattığı gibi, bölgenin işbirlikçi statükocu güçlerinin bir kısmıyla da ortak hareket etme politikasına yönelmiştir. **Baker Planı**'nın körfez savaşını yeni bir politik strateji ve ittifak politikasına dayandırdığı bilinmektedir.

Kapitalist sistem eski işbirlikçileri yerine yeni işbirlikçiler ararken, Arap halklarının sadece siyasi olarak değil, sosyal ve kültürel karakteriyle de ayağa kalkması ABD'yi işbirlikçi İslam'a dayalı yeni bir Ortadoğu yaratmaya yöneltmiştir. Bunun için de kendisine yakın gördüğü İslami siyasi güçleri desteklemiş ve iktidara gelmelerini sağlamıştır. Eski işbirlikçilerin kendine işbirlikçilik yapmada hevesli kesimlerinin toplumsal temeli ve desteği olmaması, her zaman sistemi zorlayan bir durum yaşatmıştır. İşte yaşanan bu sıkıntılardan dolayı toplumlar ayağa kalkınca hemen işbirlikçi İslam'a dayalı yeni bir Ortadoğu düzeni kurma hedefiyle hareket etmiştir.

I. Körfez Savaşı sonrası yaşananlar, Afganistan ve Irak işgalinin sonuç vermemesi sonrası ortaya çıkan, **Arap Baharı** olarak tanımlanan halk ayaklanmalarının bölge dengelerini daha da altüst etmesi ve Suriye'de yaşanan iç savaşın bölgesel ve uluslararası karakter taşıması 1916'da **Syks Picot Anlaşması**'yla şekillenen Ortadoğu düzenini yerle bir etmiştir. Artık eski düzeni sürdürmek, hatta rötuşlarla restore etmek mümkün değildir. Halklar kendisi açısından özgürlük ve demokrasi için ayağa kalkarken, ABD de kendi çıkarını koruyacak yeni bir işbirlikçi düzen kurma çabalarına yönelmiştir. Arap Baharı denen halkların ayağa kalkışı sonrası işbirlikçi İslam'a dayanan yeni düzen arayışı bunun sonucudur.

Tunus'ta İslamcıların önemli bir siyasi güç olması, Mısır'da **İhvan-ı Müslim**'in iktidara gelmesi, Libya'da Mısır'a dayanılarak Islam maskeli gruplar tarafından Kaddafi'nin trajik sonu, bu yönlü politikanın pratikleşmesi ve zemini olarak görülmüştür. Bu rüzgar kısa sürede sistemle çelişen Suriye'ye yöneltilmiştir. Kapitalist modernist sistem Suriye'de de işbirlikçi İslam'a dayalı bir rejim ortaya çıkarıp buna dayanarak yeni Ortadoğu düzeni yaratmayı hesaplamıştır. Çünkü Suriye'de kurulacak bir sistem tarihte olduğu gibi Ortadoğu'nun da şekillenmesini sağlayacak bir karaktere sahip olacaktır. Bilindiği gibi Türkiye de 1517'de Suriye'yi ele geçirerek Ortadoğu'nun kapısını açmış, Suriye üzerinden tüm Ortadoğu'ya hakim olmuştur.

Türkiye, ABD'nin Libya'ya yönelik müdahalesindeki kararlılığı görerek o güne kadar bir taraftan ABD ve Avrupa'ya, diğer taraftan İran, Suriye, Irak ve KDP'ye dayalı olarak bölge politikası ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme ittifakını bir tarafa bırakarak tamamen ABD atına binerek hedeflerine ulaşmayı planlamıştır. *"NATO'nun Libya'da ne işi var"* diyen Tayyip Erdoğan, bir hafta sonra **NATO İzmir üssünü** Libya'ya müdahalenin üslerinden biri haline getirmiştir.

Libya'nın kısa sürede düşürüldüğünü gören Türkiye, Suriye'ye müdahalenin aktif aktörü olarak yeni Suriye'nin şekillenmesi ve bu temelde Ortadoğu'da oluşacak düzende en etkili güç olmak istemiştir. Bunun için de hemen muhaliflerle ilişkilenmiş, Türkiye'yi onların üssü yapmış, her türlü desteği bu güçlere vermeye başlamıştır. Türkiye Suriye'deki muhaliflere verdiği destek ve topraklarını kullandırmasıyla savaşın doğrudan tarafı ve yürütücüsü haline gelmiştir. Öyle ki, Suriye'de Sünni bir rejim yaratmayı ve buna dayanarak da tüm Ortadoğu'nun belirleyici gücü ve ABD'nin Ortadoğu'da dayanacağı tek seçenek olmak istemiştir. Bu çerçevede de kendi gücü ve pozisyonuna dayanarak ABD'yi kullanmayı ve Ortadoğu'da öngördüğü tüm hedeflere ulaşmayı düşünmüştür. Suriye'de hem ABD'nin hem de Türkiye'nin planları tutmamış, öyle ki ABD ile Türkiye karşı karşıya gelmişlerdir.

"AKP'nin ve devletin oyununu bozacak tek şey, halkın örgütlenmesi, meşru savunmasını güçlendirmesi, bu tür saldırıları püskürtmesi, kırması ve caydırmasıdır."

ABD kendine işbirlikçi siyasal İslam yaratmak isterken, iktidarcı siyasal İslamcı güçler tüm Ortadoğu'da İslami güçlerin gelişmesinden güç alarak sisteme dayanma yerine, kendi düşündükleri iktidarcı devletçi sistemi kurma doğrultusunda hareket etmeye başlamışlardır. Bir taraftan ABD'nin Irak işgali döneminde güçlenen İslamcı hareketlerin, diğer taraftan Ortadoğu genelinde gelişen İslamcı akımların etkisi ve Türkiye'nin desteğiyle Suriye'de kısa sürede ABD, İsrail ve Lübnanlı Hıristiyanları rahatsız eden devletçi iktidarı İslamcı bir siyasi güç ortaya çıkmıştır. ABD ve Avrupa, bu güçlerin Suriye'de iktidar olmasını engelleyen bir politika izlemişlerdir. Suriye rejimi ile bu güçlerin çatışması ve her ikisinin yıpranarak kendisine muhtaç hale gelmesini beklemiştir.

Ortadoğu dengeleri altüst oldu, Türkiye kaybetti

Bu durumdan yıkılmayla yüz yüze gelen Esad rejimi yararlanmış ve ayakta kalmaya çalışmıştır. Kuşkusuz İran rejiminin desteği, Hizbullah'ın bu savaşta yer alması ve Rusya Baas rejiminin yıkılmasını engellemede rol oynamış olsalar da Esad'ın yıkılmasını esas olarak önleyen, ABD ve Avrupa'nın İslamcı örgütlerden rahatsızlık duyan politikalarından yararlanması olmuştur. Rejimin direncini en fazla arttıran bu durum olmuştur. Öyle ki Esad rejimi

IŞİD'in ilerlemesine müdahale etmeyerek ABD ve Batı'ya bağlı güçleri tükenmesini hedefleyen ve IŞİD karşısında kendisinin tercih edilir hale gelmesini sağlayan bir politika izlemiştir. Türkiye'nin El Nusra ve IŞİD gibi örgütleri desteklemesi, ABD, Avrupa ve İsrail'in bunu tehlikeli görmesi, Baas rejimini bugüne kadar yaşatmıştır. Bu çerçevede Baas'ın bugüne kadar varlığını sürdürmesinden, Suriye'de demokratik değil de kendi etkisinde ve Kürtleri ezecek bir iktidar isteyen Türkiye de sorumludur. Hatta demokratik dinamiklerin gelişmesini engelleyen esas güç olduğundan birinci derecede Türkiye sorumludur. Bu açıdan IŞİD'in varlığından da, Esad'ın iktidarını sürdürmesinden de sorumlu olan güç Türk devletidir.

Türk devleti Suriye politikasını Kürt düşmanlığı üzerine kurmuştur. Hala da bu politikasını sürdürmektedir. Türk devleti Suriye'de aktif rol oynayarak ABD desteğini almayı sağlamak ve kendine yakın bir iktidar yaratmak istemiştir. Böylece hem Ortadoğu'da etkin olmayı, hem de bu destekle Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmede daha güçlü pozisyona gelmeyi amaçlamıştır. Bunun için de Suriye'de Kürtlerin yararlanmasını engellemek için Baas rejiminin erkenden düşmesi doğrultusunda çabalarını en üst düzeye çıkarmıştır. Bu nedenle muhalefet içindeki İslami kesimleri olabildiğince desteklemiştir. Ancak Baas rejimi erken yıkılmadığı gibi, devlet birçok bakımdan dağıldığından Suriye'deki iktidar boşluğu ve güçler arası çatışma uzadıkça uzamıştır. Bu durum da Rojava Devrimi'nin güçlenmesi ve gelişmesi için büyük fırsatlar ve imkanlar sunmuştur. Türk devletinin Suriye politikalarındaki amaçları gerçekleşmezken, korktuğu başına gelmiş; Kürtler Suriye'de güç kazanmıştır.

Türkiye Suriye'de istediği hedefine ulaşamadığı gibi, Ortadoğu'da dayanmak istediği Mısır'daki Müslüman Kardeşler iktidarı ABD'nin orduya verdiği destekle devrilmiştir. Bir anda Ortadoğu dengeleri yeniden altüst olmuştur. Bu durumda en fazla zorlanan ve kaybeden güç Türkiye olmuştur. AKP Hükümeti Kürt sorununda yanına KDP'yi, Ortadoğu'da da Mısır'ı alarak kendini güç kılmayı hedeflemiştir. Ancak Mısır ayağını erken kaybederek boşa düşmüştür.

Türkiye Mısır'ı kaybederek Suriye politikasında zorlanma yaşayıp Rojava Devrimi karşısında da sıkışınca eski Saddam yanlıları, IŞİD ve KDP ile Sünni bir ittifak yaparak Ortadoğu politikalarını etkilemek istemiştir. Bu ittifakın içine Katar'ı da katarak Irak rejimi karşıtları, Suriye rejimi karşıtlarıyla ortak hareket edecek; böylece bölge politikasında herkes kendisine muhtaç olacaktı. Bunu başarırsa PKK'yi tasfiye etmede avantajlar kazanacaktı.

İşbirlikçi İslam'a dayalı ABD bir süre sonra görmüştür ki, hala kendi sistemine Ortadoğu'da işbirlikçilik yapacak İslamcı siyasi hareketler zayıftır. Birçok İslami hareketin üzerinde daha fazla çalışmadan, sistem içileştirmeden mevcut durumlarıyla işbirlikçi İslam'a dayalı bir Ortadoğu düzeni kurmak zordur. ABD, işbirlikçi İslamcılarla ilişkiyi sürdürmek; birçok İslamcı grubu daha fazla işbirlikçi çizgiye çekme çalışması yürütmek; ancak şu anda bunlara dayanarak bir sistem kurmak erkendir biçiminde bir karara varmış, bu nedenle yeni politik yaklaşımlar içine girmiştir. Bu da klasik böl, parçala, çatıştır, zayıf düşür ve böylece hegemonya sağla politikasıdır. IŞİD'e göz yumulması, IŞİD'le parçalı Suriye ve Irak yaratılma politikası böyle gündeme girmiştir. IŞİD'i tam bir provokasyon gücü ve bazı güçleri korkutup kendine bağlama unsuru olarak kullanmıştır. Barack Obama'nın "***IŞİD'in Musul'a girişine müdahale etseydik Maliki'ye güç verirdik***" demesi, nasıl bir IŞİD, nasıl bir Irak politikası izlediklerinin itirafı olmuştur.

ABD'nin İslamcı siyasi akımları frenleme ve zayıflatma politikasında İsrail ve Lübnanlı Hıristiyanların rolü bulunmaktadır. Hıristiyan ve başka inançtan diğer toplulukların tehdit altında olması da ABD ve Avrupa'yı böyle bir politikaya yöneltmiştir. Türkiye'deki İslamcı bir iktidarla Suriye'deki İslamcı bir iktidarın ortak hareket etmesi de öngördükleri Türkiye projesinin çökmesi açısından tehlikeli görülmüştür. Bu nedenle Türkiye'nin Güney'inde güçlü siyasal İslamcı bir iktidar görmek istememişlerdir. Çünkü Türkiye tarihsel olarak yarı Avrupalı olan, beş yüz yıldır Avrupa ile ilişki içine giren, son yüz elli yıldır da Avrupa'nın siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel sistemine entegre edilmek istenen bir ülkedir. Bu açıdan Türkiye'nin kendi yörüngelerinden çıkmamasını istemişlerdir. Bir zamanlar eksen kayması tartışmalarının yapılması da Türkiye'ye verilen rolden kayma olarak görüldüğünden gündemleştirilmiştir. ABD ve Avrupa'nın Suriye'de Türkiye'yle yakın ilişki içinde olacak bir İslamcı iktidara neden karşı oldukları bu çerçevede daha da anlaşılır olmaktadır.

IŞİD'i herkes kullanmak isterken, IŞİD de herkesi kullanma politikası izledi

Kuşkusuz Türkiye'nin Arap Sünni İslamcı gruplarla ilişkileri bu güçlerin hem iktidarcı, hem milliyetçi, hem de Kürt düşmanı karakterlerinden dolayı başta Kürtler olmak üzere tüm Ortadoğu halkları için büyük tehlikeler taşımaktadır. Çünkü Türkiye'deki AKP iktidarı da, bu Sünni milliyetçi Arap kesimler de demokrasi ve özgürlük karşıtıdırlar. Halkları baskı ve zulümle yeni bir hegemonya içine alarak tüm demokrasi dinamiklerini ezmek istediklerinden, halkların da karşı çıkması ve mücadele etmesi gereken bir zihniyet olmaktadır. IŞİD'in saldırıları ve bölgede Türkiye desteğiyle yeni dengeler yaratması karşısında Kürt özgürlük güçleriyle IŞİD'e karşı koalisyon kuran güçlerin ortak düşmana karşı aynı safa düşmeleri, Türkiye ile IŞİD gerçeğinin bu karakterlerinden ileri gelmektedir.

Şu açıktır ki, IŞİD'i birçok güç kullanmaktadır. Kürt Halk Önderi, Ortadoğu'nun JİTEM'i ve 'ortak fahişe' olarak tanımlamıştır. Bu tanımlamalar IŞİD'in tüm gerçeğini gözler önüne sermektedir. Ancak ortaya çıkmıştır ki, IŞİD'i herkes kullanmak isterken, IŞİD de herkesi kullanma politikası izlemektedir. Nitekim IŞİD Musul'u ele geçirdikten sonra kontrolden çıkıp her tarafa el atar duruma gelince uluslararası güçler ve bazı bölge güçleri IŞİD'i frenleme, zayıflatma ve kontrol altına alma politikalarına yönelmişlerdir. Her güç, kontrol altına alınmış IŞİD gerçeğinde iyi bir ajan ve kullanılan aktör görmektedir. Ancak Türkiye ise desteğini sürdürüp IŞİD'i güçlendirerek IŞİD'i Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme karşılığında uluslararası güçlere pazarlama politikası yürütmektedir. IŞİD'e karşı kurulan koalisyonla Türkiye'nin karşı karşıya gelmesi bu nedenledir. Türkiye "Kobanê neden bu kadar önemli, stratejik değil, Halep stratejik" derken, aslında IŞİD'le birlikte kendisini de pazarlamaya çalışmaktadır. Kürt karşıtı olursanız hem IŞİD'i size satarım, hem de işbirlikçiliğinizi yaparım mesajı vermektedir. AKP'nin böyle bir tehlikeli Kürt düşmanlığı politikası izlediği görülmektedir.

Bu nedenle Kürt Özgürlük Hareketi karşısında IŞİD'i desteklemekte ısrar etmektedirler.

Türk devleti Rojava Devrimini boğmayı önüne koymuştur. Bunun için başından beri El Nusra, IŞİD ve KDP ile birlikte Rojava Devrimini boğmak için çalışmıştır. KDP, AKP ile işbirliği içinde Rojava Devimine ihanet içinde olmuştur. Eğer bugün Rojava Devrimi zorluklar ve sıkıntılar yaşıyorsa bunun en büyük sorumlusu KDP'dir. KDP, AKP ile sürdürdüğü Özgürlük Hareketi karşıtı kirli ilişki ve ittifakı Rojava'da daha da çirkin bir biçimde yürütmektedir. Hem AKP hem KDP El Nusra ve IŞİD saldırılarıyla Rojava Devriminin dağılacağını beklemişlerdir. KDP petrol bölgesini ele geçirecek, buraları petrol emirliğine bağlayacak, Kobanê ve Afrin ise IŞİD'e terk edilecekti. Rojava Devriminin direnişi AKP, KDP, IŞİD planları Rojava'da bozmuştur. AKP, KDP, IŞİD ilişkileri Maliki düşmanlığıyla daha da geliştirilip her gücün kendi muhalifini ve karşıtını ezdiği bir ittifaka dönüşmüş, Musul'un ele geçirilişiyle birlikte Ortadoğu'da dengeler değiştirilmiştir.

> ***"Türkiye'nin Kürt politikası değişmediği ya da uluslararası güçlerle IŞİD karşılığında Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme konusunda anlaşmadığı müddetçe Türk devletinin IŞİD'le işbirliği sürecektir. Türk devleti IŞİD'le sadece bölge politikalarında etkili olmak istemiyor, Kürt Özgürlük Hareketi'ni IŞİD'le uğraştırarak içeride de rahatlamayı amaçlıyor. Bu açıdan IŞİD'le mücadeleyi kısa süreli değil de uzun süreli düşünmek gerekmektedir."***

Ancak Musul'un ele geçirilmesinden sonra IŞİD ile KDP arasındaki ilişki bazı nedenlerle bozulmuştur. Ne KDP IŞİD'in dediğini ne de IŞİD KDP'nin dediğini yerine getirecek durumda olduğundan IŞİD KDP'nin de iktidarını kaybedeceği bir saldırı başlatmıştır. IŞİD'in Musul sonrası politikaları, Şengal, Maxmur ve Hewler'e yönelik saldırıları, bu saldırılar karşısında gerilla direnişi IŞİD'in hesaplarını bozduğu gibi, PKK karşıtlığı üzerinden izlediği yanlış politikalar sonucu KDP'yi de büyük bir güç ve itibar kaybına uğratmıştır. Öyle ki Hewler'in boşaltılması ve Güney Kürdistan'ın IŞİD denetimine girmesi tehlikesi ortaya çıkmıştır. Ancak gerillanın direnişi ve ABD'nin hava saldırıları bu tehlikeyi durdurmuştur.

Gerillanın Şengal'deki Direnişi, Şengal'in stratejik yerlerini tutması Şengal'in düşmesini engellediği gibi, IŞİD'in Şengal'e hakim olarak Rojava Devrimine yönelmesi ve Güney Kürdistan'ı tehdit etmesinin de önünü almıştır. Bu açıdan Şengal'deki direnişin askeri ve siyasi stratejik değeri çok büyük olmuştur.

Kuşkusuz Şengal Direnişi, ideolojik duruşu, Êzidî Kürtleri korumada gösterdiği ısrar, Şengal için öngördüğü demokratik özerklik projesi tüm insanlığı derinden etkilemiştir. Önder Apo'nun çizgisinin ve PKK'nin anlaşılmasında tarihsel bir rol oynamıştır. Bu yönüyle Şengal Direnişi sadece askeri ve siyasi değil, ideolojik, felsefi ve paradigmasal özellikler taşımaktadır. Önder Apo'nun Şengal için önerdiği tedbir ve çalışmaların son anda ve sınırlı biçimde uygulanmasının ortaya çıkardığı sonuçlar, Önder Apo gerçeğinin ve öngördüğü yaşam projesinin ne düzeyde gerçekleşebilir ve halklar için tek çözüm yolu olduğunu gözler önüne sermiştir. Şengal Direnişi sadece Şengal'i savunmada rol oynamamış, daha sonraki Kobanê Direnişinin kırılmamasında, Kobanê Direnişi şahsında Özgürlük Hareketi'nin dünya ve bölge çapında güç olmasında da çok etkili olmuştur. Çünkü Rojava Devrimi ve Kobanê şahsında Önder Apo ve Önderlik çizgisinin tanınması ve etkili olmasında Şengal Direnişinin rolü çok önemli olmuştur. Şengal'de gösterilen direniş olmadan, Rojava Devriminin ve Kobanê'nin bölge düzeyinde ve dünyada bu kadar etkili olması söz konusu olamazdı. Yine Güney Kürdistan'ın diğer alanlarına gidişimiz, Maxmûr'daki direnişimizde de Şengal'deki direnişin etkisini görmek gerekmektedir. Bugün Kerkük'te ve çevresinde varsak, bunu sağlatan da Şengal'deki direnişimizin tüm Kürt toplumunda yarattığı etki ve itibardır. Şengal Direnişi sadece Güney Kürdistan'da ve tüm Ortadoğu'da değil, dünyada hareketimizin meşruiyetini yeni bir boyuta taşımış, bu meşruiyet ve güç karşısında KDP gerillanın Güney Kürdistan'daki varlığına karşı çıkamaz hale gelmiştir.

IŞİD'le mücadeleyi kısa süreli değil uzun süreli düşünmek gerekmektedir

Kobanê Direnişi siyasi olarak bir bölgesel ve uluslararası savaş alanı haline gelmiştir. Türk devletinin sürekli neden Kobanê demesi, burada yürütülen direnişin bölgesel etkileri ve sonuçlarının nasıl olduğunu bilmesindendir. Çünkü Türk devleti Kobanê saldırısını bölgesel etkinliğini arttırmak, IŞİD'le birlikte bölgesel politikalarda yönlendirici olmak için başlatmıştır. Kobanê saldırısının arkasında esas olarak Türk devleti olduğu gibi, hala bu saldırıda gösterilen ısrarın arkasında da Türkiye vardır. Türkiye, "*Musul konsolosluğumuz esir alındı*" diyerek Musul ve Şengal saldırılarındaki rolünü gizlemek istediği gibi, Süleyman Şah Türbesi tehdit altındadır diyerek de Türkiye ile IŞİD'in Kobanê'ye ortak saldırısını örtmek istemektedir. Özel kuvvet Musul ve konsolosluğu üs olarak kullanırken; Kobanê'ye saldırıda da Süleyman Şah Türbesini üs olarak kullanmaktadır.

Türkiye IŞİD'le kader ortaklığı yaptığından, Kobanê saldırısında da ortaklığını sürdürmektedir. Uluslararası güçlerin baskısına rağmen IŞİD'e karşı koalisyon içinde ısrarla yer almaması bu ortaklığın sonucudur. IŞİD'le işbirliğini KDP'li bir grubun Kobanê'ye geçmesine izin vererek gizlemek istemiştir. Nitekim bu geçişten sonra Türk devleti üzerindeki baskılar hafiflemiştir.

Türk devleti Kobanê Direnişinin kısa sürede kırılacağını hesaplamıştır. Böylece Afrin de düşürülecek, Türkiye ile IŞİD uzun bir sınır komşusu olacak; Rojava Devrimi kuşatılmış olarak Suriye genelindeki siyasi etkisi ortadan kaldırılacaktı. Bu gerçekleştiğinde de Türkiye IŞİD üzerinden Suriye ve Ortadoğu politikalarında yeniden etkin olacaktı. İşte Kobanê bunu önlediği ve Türk devletiyle IŞİD ilişkisini açığa çıkardığı için Türk devleti çok öfkelenmiştir. Türkiye'nin Kürt politikası değişmediği ya da uluslararası güçlerle IŞİD karşılığında Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezme konusunda anlaşmadığı müddetçe Türk devletinin IŞİD'le işbirliği sürecektir. Türk devleti bir taraftan IŞİD gibi bir siyasi aktörü elinin altında tutarak Ortadoğu'da varlığını sürdürmek isterken, bu politikası sonucu diğer taraftan da dış politikada bir çıkmaza girmiş bulunmaktadır. Türk devleti dış politikasını Kürt düşmanlığı üzerine kurduğundan Kürdistan'da IŞİD'i Kürdistan devrimine karşı kullanmaya devam edecektir. Türk devleti IŞİD'le sadece bölge politikalarında etkili olmak istemiyor, Kürt Özgürlük Hareketi'ni IŞİD'le uğraştırarak içeride de rahatlamayı amaçlıyor. Bu açıdan IŞİD'le mücadeleyi kısa süreli değil de uzun süreli düşünmek gerekmektedir.

Öte yandan Kürt Özgürlük Hareketi'yle IŞİD arasındaki mücadele kaçınılmaz hale gelmiştir ve kısa sürede sonlanması da beklenmemelidir. IŞİD Ortadoğu'daki kaosun sonucu ortaya çıkan bir güç olduğu gibi, bu kaosu derinleştirerek tam bir devrimci ortam yaratmıştır. Ortadoğu'daki siyasi gelişmeler ve kaos, sorunları devrimci tarzda çözümlemeyi gündeme koyduğu gibi, IŞİD'in varlığıyla birlikte Ortadoğu'da sorunları devrimci tarz dışında çözmek imkansız hale gelmiştir.

IŞİD gerçeğine eli alırken sadece günlük politik yaklaşımlar içine sığdırmak yanlıştır. Kuşkusuz dönemsel politikalarla bağı vardır. Yine birçok gücün kullanması sonucu kısa sürede etkili hale gelmiştir. Ancak Ortadoğu'da iktidarcı İslamcı siyasal güçlerin her yerde güç haline geldiği düşünülürse ve bu güç olma durumunun uluslararası güçleri de tehdit ettiği dikkate alınırsa, IŞİD ve her türden İslamcı hareketleri daha boyutlu ve tarihselliği içinde ele almak gerekmektedir. Dikkat edilirse bu tür hareketler en fazla da reel sosyalizmin yıkılışından sonra kendilerini güçlendirme imkanı bulmuşlardı.

Reel sosyalizm belli düzeyde halklar için bir umudu ifade ediyordu. İktidarcı devletçi sistem karşısında halklar özgürlük ve demokrasi arayışlarını yüzlerini reel sosyalizme dönerek karşılamaya çalışıyorlardı. Ancak reel sosyalizmin yıkılışı en fazla da Ortadoğu'da bir ideolojik boşluk doğurmuştur. Ortadoğu'nun maddi değil, manevi uygarlık merkezi olduğu düşünülürse ideolojik boşluğun sonuçlarının en fazla da Ortadoğu'da görüleceği açıktır. Reel sosyalizmden sonra başka hiçbir hareket de ideolojik boşluğu doldurmadığından bu hareketler İslam'ın tarihsel kültürüne ve değerlerine de seslenerek verili ortamda kendilerini rahatlıkla güçlendirme imkanı bulmaktadırlar. Kuşkusuz Önder Apo'nun paradigması, ideolojik ve politik çizgisi halkların tüm sorunlarına çözüm bulacak derinliğe ve karaktere sahiptir. Ancak Hareket olarak bölge halkları için alternatif olma gücümüzü ve örgütlülüğümüzü geliştiremediğimizden bu güçlerin verili değerlere seslenerek ve istismar ederek kendini güçlendirmesi söz konusu olmaktadır. Öte yandan insanlığın beşiği olmuş, büyük uygarlıklar yaratmış, tek tanrılı dinleri ortaya çıkarmış Ortadoğu, kapitalist modernitenin ve maddi uygarlığın gelişmesiyle birlikte ötelenen bir coğrafya haline gelmiştir. Özellikle Arapların kırk parçaya bölünmesi, İslami değerlerin ve kültürün oryantalist bakışla horlanması ve ötelenmesi Arap toplumunda büyük bir öfke birikimine yol açmıştır. Dolayısıyla reel sosyalizmin yıkılmasından sonra ortaya çıkan ideolojik boşluk, siyasi olarak eski dengelerin tümden yıkılması bu öfke birikiminin patlamasına yol açmıştır. Bu açıdan IŞİD gibi iktidarcı devletçi faşist karakterdeki hareketlere karşı mücadele ederken bu hareketleri iyi tanımak ve

bunlara karşı mücadele yöntem ve araçlarını doğru ve etkili geliştirmek çok çok önemlidir. Özellikle bu hareketlere karşı mücadele ederken İslam'a doğru yaklaşım içinde olmak, İslam'ın demokratik ve kültürel değerlerini demokratik sosyalizmin kaynakları ve değerleri haline getirmek, öte yandan Arap karşıtlığı gibi bir duruma düşmemek çok çok önemlidir. Bu açıdan Önder Apo'nun dinlere verdiği anlam ve İslam'ın doğru ele alınışıyla demokratik ulus anlayışımızın etkili ortaya konması ve pratikleştirilmesi çok önem kazanmış bulunmaktadır.

Ortadoğu'da 20. yüzyılın başında olduğu gibi yeni dengeler ve yeni statüler oluşacaktır. Bu da tüm bölge ülkelerini ve halklarımızı ilgilendirmektedir. Özelikle de 20. yüzyılda yok sayılan Kürtleri ilgilendirmektedir. Ortadoğu'da yaşanan tüm gelişmeler Kürtlerin de kaderini belirleyecektir. Bu açıdan Kürtler 20. yüzyıldaki gibi izleyen konumunda ya da pasif kaldıkları takdirde yeni kurulacak statünün altında kalma tehlikesi doğacaktır. Gelişmelerin hızlandığı ve yoğunlaştığı günümüzde kim doğru politikalar izler ve inisiyatifli olursa onlar kazanacak, doğru politikalar temelinde inisiyatifli ve hamleci olmayanlar ise kaybedecektir. Bu gerçeklikler dikkate alındığında kırk yıllık mücadelesiyle savaşan bir halk gerçekliği ortaya çıkarılarak önemli örgütlenmeler yaratmış; askeri ve siyasi gelişmelere yön verecek ideolojik doğrultuya sahip olan, bölgede ve uluslararası alanda etkisi artan hareketimizin bu büyük imkanları değerlendirerek inisiyatifli ve hamleci olarak gelişmelere yön vermesi gerekmektedir. Ortadoğu'da ideolojik çizgimiz ve paradigmamız dışında siyasal ve toplumsal sorunlara cevap verecek başka bir güç olmadığından, inisiyatifli ve hamleci olmamız bizlere olmasını düşündüğümüzden daha fazla kazandıracaktır. Bizim her hamlemiz ve mücadelemiz verimli topraklar gibi katlamalı kazanımlar ortaya çıkaracaktır. Önder Apo bu gerçekliği görerek bizlerin önünde Rus ve Fransız Devrimleri gibi devrimler yapma olanağımız olduğunu hatırlatmıştır ve vurgulamıştır. Ancak tereddütlü olduğumuz zaman hep büyük fırsatlar kaçırmışız; ama daha cesaretli olup adım atma gücü gösterdiğimizde kazanmışızdır. Bunun en somut ifadesi Rojava Devrimine cesaret edilmesi ve Şengal'de IŞİD saldırılarına müdahale etmenin yarattığı olumlu sonuçlardır. Rojava Devrimine koşulların da elvermesi temelinde biraz cesaret etmemiz aslında son yıllardaki tereddütlü ve gelişmeler üzerinde idare ederek yürüyen tarzımızı kısmen değiştirmede bir rol oynamıştır. Yine Önder Apo'nun zorlamasıyla Şengal'e küçük bir müdahalede bulunmamız IŞİD saldırısı karşısında büyük sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Eğer bugün hareketimizin Ortadoğu ve dünyada etkisi artmışsa, bunu sağlatan kırk yıldır yürütülen mücadelemizin yarattığı değerler ve bunun üzerinden Rojava Devrimi ve Şengal'e müdahale etme adımlarımızdır. Bu gerçeklik aslında siyasal tarzımızın ve mücadele çizgimizin nasıl olması gerektiğini göstermesi açısından çok öğreticidir. Zaten bizim gibi hareketlerin tek kazanma şansı da doğru ideoloji ve politikalarla hamleci ve müdahaleci olmalarından ileri gelmektedir.

Kazanmak istiyorsak devrimci hamleler yapmamız lazım

Bizim gibi hareketler statükolar oturduğu dönemlerde büyük başarılar elde edemezler. Eğer büyük bir değişim ve yeniyi kurmak gerekiyorsa, toplumsal ve siyasal sorunların çözümsüzlüğü toplumlarda ağır bir yük halini almış, kriz ve kaos durumu yaşanıyorsa bizim gibi devrimci hareketler tarihsel roller oynarlar. Önder Apo'nun **Özgürlük Sosyolojisi** kitabında özgürlük sosyolojisi olarak tanımlanan yaratım anlarında küçük bir müdahalenin büyük gelişmeler yaratacağını özellikle vurgulaması bu gerçekliği ifade etmektedir. Özelikle Önder Apo'nun paradigması, çözümleyici ideolojisi ve politik çizgisi gibi çözümleyici bir öncülük varsa mücadele ederek büyük kazanma imkanları fazlasıyla vardır. İşte önümüzde böyle büyük ve tarihi fırsatlar ve görevler bulunmaktadır. Ortadoğu'daki, Kürdistan'daki ve bölge ülkelerindeki siyasi gelişmeleri değerlendirirken hep bu durumlarda rolümüzü nasıl oynayacağımızı görmemiz ve görevlerimizi yerine getirecek bir tutum almak gerekmektedir. 20. yüzyıldaki gibi kaybetmek değil, kazanmak istiyorsak böyle bir devrimci tarza sahip olmak gerekmektedir.

Özgürlük Hareketimizin şu an Ortadoğu'daki pozisyonu güçlenmiştir. Suriye'de diğer tüm aktörler tıkanmışken, Suriye'nin geleceğinde belirleyici etken olma konumunu kaybetmişken Suriye'nin geleceğini en fazla etkileyecek güç haline gelen Kürt Özgürlük Hareketidir. Suriye'de Rojava Devrimi ve Kürt Özgürlük Hareketi etkili olup devreye girmeden yeni bir Suriye yaratmak mümkün değildir. Ancak Rojava Devrimi değerleri ve ekseninde yeni bir Suriye şekillenebilir. Çünkü Suriye'yi bir arada tutacak ve tüm toplumsal kesimlerin taleplerini karşılayacak tek siyasi çizgi Rojava Devrimci güçlerine aittir. Bu siyasal çizgi Rojava'nın özerkliği temelinde tüm Suriye'ye taşırıldığı takdirde mevcut siyasi tıkanıklık aşılıp demokratik Suriye'ye ulaşılacaktır. Kuşkusuz bunun için sadece Rojava'yla sınırlı, dar siyasi yaklaşımlar yerine tüm Suriye'yi ve tüm toplumsal kesimleri hedefleyen politik çizginin pratikleşmesi için aktif olmak ve öncülük etmek gerekmektedir. Bunun için de tabii ki farklılığı ortaya koyan demokratik ulus ve demokratik konfederalizme dayalı siyasi anlayış, özgürlükçü toplumsal sistem ve demokratik toplumcu ekonomik yapılanmayla alternatif model ortaya konulması da çok çok önemlidir.

Kuşkusuz Rojava Devrimi, Kobanê'de ortaya çıkan hazırlıksızlık, büyük eksiklikler ve bunun sonucu yaşanan büyük kayıplara rağmen IŞİD'e karşı direniş ve IŞİD'in durdurulması ve geriletilmesi temelinde bu konuma kavuşmuş bulunmaktadır. Türkiye Suriye'de en az etkili olabilecek bir duruma gelmiştir. Mevcut rejimin kendisini eskisi gibi sürdürmesi mümkün değildir. ABD'nin etkisi ve denetimindeki muhalif güçler zayıf konumdadır. Bir varlıkları bundan sonra da sürse de belirleyici konumda olamayacaklardır. Bu açıdan herkesin Rojava Devrimine muhtaç olacağı ve Rojava Devrimi etrafında şekillenecek bir Suriye'ye razı olacağı bir durum ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bunun Kürt Özgürlük Hareketi tarafından çok iyi değerlendirilmesi gerekmektedir.

Rojava Devriminin önüne çıkan bu tarihi fırsatı değerlendirmesi için özellikle Kobanê'de çıkan eksiklik ve zayıflıklar temelinde kendini yeniden örgütlendirmesi ve güçlendirmesi gerekmektedir. En başta da savaşan halk gerçekliğine ulaşması önemlidir. Önderliğin ısrarlarına ve tehlikenin bilinmesine rağmen devrimin heyecanı ve kendini kaybetmişliği içinde savaşan halk gerçekliği biçiminde bir zihniyet ve örgütlülükle devrimin şekillendirilmemesi çok büyük bir özeleştiri konusudur. Hala toplumun ve gençliğin devrime sahiplenmesinde var olan zayıflıklar da ciddi bir özeleştiri konusudur. Kobanê, Rojava Devriminin en direnişçi halk gerçeğine sahip olmasına rağmen, halkın bu temelde örgütlenmemesi tarihi bir gafleti ifade etmektedir. Bu kadar aymazlık, boş vermişlik, devrime ne kadar yüzeysel yaklaşıldığının, esas olarak da genel devrimci gelişmelere ve Özgürlük Hareketi'nin gücüne dayanarak kendini yaşatma gibi bir tarza sahip olunduğunu açığa çıkarmıştır. Kuşkusuz Rojava'da büyük emekler ve çabalar olmasına ve binlerle ifade edilen kahraman şehitlerimizle değerler yaratılmasına rağmen Rojava'da ciddi bir yüzeyselliğin ve sorumsuzluğun yaşandığı da gözler önüne serilmiştir. Önderliğimizin paradigması ve ideolojik-politik çizgisi yerine kapitalist modernist sistemle reel sosyalizmin karışımı bir zihniyet ve yapılanma içinde olunduğu açığa çıkmıştır. Bu zayıflıkları gidermek için yönetimimiz ve kadrolar büyük çabalar gösterseler de yapısal eksik ve yanlışlıkların varlığı üzerinde daha fazla durulmasını gerektirmektedir. Özcesi tüm halklar için umut olan, Ortadoğu için model olabilecek Rojava Devrimi, kendine biçilen bu role uygun ciddiyet ve yaklaşımla kendini ele almalı, Önder Apo'nun paradigması, ideolojik ve siyasi çizgisi hiçbir gerekçeye sığınmadan pratikleştirilmelidir.

Güney Kürdistan'da yeni bir siyasi durum çıkmıştır

Irak'taki siyasal durum, Sünni-Şia çekişmesi Kürtlerle merkezi Hükümet arasındaki sorunlar nedeniyle sadece Irak'ı değil, tüm bölgeyi yakından ilgilendirmektedir. ABD'nin büyük bir müdahale yaptığı ama başarılı olamadığı açıktır. Hatta tüm Ortadoğu'ya sorun ve istikrarsızlık saçan bir ülke haline gelmiştir. Tüm Ortadoğu'daki despot ve tekçi zihniyet nedeniyle bu defa da Irak'ta Sünniler kendini dışlanmış hissetmiş, bu, Irak'taki istikrarsızlığa kaynaklık etmiştir. İşin içine tüm Sünni Araplar ve Türkiye girince, Güney Kürdistan'da KDP de Sünni cephe içinde yer alınca Irak kriz üreten ve yayan bir ülke haline gelmiştir. Maliki iktidarı üzerinden Sünni Araplar, Irak Baas güçleri, IŞİD, Türkiye ve KDP cephesi tam bir ittifak içinde hareket etmiştir. Bu cephe, IŞİD'in bölgede güçlenmesine neden olan bir rol oynadı. Nitekim bu ittifakın sonucu Musul direnmeden IŞİD'e teslim edilmiştir. IŞİD'in Musul'u teslim almasında KDP'nin de rolü olduğundan, Musul çevresindeki peşmergeler Kürtleri savunma yaklaşımı içinde olmamış, Musul'daki Kürtler de göç etmek zorunda kalmışlardır.

KDP'nin IŞİD'in Musul'u ele geçirmesine yaklaşımı ve Şengal'den çekilmesi IŞİD'le kurulan açık ve zımni ilişkilerin ve ittifakın var olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak sonuçta IŞİD kendini güçlü görüp Hewler'e doğru yönelince KDP ABD'den yardım istemiştir. Güney Kürdistan'da direnecek tek güç gerilla kalmıştır. Gerilla dışında tüm askeri güçlerin iradesi kırılmıştır. Ancak gerillanın devreye girip direnmesi Güney'deki irade kırılmasının önüne geçmiş, sadece Hewler'i değil, Güney Kürdistan'ı da kurtarmıştır. KDP'nin dar çıkarları ve Özgürlük Hareketi düşmanlığı Güney Kürdistan'ı kaybetme tehlikesini ortaya çıkarmıştır. Ortadoğu gibi dünya dengelerinin kurulduğu, yeni bir Ortadoğu'nun şekillendirilme mücadelesinin verildiği bir dönemde bu kadar dar ve ufuksuz politika Kürtlerin 20. yüzyıl başlarındaki gibi dengeler dışı kalması tehlikesini ortaya çıkarmaktadır. Bu nedenle Ortadoğu'daki siyasal gelişmelere geniş ufukla bakmak, tüm siyasal gelişmelerin ve ortaya çıkacak dengelerin Kürtleri yakından ilgilendirdiğini bilerek Ortadoğu genelini etkileyecek politikalar yürütmek ve hamleci mücadele içinde olmak çok çok önemlidir.

Önder Apo Ortadoğu ve Irak'taki gelişmeleri görerek çok önceden başta Şengal olmak üzere orta alana müdahale edilmesini istemiştir. Araplarla Kürtler arasında sınır olan bu bölgede farklı inanç toplulukları, Şii Türkmenler ve Süryaniler gibi farklı etnik ve inanç toplulukları bulunmaktadır. Buralar Hareketimizin paradigmasının etkili olacağı alanlar olduğu gibi, Arap şovenizminin de hedefinde olan yerlerdir. Önder Apo bu gerçekliği görerek bizim müdahalemizi isterken, biz Ortadoğu'nun siyasi atmosferini yeterince kavramadığımızdan ve dar bir yaklaşımla hareket ettiğimizden bu alanlara zamanında müdahale etmede yetersiz kaldık. Bu da Türk devletinin Arap şovenizmiyle birlikte Kürtlerin yaşam alanlarını daraltma ve siyasi etkisini kırma politikalarını kolayca pratiğe geçmelerine fırsat vermiştir.

Tüm bu eksikliklere rağmen son anda Şengal'e müdahale ve Irak'ın diğer alanlarında gerillanın varlığının yarattığı etki Güney Kürdistan'da yeni bir siyasi durum ortaya çıkarmıştır. Özgürlük Hareketi Güney Kürdistan ve Kürdistan'daki onlarca yıllık çalışma ve mücadelenin en yüksek etkinlik düzeyine ulaşmıştır.

Şengal'e IŞİD saldırısı ve buna karşı direniş Güney Kürdistan'da başta Şengal olmak üzere, farklı inanç ve toplulukların bulunduğu alanda Demokratik Özerklik sistemini geliştirme zemini ortaya çıkarmıştır. KDP, Güney Kürdistan'da ulus-devletçi, tekçi ve merkezi anlayışında ısrar etse de, bu anlayışın artık aşılarak Önder Apo'nun Demokratik Ulus, Demokratik Konfederalizm ve Demokratik Özerkliğe dayalı demokratik sistemin Güney Kürdistan ve bir bütün olarak Irak'ta gerçekleşmesi bugün her zamankinden daha olanaklı hale gelmiştir.

Ortadoğu'daki gelişmeler İran'ı da zorlamaktadır. Şia-Sünni çatışması İran'ı sürekli bir siyasi çatışma içinde tutmaktadır. Öncelleri Ortadoğu'da kriz ve savaşlar içinde kendini yaşatan İran rejimi, şimdi Ortadoğu'daki çatışmalarda en fazla zorlanan ve tehdit altında kalan ülkelerden biri haline gelmiştir. Bu açıdan gelinen aşamada içerde istikrar sağlamadan dış saldırıları göğüslemesi zor gözükmektedir. Bu açıdan ya Kürt sorunu başta olmak üzere sorunlarını demokrasi içinde çözecektir ya da ağır siyasi krizlerle karşı karşıya gelecektir. İran'da Kürt Özgürlük Hareketi'nin potansiyeli güçlenmiştir. İran da bunun farkındadır; ancak bir politika üretmiş değildir. Eğer özgürlük mücadelemiz genelde güçlenen ivmesini korursa, İran'da da Kürt sorunun çözümünün zemini güçlenecektir. Eğer doğru bir siyasi yaklaşım ve çalışma içinde olunursa Kürtler İran'da da demokratikleşmenin motor gücü haline gelecektir.

AKP çözüm politikası yok

Kuşkusuz 2014 yılında mücadelemizi en fazla etkileyen yine Kuzey Kürdistan olmuştur. 2013 yılında Önder Apo'nun Newroz'da milyonların şahitliğinde duyurduğu demokratikleşme ve bu temelde sorunları çözme deklarasyonu ve bu temelde Önder Apo'nun demokratik çözüm sürecini başlatması siyasal gelişmeleri belirlemiştir.

Önder Apo 2012 yılındaki savaşın AKP'yi sıkıştırmasını, Rojava devriminin yarattığı siyasi durum ve bölgede gelişen etkimizi Türkiye'yi demokratikleşmeyi hedefleyen bir çözüm projesiyle sonuca gitmek istemiştir. Kuşkusuz buna dayanılarak da tüm Kürdistan ve Ortadoğu'da inisiyatif kazanmamız ve etkimizin artması gelişecektir.

Önder Apo'nun çatışmasızlığı sağlama ve geri çekilmeyi başlatma çağrısı, esasta bölgedeki durumu ve AKP'nin sıkışıklığını görerek adım attırma amaçlı gelişmiştir. AKP sadece çatışmasızlığı beklerken, Önder Apo'nun geri çekilme hamlesi yapması AKP'yi adım atmaya zorlamak içindi. Ancak AKP tüm sıkışıklığına rağmen elindeki psikolojik savaş imkanlarını ve algı yaratma becerisini kullanarak Önder Apo'nun bu hamlesini de zaman kazanma ve oyalama biçiminde kullanmak istemiştir. Geri çekilme hamlesi karşısında bile hiçbir adım atmamıştır. Önder Apo AKP'nin Nerwoz deklarasyonuna ve geri çekilme adımına karşı gösterdiği bu tutum karşısında hareketimizi bunu tutum koyacak adım atmama ve gelişmeleri sadece izleme pozisyonu nedeniyle eleştirmiş, gerillanın geri çekilmesinin bir anlamı kalmadığını açıkça ifade etmiştir.

Kuşkusuz Önder Apo o dönem koşulları gören, en doğru ve sonuç alıcı olacak politik adımları atmış, taktikleri pratikleştirmiştir. Ancak bu doğru politikalar ve taktikler hareketimiz tarafından doğru araç ve mücadele yöntemleriyle güçlendirilip etkili kılınamayınca, sanki doğru politika kendiliğinden sonuç verecekmiş gibi yaklaşılınca, bir bütün olarak Özgürlük Hareketimiz, bileşenleri ve halkta beklentili ruh hali oluşunca, AKP bu süreci oyalama ve zaman kazanma durumu haline getirmiştir. Önder Apo'nun başlattığı hamle siyasal mücadeleyi geliştirerek etkili kılınamamıştır. Sadece Rojava Devrimine yönelik saldırıların boşa çıkarılması ve bu devrimin yarattığı etkiyle sınırlı kalan bir siyasal duruş içerisinde olunmuştur. 2013'te Önder Apo'nun hamlesi karşısında örgütümüzün, Türkiye'deki demokrasi güçlerinin ve halkımızın duruşu bu hamleyle bütünleşen ve mücadeleyle sonuç getiren değil de, beklenti içinde olan yanlış bir tarz içinde olduğu görülmüştür. Bu ortamda AKP Hükümeti Kürt sorununun çözümünde ikinci adım olarak ifade edilen anayasal ve yasal adımlar atma konusunda hiçbir şey yapmamıştır. 2013 yılındaki bu süreç Önder Apo'nun ve Hareketimizin Türkiye toplumu ve siyaseti içinde bir aktör olduğunu kabul görmesi biçiminde bir gelişme yaratmış

"Seçimden güçlü bir demokratik blokla AKP boşa çıkarılmazsa şiddetli bir savaş gündeme gelecektir. Türk devleti savaşı sadece Kuzey'de yürütmeyecek, Rojava'ya ve Güney Kürdistan'a da taşıyacaktır. IŞİD'le bölgede bize karşı yürüttüğü savaşın içine daha açık ve etkili bir biçimde girecektir. AKP'nin bu son saldırısı da boşa çıkarsa Türk devleti bir çözüm arayışı içine girecektir."

olsa da, öngörülen sonuçlara ulaşılamamıştır.

2014 yılına bu durumun değiştirilmesi, Önder Apo'nun demokratik çözüm çabalarına zamanında politik tutum alarak ve mücadeleyi yükselterek inşa çalışmalarını daha fazla geliştirmeyi esas alan bir örgütsel duruş ve kararlılık içinde girilmiştir. AKP'nin politikalarını kabul etmeyen, AKP'nin bir çözüm politikası olmadığını ortaya koyan, çözümün demokratik güçlerin mücadelesiyle gerçekleştirmeyi hedefleyen deklarasyonlar yayınlanmış ve buna göre kararlar alınmıştır. Demokratikleşme ve çözümü AKP'den bekleyen bir yaklaşım yerine, tüm demokrasi güçlerini içine alan bir mücadele anlayışıyla 2014 yılını Önder Apo'yu özgürleştirme ve çözümü gerçekleştirme iradesini ortaya koymuştur. Böylece Önder Apo'nun eleştirilerine de bir cevap olunmak istenmiştir. Bu çerçevede Kuzey Kürdistan'da inşayı geliştirerek kendi çözümümüzü sağlama ve saldırılar karşısında da inşayı öz savunma ile koruma çabaları ortaya yürütülmüştür. Ancak inşayla öz savunmaya dayalı mücadeleyi birbirini tamamlayan biçimde ele almama, inşayı da, öz savunmayı da zayıflatan bir durum ortaya çıkarmıştır.

Kuşkusuz Kuzey Kürdistan'da istenilen hedeflere ulaşmamada kadro ve yönetim gerçeğinin devrimci duruştan uzak olması, sadece İmralı'daki görüşmelere endeksli bir politika ve mücadele anlayışında olunması, kendi özgürlük sistemini kurma ve korumada büyük zayıflıklar ortaya çıkarmıştır. Öyle ki imkanları daha büyük devrimci gelişmelere yol açan örgütlenme ve eylem için değerlendirme yerine, günü kurtarma, hatta devrimci değerler üzerinden yaşama tarzını, düşünen bir yönetim ve kadro gerçekliği ortaya çıkmıştır.

Kuzey Kürdistan ve Türkiye için yapılan birçok konferans sonrası bu gerçeklik tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmıştır. Bu nedenle zihniyet değişimi, mücadele anlayışı ve tarzında değişiklik yaratmak için örgütsel çabalar arttırılmıştır. Tüm bu çabalar 2013 yılında yapılan PKK 11. Kongresi doğrultusunda PKK örgütlülüğünü geliştirme, ölçüleri yükselterek öncülüğü sağlatma çerçevesinde yürütülmüştür. Kuşkusuz PKK 11. Kongresinin ortaya koyduğu doğrultu, kadın hareketinin yaptığı toplantı, konferans ve PAJK konferansıyla daha da güçlendirilmiştir. PKK ve PAJK'ın öncülük ve kadro sorunlarını doğru tespit edip üzerinde durması zihniyet, örgütsel duruş ve mücadele anlayışında bazı değişiklikler yaratmıştır. Mücadeleyle değil de görüşmelerle Kürt sorununun çözüleceği ve demokratikleşmenin geliştirileceği gibi yanılgılar belirli oranda aşılmıştır. Görüşme ve müzakerelerin de ancak örgütlü güç ve mücadele yürütüldüğünde gelişebileceği anlayışı geliştirilmeye çalışılmıştır.

Bu çerçevede Kuzey Kürdistan halkımızın örgütlenmesine, Rojava Devriminin Şengal ve Kobanê Direnişine güç vermesi gelişmiştir. Özellikle Kobanê Direnişi süresince Kuzey Kürdistan'daki örgütümüz ve halkımızın önemli bir rol oynaması gerçekleşmiştir. Kobanê Direnişi ve Rojava Devrimiyle bütünleşme, iki devrimi bütünleştirme bu dönemde önemli bir düzey kazanmıştır. Rojava Devrimi Şengal ve Kobanê Direnişi etrafında Kuzeydeki atalet önemli düzeyde aşılmış, Kobanê Direnişini sahiplenme eylemleriyle devrimci ruh ve mücadele düzeyi ortaya çıkmıştır.

Kuzey Kürdistan'da orta sınıf ve tasfiyeci eğilimler

Kobanê'yi sahiplenme serhîldanlarında önemli gerçeklikler ortaya çıkmıştır. Aslında Kobanê Direnişi ve sonrasında yaşananlar, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'deki toplumsal, örgütsel ve siyasi alandaki olumlu ve olumsuz durumları tüm çıplaklığıyla gözler önüne sermiştir. Bu açıdan 6-9 Ekim serhîldanlarını iyi değerlendirmek, sonuçlar çıkarmak, buna göre olumlu yanları geliştirmek ve olumsuzlukları da gidermek, önümüzdeki dönem mücadelesini başarıya götürmek için çok önemlidir.

Kobanê Direnişini sahiplenme ve AKP'nin Rojava Devrim düşmanlığına karşı ayağa kalkma eylemleri mücadele tarihimizin en devrimci serhîldanları olarak tarihteki yerini almıştır. Gençler ve kadınlar başta olmak üzere halkımızın bu ayağa kalkışı aynı zamanda AKP'nin Kürt sorununu çözmeyen, oyalayan, özel savaşla halkın mücadelesini zayıflatmak isteyen, karşı devrimci, tasfiyeci politikalarına karşı da bir cevap olmuştur. Bu görkemli serhıldanlar halkımızın özgürlük tutkusu ve mücadele azminde bir zayıflık olmadığını gözler önüne sermiştir. Şu açıktır ki, devrimci öncülük, mücadelede kararlılık, mutlak amaca ulaşmada bir ısrarlılık olsaydı bu serhîldanlar Kürdistan'da özgür ve demokratik yaşamı sağlama, bu temelde Kürt sorununu çözerek Türkiye'yi demokratikleştirmeyi sağlardı.

Kuzey Kürdistan'da bu eylemlerden sonra büyük heyecan duyulacağına, bu eylemlerden moral alınacağına, bu eylemlerde hep kusur aranmaya çalışılmış, bu eylemler sanki olumlu giden şeyleri olumsuz etkilemiş gibi bir yargıyla düşünme, konuşma ve hareket etme durumları ortaya çıkmıştır. Daha doğrusu Türk devletinin özel savaş yöntemlerinin ve psikolojik savaş merkezinin etkisi altında değerlendirme ve savunma pozisyonuna geçme durumları yaşanmıştır. Kuzey Kürdistan'da bunun önüne geçecek bir zihniyet ve örgüt gücümüz olmadığından özellikle yasal alanda bu eylemlere olumsuz değerler yükleme gibi durumlar görülmüştür. Yasal partinin ve orta sınıfın böyle ele alması bir düzeye kadar anlaşılır olsa da, ama buna karşı duracak 6-9 Ekim olaylarının devrimci yaklaşımla ele alacak bir ideolojik, siyasi ve örgütsel durumun ortaya çıkması ve yönlendirici olmamamız bizim açımızdan büyük bir zaaf ve ciddi bir özeleştiri konusudur.

Devrimci mücadeleden korkma, devrimci hamle ile sonuç almayı mücadele tarzından çıkaran bir durumun varlığı Kuzey Kürdistan'daki en büyük tehlikedir. Kuşkusuz demokratik siyasal mücadele yöntemleriyle belli reformlar sağlama da devrimci mücadelenin içinde var olan durumlardır. Ancak tüm bunların özellikle Kürdistan koşullarında devrimci mücadeleyle sağlanır gerçeği de unutulmuş, bir tarafa bırakılmıştır. Devrimci mücadeleyle sonuç alma zihniyeti ve tarzı bir tarafa bırakılmıştır. Türkiye gibi demokrasinin olmadığı, Kürtlerin varlığının bile tanınmadığı "*Özel savaş demokrasisi*" diyebileceğimiz ortamda sadece yasal mücadele sınırlarında, hatta sadece siyasi parti ve parlamento çerçevesinde bir şeyler elde edilir anlayışının varlığı açıkça bir tasfiyeci eğilimdir. Türk özel savaşının "*Özel savaş demokrasisi*" başarısıdır. Bu eğilim niyet ne olursa olsun Türkiye koşullarında tasfiyeci bir eğilimdir. Tüm kazanımları özel savaşın tasfiye saldırılarına yatıran bir eğilimdir.

Bu eğilim her zaman devrimci mücadele ve gelişmeleri geriye çeker ve özel savaş politikalarına başarı şansı verir. Bu açıdan örgütümüzün ve kadromuzun bu gerçeği görerek devrimci mücadeleyle sonuç almayı bir tarafa bırakan ve sadece yasal sınırlar içinde mücadeleyle sonuç almayı önüne koyan ve bunu hakim kılan eğilimi geriletmesi ve geriletmesi gerekmektedir.

Demokratik siyasal kurumların Hüda Par'a yaklaşımları yalnıştır

Son zamanlarda Hüda-Par saldırılarına yaklaşımda Kuzey Kürdistan'daki örgüt ve kurumlarımızın zayıf yaklaşmasında yine devlet gerçeğini tanımama, buna göre tedbir almama ve gereken mücadeleci duruşu göstermemenin örneği ortaya konmuştur. Tespit yanlış olunca değerlendirme, tedbir alma ve mücadele anlayışı da yanlış olmaktadır. Hüda-Par'lıların saldırıları gençlerin ya da örgütümüzün yanlışlarından ortaya çıkan bir durum değildir. Ya derin devletin ya da bazı provokatif çevrelerin yaptığı olaylar da değildir. Tamamen Türk devletinin ve AKP'nin Hüda-Par'ı 1990'lı yıllardaki gibi kullanmasıyla ilgilidir. AKP ve istihbarat örgütleri bu güçleri saldırtmaktadır. Hüda-Par (Hizbullah) PKK'yi düşman görmekte ve geriletmek istemektedir. Devlet de aynı bakıştadır. Bu nedenle Özgürlük Hareketi'ni zayıflatmak için Hüda-Par'ı kullanmakta ve saldırtmaktadır. Dolayısıyla gençliğin ya da şu bu kurumumuzun eksikliğinden oluyor, makul yaklaşırsak, alttan alırsak bu tür olayları önleyebiliriz yaklaşımıyla hareket etmek bir tespit ve değerlendirme yanlışlığıdır. Bu yaklaşımlar saldırıları durdurmaya yetmez. Aksine AKP'nin ve saldırganların gerçeğini örterek yeni saldırıların ortaya çıkmasına zemin hazırlar.

AKP Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi karşısında içeride ve dışarıda sıkışmıştır. Bunun için IŞİD'i diğer alanlarda Hüda-Par'ı da Kuzey Kürdistan'da saldırtmaktadır. Devletin ve hükümetin bir çözüm politikası olmadığı için bu güçler saldırtılıp hareketimiz zayıflatılmak istenmekte, böylece çözümü dayatma gücümüzden kurtulmaya çalışmaktadır. Bunun dışındaki her değerlendirme kafayı kuma gömmektir. AKP'nin ve devletin oyununu bozacak tek şey, halkın örgütlenmesi, meşru savunmasını güçlendirmesi, bu tür saldırıları püskürtmesi, kırması ve caydırmasıdır. Bunun dışındaki kendini aldatan yaklaşımlar AKP'nin oyununa gelmek olur. Hareketimiz bunları kullanılan pozisyondan çıkarmak istedi, ama bunlar PKK'yi düşman gördüklerinden iki düşmanın birleşip Hareketimize saldırması söz konusudur. Bu açıdan Kuzey Kürdistan'da özellikle demokratik siyasal kurumların Hüda-Par'a yönelik yaklaşımları yanlıştır. Çünkü biz demokratik uluslaşma içinde onların da var olmasını sağlayan bir yaklaşım gösterdik. Ama onların böyle bir zihniyeti, karakteri ve niyeti olmadığı için bugünkü politikalarını sürdürmektedirler. Artık Hüda-Par AKP'nin Özgürlük Hareketi'ne karşı kullandığı bir paramiliter güçtür.

Önder Apo, AKP'nin sıkışıklığını görerek bir hamle daha yaptı. Müzakere taslağını sunarak hükümeti çözümden kaçamayacağı bir siyasi ortam yaratmaya çalıştı. Böylece AKP'nin tutumunu netleştirmek istemiştir. Bu nedenle müzakerelerin tamamlanması tarihi olarak en geç 1-15 Şubat arasını vermiştir. Çünkü Önderliğimiz AKP seçimden önce çözmezse bir tasfiye saldırısı gerçekleştireceklerini görmüştür. Zaten biz de hareket olarak bu tespiti yapmış, bu temelde hareket edeceğimizi kamuoyuna deklere etmiştik. AKP ya seçimden önce adım atar, ya da seçime çatışmasızlık ortamında girilmez uyarısı yapılmıştır.

Kuşkusuz Önder Apo'nun çabalarına destek veriyoruz, vermeye devam edeceğiz. Ancak duruşumuz, tutumumuz ve mücadelemizle AKP'nin takvimi aşındırmasına ve seçime kadar bir oyalama yapmasına da fırsat vermeyeceğiz. AKP'nin oyalama politikalarına geçit verirsek, bile bile seçim sonrasında çok güçlü saldırılar yapmasına fırsat vermiş oluruz. Bu bir tahmin değildir, AKP'nin seçim sonrası planlamasıdır. Zaten 30 Ekim Milli Güvenlik Kurulunda Özgürlük Hareketi'ne her alanda saldırma kararı alınmış, ancak tüm planı uygulamak AKP'yi zor duruma düşüreceğinden planın esas bölümü seçim sonrasına bırakılmıştır. Şu anda bu tasfiye planının Özgürlük Hareketi'ni zayıflatma bölümü devreye konulmuştur.

Bu açıdan bir taraftan Önder Apo'nun müzakere taslağını destekleyip AKP'yi müzakereye zorlamaya çalışırken, takvime uygun davranmasını dayatırken, diğer taraftan seçim öncesi ve sonrası mücadeleye hazırlanmak gerekmektedir.

Müzakere ve siyasal yollardan sorunu çözme bir yöntem ve seçenekken, esas olarak da demokrasi güçlerinin ittifakı ve mücadelesiyle Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun çözümü hedeflenmelidir. Sorunun çözümü esas olarak bu seçenek ve mücadelede aranmalıdır. Diğeri sadece bir ihtimaldir. Olursa bu yönteme de açık olunur. Zaten hareketimiz yirmi yıldan fazladır bu seçeneği de her zaman açık tutmuştur. Bu konuda büyük çaba göstermiş, üstüne düşen her tutumu ve fedakarlığı göstermiştir.

Demokrasi güçleriyle Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürt sorununu çözme ilk defa bu kadar imkan dahiline girmiştir. Özellikle 2015 seçimlerine demokrasi güçlerinin ittifakıyla girilir, HDP amblemi altında yüzde on barajı aşılırsa demokratik siyasal mücadele hiçbir dönemde olmadığı kadar sonuç alıcı bir düzey ve konum kazanacaktır.

Artık bağımsızlarla seçime girme, devletin ve hükümetin özel savaş demokrasisinin parçası olma durumunu aşmayacaktır. Belki geçmişte bağımsızlarla seçime girmenin bir siyasi değeri ve getirisi olmuştur. Ancak gelinen aşamada bağımsızlarla girmenin bir siyasi değeri olmayacaktır. Bazılarını milletvekili yapma ve demokrasicilik oyununun figüranı olma dışında bir rolü olmayacaktır. Bu nedenle en geniş yelpazede demokrasi güçleriyle seçime girme çok önem kazanmış bulunmaktadır. Seçime böyle girme ve barajı aşma devrimci demokratik sonuçlar yaratacaktır. AKP'nin seçim sonrası oyunu bozulacaktır. Seçim sonrası yaşanacak büyük savaşı ancak böyle bir seçim başarısı önleyip demokratik siyasetin dereye girerek Türkiye'yi demokratikleştirip Kürt sorununu çözme imkanı ve fırsatı doğuracaktır. Zaten parti bayrağı altında seçime girmeme, Önder Apo'nun paradigmasına inanmama ve HDP projesini boşa çıkarma anlamına gelecektir.

Sosyalistlerden Alevilere ve demokratik Müslümanlara, Türkiye'nin dönüşümünü isteyen liberallere kadar geniş toplumsal yelpazede ve esnek bir tutumla bir ittifak yaratma mutlaka başarılmalıdır. Bu konuda katı, bizden birkaç milletvekili fazla olsun yaklaşımına girmeden, tüm demokrasi güçlerinin birliğini sağlamak ve bir demokrasi programı etrafında seçime girmek gerekmektedir. Bunun büyük devrimci sonuçlar yaratacağı bilinerek hareket edilmelidir. Bize yakın milletvekillerinin fazla olması değil, barajın aşılarak geniş yelpazede bir demokrasi bloğunun parlamentoya taşınması önemlidir. Tabanda da karşılığı olacağından güçlü bir demokrasi hareketi ortaya çıkacak, Türkiye'nin geleceğine bu demokrasi hareketi ve bloğu yön verecektir.

Rojava Devrimi ve Kobanê Direnişi etrafında Türkiye bir demokrasi bloğu ortaya çıkarma imkanı her zamankinden daha fazla artmıştır. Birçok kesimde hareketimize yakınlaşma ve sempati gelişmiştir. Bu durumu somut bir ittifaka ve demokrasi hareketine dönüştürme sorumluluğumuz bulunmaktadır. Bu sonuçları biz yarattıysak, o zaman bunları siyasal sonuçlar yaratacak platformlara, birlikteliklere ulaştırmak da bizim görevimiz olmaktadır. Geçmişte var olan "*Bunlardan bir şey çıkmaz*" anlayışı bir kenara bırakılmalıdır. Bu tür yaklaşımlar milliyetçi çevrelerin ve özel savaş güçlerinin etkisinde kalmayla ilgilidir. HDP projesi yeni paradigmanın pratikleşmesinin aracıysa, o zaman buna göre hareket etmek de Önderlik çizgisi ve paradigmasının gereğidir. Bu açıdan HDP çatısı altında birleşme, parti olarak seçime girme, demokrasi hareketiyle siyasete müdahale etme önümüzdeki dönemin devrimci sorumluluklarından olmaktadır.

Önder Apo, müzakere ve çözümü zorluyor. Ama bunun gerçekleşmesi zor gözüküyor. Çünkü daha şimdiden müzakere taslağının eylem planı zamanlaması aşındırılmış durumdadır. Bu durumda seçimden güçlü bir demokratik blokla AKP'nin boşa çıkarılmazsa şiddetli bir savaş gündeme gelecektir. Türk devleti savaşı sadece Kuzey'de yürütmeyecek, Rojava'ya ve Güney Kürdistan'a da taşıyacaktır. IŞİD'le bölgede bize karşı yürüttüğü savaşın içine daha açık ve etkili bir biçimde girecektir. Bu açıdan 2015 yılında böyle bir saldırıyı kırarak boşa çıkarıp çözümün yolunu açma hazırlığını güçlü yapmalıyız. Çünkü AKP'nin bu son saldırısı da boşa çıkarsa Türk devleti bir çözüm arayışı içine girecektir. Çünkü son saldırısı da boşa çıkarıldığında ya Kürt sorununun çözümü için adım atacaktır, ya da I. Dünya Savaşı sonrasındaki parçalanmanın bir benzerini yaşayacaktır. Çünkü farklı etnik ve dinsel kimlikler taşıyan ülkeler demokratikleşmediği müddetçe bu kaçınılmaz sonuçlarla karşılaşırlar.

■■■

"Duruşumuz, tutumumuz ve mücadelemizle AKP'nin takvimi aşındırmasına ve seçime kadar bir oyalama yapmasına fırsat vermeyeceğiz. AKP'nin oyalama politikalarına geçit verirsek, bile bile seçim sonrasında çok güçlü saldırılar yapmasına fırsat vermiş oluruz. Bu bir tahmin değildir, AKP'nin seçim sonrası planlamasıdır."

2015 yoğun bir siyasi mücadele süreci olacak

"Artık hiçbir şey Kobanê direnişinden önceki gibi değildir. Bütün ilişkiler, bütün diplomatik yaklaşımlar değişti. Artık eskiye de dönmek mümkün değil. Kobanê direnişi ile birlikte Ortadoğu çapında yeni bir siyasi ilişkiler düzlemi ortaya çıktı, eski ilişki ve ittifaklar kırıldı, parçalandı. Yeni ittifak ve ilişkiler oluşuyor."

2014'ün sonuna geldik. PKK Merkez Komitesi, KCK ve KJK Yürütme Konseyi toplantılarını yaparak yıl değerlendirmesinde bulundu. Toplantılarımızda siyasal gelişmelerle birlikte, 2014'te yürüttüğümüz ideolojik-örgütsel faaliyetlere ilişkin eleştirel-özeleştirel bir yaklaşım oldu. Yeni yıl kararlaşması ve planlaması da bu temelde ortaya çıkarıldı. Hareket olarak 2014'ün değerlendirmesi ve 2015'in kararlaştırılıp planlanması konusunda bir netliğimiz oluştu.

2014'ün siyasi-askeri durumu ve gelişmelerini, Irak Şam İslam Devleti denilen faşist gücün Rojava ve Başûr'a saldırısına karşı halkın, gerillanın ve demokratik güçlerin geliştirdiği direniş belirledi. 2014, Kürtler açısından ciddi bir savaş, çatışma yılı oldu. Bu, Ortadoğu için de böyleydi.

Kobanê'deki direniş küresel düzeyde insanlığı ilgilendiren, etkileyen, etrafında birleştiren bir silahlı mücadele, özgürlük direnişi kalesi haline geldi. Zaten 1 Kasım Dünya Kobanê günü de bunu gösteriyor. Bu durum bile Kürdistan'daki savaşın insanlığı ne kadar ilgilendirdiğinin ispatı. Elbette böyle bir savaşın ortaya çıkmasının müsebbibi biz değiliz. Saldıran değil, saldırıya uğrayan tarafız. Savaş Kürdistan topraklarında oldu, oluyor. Saldıran DAİŞ adlı faşist güçtür.

Peki, bu güç niçin saldırdı? Neyi temsil ediyor? Saldırılar şu an hangi noktaya geldi? Yeni yıla nasıl bir siyasi-askeri durum devrediliyor? Önümüzdeki süreçte siyasi ve askeri gelişmeler nasıl olacak? Bunları değerlendirmek, bu soruların cevabı üzerinde yoğunlaşmak, netleştirmek lazım. Siyasi ve askeri durumun çözümlenmesi bunu ifade ediyor.

Öncelikle DAİŞ'i radikal bir İslam hareketi olarak tanımlamak doğru olmaz. Radikalizm, devrimcilik demektir. Radikal İslam dersek, bu devrimci İslamcılık olur. Ama DAİŞ böyle bir yapı değil. İslam devrimciliği, Hz. Muhammed'in yürüttüğü İslam'dı. Önder Apo, bunu 'Medine İslamı' olarak tanımladı. Biz hareket olarak kültürel demokratik İslamı esas alıyoruz. Ortada radikalizm değil vahşet var. Vahşet ayrı radikallik ayrı. Önder Apo, "*Ben radikal demokratım*" dedi. Bu radikal demokratlık, sağı solu yıkma, yakma değildir. Son derece ilkeli, ölçülü bir mücadeleyle her türlü köleci ilişkileri yıkıp, özgürlüğü, demokrasiyi sağlama ve dönüşüm yaratmaktır. Radikalizm budur. Radikalliği belirleyen değiştirme-dönüştürme gücüdür. Dolayısıyla DAİŞ vahşi, sapkın bir güç oluyor. İslam alimleri de Önder Apo da tanımlıyor; DAİŞ'in İslam'la hiçbir alakası yok.

Kobanê'deki 200 bin insanı evinden kovmanın İslamlıkla ne alakası olabilir? Üstelik Kobanê halkı Müslüman değil miydi? Kobanê'yi yıkıp, talan etmeyi İslamlıkla nasıl izah edebiliriz? 'Mekke'yi ele geçirirsek bilmem nereleri yıkacağız' diyorlar. Bu sapkın bir harekettir ve İslamı da bir maske olarak kullanıyor.

DAİŞ, tetikçi bir güç

Esas oynadığı rol politik-askeridir. 1990-91'de Körfez Savaşı ile başlayan 3. Dünya Savaşı'nın Ortadoğu'da geldiği düzeyle bağlantılıdır, onun bir parçasıdır. Küresel ve bölgesel düzeyde 3. Dünya Savaşı adı altında birbiriyle çatışan güçlerin piyon olarak kullandığı bir tetikçi güçtür, taşeron bile değil. Kimin tetikçisi? Herkesin. Önder Apo, "*sokak fahişesi*" dedi. Şu ya da bu güçle ilişkili değil, herkesle ilişkilidir. DAİŞ'in saldırılarından herkes faydalanıyor.

DAİŞ kendisini tarihsel bir temele oturtmak istiyor. Fakat tarihsel bir toplum gerçeğine oturmuyor. Elbette, bazı çelişkilere dayanıyor. İşte, 25 yıldır 3. Dünya Savaşı adı altında yaşanan çatışma içinde ezilen bazı kesimler var. Irak'ta Sünni Araplar, Kafkasya'da Çeçenler gibi. Bu halkların, kesimlerin ezilmişliğini kullanıyor, bunlara dayanmak istiyorlar. Ancak DAİŞ'i bu halkların hareketi olarak tanımlamak da doğru değil. Öyle olsaydı bir değer biçilirdi. Şu toplumun, şu tür taleplerinde bulunan örgütü, eylem gücü derdik ama öyle değil.

Irak ve Suriye'deki duruma bakalım, bu ülkelerdeki toplumları da eziyorlar. Köylerinden sürüyorlar. Çekirge sürüleri gibi geçtikleri yeri kurutuyorlar. Tarihte sadece askeri olarak yakıp yıkan güçler olmuştur. Cengiz Han liderliğindeki Moğollar böyledir. Köylere, mal ve mülke el koyuyorlar, insanları yaşam dışına itiyorlar.

Aslında bu bir koalisyondur. Musul'a saldırmadan önce Amman'da toplantı yaptılar. Onun üzerinde örgüt ittifak yaptı, birleşti. Bu örgütlerin içinde, son 25 yıl içerisinde ezilen, katliamlara uğratılan toplumsal kesimlere dayanmak isteyen yapılar var. Ancak bunlar da küçük ve dar gruplardır.

DAİŞ tetikçi bir güçtür. 2014 yılının yazında birdenbire harekete geçirilmiş olmaları da kullanıldıklarını doğruluyor. Neden? Çünkü Irak; o kadar savaş oldu çözüm üretemedi. Suriye; her şeyi yaptılar, "Cenevre-2 iflas etti" dediler; tıkandı, bitti. Mısır, darbeye gitti. Libya'da şimdi herkes, "Keşke önceki yönetim olsaydı" diyor. Küresel kapitalizm ile bölgenin ulus-devlet statükoculuğu arasındaki savaş tam bir çözümsüzlük ve çıkmaz içerisine girdi. Ne küresel kapitalist modernite sistemi bir çözüm bulabilir konumda ne de bölgenin ulus-devlet statükocu güçleri.

İşte bu çözümsüzlük, tıkanma ortamında DAİŞ bir yıkım gücü olarak ortaya sürüldü. Zaten çıkmadan önce, "*Ortadoğu'ya müdahale edecekler ve Suriye ile Irak bölünecek*" sözleri kulaktan kulağa yayılıyordu. Biz o zaman şaşırmıştık. Kim, Irak ve Suriye'yi bölebilir? İnsanın aklı almıyordu. Ama bir günde Musul'u aldılar. İkinci gün Tikrit, üçüncü gün Bağdat yolundaydılar. Zaten Suriye'ye de yönelmişlerdi. Dolayısıyla tıkanmaktan kurtulmak isteyen güçlerin ortaya attığı bir provokasyon, tetikçi güç olarak ortaya çıktı.

Haziran'da Musul'dan vurdular, Irak'ın orta kesimini değiştirdiler. Temmuz'da Rakka'dan Kobanê'ye doğru vurdular, Suriye'nin orta kesimini değiştirdiler. 2 Ağustos'tan itibaren Şengal soykırımını başlattılar. Şengal'di, Kerkük'tü, Maxmûr-Germiyan hattında, yani Güney Kürdistan'ı hedeflediler. 15 Eylül'den bu yana ise Kobanê'ye saldırıyorlar. Zaten parçalı olan Rojava'yı orta yerinden vurup tümden yok ederek, aslında Rojava Devrimini, onun Kürdistan, Suriye ve Ortadoğu üzerindeki etkisi, insanlık için yarattığı umudu bitirmek istiyorlar. Tam bir karşı devrim gücü, tam bir karşı devrim saldırısı. Bunun başka bir anlamı, özelliği yoktur.

Peki, bu güç nasıl ortaya çıktı? Kime dayanıyor? Aslında kendini tarihe, İslam'a, Sünni Arap'a, mezhep çatışmasına dayandırmak istiyor. Ancak bunların hiçbiri gerçek değil. Esas dayandığı küresel kapitalizmle Ortadoğu'daki ulus-devlet statükoculuğu arasındaki çatışmanın oluşturduğu kaostur. Bu kaos ortamında herkes bir provokasyon gücüne ihtiyaç duyuyordu. Çatışmalar sürdükçe, herkesin kendi çıkarı doğrultusunda kullanmaya çalışacakları, sonunda da atacakları bir güç olacak.

Aslında 18 Temmuz 2013'ten bu yana Rojava Devrimine saldırı var. Son 7 aydır Başûr'da, Irak ve Suriye içinde genelleştirdi. Doğru, bu güç temelsizdir ancak yaptıkları ile bölgede çok şey değiştirdi. 3. Dünya Savaşında yaşanan tıkanmayı ortadan kaldırdı. Herkes yeniden çatışma içinde. Siyasi denge ve yapılanmalarda değişiklik oldu. Irak'ta hükümet değişti, Hewlêr'de hükümet kuruldu. Irak'ın Sünni kesiminde yeni bir yapılanma ortaya çıktı. Güney Kürdistan yönetimi, "*Ayrı devlet ilan edeceğiz*" diyordu, sesini kesti. Suriye'nin ortasında yeni bir güç oldu. Suriye'de muhalefet ortadan kalktı ve ülkenin önemli bir kısmını denetimine aldı. Şimdi kimse Beşar Esad'ın düşmesini tartışmıyor. Artık herkes kendini eski Suriye yönetimi ile birlikte nasıl bir Suriye çözümüne yatıracak, onu tartışıyor. Böyle bir zaman dilimi içerisinde bu kadar değişimi ciddiye almak lazım ve küçümsememek gerekir.

Kim bunlardan faydalanıyor? Mevcut duruma, "*Bu gelişmelerden bir güç faydalanıyor, ötekiler faydalanmıyor*" diyemiyoruz. Maliki yönetiminin yıkılmasından, Hewlêr'de yönetim kurulmasından, Suriye'deki tıkanmanın aşılmasından ABD ve İsrail faydalanıyor. Ama Beşar Esad yönetimi ile çözüm aramaktan da ABD ile İran faydalanmıyor; onlar Esad yönetimini değiştirmek istiyorlardı ama bundan da İran fayda görüyor. Onu dayatan İran'dı. Kobanê'de halkı sürüp Rojava Devriminin yıkımından da Türk devleti ile İran yararlanıyor, bütün Kürt karşıtı güçler yararlanıyor. Nitekim, "PYD, YPG/YPJ etkisiz kalır ve Rojava elime geçer" diye, DAİŞ'in Rojava Devrimine yönelik saldırılarına KDP de çok umut bağladı.

İşte Kobanê saldırısıyla en son ABD savaşa dahil oldu, KDP dahil oldu. Rojava Devrimi ABD sistemiyle fiili bir cephede yer alır hale getirildi, KDP de yakınlaştırıldı. Bu da önemli bir sonuçtur. Uzun süredir ABD'nin KDP'yi yönlendirerek ulaşmak istediği duruma bir ölçüde yaklaşılmıştır. KDP ile çatışma ise anlaşılmayı gerektiriyor. Haziran'da Musul'dan başlayan saldırı dalgasında KDP ile hiç çatışmadılar. Basına birçok belge sızdırıldı. Bu belgelerde, KDP ile ittifak halinde oldukları yazılıydı. Amman toplantısına KDP'nin de katıldığı bu belgelerde yer alıyordu. Bunu kimse yalanlayamadı. Bu uzlaşı ne zaman bozuldu? Sanıyorum, Amman'daki antlaşmada 36. paralelin güneyinin hepsinin DAİŞ'in eline geçeceği kaydı vardı. Belki bu açık değildi de DAİŞ öyle anladı. Daha sonra bazı gelişmeler, kimi yerlerin KDP'nin elinde kalmasıyla KDP ayak sürdü, oraları DAİŞ'e teslim etmede. DAİŞ de bunun üzerine saldırdı. Aradaki anlaşmayı bozan DAİŞ oldu, KDP olmadı. Ondan sonra KDP zorunlu olarak çatışmaya girdi. Hala da zorunlu olarak çatışma içinde. PKK etkisi altındaki güçlerin, PKK gerillasının darbeleyip zayıf düşürdüğü yerde sonuç almak üzere KDP askeri güce başvuruyor, askeri eyleme giriyor. Öyle olmadığı zaman girmiyor, ona güç getiremiyor. Bir de o kadar çok çatışmak istemiyor.

Askeri olarak şu ortaya çıktı: Böyle saldırı altında hiçbir devlet gücü ayakta kalamadı, direnemedi. Ne Maliki kuvvetleri, ne Esad kuvvetleri, ne Güney Kürdistan peşmergesi... Hepsi mevzileri bırakıp

kaçtı. DAİŞ bundan güç aldı. Silah ve cephanesini, askeri gücünü çoğalttı, elde ettiği başarıyla diğer İslami kesimler üzerinde etkinliğini arttırdı. Çok sayıda militanı saflarına çekip gücünü büyütüp, saldırdı.

Daha somut olarak Kobanê saldırısı üzerinde durabiliriz. Farz edelim ki, DAİŞ vurdu ve Kobanê'yi ele geçirdi. Ortadoğu'yu fethetmiş mi olacak? Diyelim, Kobanê'den Kürtleri arındırıp, Araplaştırdı. Bu Arap milliyetçiliğinin Ortadoğu'da zafer kazanmasını da sağlamaz. Ama buna rağmen 100 gündür tüm gücünü ortaya koyuyor, tükenme noktasında güçlerini Kobanê saldırısında kullanıyor. Neden? Akıl alır gibi değil. Bu gerçekten siyaset ve askeri bilim ile izah edilecek bir durum da değildir. DAİŞ'in Kobanê'de bu kadar ısrar etmesi, gücünü tüketmesini gerektirecek stratejik önemi yoktur. Ama tüm gücünü seferber ediyor. Neredeyse ömrü Kobanê'de bitecek. O zaman saldıran fiilen DAİŞ ama saldırtan DAİŞ değildir. Kararı veren DAİŞ değildir. Kim var bu saldırının arkasında peki? AKP hükümeti var. AKP saldırtıyor. AKP, neden Kobanê savaşında bu kadar ısrar ediyor? Çünkü Rojava Devrimini tasfiye etmek istiyor, Rojava Devriminin, Rojava Kürtlüğünün statü kazanmasına herkesten çok AKP ve TC devleti karşı. Başkaları da var ama Kobanê saldırısının arkasında esas olarak AKP ve Türkiye var.

Devrim hamle yapmayınca DAİŞ hamle yaptı

Herkesi biraz şoke edecek şekilde, birdenbire, akıncı konumunda birçok alanı ele geçiren DAİŞ neye dayandı? Belirttiğimiz gibi birçok gücün var olan çözümsüzlüğü, çıkmazı aşma ihtiyacına dayandı. Onlar önünü açtılar, destek verdiler, "yürü" dediler, DAİŞ çeteleri de yürüdü. Fakat yürürken bir zemin de buldular, önünde açık bir ortam buldu. Eğer mevcut kaos ve çıkmaza dayalı olarak Ortadoğu'da demokratik halk devrimleri gelişme katetseydi, örgüt ve eylem olarak büyük bir hamle içinde olsalardı, DAİŞ bu kadar saldıramazdı, bu kadar etkili olmazdı. Bu anlamda en başta PKK olmak üzere Ortadoğu'daki devrimci-demokrat hareketlerin pratikte ortaya çıkan fırsatları yerinde, zamanında, başarıyla değerlendirememesi DAİŞ'in önünü açtı, zemin sundu.

Önder Apo'nun çok ciddi olarak eleştirdiği durum da budur işte. Çünkü siyaset boşluk tanımaz. Hele bu kadar kaotik, gergin bir siyasi ortamı hiç kaldırmaz. Bu durumda ya devrimci ya da karşı devrimci hamleler gelişecek. Devrim zamanında etkinlik sağlamazsa karşı devrim saldırır, hem de en vahşi biçimde. 2014 yazında yaşananlar tam da böyle oldu. Devrim hamle yapamadı, DAİŞ karşı devrimi faydalandı. Bunu yapacak devrimci-demokrat örgüt ortaya çıkmadı. Böyle bir hamleyi yapmaya tek aday Kürdistan özgürlük devrimiydi, onun öncüsü PKK'ydi. PKK de pratikte hamle yapamadı. Bu bakımdan kendi durumumuzu özeleştirel olarak değerlendirmeliyiz. Olana bakarak, "*Burada hata oldu, şu da doğru oldu*" diyemeyiz. Olması gerekene bakarak önce yapmamız gerekip de yapamadığımızı ortaya çıkarmalıyız. Düzeltmeyi buradan yapabiliriz, özeleştiriyi buradan verebiliriz.

2014 yazında Kürdistan'a dayalı büyük bir demokratik devrim hamlesi yapılabilirdi. Koşullar buna uygundu. Hareket olarak biz bunu anlamaktan, bilince çıkarmaktan uzak değildik. Önder Apo bunu savunmalarda çözümlemişti, böyle olması gerektiğini belirtmişti. Hareket olarak konferans ve kongrelerde buna göre kararlar almıştık. En son 2014 Martı'nda yaptığımız toplantılarda tam da böyle değerlendirmeler yaptık ve 2014 yılını devrim yılı ilan ettik. 2014'ün yazına kalmadan Mayıs'ta devrimci hamle yapılması gerektiğini kararlaştırdık. Kendimizi bu plana göre hazırladık ve buna göre örgütlemeye çalıştık. "*Kavramadık, bilmedik*" değil, bunu yılın başında böyle değerlendirdik, buna göre başkaları yapmadan Kürdistan'da devrimci hamle ortaya çıksın istedik ama pratik planladığımıza göre olmadı. Ya doğru planlama yapamadık ya da planladığımızı zamanında başarıyla hayata geçiremedik.

Yeterli planlamamız nerede ortaya çıktı? Önder Apo, "PKK dört parçada mücadele etmek zorunda" dedi. **Kürt Sorunu ve Demokratik Ulus Çözümü** kitabına bakalım, orada söyledi. Birçok görüşmede de bunu açıkça ifade etti. "*Artık bir cepheli, iki cepheli mücadele ile PKK bu işleri yürütemez. Dört cephede birden mücadele etmeyi başarabilmeli, göze almalı*" dedi. Biz baharda planlama yaparken, "*Tamam, Önderlik böyle diyor ama bizim buna gücümüz yetmiyor. En fazla iki cephede mücadele edebiliriz*" dedik. "*Zaten DAİŞ saldırıyor, Rojava direnişi sürdürülüyor, bir cephemiz odur. Bir de Bakur'da Demokratik Özerklik çözümünü sağlayacak hamle yaparsak, iki cepheyi ancak götürebiliriz*" dedik ve planlamalarımızı ona göre yaptık. Önderlik uyardı: "*Başûr'da değişiklikler olacak. Oraya dikkat edilsin. Hatta Rojhilat'ta da değişiklikler olabilir, tedbirli olunsun*" dedi. Bir de farklı çevrelerden, "*Irak parçalanacak, birileri müdahale edecek*" bilgilerini alıyorduk. Ne Önderliğin ortaya koyduğu planları pratiğe dönüştürebilecek bir pratik politikacılığı ortaya çıkarabildik ne de duyduklarımızı anlamlandırabildik. Çözüm bulamadık.

Biz Rojava ve Bakur'a dönük kendimizi planlarken DAİŞ'in saldırısı Rojava'dan sonra Başûr'dan gelişti, yeni cephe açıldı. Biz Bakur'a dönük olan yüzümüzü Başûr'a dönerken zorlandık, bir sürü zaman geçti. Önceden, yerinde hazırlığımız yoktu. Hareket olarak planlı duruşumuz da ona göre değildi. Gelişmeler olduktan sonra ancak müdahalede bulunabildik. Geç kaldık. Şengal'de saldırı olduktan, köyler ve şehirler ele geçirildikten sonra ancak müdahale edebildik, dağa sığınan halkı koruyabildik. Bu yeterli bir müdahale değildi. Bu müdahale ile soykırımı önledik. Ama buna, "*Yeterli bir müdahaleydi, mücadeleydi, tam zamanında müdahale ettik*" dersek yanlış olur. Halkı katliamdan kurtardık ama halkı köyünde, şehrinde, yurdunda tutamadık. Şengallilerin az bir kısmı Şengal dağında kaldı. DAİŞ de zaten Şengal'i Kürtsüzleştirmek istiyordu. Katliamını sürdüremedi ama göçe zorlayarak amacına ulaştı.

Planlamamız tek yanlı kaldı. Planladığımızı da uygulamada yetersiz kaldık. Mesela, Rojava direniyordu, o direnişte büyük hamleler yaparak başarılar kazanmak istedik. Fakat o hamleleri yapamadık. Rojava 2014'ün ilk hamlesinde hiçbir yerde hamle yapıp başarı kazanan olmadı. Girişimleri de başarısızlıkla sonuçlandı. Daha önemlisi Bakur'a dönük planlamaydı. Bakur'da Demokratik Özerklik hamlesi yapacaktık. Artık 2013 Newrozu'nda ilan edilen süreç sona ermişti. Bunu Önder Apo açıkça söyledi. Bizi eleştirdi, "*Niye pratik yapmıyorsunuz! İmkan ve fırsatların yüzde birini değerlendiriyorsunuz, yüzde doksan dokuz mücadele etmiyorsunuz. Avare-asi durumdasınız.*" Bu ne demekti? Bu eleştiriyi karşılamak üzere mücadele planı hazırladık: Devrimci hamle. Demokratik Özerklik devrimini kendi gücümüzle geliştirme hamlesi. Bunu zamanlama olarak da değerlendirdik. Mayıs ortasından sonraya kalmayacaktı. Mayıs başı, ortası, Haziran geçti ama hamle olmadı. Haziran ortasına geldi, DAİŞ hamle yaptı. Eğer doğru bir anlayış olsa, Bakur'da yeterli hazırlık olsa yeni dönemin stratejisi ve taktiğine uygun örgütleme ve eylem tarzını doğru bilince çıkarmış ve planlamış, kendimizi ona göre hazırlamış olsaydık ve buna dayalı planladığımız gibi erkenden Bakur'da hamle yapabilseydik, belki de DAİŞ'in böyle bir saldırısı olmayabilirdi. Olsa bile Ortadoğu çapında bu kadar etkili olmayabilirdi. Eğer PKK Bakur'da hamle yapsaydı, Bakur'da askeri-siyasi değişiklik ortaya çıkarsaydı, Ortadoğu'daki gelişmeleri Bakur'daki mücadelenin sonuçları belirleyecekti, yoksa DAİŞ'in Şengal'e, Maxmûr'a, Kobanê'ye saldırıları değil.

Planladığımızı uygulamada geç kaldık, neden? Çünkü yeni dönemin stratejisini, taktiklerini, tarzını kavramada ona göre örgüt ve eylem gücü olmada zayıflıklarımız var. Zihniyet, sistem ve tarz olarak yetersizliklerimiz var. Burada düzeltme yapmadan hamle yapmak için ne kadar karar alsak da planlama yapsak da yine de pratikte yapamayız.

Bu tespitler, hem PKK Merkez Komite hem de KCK Yürütme Konseyi toplantısında yaptığımız siyasi tartışmaların sonucudur. O tartışmaların bir bölümünün özetidir. Fakat planlamada yetersizliğimiz olsa da, planladığımızı uygulamada eksikliğimiz olsa da, DAİŞ saldırısına müdahale etme, karşı durma gücünü gösterdik, DAİŞ'le mücadeleyi göze aldık, ona cesaret ettik, o kararlılığı gösterdik. İşte bu gelişmelerin seyrini değiştirdi. Bu mücadele 2014 yılının ikinci yarısını Kürt yılı yaptı. Bu mücadele Kürt sorununu tüm dünyaya duyurdu. Küresel düzeyde Kürt inkarının yıkılmasına yol açtı. Kürt direnişini insanlığın kurtuluş umudu haline getirdi. Ama bunlar 2014'ün ikinci yarısında oldu. İlk yarısında ise zorlandık.

> *"Ağustos'tan bu yana Akdeniz'den Zagroslara kadar bin 500 kilometreyi geçen bir hat üzerinde DAİŞ faşizmiyle hareket ve halk olarak savaşan bir güç durumundayız. Onlarca cephede birden savaş yürütüyoruz, direniyoruz. Bu direnişe karar vermek ve onun bedelini göze almak tarihi önemdeydi. DAİŞ'e karşı savaşma ve direnme önemli bir kararıdı, tarihsel bir duruştu. Şimdi böyle bir duruşun siyasi sonuçları yaşanıyor."*

Direnen tek güç PKK

Baharda ortam çok gergindi, Önderlik eleştiriyordu. Biz pratik yapamıyorduk. 12 Haziran'da DAİŞ Musul'a saldırdı ve Irak'ta durum değişti; bizim hazırlığımız yoktu, müdahale edemedik. Güney Kürdistan yönetimi savaşmadı. Bizim de tavır alıp savaşmamız için fırsat vermedi. Çünkü alanı tutuyordu. Buna göre hazırlığımız da yoktu. Dolayısıyla Haziran'daki hamlede de bir şey yapamadık. Irak'taki durum değişti, Önderliğin eleştirileri somutlaştı. Bu hareketimizi, yönetimimizi daha da zorladı. Ortada daha çok sıkışma ve gerginlik oldu. Kendi planını uygulayamayan, hamle yapamayan, dolayısıyla Ortadoğu'daki gelişmelerin inisiyatifini ele geçiremeyen, arkada birileri inisiyatif geliştirdiğinde ona müdahale edemeyince iyice sıkıştı.

2014'ün ilk yarısı zor bir dönemdi, çok zorlandığımız bir süreçti. Gerçekten de sıkıntı veren toplantı ve tartışmalar yaşadık. 2 Ağustos'tan itibaren Şengal, arkasından Kerkûk'e, Maxmûr'a dönük saldırı gündeme gelince ve bunun karşında Güney Kürdistan yönetimi tutunamayınca işte o zaman durum değişti. Biz de sıkışıklıktan o şekilde kurtulduk. Çünkü Güney Kürdistan'da oluşan boşlukta müdahale etmemizin önü açıldı. O zamana kadar hazırlıksız olsak bile başka alanlarda hazır olan güçlerimize müdahale ettik. O müdahale durumu değiştirdi, Kürdistan'da savaşın durumu değişti, DAİŞ'in Haziran'dan başlattığı saldırının gidişatı değişti. Bizim durumumuzu, sıkışıklığı ortadan kaldırdı. Bu ciddi, önemli gelişmelere yol açtı. Halkı Şengal'de tutamasak bile DAİŞ'in katliamından kurtarmamız oldukça önemli etkide bulundu. Êzdî Kürt toplumunu yeni bir soykırım fermanından korumak Kürdistan'da da, insanlık içinde de büyük etkide bulundu. Herkesin gözü önünde sürgün değil, katliama dayalı bir soykırım yaşanacaktı, onu PKK engelledi; HPG ve YJA-STAR gerillarının müdahalesi, YPG ve YPJ'nin desteğiyle engellendi.

Geç kalmış bir müdahaleydi ama katliamı önledi. Halkı Şengal'de tutamadık. Diğer yandan Maxmûr'a, Kerkûk'e dönük saldırıda da Güney Kürdistan halkını yerinde-yurdunda biz tuttuk, PKK tuttu ve bu kesinlikle böyledir. Hem Güney Kürdistan toplumu yeniden çok trajik bir sürgün yaşayacaktı, 20 yıldır yarattığı birikimin hepsini kaybedecekti hem de oluşan Güney Kürdistan yönetimi yok olacaktı. Bunun gerçekleşmesine ramak kalmıştı. Burada da HPG, YJA-STAR gerillalarının müdahalesi DAİŞ'in saldırılarını Maxmûr'da kırarak Hewlêr'i savunması, temel rol oynadı. Bunun da Güney Kürdistan toplumu, siyaseti üzerinde, tüm Kürdistan üzerinde, küresel siyaset düzeyinde önemli etkisi oldu. DAİŞ'e karşı bir direniş cephesini Şengal ve Maxmûr'da tutturmamız, Rojava'daki saldırıyı sürdürmemiz DAİŞ faşizmine karşı PKK'yi tek direnen güç haline getirdi. PKK öncülüğündeki Kürtlük küresel kapitalizm ile bölgenin ulus-devlet statükoculuğunun piyon olarak kullandığı DAİŞ saldırıları karşısında ayakta duran, direnen, onu durduran ve onu halklar açısından, tarih açısından büyük tehlike olmasını önleyen tek güç oldu.

DAİŞ'e karşı savaşma ve direnme önemli bir kararıdı, tarihsel bir duruştu. Şimdi böyle bir duruşun siyasi sonuçları yaşanıyor. DAİŞ bunların ardından 15 Eylül'de Kobanê'ye saldırdı. Bu saldırı da manidardı. Çünkü Bakur'da 15 Eylül'de Türkçe eğitimi boykot ve Kürtçe eğitim kampanyası ilan edildi, DAİŞ de Kobanê'ye saldırdı. Bakur'daki kampanyaya misilleme gibi oldu. Türkiye'nin o saldırıyı yaptırdığının bir başka kanıtını böyle ortaya koyabiliriz.

Ağustos ayından bu yana Akdeniz'den Zagroslara kadar bin 500 kilometreyi geçen bir hat üzerinde DAİŞ faşizmiyle hareket ve halk olarak savaşan bir güç durumundayız. Onlarca cephede birden savaş yürütüyoruz, direniyoruz. Bu direnişe karar vermek ve onun bedelini göze almak tarihi önemdeydi. Fakat zor bir direnişti. Bedeli ağır bir direnişti. Dolayısıyla ağır bir bedel ödedik. 2014'ün ikinci yarısı mücadele tarihimizin en keskin, en çatışmalı geçen dönemlerinden birisi oldu. En sert savaş dönemlerinden birini 2014'ün ikinci yarısında yaşadık. Öyle basit geçen bir süreç değildi. Böyle bir çatışma içerisinde başta Kobanê olmak üzere bütün cephelerde yüzlerce şehit ve yaralı verdik. Bu vesileyle kahraman şehitlerimizin hepsini saygı ve minnetle anmamız lazım. Yaralılarını, böyle büyük bir sonuç veren tarihi direnişin neferleri olarak sahiplenmemiz gerekli. Böyle olmazsa doğru anlamlandırma olmaz.

Denebilir ki; bu bedel ödemenin hepsi tam savaşın gereği de değildi. Bizim hata ve eksikliklerimiz de bu ağır bedelde önemli rol oynadı. Savaş tarz ve taktiklerinde, stratejik anlayışta, yönetim-komuta tarzındaki hatalar, eksiklikler çok fazla ortaya çıktı. Bedel ödemede bunların da önemli bir payı vardır. Bunu da görmek, açığa çıkarmak, eleştirmek ve düzeltmek gerekli. "*Bedelin hepsi savaşın gereğiydi*" diyemeyiz. Hayır, öyle değil. Savaşın gereği olarak ödenen bedel var, savaşın bedeli olanlar var, olmayanlar var. Hata ve eksikliklerden kaynaklanan bedeller var. Belki de yarı yarıyadır. Bilanço ortaya çıkarsa daha iyi anlayacağız. Tek yanlı yaklaşımlar da yanlıştır. Bir, hepsini savaşın bedeli olarak görüp, hata ve eksiklikleri görmemek yanlış. İki, hata ve eksiklikleri görüp, büyük savaşı ve dolayısıyla bedelini görmemek, her şeyi hata ve eksiklikler temelinde eleştirmek de yanlıştır. Her ikisini birlikte ele almak, bütünlük içinde değerlendirmek ve ayrıntıda hepsinin hakkını vermek lazım.

Kobanê direnişiyle her şey değişti

Yıl sonuna giderken direniş, DAİŞ'le girilen savaş, önemli siyasi sonuçlar ortaya çıkardı. Daha askeri sonuçlar oluşmadan çok ciddi siyasi sonuçlara, kazanımlara yol açtı. Bunlardan biri cepheleşmeye yol açtı. Örneğin; Kobanê direnişi dünya çapında faşist ve demokrasi cephesini oluşturdu. Kobanê direnişi öncülüğünde küresel demokrasi cephesi oluşurken, DAİŞ etrafında ise faşist bir blok oluştu. Kim faşist, kim demokrat şimdi daha iyi biliyoruz. İş bu noktaya kadar gitti. Kobanê gibi küçük bir kasabada süren savaş bütün dünya ölçüsünde siyasi bloklaşma yarattı. Etkisi bu kadar büyüdü. 1 Kasım Dünya Kobanê Günü oldu, dünyanın her tarafında her renkten, her cinsten, her kesiminden insanlar Kobanê direnişine destek için yürüdüler. Kürt halkının özgürlüğünden yana olduklarını haykırdılar. PKK'nin özgürlük bayrağını taşıdılar. Bu çok önemli ve tarihi bir gelişmeydi. Bunun Kürt halkının, Kürt sorunun küresel düzeyde tanınmasında inkar ve imha sisteminin küresel düzeyde önemli ölçüde kırılmasında rolü oldu.

Bu temelde gelişen yeni siyasi durum, ilişkiler var. Şöyle değerlendirmek yanlış değil: Artık hiçbir şey Kobanê direnişinden önceki gibi değildir. Bütün ilişkiler, bütün diplomatik yaklaşımlar değişti. Artık eskiye de dönmek mümkün değil. Kobanê direnişi ile birlikte Ortadoğu çapında yeni bir siyasi ilişkiler düzlemi ortaya çıktı, eski ilişki ve ittifaklar kırıldı, parçalandı. Yeni ittifak ve ilişkiler oluşuyor. Türkiye'nin NATO'dan çıkarılması bile tartışılıyor. Şu an en gergin ilişki Türkiye-ABD ve Türkiye-AB ilişkisidir. Bu üç güç birbirinin stratejik müttefikidir. Türkiye Avrupa Birliği'nin ve ABD'nin stratejik müttefiki iken birbiriyle karşıt hale geldiler.

Kobanê'de savaş şiddetlenirken ona cevap olarak Putin'i Ankara'ya getirdiler, Rusya-Türkiye enerji anlaşması imzaladılar. Ona karşı da dolar kuruyla oynadılar hem Rus rublesi hem Türk lirası değer kaybetmeye başladı. Bunlar Kobanê savaşı etrafında ortaya çıkan gelişmelerin dünyadaki yansımalarıdır. Kobanê savaşı biraz da dünyadaki bu savaşın bir sonucu da oluyor.

Niye Kobanê'de böyle bir savaş var? Sadece inkar ve imha ile değerlendirmek de yetersiz kalır. İşin içinde bir de ekonomik savaş var, enerji savaşı var. Bazıları enerji hattı yapmak istiyorlar, Türkiye üzerinden Avrupa'ya ikinci bir enerji hattı yapılmak isteniyor. Enerji piyasasını kim kontrol edecek? Rusya ile ABD arasında böyle bir savaş da var. Kobanê savaşı bununla da ilişkilidir. Yani tek yanlı değildir. Hem küresel enerji savaşının etkisi hem Kürdü inkar ve imha siyasetinin etkisi var hem de ABD-KDP'nin Rojava Devrimiyle KDP'yi yakınlaştırma isteminin etkisi var.

İşte bu gelişmeler yeni bir ilişki düzeyi ortaya çıkardı. Kürt siyaseti artık dünyada tanınıyor. Rojava Devrimi bu temelde geniş bir siyasi-diplomatik ilişki ağı ortaya çıkardı. Sonuç alabilmesi için siyasi Kürt

birliği önem taşıyor. Kürt siyaseti Ulusal Kongre temelinde birleştirilebilseydi diplomatik düzeyi çok daha ileri giderdi. Fakat o gerçekleşmiyor. Öyle olmaması için KDP Ulusal Kongre'yi engelliyor. Öyle olursa bütün Kürdistan, Kürt örgütleri o diplomasiden yararlanacak. Ama Ulusal Kongre olmazsa, o düzeyde Kürt siyasetinin ilişkisi olmazsa, Güney Kürdistan yönetiminin, KDP'nin diplomatik ilişkileri var, herkesten fazla bu ilişkilerden diplomatik açıdan KDP yararlanacak ki, yararlanıyor da. Onun için Ulusal Kongre'yi engelliyor, bu gelişmelerin sonuçlarını kendi kazanmak istiyor. KDP'nin bu kadar gelişmeye rağmen ayrı durması, birliğe karşıt olması Ulusal Kongre'ye gelmemesi buradan kaynaklıdır.

Askeri olarak yıl sonuna giderken önemli bir düzeyin olduğu ortada. Kobanê'de Ekim ayında durum kritikti. Kasım ayında askeri dengede değişiklik oldu. Bunda sırasıyla şu etkenler rol oynadı. Birincisi; Oradaki direniş güçleri taktik değiştirdi. Aşırı savunmacı konumdan çıkarak taktik saldırı yapacak, savunma dışında da hareket eden, gerillacılık yapabilen konuma geçtiler. Bu önemli bir askeri değişiklikti. ABD'nin hava bombardımanı oldu. ABD'nin baskısı ile bazı silahların peşmergelerle birlikte Kobanê'ye gidişi oldu, bu silahların etkisi oldu. Ve sonuçta askeri dengede değişiklik oldu. DAİŞ saldırıları durduruldu, kırıldı ve o günden bu yana da geriletiliyor. Şehrin büyük bir bölümü yeniden ele geçirildi. Şehrin dışında kırsal alanda da birçok yer gerilla hareket tarzıyla YPG/YPJ güçleri ele geçirdiler. Şimdi taktik saldırı konumunda olan, askeri bakımdan gelişen Kürt direnişidir. Aslında direniş askeri zafer yoluna girdi denebilir. Tam zaferi de kazanması gerekli ve bunun önünde engel yoktur. Bu kadar direniş, kesin bir askeri zaferle sonuçlanmalı. Öyle bir sonuca gitmemesi eksiklik olur. Mutlaka zafer öngörülmelidir. Dikkatli hareket edilse, DAİŞ'in güçleri kırıldı, Türkiye desteği kırıldı. TC bu konuda çok zor durumdadır. Tayyip Erdoğan, 'Kobanê'nin hiç önemi yok' diyor. Demek ki artık elde tutacak dermanları kalmadı, zor durumdalar. Bu değerlendirilebilirse artık erkenden de bir askeri zafere gidilebilir.

Diğer yandan Şengal'de direniş hamlesi var. Bütün gerilla güçleri bir yandan, peşmerge bir yandan ama bütünlüklü bir hamle ile birçok alan kurtarıldı, özgürleştirildi. Şengal köy ve kasabalarıyla birlikte kurtarıldı. Ağustos'tan bu yana yürütülen direniş sonucu DAİŞ ciddi darbeler aldı. Kayıpları az değildir. Dayanma güçleri askeri bakımdan büyük ölçüde kırılmıştır. Destek veren güçler teşhir oldular. ABD saldırıları da bazı yerlerde zarar verdi. Özellikle yönetici kadrolar üzerinde olduğunu açıklıyorlar. Böyle olunca DAİŞ'in kendini savunması için geri çekilmesi, kendini daraltması zorunlu oldu. Demek ki, yıl sonuna doğru giderken askeri bakımdan da özgürlük hamlesi gelişiyor ve zafer kazanılabilecek. Maxmûr-Germiyan hattında zaten baştan DAİŞ'i gerileten, saldırılarını durdurtan bir direniş olmuştu. Bunun da toplum üzerinde, örgütlenme ve eylemde çok önemli etkisi oldu. Bu durum devam da ediyor.

Şimdi 2014 yılı, 2015 yılına böyle bir siyasi ve askeri mücadeleyi devrediyor. Özellikle Haziran'dan bu yana çok yoğun bir savaş var. Ağustos'tan bu yana Kürdistan'daki savaş daha yoğun. Böyle bir savaşın Kürtler açısından kazanımları gelişmiş durumda, askeri zaferi kazanmak için önemli birikimler elde edilmiş bulunuyor. Askeri zafer kazanma, siyasi kazanımları ilerleterek kalıcılaştırma yönünde bir gelişme var. Ama çatışma, savaş, siyasi mücadele ortadan kalkmış değil, hem de bin 500 kilometrelik cephe boyunca. En azından önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde, yarısında da benzer çatışmalı durum Kürdistan'da sürecek. Bölgede ise yıl boyu sürecek ama böyle bir durumda askeri dengede değişiklikler olması gerekli. Kobanê direnişinin zafer kazanması kesin gerekli. Öyle bir noktaya gelindi. Gayret edilirse o kazanılabilir. Şengal'in kurtarılması Kobanê için de bir doping etkisi yaratacak. Dahası Şengal ve Kobanê'de tam bir zafer elde edilirse, arada Cezîre, Suriye içlerine doğru genişleyebilir. DAİŞ daralabilir, DAİŞ karşıtı güçler, demokratik Suriye güçleri oluşup ilerleyebilir. Irak'ta da yeni bir ilişki sistemi ortaya çıkabilir. Şengal için zaten bir Kanton örgütlemesi, Demokratik Özerklik sistemi kesinlikle gerekli. Önder Apo aynı şeyin Kerkük, Germiyan ve Musul için de olmasını öneriyor. Bunların gelişebilmesi için çabalar var. Kısacası 2015'te önemli bir mücadele devam edecek.

Demokratik Özerklik olmadan kazanılacak askeri zafer kalıcılık yaratamaz

Siyasi kazanımları geliştirme çabaları devam edecek, askeri çatışmalar sürecek. Rojava açısından hedefi böyle koymak lazım: Kobanê zaferi, Cezîre'de demokratik Suriye birliği çerçevesinde kurtarılmış alanları genişletme, demokratik ulus inşasını geliştirme, tüm anti-faşist güçlerle ilişki-ittifak içinde olma ve diplomatik ilişkileri bu çerçevede geliştirme. İçte Kürt siyasetini Demokratik Özerklik sisteminde birleştiren bir sonucu devam ettirme. Onu devlet+demokrasi formülüyle bir sisteme kavuşturma olacak.

Başûr açısında; Şengal zafer kazanırsa KDP'nin yaklaşımı önemli olacaktır. Kesinlikle bir Demokratik Özerklik olmadan kazanılacak askeri zafer kalıcılık yaratamaz. Siyasi sonucu bir Şengal Kantonu olmalı. O yönlü çabalar var. Êzdîler toplantılar yaptılar, konferanslara hazırlanıyorlar. Demokratik Özerklik ilanında bulunmak istiyorlar. Hepsini birleştirerek KDP'den engel gelmesine izin vermeyerek bunu yapmak lazım. Diğer orta alanda, Germiyan hattında da benzer çalışmalar var, yeni bir açılım var. Öz savunma güçleri oluşuyor, halk örgütleniyor. Bu devam ettirilebilirse bir kanton örgütlenmesine de orada gidilebilir.

Diğer önemli bir nokta ise Başûr'da Ulusal Kongre için mesafe kat etmektir. Ulusal Kongre şundan dolayı önemli. Birincisi; Çatışmalı durum hala bölgede devam ediyor. Bitmeyecek. Belki de Türkiye'ye, İran'a yayılacak. 3. Dünya Savaşı'nın sonu hemen görünmüyor. Böyle bir durumda tehlikelere karşı Kürdistan'ı savunabilmek, Kürt özgürlüğünü geliştirebilmek için var olan silahlı güçlerin ortak bir komutanlığa kavuşturulması şart. KDP ve YNK gibi güçler daha fazla bunun karşısında durmamalı, bunu engellememeli. Yoksa çatışmalar ortasında Kürt savunması yapılamayabilir. Êzdî Kürtlüğü neredeyse soykırım yaşayacaktı, bunun benzeri her yerde ortaya çıkabilir. Bunun sorumlusu da birliği yaratmayanlar olacak. İkincisi; Sadece katliam tehlikesi değil, mevcut durumun yarattığı imkan ve fırsat doğru değerlendirilemeyebilir. Bu kaçırılırsa 20. yüzyılın başındaki gibi yeni dönemin verdiği fırsatı kaybetmiş olur. O da daha olumsuz bir sistem altına alınmasını getirir. Üçüncüsü; Bir diplomatik açılım var. Hem içte Kürt demokrasisi geliştirmek açısından, Kürt siyasetinin demokratik ittifakı, hem de bölgede ve dünyada demokratik bir Kürt diplomasisi var etmek için fırsatlar var. İşte Ulusal Kongre böyle bir diplomasi, ilişki ve ittifak geliştirme imkanı verecektir. Tek partinin, tek parçanın değil bütün Kürtlerin ulusal, demokratik düzeyde diplomasisi önemli. Kongre onu da sağlatacaktır. Dördüncüsü de kendi güçlerini tüketmemek ve Kürt siyasetinin demokratik kılınabilmesi açısından Ulusal Kongre çok çok önemlidir.

KDP dar, parti çıkarları nedeniyle Ulusal Kongre'ye daha fazla engel oluşturulmamalı. Ulusal demokratik çıkarlar, Kürdistani çıkarlar her şeyin önüne geçmeli ve insanlıkla da bu temelde ilişki içinde olunmalı. Doğru olan tutum kesinlikle budur.

Rojhilat açısından yeni bir durum yok. Ateşkes sürüyor. İran biraz sessiz. Bazılarına göre gelişme sağladığı için bazılarına göre ise gerilediği için. Ama ne olursa olsun mevcut durumu korumaya çalışıyor. Kürdistan'daki gelişmelere karşı ise çok saldırgan, göz açtırmak istemiyor. Kürt sorununda Türkiye'den farksız. Bu nedenle her an çatışmalı durum olabilir. İdeolojik, askeri, siyasi çalışmalar yanında her türlü saldırı ve savunmaya Rojhilat'ta da hazır olmak lazım.

Daha da önemli olan şimdi Bakur'daki durumdur. Yeni bir seçim sürecine girildi. Herkes ona göre çalışıyor. Seçim sürecine girerken AKP ve TC devleti zayıf durumdadır. Avrupa'yla, ABD'yle ilişkileri bozuk, karşıt; bundan dolayı zayıf. Ortadoğu'daki ilişkileri bozuk; bundan dolayı zayıf. İçte AKP-Fetullahçı çatışması derinliğine sürüyor; bundan dolayı zayıf. Şimdi böyle bir zayıflık ortamında, onları kurtaracak, Türkiye'yi doğruya çekecek olan tek yan Kürt sorununu çözmek ve Türkiye'yi demokratikleştirmek. AKP'nin böyle bir zihniyeti yok fakat siyasi olarak böyle bir zorluk içinde. Önder Apo bu durumundan yararlanarak AKP'ye Türkiye'yi demokratikleştirecek, Kürt sorununu çözecek adımlar attırmak istiyor. Önder Apo'nun son **Barış ve Demokratik Müzakere Süreci Taslağı** bunu ifade ediyor. Seçim öncesi bu tür adımları attırmayı öngören bir taslak, bir çalışma. Bu taslak AKP'nin önüne, "*Ya bunları yaparsın güçlenirsin, seçimde de sonuç alırsın ya da bunu yapmazsan artık hiçbir dayanağın kalmayacak ve seçimi de kaybedeceksin*" seçeneğini koyuyor. Çünkü Ortadoğu'daki savaşın hepsinde kaybetti, Kobanê'de de kaybediyor.

> *"Demokratik siyaseti güçlendirmek, geliştirmek için demokratik siyasi ittifak, seçim ittifakı yaratmak lazım. Demokratik güçlerin yüzde 15-20 oy alacakları bir durumu yaratmaları şart. Öyle olursa işte AKP tek başına iktidara gelemez ve seçimden sonraki savaş kararını uygulayamaz. Onun için öyle bekleme durumu yok, mücadele gerekli."*

AKP'yi müzakereye çekmek için mücadele şart

Kobanê'de yenilen DAİŞ, yenilen AKP oluyor. Aslında bir seçim mücadelesi. 2013 Newrozu'nda Önder Apo'nun geliştirdiği çözüm projesini AKP oyalama politikası ile boşa çıkardı. Sonrasında yerel seçimler yapıldı, AKP kazandı. Şimdi aynısını yaparak 2015 seçimini de kazanmak istiyor. 30 Ekim tarihli MGK toplantısında topyekün savaş kararı aldılar. AKP yeniden iktidar olursa bu kararı uygulayacak. PKK'yi de paralel sınıfına koyuyorlar ve saldıracaklar. Kırmızı kitabı böyle değiştirmeyi kararlaştırdılar. Fakat bunu yapabilmek için 2015 Haziranı'ndaki genel seçimleri kazanması gerekiyor. Genel seçimleri kazanabilmesi için de sükunet ortamına, çatışmasızlığa ihtiyaç var. İstiyor ki, çatışmasızlık, ateşkes sürsün ve buna dayanarak seçimi kazanayım. Yaklaşımı böyle. Önder Apo'nun demokratikleşme ve Kürt sorunun çözümü için geliştirmeye çalıştığı süreci, seçim sürecine dönüştürmek istiyorlar. Şimdi arada böyle bir çatışmalı durum var. Bunu net görelim. Bunun için AKP'nin maskesini düşürecek, durumunu netleştirecek bir eylem planı hazırladı Önder Apo. Şubat başına kadar müzakerelerin tamamlanmasını öngörüyor. Eğer taslak kabul edilmez, müzakereye girilip tamamlanmazsa süreç bitiyor ve artık AKP'nin seçimi kazanacağı bir sükunet ortamı bulması mümkün değil. Böyle somut bir planlamaya dayanıyor Önder Apo'nun geliştirdiği taslak. AKP ise bunu sulandırmaya çalışıyor. Zamana yayma ve erteleme peşinde. Takvim olmaz, zaman bizi sıkıştırıyor gibi bir tutumun içerisinde.

Görüşmeler devam ediyor. Yürütme Konseyi Eşbaşkanlığı gelişmelerin beklenen gibi olmadığını, AKP'nin oyalama politikasını sürdürdüğünü, süreci bir seçim sürecine dönüştürmede ısrarlı olduğunu, bunun da kabul edilebilir olmadığını açıkladı. Demek ki, AKP bunda ısrar edecek, ediyor da. Şu an mücadele bu temelde sürüyor. Dolayısıyla AKP hükümeti, "*Çözüm sürecinden yanayız, yol haritası sunduk*" derken, Önder Apo da, "*Ben de müzakere projesi sunuyorum*" dedi, onları boşluğa düşürdü. "*Madem çözümden yanasınız gelin müzakere edelim*" dedi. Şimdi AKP sıkıştı ve sürece yaymak istiyor. Mevcut durum bir mücadeledir. Bunun için AKP'ye bu taslağı kabul ettirmek için mücadele lazım. Önder Apo'nun taslak vermesi ve orada durması AKP'yi müzakereye getirmiyor. Bu taslak sadece AKP'ye değil, herkese sunulmuştur, bütün demokratik güçlere sunulmuştur. O halde herkes sahip çıkmalı. AKP üzerinde baskı oluşturmalı ki, AKP müzakere sürecine gelsin. Bu durumda ilk olarak AKP'ye karşı mücadelenin gerekli olduğunu belirtmek gerekli. Bunun mutlaka yaratılması ve gerçekleştirilmesi gerekli.

Mücadelesiz AKP'yi müzakereye çekebilmek mümkün değil. İkincisi; AKP müzakereye gelmezse zaten seçim öncesi kapsamlı bir mücadelenin olacağı açıktır. AKP'ye seçim kazandırmamak, bütün demokratik güçlerin, Kürt Özgürlük Hareketi'nin temel görevi olmalı. Çünkü seçimi kazanırsa saldıracak, seçimden sonra saldırmaya hazırlanıyor. O halde seçimi kazandırmamak, onu yapamaz duruma getirmek lazım. Ondan önce mücadeleyi demokratik güçlerin dayatması gerekli. Dolayısıyla seçim öncesi bir mücadele süreci olacak. Ya demokratik çözüm ve müzakere sürecinde adımlar atılacak ya da seçim öncesi çok kapsamlı bir mücadele süreci olacak. Ondan sonrasını ise seçim sonuçları belirleyecek. AKP kazanırsa 30 Ekim MGK'da aldıkları topyekun savaş kararını uygulamaya koyacaklar. AKP tek başına seçimi kazanamazsa yeni politikalar geliştirmek zorunda kalacaklar. Onun için seçim sonrasındaki savaşı önlemek isteyenler, AKP'nin seçimde tek başına kazanmasını engellemeye çalışmalılar.

Diğer yandan demokratik siyaseti güçlendirmek, geliştirmek, seçim kazanacak bir demokratik siyasi ittifak, seçim ittifakı yaratmak lazım. Demokratik güçlerin yüzde 15-20 oy alacakları bir durumu yaratmaları şart. Öyle olursa işte AKP tek başına iktidara gelemez ve seçimden sonraki savaş kararını uygulayamaz.

Bakur'daki, Türkiye cephesindeki durum da böyledir. Onun için öyle bekleme durumu yok, mücadele gerekli. Şimdi de mücadele sürüyor, 2015 seçimleri öncesi çok yoğun bir siyasi mücadele süreci olacağı kesin. Sonrası da çatışmalı olabilir. Böyle olmaması AKP'nin çözümü kabul etmesine bağlı. Bugünlerde AKP'nin vereceği kararla bağlantılı olacak. AKP oyalamaya çalışıyor, oyalamaya kesinlikle fırsat vermemek lazım. Aralık ayı sonuna kadar durum netleşmeli ve Ocak olmadan heyetler müzakereye oturmalı. Ancak o zaman Şubat başına kadar müzakerelerde bir sonuca gidilebilir.

Kobanê ve Şengal'e geri dönmenin zamanı geldi

Bir iki husus ise şöyle; Şengal'de askeri gelişmeler oluyor, askeri zafer kazanılıyor ama Şengal kurtuluyorsa bütün Êzdîler geri dönmeliler. Dönmeleri için mücadele etmek lazım. Öyle Başûr'da, Rojava'da, Bakur'da olmaz, hele hele Avrupa'ya gitmekle hiç olmaz. Yurtsever olacaksa kelimenin anlamına uygun olacak. Yurdunu bırak, anayurdu terk et ve ondan sonra yine de ki, "Ben yurtseverim!" Böyle yurtseverlik olmaz. Kürt yurtseverliğinde aşınmalar var, bunu düzeltmek lazım. Özel savaş ve kültürel soykırımla bu aşınma ortaya çıktı ama şimdi özgürlük mücadelesi geliştiğine göre bu durum değişmeli, düzeltme olmalı. Kobanê'de şehir kurtarılmış, kırsal alan kurtarılıyor, direniş daha fazla askeri zafere doğru gidiyor. O halde sınırdan çıkan Kobanêliler yavaş yavaş dönmeliler. Çocuklar ve yaşlılar gidemiyorlarsa gençler, orta yaşlılar kesinlikle gitmeliler. Yurtseverlik bunu gerektiriyor. Gitmişler Maraş'a, Maraş valisi kovuyor, ondan sonra Maraş valisini kınıyorlar. Ne alakası var, elbette kovarlar. Öyle yurtseverlik olmaz, böyle eleştiri de olmaz. Maraş valisini eleştiremeyiz! Doğru ve hakkaniyetli olmamız lazım. Hep baskasını suçla; bu bir çocuk psikolojisi, kölenin psikolojisidir. Her gün ağlıyorlar: Şengallisi ağlıyor, Kobanêlisi ağlıyor! Böyle özgürlük bilinci olmaz, bu köleliğin yansımalarıdır. İstanbul'a dağılmışlar, niye? Bakur'da o kadar belediye vardı, kurum vardı, 150 bin Kobanêliye mi bakamadılar? Peki, 150 bin kişiye bakamazsak 20-25 milyon insanı nasıl demokratik bir sistem içinde yaşatacağız? Burda vurdum duymazlık var. Demokratik siyaset görevlerimize sahip çıkmıyoruz, ondan sonra AKP'yi, MHP'yi, ABD'yi eleştiriyoruz, böyle olmaz. Bunlar doğru tutum değil, doğru yurtseverlik tutumu değildir. Örgütümüz böyle yapamaz. "30 kişi yaralanmış, TC yakalamış" diyorlar. TC düşman, sen savaşçını oraya gönderirsen yakalar da kurşuna da dizer. Yani şimdi biz AKP'yi eleştirebilir miyiz?

Düşman kavramında aşınma var, yurtseverlik kavramında aşınma var, toplumsallık kavramında aşınma var. Hadi Kobanê'de tutunamadık ama Kobanê kantonu vardı, meclisi vardı, neden tutmuyor? Nerede örgütlülük? O nedenle Kobanêliler derhal Kobanê'ye dönmeli, Şengalliler dönmeli, Bakurlular görevlerine ve sorumluluklarına sahip çıkmalılar. Bunlar da siyasetle ilgili durumlar. Bundan dolayı siyasi etkimizi kaybediyoruz. Pratik ve örgütsel yanlışlıklarımız siyaseten bizi zorluyor, siyasi çizgimizi ipotek altına alıyor. Sözümüz, açıklamalarımız toplum üzerinde, karşıtlarımız üzerinde yeterince etki bırakmıyor. Çünkü sözün gereklerine göre davranmıyoruz. Oysa pratiğimiz söylediğimiz gibi olmalı. Pratikte doğru tutum izlemeliyiz ki, politikada da etkili olalım. Bunları yaparsak politik duruşumuz çok daha etkili olur.

Sonuç olarak, 2014'ün hata ve eksikliklerinden ders çıkartılıp, düzeltilerek 2015'te pratik mücadele bu temelde geliştirilirse siyasette de, askerlikte de çok daha kapsamlı bir mücadele yılı olur. Ama Kürt halkının ve demokratik güçlerin çok daha fazla kazandıkları, kazandıklarını da kalıcı kıldıkları bir yıl haline kesinlikle gelir. Bu bakımdan 2014 gerçekten de devrim yılı oldu. 2015'te, 2014 yılında yapamadıklarımızı yaparak büyük başarıların sahibi haline kesinlikle gelebiliriz.

■■■

Uğurlar olsun dağların anası

Dêrsim soykırımının son tanıklarından ve PKK'nin kurucu kadrolarından Ali Haydar Kaytan yoldaşın annesi Gülizar Kaytan, hayata gözlerini yumdu.

Gülizar ananın 85 yıllık yaşamı aynı zamanda PKK ve Dêrsim tarihinin de bir özeti. Henüz 8 yaşında iken tanık olduğu 1938 soykırımında annesini kaybeden Gülizar Kaytan, ailesiyle birlikte Kayseri'nin Develi İlçesine sürgün edilir. Ancak Kaytan ailesi, köklerinden koparılmayı ölümden yeğ tutmaz ve sürgünden 9 yıl sonra tüm tehlikelere rağmen topraklarına geri döner.

İlk grup döneminden itibaren diriliş öyküsünün kahramanlarından biri olur Gülizar Ana. Hem Gülizar Ana hem de Kaytan ailesinin diğer fertleri ilk günden itibaren mücadelenin içinde yer alır. Ali Haydar Kaytan'ın dışında 3 evladı daha PKK saflarına katılır.

1984 yılında Gülizar Ana, 'PKK'ye yardım yataklıktan' tutuklanır ve Erzurum Cezaevi'nde 9 ay hapis yatar. Sayısız kez gözaltına alınan Gülizar Ana, 1994 yılında bir kez daha tutuklanarak Malatya Cezaevi'nde tutulur.

İki tutuklama, sayısız soruşturma ve baskılar onu da sürgün yaşamaya mecbur kılar. 1996 yılında yurtdışına çıkar. Ta ki, PKK saflarındaki oğlu Hayati Kaytan Suriye'ye Türkiye'ye teslim edilinceye kadar. Ağır hasta mahpuslar listesinin üst sıralarında yer alan Hayati Kaytan'ın cezaevinde yaşadığı sağlık sorunları ardından Gülizar Ana, oğlunu yalnız bırakmamak için Türkiye'ye gidip gelmeye başlar.

Türkiye'ye geldiğinde Bursa ve Konya'da bulunan kızlarının yanında kalan Gülizar Kaytan, Konya'nın Ereğli İlçesindeki kızı Gülşen Kaytan'ın yanında son nefesini verdi.

* * *

Dêrsim'in Hengirvan köyünde dünyaya gelmişim. Babam 8 yaşında beni yazmış. Dêrsim önce bağımsızdı zaten. 35'te asker geliyor. 36'da kışla yapıldı. Asker doldu. 36'da bir şey olmadı. Halka fazla zulüm olmadı. 37'de Tulük karakolu yapıldı. Demirhan'a yakındır. Yüzbaşı mı binbaşı mı bir muhtarı çağırıp kadın getirmesini istiyor. Muhtar Demirhan aşiretine söylüyor. Aşiret geliyor o gece karakolu yakıyor. Askerlerin hepsini de yok ediyorlar. Bir de Kutuderesi köprüsünü yakıyorlar. Ondan sonra eylemler başladı.

Asker bizim köye saldırdı. Annem, ben ve iki küçük çocuk biz kaçtık. Lola Kemerê Kefî diye bir mağara vardı. Oraya gittik. Teyzem "Mistan köyüne gidelim" dedi. Oraya gittik. 6 gün 6 gece mağarada kaldık. Aşağıda dere vardı. Bir çeşme vardı. Annem gitti. Bizim köyden bazı aileler de vardı. Orada da dedelerin eşyaları vardı. Haftalarca sürdü böyle. Sonra "Asker çekilmiş" dediler.

10 Kasım'dı. Bir adam geldi ve "Atatürk ölmüş" dedi. Köye geldik. Amcam geldi. Ekinler yanmış. Avucuyla buğday başaklarını eledi. Buğdayını bize verdi.

* * *

1951 yılında amcanla (Ali Kaytan) evlendik. 26 Mart 1952'de Ali Haydarım doğdu.

Ali Haydar altı aylıkken yasak mıntıkayı aşıp köyümüze gittik. Gittik ama evler yıkılmıştı. İyi ki o sene şansımız vardı da kar fazla yağmadı.

Ali Haydarım büyüdü. İlkokulu bir Ermeni arkadaşın evinde, Nazimiye'ye bağlı Hakis köyünde okudu. Sonra imtihanı kazandı ve orta ve liseyi de Erzurum'da okudu.

O dönemde dört kız, iki oğlumuz daha oldu. Ali Haydar, 1970-71 döneminde üniversiteyi kazandı ve İstanbul'da hukuka kaydını yaptırdı. Eve geldi ve "*Hayırsız oğlun hukuku beğenmedi. Siyasalı istiyor*" dedi. Ankara'da okumaya başladı.

Ankara'dan dönünce, "Anne bizim bir arkadaşımız var. İsmi Abdullah. Çok akıllıdır. Devrim yapacağız" dedi.

Biz de her şeyi çocuklarımıza anlatıyorduk. Şehit düşenleri, kemikleri... Yaşadığımız bütün acıları dile getiriyorduk. Devrim yapacaklarına başlarda inanmıyordum ama destek veriyordum Ali Haydar'a.

İkinci sene arkadaşlar geldi ve "Ali Haydar fazla ders çalışmıyor" dediler. Babası kızdı. Kız kardeşine, "*Gömleğimi yıka. Sabah gideceğim*" demiş. Amcan çok sinirliydi. Ayağına kapandım. "*Oğluma kızma. Oğlum kendine bir şey yaparsa ben de kendimi öldürürüm*" dedim. "*Onu çağır*" dedi. "*Oğlum, devrimi yapsaydı Koçgirî yapardı. Şêx Seîd yapardı. '38 yapardı. Halk tutmayınca, işçiler yürümeyince öğrencilerle bir şey yapamazsınız*" dedi. O da, "*Baba, zaman gelecek işçiler de yürüyecek, halk da ayağa kalkacak. Daha iki oğlun var. Beni yok bil*" dedi. Babası da ondan sonra karşı çıkmadı.

Evimize Adıyaman, Malatya, Urfa'dan arkadaşlar geliyorlardı. Gün oluyordu 20 kişiden aşağı inmiyorlardı. Eğitim yapıyorlardı. Köyümüz dağın başındaydı. Güzel bir yerdi. Ayrıca herkes bizim fikrimizdendi. O zaman asker de fazla gelmiyordu. Davar da vardı, ekin de vardı.

Bir gün herkes ekini biçmişti. Ali Haydar orağı aldı, geldi. Arkadaşlarla bir günde bitirdiler. Zevkle yaptılar.

Söz açıldığı zaman arkadaşlara da Dêrsim'de yaşadıklarımızı anlatıyordum.

İlk Kemal Pir geldi. Konuşuyorlardı odada. "Yunanlılar Türkleri böyle yapıyorlar" dedi. Ben de, "Oğlum onlar daha fazlasını yapıyorlar. Kadınların karınlarını süngü sokup bebeklerini **oynayıp** atıyorlardı" dedi. "Anne biliyor musun bu arkadaş Türk'tür" dedi. "Türk olsun. Ben doğru söylüyorum" dedim.

Bir defasında itirafçı Kemal Gündüz'ün kardeşi vardı. Silah alıp geliyor. Çatışma çıkıyor ve yaralı yakalanıyor. Ali Haydar, "*Hele bir git. Onlar kim, haber al*" dedi. Korku bilmiyordum. Gittim. Üç köpeğimiz vardı. Ekmek aldım o köpeklerle birlikte. Ormandan köye gittim. "*Pusuya düşen kimdir*" dedim. Sabah söktü babasının çiftesiyle birlikte geliyorlar. Ormandan gidip Ali Haydar'a ulaştım. Mağaradaydım. "*Anne gidiyorum. Yarın gelirim*" dedi.

12 Eylül'den önce devletin hem köyümüze hem de evimize baskınları çok oldu. Bir gün askerler köye geldiler. "*Ali Haydar askerimizi vurmuş*" dediler. Köylülere işkence yaptılar. "*Köylülere zulüm yapmayın. Gelirse eve gelir, gider*" dedim. "*Halka acıyor musun?*" dedi. "*Tabii acıyorum*" dedim. Benimle kızı götürdüler. Kızı bir odaya, beni bir odaya. Bizim köyün muhtarı geldi, beni çıkarttılar.

Yazın köyümüzün etrafını iki yıl üst üste sarıldı. Bayramda da öyleydi. Kum atsan yere değmezdi askerden. Askerler gidince akşamları da bizimkiler geliyordu.

Sonra arkadaşları dışarıya çıkarma dönemi başladı.

Bir öküzle bir inek sattık, 31 bine. O parayı verdik. Yolcu ettik ama inanmıyorduk çıkacağına.

Haki Karer şehit düştüğü zaman haber geldi Dêrsim'e. Ali Haydar, "Ben İnsandım" şiirini yazıyor. Ali Haydar, Hamili Yıldırım Diyarbakır'da yakalandılar, Dêrsim'e getirdiler. O zaman okuyorlardı. Haci Yaşar diye zengin bir adam vardı. Sözü çok geçerliydi. Adam yardımcı oldu, bıraktılar. Ankara'ya götürüp bıraktılar. Geliyor Dêrsim'e. Polis, "Karakoldan davetiyen var" diyor. O, "Daha yeni geldim. Gelmem" diyor. Sürtüşüyorlar. Herkes polise tabak filan atıyor. Ali Haydar'a, "Kaç" diyorlar.

Sol koluyla silah kullanıyordu. O polisin evinin önünden geçiyor. Polis, "Kanun adına teslim ol" diyor. Ali Haydar polisi vurdu. Sonra artık dağlardaydı.

Ali Haydar gittikten sonra, ''*Ya Ali Haydar'ı getirin ya da buradan çıkıp gidin*'' dediler. Bizi Afyon'a sürgün ettiler. Afyon'da 1984'te amcan vefat etti. Biz Bursa'ya taşındık. O dönem bir grup arkadaş geldi. Grup ile görüştük. "*Kızlar katılsın*" demiş. Kızım hemşireydi. Tayinini Dêrsim'e aldı, ben de onunla Dêrsim'e döndüm. Deniz (Hayati Kaytan arkadaş bugün cezaevindedir, Gülizar Ana'nın ikinci oğludur.) Malatya'da okuyordu. Üçüncü sınıftaydı, 1989'da partiye katıldı. Geldiğimiz köye daha gerillalar gelmemişti. "*Ne zaman arkadaşlar gelecek*" diye bekliyorduk.

Gece baktım köy sarılmış. Asker benimle tokalaştı.

"Teyze kaç çocuğun var?" dedi.

"3 oğlum, 4 kızım var" dedim.

"Oğlan nerelerde?" dedi.

"Biri öğretmendir. Gümüşhane'de. Ali Haydar Almanya'da tutukludur. Biri de üniversitede okuyor" dedim.

"Gözün aydın oğlun kız kaçırmış. Kızın babası şikayet etmiş. Seni karakola istiyorlar" dedi.

Karakola gittik, polis bana, "Oğlunun nişanlısı, sevgilisi var mı" dedi.

"Öyle bir şey yok" dedim.

"Kızı görsen tanır mısın" dedi.

"Tanırım" dedim.

Gittim, ağlıyorum. Bildim ki gitmiş. Kızın annesinin yanına gittim. Annesi telefon ettiklerini, gittiklerini, hafta sonunda sınır dışına çıkacaklarını söylediğini anlattı.

Arkadaşlardan bir davetiye göndermelerini istedim ve Almanya'ya gittim. Ali Haydar'ı cezaevinde ziyaret ettim. Bir polis, bir tercüman vardı. Hayati'nin gittiğini söyledim. "*Anne Hüseyin'i de gönder*" dedi. "Oğlum sen bir tanesini aldın. Bir tane de benim olsun" dedim. "Senin yanında hiç Ana Fatma kitabını okumadılar mı?" dedi. "Ben Ana Fatma mıyım?" dedim. Biraz o güldü, biraz tercüman güldü.

Dönünce Hüseyin'i çağırdım. Lise öğretmeniydi. "*Hanımınla beraber istifa et*" dedim. "*Niye anne*" dedi. "*Abin PKK davasından yatıyor. Biri de dağda savaşıyor. Türk çocuklarına ders vermek bize ters düşüyor*" dedim. İstifa etti.

Polis peşine düştü, "*yurt dışına çık*" dedim. O çıkınca *artık yapacağımı yaparım* dedim.

Aydın, Bursa, Eskişehir ve Diyarbakır arasında gidip geliyordum. Kuryelik yapıyordum. Bursa'daki arkadaşlar yakalandı. Çözüldüler. Gözaltında çıktılar. "*Teyze hep seni soruyorlar. Burayı terk et*" dediler. Nereye gideceğim? Benimle torunum Mazlum'un annesini aldılar. 13 taksi, bir minibüs, bir panzer. 12 gün gözaltında kaldık. Avukatımız Ali Demir'di. Bizden sonra kaza geçirdi, öldü. Benimle kızımı tutukladılar ve Erzurum Cezaevi'ne götürdüler. 5 ay tutuklu kaldım. Kızım da 2 ay. 1994 sonunda beni tekrar tutukladılar.

95 yılı içinde cezaevinden çıktığımda arkadaşlar geldi ve "*Gideceksiniz*" dediler. İzmir üzeri Yunanistan'a geldik. O zaman Deniz Başkan'ın yanındaydı. Başkan, "*Erken gönderin. Gelsin oğlunu görsün*" demiş. Bir erkek pasaportuyla Suriye'de indim. Baktım Hamili Yıldırım, bizim Hüseyin ve Deniz. Heyecanlanıyorum, "*Ne zaman oğluma sarılacağım*" diyorum. Yukarı çıkarttılar. Yarım saat sonra Delil arkadaş geldi. "*Bunlar niye seni bırakmıyorlar*" dedi. Pasaport erkek pasaportu ve 35 yaşında. Günlerden Cuma. Onların Pazar günü. Beni karakola götürdüler. Battaniye ve yiyecek göndermişler. Sabahleyin oradan oraya götürdüler. Biri geldi, Hafız Esad'a benziyordu. "*Fuat benim arkadaşımdır*" dedi. '*Ağa*' diye biri vardı. O geldi beni aldı kendi evine götürdü. Sonra Delil gelip beni aldı.

Gerillaların yanına gittik. Başkan içeri girdi. Yanına oturttular. "*Ne diyorsun? Bu savaşı durduralım mı devam mı edelim*" dedi. "*Tabii ki devam edeceksiniz. Kanımızın son damlasına kadar. O kadar şehitlerimiz var*" dedim. "*Çocuklarına ne diyorsun*" dedi. "*Çocuklar benim değil. Partinin çocuklarıdır*" dedim. Sordu, sordu. Hep soruyordu. Annesini sordu. Bir ayağını kesmişlerdi. Ter içinde kalmıştım. Arkadaşlara döndü ve "*Analar böyle olmalı*" dedi.

Türkiye'den çıkınca eşyaları, evimi, orayı düşündüm. Başkanın yanına geldiğimde her şey gözümden gitti.

Hamili'nin, Deniz'in grubu gidecekti. Bir hafta orada kaldım. Ama Deniz'i göremiyordum. 160 kişiydi. "*Deniz ile hiç konuşmamışım. Son gruba bırakın*" dedim. Artık Hamili ile konuşmadım. Sabah Deniz'in grubu gidecek. Bağrıma taş bastım. Hiç ağlamadım. Sadece öptüm. Yolcu ettik. Başkan onları yolcu etti. Başkan, "*Her birisi bir parça ettir. Yüreğimizden kopuyor*" dedi. Onun da gözleri doldu. Taşlara oturduk. Sonra Hamili'yi yolcu ettik. "*Teyze bana niye küstün?*" deyince yüreğim parçalandı, sarıldım.

Geleceğimiz gün Başkan geldi. Bana bir elma ve bir avuç leblebi verdi. Gelirken o kadar ağlıyordum gözümden kan gidecek. Arabanın yanına gittik. Yolcu ettik. Geldik bu tarafa.

■■■

Geriye direniş, cesaret, onur ve yiğit evlatlar bıraktı

"Çocuklara işkence yapıyorlardı. Biz dışarıda iki kişi kaldık. Arkadaş camdan elini uzatmış, "Analar, babalar bizi öldürdüler. Kadınları işkenceye götürdüler. Bize yardım" dedi. Hepsi kaçtı, bir erkek bir ben kaldım. "Korkmayın. Biz de bu tarafta mücadele vereceğiz. Direnin, direnin, direnin" dedim. O sırada bazıları kendini yaktı."

Hatice Altun... Bir direniş, cesaret destanı. Haki Karer, Mazlum Doğan, Kemal Pir, Doğan Kılıçkaya, Hayri Durmuşlara kapılarını açan, onları saklayıp koruyan bir ana. Hem büyük bir tarihe tanıklık etti hem de o yiğitlere analık yaptı.

Onurlu bir tarih. Ama aynı zamanda acılar, ölümlerle dolu bir tarih...

PKK'nin doğuşunda büyük emekleri olan Hatice Ana'nın bir oğul, iki torunu özgürlük kavgasında şehit düştüler.

Oğlu Haydar yaralanır, esir düşer. Hatice Ana'nın o ara sağlık durumu iyi olmadığı için tedavi görmektedir. Yakınları bir yolunu bulup durumu Ana'ya aktarırlar. Ana bir an sessizliğe gömülür. Sonra başını kaldırıp yanındakilere, "Peki konuşmuş mu?" diye sorar.

Torunlarını, Kemal Pir'i, Haki Karer, Hayri Durmuş ve Mazlum Doğan'ı anlatarak büyüttü...

PKK'nin öncü kadrolarından Haydar Altun ve Rıza Altun'un annesi Hatice Ana, 13 Temmuz günü Almanya'nın Köln kentinde, sürgünde hayatını kaybetti.

Geriye direniş, cesaret, onur ve yiğit evlatlar bıraktı.

Anaların bilgesi, kadınların ermişi Hatice Ana, ölümünden yıllar önce o zorlu yılları anlatmıştı.

"10 çocuk doğurdum. İkisi öldü. Haydar (Kara Ömer) şehit oldu. Kayseri'ye bağlı bir köyde doğdum. Dedelerimiz buraya sürgün gelmişler. Sivas'a gitmiş iki kardeş. Küsmüşler... Birisi karısını almış, biri öküzü almış gelmiş...

Burada dilimizi, kendimizi unutmadık. Aynı Dêrsim'deki gibi...

Babam gözü açık biriydi. Davar güdürüyordu. Bizi böyle yokluk, sefalet içinde büyüttüler.

Babamın kardeşi seferberlikte şehit olmuş. Bir oğlu vardı. Beni ona verdiler. Sevmiyordum. Zorla, döve döve verdiler. Düğün yapmaya dedelerimiz geldiler. Sivas'tan gelen dedelerimiz, oturdular sazı çaldılar. Beni gelin yaptılar. Bağırdım, çağırdım çaresi yok, sürüne sürüne gittik. Dağ adamıydı. Bir şey öğrenmemiş ki, ne yapayım? Öksüz büyüyenler aksi oluyor.

Sonra evin derdine düştük. 9 çocuğumuz oldu. Biri öldü. Sonra Nurhayat oldu. Bir öğretmen vardı. Nurhayat'ın ismini o koymuştu. En küçüğü Nurhayat'tır. Ondan önce Haydar vardı. Rıza, Xazal'ın, Bezar'ın küçüğü. En büyüğü Sait'ti. Rıza cin gibiydi. Baş edemiyorduk.

Tuzluçayır'a gittik. Önce kirada oturduk. Sonra tepede bir ev satın aldık. O zamanlar, bir iki ev ya vardı ya da yoktu. Evimiz küçüktü. Arkadaşlar çalıştı, evi büyüttüler. Çocuklarımız okusun, memur olsun, para kazansınlar diye Ankara'ya geldik. Sait ve Xazal okuyordu. Parti geldikten sonra ise herkes bıraktı.

Oğlum Tuzluçayır'da değil tepede devrimci oldu. Tuzluçayırlı arkadaşlar çoktu. Evimize gençler geliyordu. Bazıları şehit düştü. Kazım, Cemal onlar yaşıyor. Çok vardı, isimlerini unutmuşum...

Ev, gece gündüz doluydu. Başkan gelip konuşuyordu. Masaya çıkıp konuşuyorlardı. Bir yanlış olunca Başkan düzeltiyordu. Biz yemekle, çayla uğraşıyorduk.

O zaman kızlar da geliyordu. Rıza kızların yemek yapsına izin vermiyordu. "*Bana yardım etsinler*" diyordum, "*yok*" diyordu Rıza. Başkan, "*Ana tek başına bu kadar yemek yapıyor. Ekmek getiriyor. Siz niye yardım etmiyorsunuz*" diye kızdı. Bunun üzerine arkadaşlar mutfağa geldi. Muzaffer, "*Ana ben bir şey bilmiyorum. Ben ne yapayım*" dedi. "*Sen kaşık maşık çıkar, başka bir şey yapma*" dedim.

Başkan bir gün yemeğini yedi, çayını içtikten sonra, "*Sen git yat*" dedim. "*Niye? Beni kovuyor musun?*" dedi. "*Seni kovmam. Arkadaşlar hep ayakta kaldılar, açtırlar. Senin yanında yemiyorlar. Onlar da yesin*" dedim. "*Peki, sen öyle söylemişsin ben gidiyorum*" dedi.

Kesire, "*Herkes gitsin kendi evinde ekmeğini yesin. Sen niye kendini üzüyorsun? Yemek yapıyorsun, çay yapıyorsun. Hizmet yapıyorsun*" dedi. "*Ben, candan yapıyorum. Sen evime gelme. Bundan sonra evime ayak basma*" dedim. Kesire, çıkıp gitti. Bir daha da gelmedi. Zaten babası da ajandı.

Bir gün Kemal Pir, Mazlum Doğan geldi. Gelenleri bize göstermiyorlardı. Odaya gizlice koyuyorlardı. Ben de kapının deliğinden bakıyordum. Ama yakalanmıştım. Kadınlara güvenmiyorlardı. "*Gidip bir yerde söyler*" diye düşünüyorlardı herhalde. Başka ne düşünsünler ki? "*Bunlar kimdir. Bir göreyim*" diyordum. Ama Rıza bırakmıyordu. Başkanın yanına gidip konuştum. Rıza gelip, "Sen ne konuştun." "*Ne bileyim ne konuştum. Sen bu kadar deliği bana fazla gördün*" dedim.

Bir gece kapı çaldı. Çocukların hepsi evdeydiler. Telaşlandım... "*Kimsiniz?*" dedim. "*Kapıyı aç*" dediler. "*Kim olduğunuzu söyleyin, kapıyı açayım*" dedim. "*Şirket evde mi?*" dedi, kapıdaki ses... Rıza'ya o zaman 'şirket' diyorlardı. "*Burası 'şirket'in evi. Tanıyoruz. Teyze aç*" dedi. Koştum odaya, "*Rıza senin ismini söylüyorlar*" dedim. Arkadaşların hepsi kalktılar, telaşlandılar. Kapıyı açtılar. Gelenler arkadaştı. Birbirlerine sarıldılar. Bir çanta dolusu silah getirmişler. "*Ana bize bir çay ver, öldük*" dediler. Ben çayı koydum. Baktım, her biri bir silahı almış eline. Seviniyor, gülüyorlar.

Sonra Rıza'yı tuttular. Bizim Hasan'ı yanıma alıp Diyarbakır'a gittim. Kadınlar bana bakıyorlardı. "*Bunun burnu kıvırcığa benziyor*" dediler. "*Kıvırcık kim?*" dedim. "*Bir arkadaş*" dediler. Meğer 'kıvırcık' Rızaymış... Onlara da, "*Rıza'yı öldürmüşler. Gidin getirin*" demişler. Birbirimizden haberimiz yok. Hasan'a, "*Hele aşağı in, Rıza'yı nereye götürmüşler sor gel*" dedim. Hasan geldi, "*Adana'ya sürgün göndermişler*" dedi.

Gittim, ama Rıza yok. İşkenceci Esat Oktay Yıldıran çıktı karşıma.

"Oğlum nerede?" dedim.

"Öldürdük. Başın sağ olsun" dedi.

"Senin başın sağ olsun. Ben bugün için doğurdum onu. Daha 5 tane torunum var. Senin için büyüteceğim!" dedim.

"Allah Allah" dedi.

"Ben daha doğuracağım" dedim.

"Sen yaşlısın. Nasıl yapacaksın" dedi.

"Herkes ilaç yiyor. Ben de yerim. Doğum yaparım" dedim.

Esat, döndü gardiyana, "*Yaz ver. Yaz ver*" dedi. Gardiyan kız, "*Nerelisin?*" dedi. "*Ankaralıyım*" dedim. "*Sen, sen Ankaralı mısın..?*" Ben de, "*Neye benziyorum. Sen daha mı güzelsin?*" Esat, "*Sen ondan kurtulamazsın. Sen yaz ver saatini, dakikasını*" dedi.

Rıza'yı Adana'ya götürmüşler. Peşinden gide gide Rıza'yı kurtardık. Sinop'a gittik. Sovyetlerin hududu. "*Rıza'yı denizin içine atıyorlar. Boğuluyor*" dedim. Denizin çevresinde gezdim ağladım, ağladım. Gittim, beni görüştürmüyorlar. Savcı, "*Görüşmek yok. Dün niye gelmedin?*" dedi. "*Bilmiyordum*" dedim. Arkada bir adam vardı 'yazıktır' dedi. O zaman savcı, "*git, görüş*" dedi. Gidip Rıza'yı çağırdılar. Birden görünce, ağladım. Rıza, "*Ağlarsan yanıma gelme*" dedi. "*Sen buraya nasıl geldin? Burayı nasıl buldun?*" dedi. Kalbimi göstererek, "*Bura durmuyor. Bura bura... Senin ki yok ki, sen bilesin*" dedim.

Kemal Pir ve Rıza'ya bir kat elbise götürdük. Kemal Pir'e vermediler. Gardiyanlar parçalamışlar elbiseyi. Dışarı çıktım ki, tanımadığım 3-4 kişi vardı. Yanlarına gidip, "*Nerelisiniz?*" dedim. "*Biz Kemal Pir'in anasıyız, babasıyız, bacısıyız*" dediler. "*Ya siz şimdiye kadar neredeydiniz? Siz demediniz mi bu oğlumuz kayboldu? Kemal Pir gibi bir adam*" dedim. Ben ağladım. Onlar da ağladılar. Sonra gittik, onlar gidip görüştüler.

Lübnan'a gittim... "*Başkan'ın yanına gelmişim. Beni Başkan'ın yanına gönderin*" dedim. Bir Arap bizi götürecek. O hep getirip götürüyormuş arkadaşları parasıyla. Giderken bir yere girdi, çıkmadı. Bir saat oldu, iki saat oldu. Ben arabanın içindeyim. Meğer orada gözcüler varmış, o da onları kandırıyormuş. Neyse geldi, gittik. Kapıya kadar gittik. Bizimkiler birden çıktılar. Hep bizim çocuklar... "*Wey bizimkiler çıktılar*" dedim. Başka bir arabaya bindirdiler. "*Başkalarını bu dağdan çıkarıyoruz. Ama seni yoldan götüreceğiz*" dediler. Gittik, Başkan bekliyor. Görüştük, konuştuk.

"Kimsem yok. Ben tek başınayım" dedi Başkan.

"Sen niye böyle söylüyorsun. O kadar çocuk sana verdik. O kadar halk gelmiş. Dizilmişler, sen kimse yok diyorsun" dedim.

"Öyle değil. Birisi yanımda olsa da derdimi konuşsam. Bana desin ki, sen yanlış konuştun, sen iyi konuştun" dedi.

Ağlamaya başladım...

"Ağlama" dedi Başkan.

"Ağlama. Çaresi yok. Elinden geldiği kadar uğraş" dedi.

"Ben bu halkı böyle yaptım. Acep ne olur?" diyordu Başkan.

Milletin derdine düşmüştü. Gençler grup grup savaşa gidiyordu. Hepsi neşeliydi. Ben duvara yaslanmışım ağlıyordum.

Başkan, "*Gittim yolcu ettim. Bunlar ne olacak*" dedi.

O da ağlamaya başladı. Misafir odasında kalıyordum. Doğan Kılıçkaya, Kazım gelip yanımda kalıyordu. "*Niye yanıma geliyorsunuz? Düşman basar. Gidin nöbetinizi bekleyin*" dedim.

Bir arkadaş gelip, "*Rıza silahıyla yakalanmış*" dedi. Evde eşya çoktu

hepsini gömdüm. Sonra askerler bastılar. Evi didik didik ediyorlardı. "*Evde ne var ne yok götürün. Ama bu resmi (Mahsum Korkmaz'ın resmi) götürmeyin*" dedim. Bıraktılar. "*Kadın çok yalvarıyor. Demek ki çok seviyor*" dediler. "*Evimi yakın. Onu almayın*" dedim. Gittiler... Başkanla beraber çektiğim fotoğrafları da yere gömmüşüm. Bir komşumuza silah verdim. Bir saat sonra gelip, "*Biz korkuyoruz, silahınızı alın*" dedi. Ben silahı çöpe koydum. Orada da durdum. Hep yukarı bakıyordum. Dediler ki, "*Bu nereye bakıyorsa bil ki oradadır.*" "*Çatıya çıkın*" dedi. Bir şey bulmadılar. Eşyaları gömerken şarjörü düşürmüşüm sadece onu buldular.

Bir gün görüşe gittim. Gardiyanlar, "*Yüzlük geliyor*" dedi. Kızım bana para gönderiyor. Ben dağıtıyorum. Benim kocam bir şey vermiyor ki...

"Teyze sen bu parayı nereden getiriyorsun" dedi gardiyanlar.

"Bilmiyor musunuz? Gazete okumadınız mı?" dedim.

"Yok" dediler.

"Ben banka soydum."

"Hangi bankayı."

"Ne bileyim. Soydum işte. Gazeteler ilan etti" dedim.

"Bu kadın bizimle dalga geçiyor" dediler.

Rıza ile görüştürmeye beni bırakmıyorlardı. Zar zor giriyordum. Bir gittim ki, Rıza yok. "*Rıza nerede?*" dedim. "*Rıza yoktu. Adana'ya götürdüler*" dediler.

Çocuklara işkence yapıyorlardı. Biz dışarıda iki kişi kaldık. Arkadaş camdan elini uzatmış, "*Analar, babalar bizi öldürdüler. Kadınları işkenceye götürdüler. Bize yardım*" dedi. Hepsi kaçtı, bir erkek bir ben kaldım. "*Biz de bu tarafta mücadele vereceğiz. Korkmayın. Direnin, direnin, direnin*" dedim. O zaman bazıları kendini yakmıştı.

Ben kapıyı taşladım. "*Polisi çağırıyorum. Kimi istiyorsun onu söyle. Hangisi senin oğlun*" dedi asker. "*Hepsi benim oğlum*" dedim. "*Bununla baş edilmiyor. Ne istiyorsa ver gitsin*" dedi, asker. O zaman işkencede çok insan öldürdüler. Bazı arkadaşlar kendini yaktılar. Ne diyeyim, sonu gelmiyordu baskıların.

Bir gün Muzaffer, "*Ana bize yoğurt getir*" dedi. Koyunumuz var ya... Yoğurdu alıp götürdüm. Rıza onlar yoğurdu yemişler Muzaffer'e vermemişler. Bir daha gittim. Muzaffer, "*Ana bunlar bana yoğurt vermedi. Ben de çaldım yedim*" dedi. Ben de, "*İyi yapmışsın oğlum*" dedim. Rıza'ya, "*Utanmadın mı Muzaffer'e yoğurt vermemişsin?*" dedim. Rıza sadece güldü.

Rıza'yı Antep'te işkenceye aldılar. 10 ay işkence yaptılar. 10 ay otelde kaldım. Nurhayat o zamanlar daha küçüktü, yanımda kaldı. Otelci Kürt'tü. Bana haberler getiriyordu. Bir polisle anlaşma yaptık. Polis Kayseriliydi. Cezaevinde olup biteni bana anlatıyordu. Ne olduysa gelip bana söylüyordu. 10 ay otelde kaldım. Benim karşımda karakol kuruldu. Otel sahibi geldi, "*Senin karşında karakol kurulmuş. Kendine dikkat et. Kimse gelmesin*" dedi. "*Kimse gelmez. Biz polisle dışarıda görüşüyoruz*" dedim. Param bitti. Otelciye veriyorum, polise veriyorum. Mecburen Ankara'ya dönmek zorunda kaldım. Sivaslı bir komşumuz vardı, yanına gittim. "*Bana biraz para ver*" dedim. Kadın bileziğini sattı, parayı verdi. O iyiliği hiç unutmuyorum.

Gazeteler, "*Rıza Altun'u öldürmüşler*" diye yazmış. Antep'e gittim. Herkes bayılmış, "*Ölürse bir tane ölmüş. Siz niye bayılıyorsunuz*" dedim. Kız küçük, elinden tutmuşum, gittik askeriyeyi bulduk.

"Oğlumu öldürmüşsünüz. Ya ölüsünü ya dirisini istiyorum" dedim.

"Teyze senin oğlun sağdır. Senin oğlunu Diyarbakır'a götürecekler" dedi.

"Hangi gün" dedim.

"Ne zaman olduğunu sana söylemeyeceğim. PKK bilirse çatışma çıkıyor" dedi.

"Bana 5 dakika ver. Konuşayım" dedim.

"Yok, korkuyorum. Bize de ceza geliyor" dedi.

Görüştürmeyince, çıkıp Ankara'ya döndüm.

Diyarbakır'a sevkedildiği sırada askerler Rıza'ya, "*Arabadan in. Biraz hava al.*" Rıza, "*Havaya ihtiyacım yok*" demiş. Polis bana söyledi. "*Senin oğlun çok kurnaz*" dedi. "*Siz vuracak mıydınız?*" dedim. "*Ben değil ama vuranlar vardı*" dedi.

Diyarbakır'a gittim. Herkes görüşe çıkıyor ama Rıza yok. Bir hafta orada kaldım. En son Rıza'yı çıkardılar. Gardiyanlar koltuğunun altına girmişler. Çeke çeke getiriyorlar. Her tarafı 'xişat' olmuş. "*Nasılsın?*" dedim. Askerler yanındaydı, "*İyiyim ana, iyiyim*" dedi. Sağ olmasına sevinmiştim.

Ankara'ya dönüp, üç dilekçe yazdık. Kenan Evren'e, Turgut Özal, bir de komutana. Kenan Evren bana cevap gönderdi. "*Senin oğlunun başına doktor gönderdik*" dedi. Kim inanır ki, Kenan Evren doktor mu gönderecek?

Yine yollara düştüm. Bu kez ayaktaydı Rıza.

"Ana bak. Elim açıldı. Sen ne yaptın?" dedi.

"Kenan Evren'e dilekçe yazdım" dedim.

"İyileştim. Bana doktor bakıyor" dedi.

"Benim emeğimi görmüyor, doktor diyorsun. Ben seni iki sefer yarattım" dedim. Böyle çok çektim yani.

İstanbul'dan telefon geldi. "*Rıza çıkacak*" dediler. Hazırlandım. Kavurma yapmışım, börekler açmışım. Cezaevine gidiyorum. Kendi kendime, "*Allah Allah nasıl çıkmış. Ona idam vermişlerdi*" diyordum. "Çıksa da çıkmasa da ben bu yemekleri arkadaşlara götüreceğim" dedim. Daha börekleri pişiriyordum ki, Diyarbakır'dan haber geldi. "*Durma acele gel. Rıza çıktı.*" Akşam çıktım, ertesi sabah ulaştım.

Hani Rıza?

Rıza yok... "*Rıza karakolda*" dediler. Karakolun kapısına gittim, "*Tamam buradadır. Sen dışarıda bekle*" dediler. Gittim gölgede durdum. Baktım geliyor. Hiç de korkmuyorum. Ortalık düşman dolu. Taksiyi tuttum. Bir arkadaşın evine gittik. Orada yemek yedik. Rıza'yı otobüse bindirdik. "*İki avukat, bir de ben varım. 5-6 kişiydik. O zamanlar düşman giriyor vuruyor. Avukatlara bininiz ön, bininiz arka kapıda durun*" dedim. Avukatlar Rıza'ya, "*Senin anan çok yamandır. Bak bizi nasıl dağıttı. Her birini bir yere verdi*" dedi.

Haydar'ın haberini aldık. "*Haydar kayıp*" dediler. Diyarbakır'a gittim. Leyla Zana ile uğraştık. Bir şey elde etmedik. Valinin yanına gittik. "*Oğlumuz sizin elinizde. Ya ölüsünü ya dirisini bize verin*" dedim. Kozakçıoğlu köpek, "*Haberimiz yok. Haber alırsak size söyleriz*" dedi. Gazeteciye dedim ki, "*Sen resmini çıkartmışsın. Kendisi nerede?*" "*Sana bilgi vermek zorunda değilim*" dedi. Neyse savcıya gittik. Savcı, "*Oğlun elimizde değil. Sen niye Ankara'da başvurmadın, burada başvuruyorsun?*" dedi. "*Başkentimiz burasıdır. Ankara değil*" dedim. Adam kalktı sigarayı ağzına koydu, kızgın bir şekilde etrafında dönüp homurduyordu.

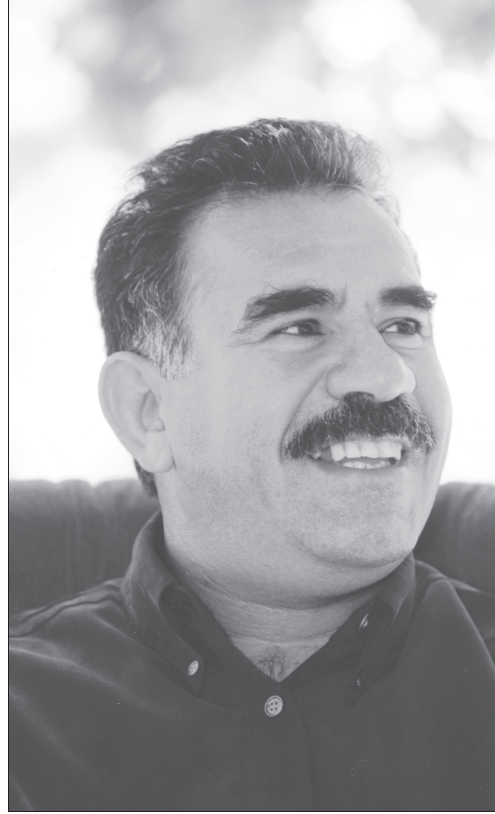
3 ay Ankara'da cezaevinde kaldım. "*Özal'ı görmeyince gitmiyoruz*" deyip Meclis'i işgal ettik. Savcıya ihbar ettiler. Bizi aldılar. Karasu ile babası ve anası da var. Karasu'nun babasını sorguya çektiler. Sonra beni aldılar, "*Siz meclisi basmışsınız*" dedi. "*Biz basmadık. Soru sorduk. Rica ettik. Ne basması*" dedim. "*Sizin önderiniz kimdir?*" dedi. "*Önderimiz biz, kendimiziz*" dedim. "*Yani ben ihbarcı olacağım. Şimdi birisinin ismini vereceğim, ben kurtulacağım. Ben vermiyorum işte. Önder benim*" dedim. Kızdı, bağırdı. "*Bunu götürün cezaevine*" dedi.

Kızlar çoktu. Keyfimiz keyifti o zaman. Cezaevinden çıktıktan sonra Rıza'nın yanına gittim. "*Ana sen cezaevinde ne yaptın?*" dedi. "*Oturuyorduk. İki yaşlı kadındık. Biz yatıyorduk, kızlar bize yemek hazırlıyordu*" dedim. "*Demek ki sen ağalık yapmışsın*" dedi. Ben de, "*Arkadaşlar bu Rıza ne iş yapıyor. Bulaşıkları yıkıyor mu?*" dedim. "*Yok*" dediler. "*Bundan sonra Rıza'ya yaptırmazsanız siz bilirsiniz*" dedim. Ondan sonra bulaşık yıkatmışlar, yemek yaptırmışlar. Benle Rıza'nın arası hep böyleydi...

Rıza cezaevinden çıktıktan sonra doğru dürüst kalmadı. Bir hafta ya kaldı ya kalmadı. Çünkü ihbar ettiler. Polisler, "*Rıza gelmiş yine duvarlara yazı yazmış*" dediler. Mahallelileri toplayıp götürüyorlar. "*Rıza Altun nerede?*" diye soruyorlar. Onlar da, "*Biz tanımıyoruz*" demişler. Karasu da çıkmıştı. Sözleşiyorlar, sinemaya gidiyorlar. Sinemanın arka kapısından dışarı çıkıyorlar. Polis yakalamak için kapıda duruyormuş. Araba hazırmış, direkt sınıra gidiyorlar. Sınırdan da arkadaşlar gelip alıyor onları. Orada çatışma çıkıyor. Öyle kurtuluyorlar. Suriye'ye gitti. Telefon açtı. "*Ana filan filanı da gönder gelsin*" dedi. Ben de gönderdim.

Eskişehir'de çok çektik. Onlar o tarafta slogan atıyor, biz bu tarafta. Hepsini çıplak getirmişler. Polis geliyor biz taşlıyoruz. Asker geliyor taşlıyoruz. İzmir'den, Ankara'dan her taraftan insanlar gelmişler. İki arkadaşı yolda öldürmüşlerdi o zaman.

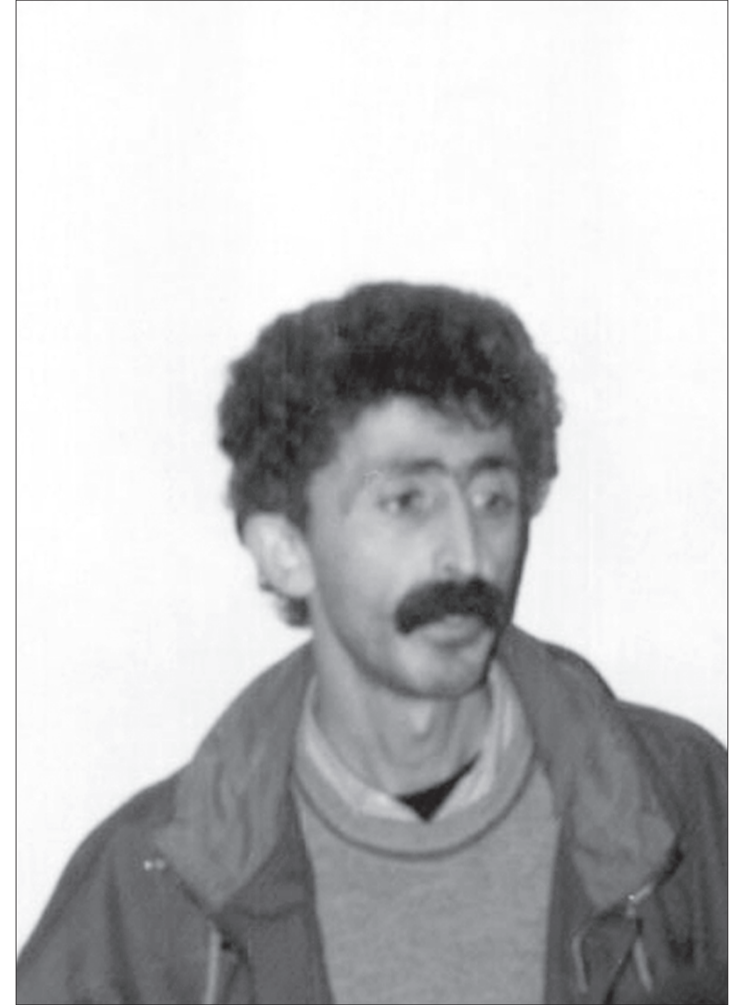
En son Roma'ya gittik. Şafak, "*Başkan seni istiyor*" dedi. Beni bir binaya koydular. Tek başımayım. Bekliyorum, kimse gelmedi. Gece yarısı oldu. Baktım, birkaç kız geldi. Yatağı serdiler. Kani Yılmaz da akşam gelmiş yatakları alıp gitmiş. Bir kadının altındaki yatağı götürmüş. Kendi kendime, "*Ben senin burnundan getiririm*" dedim. Günler sonra Med TV'ye geldik. Kani'de oradaydı. Herkesten hatır istedim ondan istemedim. Ali Haydar anladı. "*Ana yapma*" dedi. "*O yapmış, sen yapma şu milletin içinde. Herkesten hatır istedin ondan istemedin*" dedi. Haydar'ın hatırı için durdum.

Önder Apo: Emekleri tarihsel önemdedir

"Özgürlük mücadelemizin gelişmesinde inkar edilemez bir yeri ve değeri olan Hatice Ana'nın vefatını derin bir üzüntüyle öğrenmiş bulunmaktayım. Hatice Ana ve nice analarımızın biz oğulları, kızları üzerindeki emekleri tarihsel önemdedir. Analıkları yepyeni, onurlu bir halkın doğumuyla sınanmış ve anlam kazanmıştır. Kürdistan mücadelesinin sizler gibi anaların emeği; sizlerin yetiştirdiği Kürdistan'ın yiğit çocuklarının kahramanlıkları ve fedakarlıkları üzerinden zaferle taçlanacağına her zaman inandım ve bu inancımı hala korumaktayım. İnancımızın tazelenmesinde gösterdiği katkılardan dolayı minnetlerimi sunuyor, özlemle anıyor; değerli ailesine ve halkımıza başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Saygılarımla...

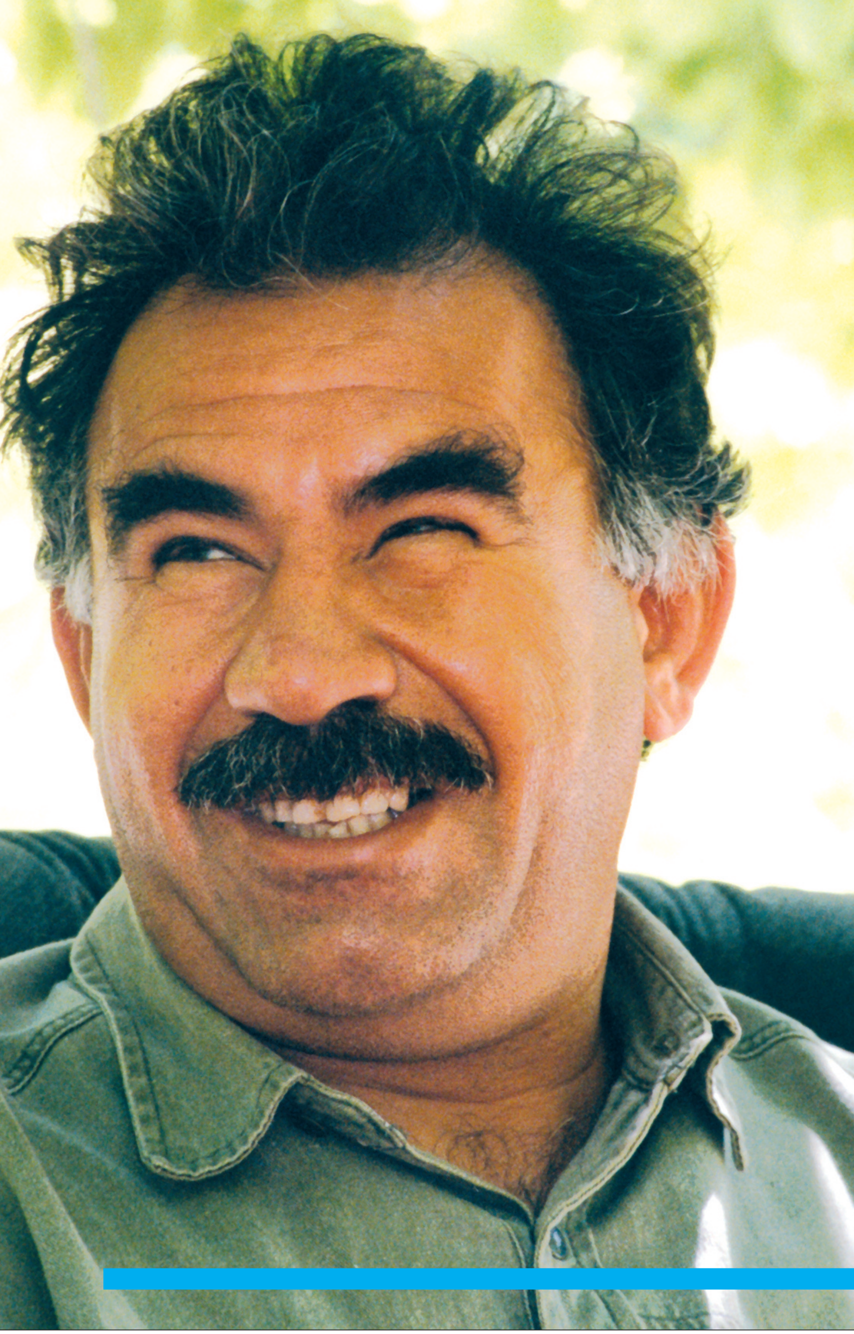

Rıza Altun: İsyanı, tepkisi yoğundu

"Ankara'ya ilk geldiğimiz yıllarda epey zorlandık. Pek Türkçe bilmiyorduk. Zazaca öğrenmiştik. İnanç olarak birbirine yakın olsa da bu çelişki öne çıktı. Hatırlıyorum, ilk gittiğimizde herkes bizi horluyordu. Hatta aralarında bugün bizim arkadaş olanlar da var. 'Kürtler, Türkçe bilmiyorlar' diye bir aşağılama durumu vardı. Bu çok zorlayıcı oluyordu. Çocuklar günlük ilişkilerde reddediliyor, aşağılanıyor ve kovuluyordu. Annemin giyim tarzı çok aykırı geliyordu. Klasik Zaza kadınların giyimi kuşamıydı. İlk defa öyle bir şey görüyorlardı; sokağa çıktığı zaman çocuklar peşine takılıyordu. Bir süre sonra anneme giyimini değiştirmesi için baskı yapmaya başladık. Kofiyi indirdik, yerine baş örtüsü. İki üç katlı elbise yerine bir entari. O günkü mahallenin standartlarına uyduruk. Ama uzun yıllar annem buna tepkisini sürdürdü. Herkes bir başörtüsü kullanırdı, annem 2 tane kullanırdı. Hala öyledir. Onun gizli tepkisi sanıyorum bugün de sürüyor.

Özellikle Denizlerin idamında annem sürekli ağlıyordu. Tepkisi, isyanı yoğundu.

Önder Abdullah Öcalan

Benimle muhatap olan ya anlayacak ya anlayacak

"PKK en iyi düşünen, en doğruyu bulan, eyleme de en kararlı yürüyen harekettir. Bütün eleştirilerime rağmen, en beğendiğim insanı PKK içinde bulabiliyorum..."

Benim başkalarından farkım şu: İmkanları çok iyi görme, yaşam fırsatı bulduğunda öncelikle ne anlama geldiğini anlamaya çalışma… Önce bunu sağlama alırım. Sonra bu zeminde ne yapılabilir, ne kadar ağırlık kaldırılabilir, onu ölçüp biçerim. "*Bu hamur nasıl yoğrulur*" sorusunun cevabını da bulduktan sonra girişirim. Büyük bir çabayla, hızla, istekle yönelirim, biçimlendiririm. Bu bir savaş olur, sonra yeni bir yaşam olur çıkar. Sınır tanımam.

Hızlı düşünme, hızlı koşma, hızlı yapma bende bir tarzdır. Bu olmadı mı rahatsızlık başlıyor. Bu da benimle yapıyı karşı karşıya getiriyor. Onunki çok ağır, çok hazırlıksız, kocakarıca dediğim havalara girer. Bizimki çok seri, sürükleyici. Sonuçta egemen olan, sonuç alıcı tarz bizimki olduğu için başarı kazanıyoruz. Kişisel anlamda bunun dışında başka şeye fırsat vermedim.

Yaşamımı eğrili büğrülü götürmem. Her şeyi genel gelişmenin hizmetine sunarım. Kim ne yapıyor, kim ne ediyorsa, hepsini bir halatla genel çizgi çalışmalarına bağlarım. İnisiyatif elimde, giderek güç de toplandı. Bu gücü çok ustaca kullandık. Askeri, siyasi, diplomatik alanda, yaşamın bütün alanlarında kullanma inanılmaz ölçüde dengeli gelişti.

Çok gelişme oluyor diye kendimi abartıp, kendime sevdalanıp bir sakatlık içine girmedim. Ne de "*sıkıntılar artıyor*" deyip rahatlık aramadım.

Yöntem cesaret veriyor. Gelişmeler daha fazlasını ortaya çıkarabileceğimi gösteriyor. Ben daha fazla yükleniyorum. "*Önemli bir gelişme oldu, bu beni tatmin etti!*" Hayır! Kesinlikle bu yok. Bu bir hiçtir, diyorum. Kazanılmış gelişmelere güvenmiyorum. Gözümü, kazanılacak gelişmelere dikiyorum. Daha anlamlısını, daha güzelini yakalamaya çalışıyorum. Bunun dışında hiçbir şeye fırsat tanımam.

Yıllara yüklendik. Daha çok parti öncülüğünü, savaş kişiliğini açığa çıkarmaya çalıştık. Örgütlü kişilik, üretken kişilik kimdir? Buna çok ağırlık verdik. Bunun dışında tali işlerle fazla uğraşmadık. Belirleyici olanla, sonuçta herkesi etkileyecek içeriği, tarzı ve tempoyu belirlemekle uğraştık. Kendimi böyle hazırladım ve tuttum. Tabii, bunun ne kadar isabetli olduğunu, neredeyse bütün Kürdistan'ı merkezi bir otoriteye bağlamakla ortaya çıkardık.

Şu ortaya çıktı: Böyle bir çalışma gerçekten insanı müthiş üretken kılıyor. Ağır yaşam koşullarını çok rahat yaşanabilir hale getiriyor. Yorgunluk bile esenliğe, çalışkanlığa dönüşüyor. Benim şahsımda kanıtlanan bir yaşam var. Karşı taraf ne kadar güçlü olursa olsun, bir kişinin olanakları çok sınırlı da olsa, bunu iyi ayarlamayı bilirse, mantığı kadar duygularını da iyi kullanırsa ve hepsini birleştirirse, kendi doğrusu kadar başarısı için bütün yeteneklerini harekete geçirirse, başaran kişi olabilir. Bir ulus düzeyinde zaferi yakalayabilir.

Şimdi benim şahsımda, "*kazanan bir kişi, kazanan bir ulustur.*" Kişi, bir halk düzeyinde iş yapabilir bütün olumsuzlukları boşa çıkarabilir. Bütün zorlukları, bütün zaafları aşabilir. İnanılmaz olanı gündemleştirip gerçekleştirebilir. Zaten ulusal kuvvet olma, özgürleşen halk kimliğine doğru seyretme, PKK ortamında çekici kimliklerin ortaya çıkması, bizim bu tarzımızla da bağlantılıdır. Düşünce yönünde, duygu yönünde gelişme ve yaşama tarzı, bunun savaşla bütünleşmesi, kendini dünya ile bağlantılandırması, müthiş bir birey haline getirmesi bende böyle gerçekleşti.

Bu yılları müthiş yaşadık; bunları halkımıza da maletmek istiyoruz.

Evet PKK önderliği ve ben kendimi nereye koyacağım? Nereye yerleştireceğim? Kendisine yer olmayan bir halka sağladığım oranda, kendime de yer bulacağım. Yitik bir halkın kimliğinden tutalım özgürlüğüne kadar işlerlik kazandırdığımda, herhalde benim de küçük bir yerim olabilir. Bunun dışında da insanların yer sahibi olacağına inanmıyorum. Düşüncede kendimi kazandığımda yerim vardır. Fizikle, silahımla, irademle kanıtladığımda yerim vardır. Bir halkın yeri de böyle sağlanır. Bir halka yer yapmadıktan sonra, bireyin kendine yer yapacağını, bir halka kimlik kazandırmadıktan sonra bireyin kendine kimlik kazandıracağını, bir halka özgürlük kazandırmadıktan sonra bireyin kendisine özgürlük kazandıracağını sanmıyorum. Zaten sahte tutumları kabul etmemekle, en tutarlı tanımlamayı yapmış olduğumu sanıyorum.

Nasıl başarılacağı ile uğraşırım

Genelde yaşanan bir yanılgı da halka rağmen özgür olunduğunu, halka rağmen düşünüldüğünü sanmaktır. Bu, halkımız ve birey açısından tarihi bir hatadır. Herkes böyle bir hatanın kurbanı ve ben bu hataya düşmemek için alabildiğine özen gösterdim. Benim yerimin olup olmadığına bakarak, bireylerin de bu dünyada, bu halk içerisinde yerinin olup olmadığını anlaması gerekiyor. Ben kendime yer yapmasını bilirim. Bütün eylemlerimi tarihte, halkın vicdanında, insanlığın şerefli ailesinde yer yapmak için gerçekleştirdim.

Özgürlüğe mi ihtiyacım var, dört elle sarılarak "iddialıyım, hırslıyım, çalışacağım ve başaracağım" diyerek bunu biraz yaptım. Zaten bunun için, PKK demek, Apo demektir. Bunun için Kürt halkı benim adımla eş görülür. Bunun böyle görülmesinin nedeni, yitik Kürt, yitik Kürdistan ve yitik bireyin benim şahsımda kazanmaya doğru gitmesindendir. Ben kazandığım oranda halk kazanıyor, ülke kazanıyor, birey kazanıyor ve dolayısıyla da bana böyle bir değer biçiliyor.

Tabii, bu benim durumum. Bu, herkesin kazandığını göstermez. Elbette, bana dayanarak da olsa, kişinin kendini var etme durumu yerine, ayrı bir savaşımla kişinin kendisini var etmesi gerekiyor. Bütün dinlerde olduğu gibi, şöyle bir yanılma içine girilmemelidir: Hıristiyanlıkta Hz. İsa çok iyidir, Hıristiyanlığı ifade eder. "*O zaman bütün Hıristiyanlar iyidir*" şeklinde Aristo mantığıyla hareket edilemez ve bununla da iyi bir Hıristiyan olunamaz. Aynı biçimde, iyi bir Müslüman da olunamaz. İsmen Hıristiyan veya Müslüman olunur, ama belki eski bir münafıktan daha beter olunur. Bunu iyi görmek gerekiyor. Kişi kendi kimlik sorununu, kendi varlığını ne kadar kanıtlayabilmiştir? Mücadele içerisinde teorik ve pratik olarak kendisini ne kadar yeniden yaratabilmiştir?

Yaratma işi çok önemli, ikiyüzlü olmamak gerekiyor. Aldanmamak, kendini kandırmamak gerekiyor.

İlle benim bir tanımım yapılacaksa, şöyle denilebilir: Ne lafla yanıltan, ne hamallıkla yani ucuz pratikle kendini kandıran, bilimsel olabildiği kadar, iradeli de olabilen, söylediği kadar yapabilen, bunu sorumlu bir savaşımla da oldukça kanıtlayabilen biçiminde bir tanımlama getirilebilir. Başka türlü ben insanlık karşısında ne olabilirim? Bitirilmiş, **yitirilmiş halk gerçekliği karşısında bitmeyen, yitirilmeyen bir iddia, yaşayabilme iddiası**… Bu konuda özgür savaşan, olağanüstü çalışan, düşünce kadar pratik sergileyen biriyim.

Aslında ayrıcalık da değil bir halkın kendisi olabilmektir. Tarihte sağırlaşmış, dilsizleşmiş, körleşmiş bir halkın bu duygularını var etmeye çalışıyoruz.

Nasıl başarılacağı ile uğraşırım. Değişik bir faaliyet olduğu için farklı yaşadığım açıktır.

Kişiler neden kendilerine bu kadar sevdalı, neden bu kadar umutsuz?

Kişinin kendisini benimle mukayese etmeden önce, bu soruları sorması gerekiyor. Aslında ben kendimi söylendiği gibi "*Başkan, Serok*" olarak da görmüyorum. Kendimi amansız bir iddianın takipçisi, yani savaş iddiası, eylem iddiası, örgüt iddiası, ideoloji iddiası, seviye iddiası olan biri olarak değerlendiriyorum. Sanki birileri "*sen bir hiçsin*" diyor ve ben "*ben bir hiç değilim*" diyorum. Biri "*sen şöyle yaşayacaksın*" diyor, ben "*hayır, öyle yaşamayacağım*" diyorum. Biri "*sen şöyle sınırlandırılacaksın*" diyor, ben "*bu sınırları tanımıyorum*" diyorum. Dosta da düşmana da ana-babaya da bunu söylüyorum. Son derece kendine göre bir özgürlük savaşımını yaratan birey olarak değerlendiriyorum.

Kendi kanunlarımı kendim ortaya çıkarıyorum. İdeolojik çerçeveyi, eylem özelliklerini sürekli uğraşarak geliştirmeye çalışıyorum. Bazen çok tatlı bir dille, bazen de çok bitirici bir üslupla kendimi yapıp sunuyorum. Kimine göre öyle, kimine göre böyle. Ama bunlar benim özgürlük haklarım veya özgürlük savaşımını geliştirmem için mücadele haklarımdır. Birçoklarının fazla katılmadığını hatta boşa çıkarmak istediğini biliyorum. Ama karşılarında bir savaşçının olduğunu da bilmelidirler.

Beni ille tanımak istiyorsanız; özgürlük alanını sürekli geliştiren, kendine göre çok iyi kanun koyan, bunları uygulayan, insanın temel özelliklerine amansız dikkat eden, eski ve yaramaz yönleri yerle bir eden, bu konuda gerçekten tutarlılık düzeyi olan biriyim. İnanç kadar bilime değer veren, gözükara bir fanatik olmayıp evrensel düşünen; birey hakkına, ulusal özelliklere hatta aşiret-kabile özelliklerine anlam veren biriyim.

Herkesin hakkını gözeten, aynı zamanda haksızlığı görüp karşı çıkmayı becerebilen olarak anlaşılmalıyım. Mesele benim anlayıp anlamamam da değil, kendimi değerlendirip değerlendirmemem de değil. Bunu zaten her gün yapıyorum. Mesele kişilerin, yapının bunu nasıl anladığıdır. Acaba kimliğe sahip olabilecekler mi? Kendilerine bu dünyada yer edinebilecekler mi? Gerçekten bu halk içinde yerleri olacak mı? Kabul edilebilir bir üslup, temsil düzeyinde varlık gösterecekler mi? Bu konuda duyarlılıkları yeterli midir?

Kendimi halkın bağrına iyi oturttuğuma inanıyorum. İnsanlara çok yerinde kabul ettirdiğimi düşünüyorum. Düşmanlarım da dahil çok az kişi dışında, benim hakkımda olmadık asılsız iddialarda bulunulamaz. Kendi işlerimde ne kadar başarılı olduğumu, ne kadar özgün ve yerinde davrandığımı gösterir.

Bunlar bir anlam ifade etmelidir. Öyle abartılı değerlendirmelerle "*şöyle büyüktür*" deyip kendilerini şemsiye altına sokmaya çalışanlar var. Bu durumdan nefret ediyorum. Ben öyle bir büyüklük değilim. Tamamen yol arkadaşlığı biçiminde bir yü-

“Tarzım, tempom, hislerim, yürüyüşüm ve özgür iradem var. Ve ben her şeyden önce bir özgürlük savaşçısıyım. Kanunları anında bulup ortaya çıkarırım. Anında dayatırım. Ölüm de olsa bu yapılacaktır. Çünkü özgürlük en yüce değerdir.”

rüyüşün sahibiyim. Öyle çok göklerde seyreden bir buyruk sahibi olmayacağım. Ama öyle kişilerin kendilerine yakıştırdıkları “*hakkımdır, hukukumdur*” dedikleri gerilikleri ve yaşam biçimini de kesinlikle kabul etmeyeceğim.

Eğer bir ulusla otorite olunmak isteniyorsa, şu çok iyi bilinmeli ki, öyle gökten inip birisi bizi ayağa kaldırıp yürütemez. Yine birçoğunun düşündüğü gibi bu iş keyiflerine göre de yürümez.

“*TC bizi sömürmüş, kullanmış, aşiret çocuğuyuz, ağalıktan nasibimizi almışız, sen fazla bize bulaşma, bizi kendi halimizle baş başa bırak*” diye söyleyenler var. Bunu söyleyenler şunu açıkça bilmelidirler ki, bunu söyledikleri andan itibaren belalarını bulacaklardır. Bunlara şunu söylüyorum: “*Ne mucizelerle, ne de keyfinizle kurtulacaksınız! Bir tarz, bir tempo ve geliştirilen yol ve yöntem var, ona tabi tutulacaksınız.*”

Apo demek, biraz bu demektir.

Herkes akıllı olmasını bilmelidir. Yol arkadaşlığı öyle sıradan bir arkadaşlık olamaz. Maddi ve manevi olarak güç biriktirdiğim biliniyor. Ben bu gücü biraz yoldaşlık için kullanacağım. Kimsenin beni kullanamayacağını, ne sağa ne sola çekiştiremeyeceğini, maceraya itemeyeceğini belirtmek isterim. Beni hastalık numaralarıyla, köylü kurnazlığıyla, yalvarışlarla, şu veya bu düşkünlük ve duygusallıklarla engelleyemeyeceklerini vurgulamak istiyorum. Tarzım, tempom, hislerim, yürüyüşüm ve özgür iradem var.

Ve ben her şeyden önce bir özgürlük savaşçısıyım. Kanunları anında bulup ortaya çıkarırım. Anında dayatırım. Ölüm de olsa bu yapılacaktır.

Çünkü özgürlük en yüce değerdir.

Özgürlük, bizim halkımız için ekmek ve sudan daha önce gelir.

Kanun bu olduğuna göre, kanunun gerekleri yerine getirilecektir. Apo, bir yerde bunu uygulayan adamdır. İşine gelen bu göreve gelir, işine gelmeyen kaçar gider. Nitekim bazıları kaçabilecekleri kadar kaçıyorlar. Biz bu düzeyde bir gerçekliksek, varlığımız şekillenmişse artık bunu anlamak gerekir. Emekle, çok planlı, çok duyarlı bir sorumlulukla yürütüyoruz.

Biz açıkça şunu belirtiyoruz; daha fazla yük almak sizin göreviniz, kendinizi yürütmesini bileceksiniz. Kendinize kesin bir yer yapmaya ihtiyacınız var. Bir mezardan tutalım, bir saraya kadar ihtiyacınız var. Bunlar bizim yapı için sürekli dile getirdiğimiz gerçekliklerdir. “*Parti bize yer verir, kurtuluruz. Bazıları çalışır, biz de yeriz*” diyenler bile var. Ben bu hareketin başında olduğum sürece ve bu hareket yürümeye devam ettiği müddetçe, aldatarak, bastırarak, köylü kurnazlığı veya aydın kurnazlığıyla yer yapmaya, maddiyat, maneviyat elde etmeye çalışanlara bu imkanı kesinlikle tanımayacağım. Bu konuda bizim yarattığımız kişilik adaletli, emeği esas alan, başarı için yürüyen bir kişiliktir. Başarılırsa güzel yer var. Katkı sağlanırsa, onu hissettirirsen ilgi var. Bunlar yapılırsa daha fazla yerin sahibi olunur. Şu numarayla, bu yöntemle, kurnazca yaklaşan ölçülere, başarıya, emeğe, doğru görüşe, kesin yerinde çabalara dayanmayan bir çıkış, bir arayış, açıkça söyleyeyim ki, sadece bela getirir.

Halkla birlikte var olabilmek için örgüt düzeyi gerekir

Ben bunun için akıllı olun diyorum. Söylediklerim tartışılabilir. Gücümün bu temelde kesin işlev göreceğine eminim. Kimseyi zorlamıyorum, isterlerse savaşsınlar, isterlerse uyuşsunlar. Ama gerçeği de bilmek durumundadırlar. Artık kesin bir varlık, halk iradesi ve otoritesi söz konusudur.

Düşmanlık da yapılsa, dostluk da yapılsa, çok gerçekçi değerlendiririm. Bu, aynı zamanda halkı değerlendirme anlamına gelir. Benim kendime verdiğim söz: “*Sen olursan, halk olur; sen varsan, özgürlük de olur.*” Bütün bunlar da, bir halkın özgürlüğü ile kanıtlanabilir.

Bunlar önemli durumlardır. Bir kişi kendini ancak böyle ortaya çıkarabilir. Halktan olduğun kadar, sen de varsın. Ama halka nasıl mal olacaksın? Halktan olabilmek, halkla birlikte var olabilmek için, örgüt düzeyi gerekir. Bunları kullanmadan, zaten sen halktan olamazsın. Ölçüleri uyguladığım oranda halktanım, savaştanım, partidenim; saygım, onurum, yerim olacaktır. Bunun dışında hiç kimse başka sıfatlarla kendini kandırmamalıdır. Herkes haddini hududunu bilmelidir. Bu dönemde herkes kendine yönelmelidir. Ben de kendimi biraz daha gerçekçi değerlendiriyorum.

Apo demek, otorite demek olduğu için, bazı aptallar “*Parti Önderliği'nden aldığı güçle insan padişah gibi de olabilir*” diyorlar. Her türlü rahatlığı, her türlü güçlenmeyi sağlayabilir, bu anlamda doğrudur. Düşünün, aynı zamanda en zorda olan insanım. Doğru dürüst ne yediğim yedik, ne yaptığım yaptıktır. Ben böyleyken bu kişilikler nasıl bana dayanarak, tüm güçlerini benden alarak kendilerine göre hayal haneleri icat ediyorlar? Bunlar ancak serseri, ikiyüzlü, münafık olarak değerlendirilebilir. Bu kadar zorda olan, bu kadar amansız sorunları olan, bu kadar savaşı olan bir kişiye, nasıl sadece rahatlamak ve güç kazanmak için yaklaşılır?

Özgürlük ölçülerine son derece dikkat ederim. Güzellik ölçülerine dikkat ederim. Varsa böyle özelliklerin, canımsın, ruhumsun, her şeyimsin. Yoksa bir hiçsin ve bana yaklaşmayacaksın.

Apo budur, kendimi iyi tanıttım. Bazıları kendilerini maskeliyorlar, kendilerini yalvarır-yakarır bir duruma getiriyorlar veya komploculuğa girişiyorlar. Zaten bunlar aynı zamanda provokatör de oluyorlar. Beni böylece etkileyeceklerini sanıyorlar. Bazı tipler var ki, işi gücü tahripçiliktir. Bazıları var ki, işi gücü köylü kurnazlığıyla veya ahbap-çavuşluğuyla benden yetki alacak, benden ilgi alacak, beni rahatsız edecek veya beni kendine göre bir yere koyacak. Sen kimsin? Ortada bir güç meselesi var. TC'nin tarihine bak, dünyada belki bir numaradır, o bile başaramıyor. Sen ona bak, kendi boyunun ölçüsünü al.

Ama “*işte ne de olsa ahbap-çavuşumdur, kardeşimdir, bilmem şöyle yakınımdır, ben şöyle eskiyim, ünlüyüm, vazgeçilmez bir komutanım.*” Bütün bunlar bana vız gelir. Zaten anlı şanlı komutan ve öyle onay görmüş kişilik de yok. Ben bile tam onay aldığımı sanmıyorum. Tam zaferi yakaladığımda, işleri şu an biraz ilerletiyorum. Halk “*iyisin*” diyor, “*yaşasın Apo*” diyor. Ben “*yaşasın*” desinler diye talimat çıkarmıyorum. Hoşuna gidiyor veya bir şeylerin başarıldığını görüyor, kendisi bunu sloganlaştırıyor. Kesinlikle ben hiçbir kişiye ismimi yücelt demedim, hatta sıkıntı bile duyuyorum. Ama kendisini benim şahsımda gerçekleştirmiş olarak görüyor. Bin yıllık umutlarının canlandığını görüyor, başardığını görüyor, bunun için bu sloganları söylüyor. Söylesin, bu da onun hakkıdır, bir şey demem. Demek ki biraz başarmışız. Sen başar, halk sana da başkasına da böyle söylesin.

Dikkat edilirse, halk burada da gerçekçidir. Çünkü yaşam kavgası öğretiyor. Bütün bunlar az çok beni tanıtıyor; ne olacak, ne olmayacak, nasıl ele alınacak, nasıl ele alınmayacak, nasıl kullanılacak, nasıl kullanılmayacak, bunları bazı yönlerimle gösteriyorum.

Benim anlaşılmaz yönlerim veya sorgulanması gereken yönlerim, aslında son derece açıktır. Ben kesinlikle böyleyim. Açıklık ve demokrasiyi çok iyi birleştirdiğim kanısındayım. Dilsiz bir halkın, kör bir halkın böyle ortaya çıkması, bence bunun kanıtıdır. Benim karşımda kendini örtbas etmek çok zordur. Benim karşımda tam özgürlüğü yürüten puan almak zordur. Dolayısıyla bana kendini yakın hissetmek demek, ne kadar başarırsanız o kadar yeriniz var demektir, ne kadar emek sahibiyseniz o kadar anlamınız, ne kadar estetikseniz o kadar hayranlığınız olur demektir. Bunlar benim vazgeçilmez ölçülerimdir.

Aslında bütün günlerim muammalı, hep sırlar kısmını ifade eder. Çok ilginç tabii. Benim tarzım, bazen beni bile gerçekten hayrete düşürüyor. Hala da soruyorum kendime: “*Sen kimsin, nesin? Nasıl başardın? Buraya nasıl geldin?*”

Çok erken yaşlarda bile kendi kendini yürüten kuvvet olmaya özen gösterdim. Bir yere oturduğumda “*cıva geldi*” derlerdi. Akışkan bir olayı ifade eder. “*Sende cıva mı var*” sorusuyla sıkça karşılaştığımı biliyorum. Ama hep hayranlıkla ilgili bir yürüyüştü. Kimsenin ciddiye almadığı tek bir durumum bile olduğunu sanmıyorum.

Gerektiğinde 70 yaşında bir kişiyle çok amansız bir çelişki ortaya çıkarırdım. Ama bir yolunu bulurdum, adam kudururdu. Üzerime gelirdi ve ben de seyrederdim adamı. İnsanları farklı durumlarla karşı karşıya getirirdim. Hayretler içinde bırakırdım. Maksat ilginçlik ortaya çıkarmaktı. Sıradanlığı, tek düzeliği, alışkanlığı hiç sevmem. Her gün ilginçlik olmalı benim için. İçine yeni bir şey girmediğinde zaten sıkılırdım o günden ve mutlaka “*yeni olan nerede, ilginç olan nerede*” diye sorardım. Bu benim için çok önemliydi.

Siz, sanıyorum bir alışkanlığa tapar yaşarsınız. Bir varlığınız oldu mu, onu yıllarca büyük ölçüde muhafaza edersiniz. Ben bunlardan kaçarım. Bir kez benim olan her şeyden nefret ederim. Hep yabancıyı arama, hep başka yerde olanı bulma ve bir yerlere oturtma. Kazanılmış olanın üzerine oturmaktan nefret ederim. Hatta onu artık kendimden saymam. Fakat bu demek değildir ki hiçe sayarım ama o kazanılmıştır. Bazıları onu mirasyedi gibi yemek ister. Ben asla bir tek zırnığını almam. Ona biraz daha ilave etmek isterim. Bu beni daha çok ilgilendirir.

Mirasyedici olmamak çok önemli. Yine sırf kendimi savunmak için laf üretmem. Gerçeği, başkalarının dilinden de olsa öğrenmek isterim. Çocuktan bile öğrenirim. Öğrenme gücü, kendini büyük görmemek çok önemlidir. Bu konuda çok alçakgönüllüyüm. Bir ilkokul öğrencisi gibi kendimi her gün yeni gerçeklerle karşı karşıya bırakırım.

Bütün bu verilere ve bu kadar tanınmış olmama rağmen aslında ben de kendi kendimi tanımakta güçlük çekiyorum.

Ne olacak?

Bu soruyu ben de kendime soruyorum. Nereye gidiyorum? Esas ereğim ne? Bazen felsefeye uzanıyorum. Felsefi olarak şu noktaya kadar gelebiliyorum: İnsan dediğin ne ki, mesele o. Belki bazılarınıza ürkütücü gelebilir ama aslında doğanın kendiliğinden ortaya çıkardığı bir parçası. Oraya kadar görebiliyorum. Doğa felsefesinin kendiliğinden sonuçlarını çok rahatlıkla görebilirim. Evrenin işleyiş kanunlarına göre nereden geldiğimizi, nereye gittiğimizi değerlendirebilirim.

Tabii, onu fazla önemsemem. Şu an önemli olan, temel problem olan Kürtlük olayı ne olacak?

Zaten Kürtlük olayı ile uğraşırken, bütün insanlıkla uğraştığımı biliyorum. Kendimi insanın bütün temel özellikleriyle uğraşır buluyorum. Önemli olan da kendime seçtiğim yöntemdir.

Çok özgür bırakırım kendimi. Benim kadar kendini özgür bırakan kimse yoktur. Mesela bir çocuğun ilgileri kadar kendimi ilgili kılarım, hevesleri kadar kendimi hevesli kılarım. Ama bazen inzivaya çekilen veya bir damla suyla kendini terbiye eden durumuna da girebilirim. O kadar geniş bir esneklik var. Bazen bir padişah gibi isterim, bazen hiçbir şeyi olmayan, bir kuru ekmekle yetinen durumunda olmaya özen gösteririm. Zaman zaman iki sınırı da yoklarım. Bu kadar özgür birisiyim. Bazen müthiş kuralcıyımdır, ama diğer yandan müthiş yaşam zengini bir kişiyim. Kendimi bu kadar pratik zenginlik içinde bırakıyorum.

Bütün bunlara rağmen, aslında sade ve net bir tavıra ulaşmak zordur. Bir şeyi sağlamadıkça, kendimi sağlamış gibi hissetmem, kendimi kandırmam. Hayret ediyorum, bazıları çok temel bir ilke başarılamadığı halde yaşayabiliyor. Örneğin özgürlük ilkesi, savaş ilkesi, buna benzer

başka eğilimler, ilkeler. Eğer başarıya gitmemişse kopmam. Kırk bin defa, adeta gezegenin güneş etrafında dönmesi gibi dönerim, ta ki onu başarıncaya kadar.

Benim için fethedilmeyecek bir an yok

İşte Kürt meselesi, temel bir sorun, büyük mesele. Ben amansız üzerindeyim, bu da bir özelliktir. Bunun gibi daha bir sürü özellik var. Örneğin herhangi birisi gibi başlarım ama müthiş sonuçlandırırım. Başlarken herkesten daha basit, daha iddiasız başlarım ama sonuçlandırırken mutlak başarı elde etmiş olmalıyım.

Ben anlık biriyim. Çok süreçli yaşarım, hem de anı anına. Benim için anı yaşamak önemlidir. Anı doğru yaşamak. Sanki her şey şu anda gerçekleşecekmiş gibi, an'a yüklenme tarzım var.

Zaten yarınları da böyle sağlıyoruz. Herhalde başarının en önemli bir nedeni de budur. Benim için fethedilmeyecek bir an söz konusu olamaz. Bütün anların, zincir halkası gibi olacak, kopuk halka olmamalı. Kendi zamanlamamı böyle ayarlıyorum. Gaflette olayım, kopuk olayım, bir dönemi boşa çıkarayım, gafil yakalanayım, bunlar benim için hiç söz konusu değildir. Müthiş bir zincirleme. Yükselen bir helezon gibi dönüp dolaşıyor,ama tekrarlamıyor; dolap beygiri gibi dönmüyor, sürekli yükselen bir çizgi. Ne füze gibi uçtu, düştü, ne de dolap beygiri gibi hep tekrarlıyor. Hayır, helezonvari bir yükseliş.

Bir de fazla şekle takılmayan bir yaşamım var; eğer öyle bürokrasiye, öyle şekle takılsam, herhalde yaratıcı özelliğimi kaybederim. Kendimi özgür bırakışım, insan soyuna, insan özelliğine gösterdiğim en büyük değerdir herhalde.

Kendini özgür bırak, kendini özgür tut, özgürlüğün önüne engel koyma.

Çocukluk özlemlerimi bile hala özgür bırakıyorum. Gelenekler onbeşinde şunu söyler, yirmisinde bunu söyler, kırkına geldiğinde şöyle olursun der. Bende bütün bunlar anlamını yitirmiştir.

1994 Ağustos'unda bir köylümüz gelmişti. "*Sen eskisi gibisin, biraz şişmanlamışsın*" dedi. Beni 10 yaşında nasıl biliyorsa, "*şimdi de aynısın*" diyor. Bu bir gerçeği ifade ediyor. On yaşında neysem, şimdi de öyleyim.

Evet biraz şişmanladım, hepsi o kadar. Benimle yürümek isteyenler ölçüp biçsinler. Hani bir söz vardır, "*ipini koparan*" diye. Ben ipimi koparan birisiyim. Çocukluktan beri bunu söylerlerdi. TC de öyle söylüyor. Dünya da şimdi öyle söylüyor. "*Ona bakmayın, ne yapacağı belli olmaz, o ipini koparmış*" diye. Evet ipimi koparmışım, ama bir yerde bazılarını da ipe bağlamışım. TC'yi bağladığımız gibi. Bu özgürlükle ilgili bir olay. Ama yine de size söyleyeyim, işine gelmeyen kesin peşimize takılmasın. Kimsenin maceracı olmasını istemem. Yani, "*Apoculuk nedir, ne değildir*" ölçüp biçsin, ondan sonra katılsınlar.

Ben gerçekleri gözardı etmediğim için, şimdi halkın yaşamına girmiş durumdayım; tarihe de giriş yapmışım. Ama bugün, ama yarın, ama şöyle, ama böyle, yaşadıkça göreceğiz. Her günüm bir şok sayılır, değil mi? Hepsinin gözlerine bakıyorum, acayip olmuşlar. Cumhurbaşkanı, başbakan, genelkurmay başkanı, muhalefet, hepsi küplere binmişler. Hepsi böyle öfkeli, adeta "*nereden çıktı bu bela?*" dercesine hepsi bana sataşıyor. Tüm bunlar bir olay olduğumu ortaya koyuyor.

Bende eğilimler çok erken yaşlarda vardı ve ben hepsinin önünü açık tutmaya çalıştım. Okul eğilimi, bir sürü insani eğilim; bazı noktaları büyük ölçüde özgürlük kavramıyla izah etmek mümkün. Bu yan biraz ağır basıyor.

Herhalde ben, kendi kendisine en iyi davranmış insanım. Kendimi tutsaklamama, kendimi hapsetmeme, kendimi çirkinleştirmeme, kendimi cahilliğe terk etmeme, kendimi zavallılığa terk etmeme, kendime haksızlık etmeme, sanırım en özgün yanımdır. Benden bir şey isteniyorsa, saygı duyarım. Çocukluk özlemlerim var. Bir yerde o özlemlerin hizmetçisi olacağım. Tabii ha ben, ha çocuklar, ha halk farketmez. Çocuk bir şey istiyorsa, özlemleri varsa, ömür boyu ona bağlı kalırız.

Daha siyasete başlamadan da öğretmenlerimin tümünün dikkatini çekmiştim ve onların bir nolu öğrencisiydim. Bunu rahatlıkla söyleyebilirim. Ama çalışmalarım da vardı. Korkularım, endişelerim de dolu doluydu. Bütün bu kuralsız-gözükara gibi görünen özgürlük girişimlerime rağmen çok endişeliyim.

Çok ölçüler içindeyim. Kılı kırk yaran bir özelliğim olduğunu da söyleyebilirim. Belki bu yönümü de kimse bilmiyor. Benim kadar hesaplayan, benim kadar ölçülü adım atan kimse yoktur. Çok dar bir yerde çok ölçülü yaşamak.

Çok az imkanla başarıyı zorlamak. Ama birçokları politika yapıyor, çok geniş olanaklar çıktığında yaşamasını bilmiyorlar. Nasıl derler, "*önü yem dolu atın, kaburgalarının birbirine geçmesi*" gibi. Birçoğunun durumu biraz buna benziyor. Kendilerini Allah'ın fukaraları durumuna getirmişler. Düşünün, ben en sıkışan adamım ama en dar yerde bile manevra imkanı bulabiliyorum. Müthiş etkiliyorum, savaştırıyorum, geliştiriyorum; tarzımla, tempomla, manevra kabiliyetimle içimde dünya yaratıyorum, ufak bir iletişim aracıyla yoğruluyorum.

Ben buradan düşmana direkt yumruk sallamadım ama Ankara'da vuruldular. Ben vurdum, değil mi? Açık. Şimdiye kadar hiçbir Kürt böylesi vuruş düzenleyemedi. Ben buradayım, adım atmadım ama uzaktan da demek ki vurulabiliyor.

Kendimi halktan gizlemiyorum. İçimizdışımız çok açık.

Şimdi, sevgi-savaş olayı, iyilik-kötülük, güzellik-çirkinlik olayı. Tabii ki, kavganın özünde bunlar var. Bu herhalde, biraz toplumsal özelliğimiz de oluyor, çelişkilerin düzeyi işgalle, istilayla hatta doğa koşullarıyla da bağlantılı olabilir. Toplumumuza baktığımızda her şey çok çirkin, her şey çok sevgisiz, saygısız. Ailede, köyde, her nereye uzandıysam öyle. Çok duyarlı birisi olduğum için ben bunları kabul edemezdim veya işte başımı alıp güzel yerlere gidemezdim.

Büyük sorgu süreci

Ben gerçekçi bir insanım. Ülkem bu kadar çirkinleşmişse, insanlarımız bu kadar çirkinleşmişse, kendime soru sormasını bileceğim. Kürtlerin çoğu Avrupa'ya veya metropollere kaçtı ve hatta Türk gibi olmaya çalıştı, değil mi? Ama ben bunu gördükçe etkilendim ve esas duruş biçimimi almaya başladım.

Kendim de dahil, bu kadar çirkin olan ben, bu kadar zavallı olan ben, bu kadar harabe olan ben, bu kadar soyulan ben düşman kavramıyla bu kadar uğraşıyorum. Her gün, her saat, sora sora çelişkiyi ortaya çıkardım. Bir hareketliliğe yol açtım. Bütün bunlar tabii ki, büyük sorgu süreci... Kişiliğim şekillenirken beni böyle nefretle, kinle, öfkeyle, aynı zamanda düşünmeye sevketti. Ben bu süreçleri bin kez yaşadım.

Oluşum-gelişim deniliyor. Dinle uğraştığım kadar felsefeyle de uğraşmaya çalıştım. Aslında o kadar yaratıcı, anlayan biri de değildim, açıkça itiraf edeyim. Kitap okuyordum ama bazen elli kez okuduğum yerler vardı. O kadar zeki, ağzı laf yapan biri de değildim ama peşini bırakmam, bırakmadım. Dini irdele, Allah nerede, Allah nasıl, sor sorabildiğin kadar. İyilik, kötülük vb… Dinle halledemezdim, felsefeye atladım. Felsefe bilime biraz daha yakın. Yine de öyle bir felsefeci gibi öğrendiğimi sanmayın. Birkaç özelliği öğrendiysek, bu da bizim için önemlidir.

Olmadı, siyasete atladım. Siyasete atlarken hepsinden daha deneyimsiz, daha görgüsüzdüm. Aslında belki hala öyleyim. Ama siyaseti farklı yapıyorum. Siyasetin hakkını veriyorum. Siyasete özgürlük tanıyorum. Siyaseti düşüncelerle başarıyorum.

> "Bir halka yer yapmadıktan sonra, bireyin kendine yer yapacağını, bir halka kimlik kazandırmadıktan sonra bireyin kendine kimlik kazandıracağını, bir halka özgürlük kazandırmadıktan sonra bireyin kendisine özgürlük kazandıracağını sanmıyorum."

Siyasette neyi başardım? Özellikle siyasi diyalog için ben bunları açmaya çalıştım. Tabii fazla anlayan olmadı. Siyaset nasıl güdükleştirilmiş, nasıl değerden düşürülmüş, bunun yerine çok katı ve üretimi boğan bir militarizm nasıl ikame edilmiş ve bu Türk insanının yaşamına nasıl sokulmuş, nasıl üretimi kesiyor, nasıl insanlığa zarar veriyor? Bunu onlara, o generallere göstereceğim. Zaten savaş tutkum bundan ileri geliyor.

Savaştan çok çekinen birisiyim. Vurma sanatının en önündeki benim şimdi. Ama beni bu işe çeken ne? Karşımdaki laftan o kadar anlamıyor ki, zor gücüne o kadar güveniyor ki, bütün doğrulara o kadar set çekmiş ki, hatta bütün olası yaşam biçimlerine o kadar egemenlik kurmuş ki…

Benim özelliğim, düşüncemin son derece üretken, sürekli ve iddialı olmasıdır.

***

Çok değişik bir kavga.

Don Kişot bile böyle kavga yapmaz. Bu kavgaya öyle başladık. Zaten uzun süre herkes dalga geçiyordu. "*Nedir Kürdistan? Laf seninki!*" Yıllarca böyle söylüyorlardı.

Çok kişiye sonuçta kendimi anlatmasını bildim. Bu konuda çok müthişim. Beni dostça anlamayanlara kan kusturmasını da bilirim. Benimle muhatap olan ya anlayacak, ya anlayacak. Ben ölsem bile mesele bitecek mi? Benim ektiğim tohumlar, bin yıl Türk ordusuyla savaşmaya yeterlidir. Temeli böyle attım.

Yaptığım işi çok ölçer biçerim. Yüz yıl, bin yıl sonrasını görmesem, ben bu işe iş demem. Yirmi yıldır dağ yolunu açmak için sabrediyorum ve dağ yolu açıldı.

Düşünün, sıfırdan bu hale getiren adam neler yapmaz ki! Varsın Türk generalleri bunu hesaplasın. Ben birkaç kişi daha yetiştiririm, daha fazlasını yaparım. Zaten yapıyorum da. Elimi silaha attım mı? Hayır. Genel yönlendirmeyle, uzaktan kumandayla yürüttüm. Biraz daha yaklaştığım zaman ne olacağını düşman hesaplasın. İnsanlıktan anlamıyor, siyasetten anlamıyorsan, ille askerlik diyorsan, al sana askerlik! Öyle bir askerlik sanatı çıkarırız ki, en kudurtan cinsinden olur. Kendime güveniyorum. Her şey aynı anda olmaz. Ama bir ömre sığdıracağıma eminim. Şimdi bütün bunlar benim nasıl yaşadığımı, nasıl çalıştığımı herhalde biraz gösteriyor.

Bende bir alışkanlık halindedir, düşmanımı bir ejderhaya, bir canavara benzetirim. Ağzını açmış, ateş püskürüyor. Ben de onun önünde, ikide bir arkasına bakıp kendisini ayarlayan biri konumundayım. Bazen bir kayanın arkasına geçerim, bazen gözüne bir şey atarım, eğer dişini kırabileceksem bazen bir taş atarım. Bunların hepsi taktiktir veya düşmanı esasında tam tanımak ve hissetmektir. Ondan sonra bacaklarıma anlam vermeye başlarım. Bacaklarım ne kadar güçlü, onu yoklarım. Bacak derken düşünce yeteneğimi, ruhumu, kısacası her şeyimi, bütün etkinliklerimi kastediyorum. Bacaklarım bu anlamda ne kadar hareketlidir?

Düşman düşüncede öğrenilir. Teorik olarak öğrenilir. Daha sonra da ayak sahibi olmak, siyasi araca kavuşmak demektir. Siyaset yapmayı bileceksin. Bir de hız çok önemli. Yavaş yürürsem düşman beni kesin yutar.

Bir diğer önemli konu da, teslim olmamamızdır. Canavar her zaman canavardır. Sömürgecilik, faşizm, özel savaş her zaman kendi karakterini korur. Canavarı hiçbir zaman hedeften silmiyor, dost olarak görmüyoruz. Bunun yanısıra dediğim gibi, teknik taktikleri iyi belirlemek gerekir. Elime ne alacağım? Sopayla mı, taşla mı vuracağım? Kısacası düşmana karşı elime ne geçirirsem, onunla düşmanı nasıl vuracağımı hesaplar, didinirim. Başarmak için çabalarım.

Tarz, taktik, tempo, hepsi başarmak içindir.

Çalışma tarzımı acaba neden bu kadar yoğunlaştırmışım? Neden bu kadar seri, çok hızlı düşünüp, hızla cevap veriyorum? Yaşama gelişimim neden? Canavarın karşısında bağlanmamak içindir. Neden tüm yeteneklerimi bu noktada yoğunlaştırıyorum? Sapmamak içindir. Neden yüreğim daima heyecan içinde? Bir koparsa beni yerle bir eder. Neden gözüm sürekli düşmanda, neden sürekli ayakta ve sürekli tetikteyim? Gafilce beni yutmaması için. Bütün bunlarda tutarlı olmak gerekir. Tutarlı olmak önemli. Bazen yaparım, bazen yapmam olmaz. Tempon bir düştü mü, ayağın bir tökezledi mi, peşindeki canavar seni yutar.

Bazen hızlı koşarım, bazen uyurum. Her zaman hızlı, her zaman eli taşlı-sopalı, her zaman düşmana bakarım, her zaman mesafeyi ayarlarım. Taktik, elimdeki silahtır.

Zamanla parti kurduk, sözle vurduk. ARGK'yi kurduk, bölgeye gerillayı yaydık. Kitleyi kaldırdık. Bunların hepsi taktiktir. Bir de, kendim koşturuyorum. Baş oyuncu benim. Savaşı başlatan benim, ona iyi önderlik yapmalıyım. Halkı da korumalıyız. Birçok isyancı halkı mahvetti, ikinci gün kendi de yutuldu. Biz halkı da koruyoruz, kendimizi de partiyi de kadroyu da. Bütün bunlar savaşım tarzımız, taktiğimizdir.

Bendeki çözüm nasıl gerçekleşiyor?

Düşünce, pratik savaş siyaset, örgütlenme, eylemlilik bireysel inisiyatif, kolektivizm başlangıç, sonuç planlama, uygulama kitlesel ilişki, öncülük rolü, önderlik merkez ve kadro ilişkisi, daha genel halk ilişkisi taktik ilişkisi, ordu-savaş ilişkisi daha genel dost-düşman kavramı olmak üzere, genelde yaşanan inanılmaz ölçüde dengeli olamamak, birleştirici olamamak, bağlantıyı görememek, hep bir tarafa ağırlık vermek ve böylece savrulmak, kaybetmektir. Oysa, birini diğerine tercih etmeyişim veya hepsini bir dengeyle götürmeyi başarmam, sanırım yeteneklerim ve başarı gücümle yakından ilintilidir.

En illegalden tutun en legale kadar uzanan, en amansız savaş taktiklerinden tutalım en barışçı taktiklere doğru açılmaya kadar. Çok çelişkili gibi görünüyor ama bana göre bağlantılıdır. İkisine de yeterli esneklikte cevap verebiliyorum. Bazıları savaşa giriyor, siyaseti-örgütü unutuyor. Diplomasiye giriyor, savaşı unutuyor. Siyaset yapayım diyor, siyasetin savaşla bağlantısını çoktan unutmuş oluyor. Siyasi kadro ile çelişkiye giriyor veya askeri kadro siyasi kadroyu hiç sevmiyor. Bunların önünü bıraksan had safhaya ulaşır. Orduya katılıyor, halkı hiçe sayıyor. Komutan oluyor, beni hiçe sayıyor. Bunlar insanlarımızın derin zaaflarıdır. İlgileri tek boyutta gelişmiştir, kapasitesi beş-on işe elverişli değildir veya yeteneklerini fazla ortaya çıkaramamıştır; toplumumuz bu tür özelliklerle yüklüdür. Bunun temelinde sömürgeci tahribat yatar. Ben bunu gidermeye çalışıyorum.

Amansız bir amaç takipçisiyim

PKK önderliğinin bu kadar esnek olması, aslında sömürgeci tahribatı giderme konusundaki duyarlılığındandır. Önderlik de bu kadar zayıflık, bu kadar çelişki ortamında, bu kadar dayatma karşısında nasıl bu kadar esnek, nasıl bu kadar birleştirici oluyor? Bu açığı nasıl kapatabiliyor? İşte bir ulusal önder bunu yapmak zorunda. Benim bütün hikmet-i harbiyem de burada gizlidir. Biri iyi siyaset yapar, diğeri iyi diplomattır. Biri iyi propagandacıdır, diğeri iyi vurucudur. Birinin falanca yeteneği güçlüdür. Önderlik ise az çok hepsini temsil eder. Birleştirir ve bunu başardığı oranda da başarılı bir önder olur. Kendimi müthiş sunuyorum, olağanüstü çaba sarfediyorum. Bunun için kendimi yenilir-yutulur, özümsenir kılmak istiyorum. Milyonların özlemi var burada. Aynı şekilde amansızlık da var. Savaş iradesi kadar, sevgi iradesi de büyük. Çoğu bunu anlamış olmaktan henüz uzaktır. Yalnız savaşı geliştirmekle kalsaydım ve sevgiyi geliştirmeseydim, diğerleri gibi kesinlikle çoktan bitmiştim. Siyasi yanı hesaba katmasaydım, bizimkilerin anladığı gibi halka yüklenseydim, savaş çoktan bitmişti. Yalnız ideolojik silah deseydim, tek bir gerilla ortaya çıkmazdı. İnsanı çok yönlü ele almasaydım, bir sürü hain-gafil beni çoktan bitirmişti. Tarihin temel yasalarını bilmeseydim, beni çoktan götürmüşlerdi. Bütün bu konularda tarihle çalışmam, amansız bir amaç takipçisi olmam, insanın temel özellikleri üzerinde adeta bir ilah gibi durmam, beni oldukça güçlü kılıyor.

İki ucu birleştirmenin sırrı işte budur.

Kendime güveniyorum. Bütün sorunlar karşıma dikilse, kendimi bütün sorumluların, kadroların yerine koyup işi götürebilirim. O kadar esneğim. Beş-on kişi daha olsa böyle, bu bir merkez olur ve zafer daha kolay kazanılabilir.

Daha kapsamlı olarak başka güçlerle de bu işi yapma imkanım var. Dikkat edin, partiyi de aşıyorum, başka güçlere uzanıyorum. Halk yetmez duruma düşerse, bu işi gelecek kuşakla yaparım. Tarihe başvururum, gelecek insana başvururum. Ama mutlaka ortaya çıkarırım.

Bunun nedeni, daha önce de dediğim gibi, çok yoksul ve çaresiz bırakılmaktır. Ortama hakim olan sömürgecilik çok tahripkar olduğu için benden olağanüstü olmamı istiyor. Bu açığı başka türlü kapatamam. Kapatamadığım zaman da rolümü oynayamam. Başka türlü büyüklük nasıl ortaya çıkacak? Başka türlü düşmana nasıl darbe vurulur? Dosta çıkış nasıl sağlanır, küçük insan nasıl yüceltilir? İşte insanlarımızın da böyle olması için olağanüstü çaba harcıyoruz.

Ama yeteneksizleri düşman vurmuş, gözlerini saptırmış. Bütün çabalarıma rağmen hala sınırlı kalıyorsa, suçlusu ben değilim. Ama yine de mutluyum, PKK'liler anlamlı savaşabilirler, ilişkilerini fedakarlıkla, cesaretle götürüp sonuç alabilirler. PKK en iyi düşünen, en doğruyu bulan, eyleme de en kararlı yürüyen harekettir.

Bütün eleştirilerime rağmen, en beğendiğim insanı PKK içinde bulabiliyorum. Temel tezgah burasıdır. Tarzı temposu en iyi olanlar buradan çıkmıştır ve daha iyisi de çıkacaktır, öncülük rolünü oynatacaktır. Hedeflenen insan burada şekillenecektir. Tabii örnekler de çıkmıştır. Bunların anısına yapıyı pekiştireceğiz. İçten bir ihanet, gafil bir durum yaşanmazsa, görkemli ve kesin başarı işten bile değildir. Şimdiki gelişmeler de bu işin başarı yönünün ağır bastığını göstermektedir. Bu konuda kendini gizleyen veya abartan bir kişilik yoktur. Ben tutarlılığı burada görüyorum. Yapılanı tüm gücünle açıklamaya çalış, zaafını da ortaya koy, bu konuda hiç endişelenme. Ama hiçbir şeyi de başından mahkum etme ve daha başından da en iyisidir diye gösterme!

Süren savaşın, bu mucizenin sırrı nedir diye sorarsak, "*ta kendisidir*" derim. Hiç yaşama şansı verilmeyen, hiç başarılı olamaz denilen, sadece düşmanın değil, dostların da hatta savaşçılarımız içinde biraz böyle görülen bir düzeyden, büyük başarılabilir bir düzeye geliniyor. Düşmanımızın cephesinde umutsuzluk had safhadadır; bizim ise artık kazanacağımıza herkes inanıyor.

■■■

Paris katliamını aydınlatmak, yüzyıllık soykırım tarihini aydınlatmaktır!

Besê Hozat

Paris katliamının üzerinden iki yıl geçti. Acısı halen dün gibi çok diri ve canlı duruyor. Sanıyorum bu katliam, mücadele tarihimiz içerisinde kapanmayan bir yara olarak hep kalacaktır ve bizim en güçlü mücadele gerekçelerimizden biri olmaya devam edecektir. Bu vahşi katliamın yol açtığı derin acı, daima bizim, halkımızın ve tüm kadınların yüreğinde büyük bir kine, öfkeye ve mücadele direncine dönüşerek mücadele azmimizi ve özgürlük tutkumuzu sürekli besleyen bir kaynak olacaktır.

Önderliğimiz, Paris katliamını ikinci bir Dêrsim katliamı olarak tanımladı. Dêrsim katliamı ile nasıl ki Kürtlerin son direniş kalesi ele geçirilip Kürtlük ilelebet tarihe gömülmek istendiyse, Paris katliamı ile de PKK ve öncü gücü Kadın Özgürlük Hareketi'nin iradesi kırılıp teslim alınarak, Kürtler ve kadınlar köleleştirilmek ve imha edilmek istendi.

PKK, Şêx Seîd, Zîlan, Koçgiri ve en son Dêrsim soykırımı ile bitirilmek istenen Kürtlüğü yeniden diriltmiş, kızıl ve beyaz soykırımın önüne geçmiştir. Klasik isyan ve katliam kıskacına sıkıştırılmış bir halkın acılardan, çaresizliklerden örülü tarihini değiştirerek mücadele ve örgütlenme ile yeni bir özgürlük tarihi yazmıştır. Köle bir halkı dünyanın en bilinçli, en örgütlü ve en özgür halkı haline getirmiştir. Dünyanın gıpta ile baktığı bu halk ezilen kimliklere yeni bir umut ışığı olmuştur.

Kürt kadını, Sara yoldaşımızın mücadele çizgisinde her zaman bu görkemli mücadelenin en ön saflarında yerini almıştır. Kürt kadını özgürleştikçe halkını da özgürleştirmiştir. Kürt kadınlarının öz örgütlülüğünü geliştirerek siyasi, sosyal, kültürel, diplomatik ve askeri sahalarda verdiği mücadele, özelde Kürt erkeğinde genelde tüm toplumda feodal, egemen, cinsiyetçi zihniyeti ve bakışı kırmıştır. Kadını değersiz bir varlık, korumaya muhtaç bir cins, her türlü istismara açık bir nesne, anne, kardeş, sevgili, hizmetçi, köle gören egemen ve mülkiyetçi zihniyet giderek yerini savaşan, mücadele eden, siyaset yapan, sokaklarda özgürlüğü haykıran, zindanlarda direnen özgür kadın algısına bırakmıştır. Sara yoldaşımızın öncülüğünde kadın özgürlük mücadelemiz Kürt toplumunda büyük bir zihniyet, vicdan, ahlak ve kültür devrimine yol açmıştır. Bu toplumsal devrim bölge kadınlarını ve halklarını müthiş derecede etkilemiş ve direnişe kaldırmıştır. Bölgedeki büyük kadın kalkışı ve halk ayaklanmaları, Kürt kadını öncülüğünde radikalleşerek büyüyen ve yayılan kırk yıllık mücadelemizin meyveleridir.

Direnişçi, mücadeleci ve özgürleştirici özelliğiyle Kürdistan'ı ve bölgeyi büyük etkiyen, iktidar-devlet sistemi dışında kadınlara, halklara ve tüm ezilenlere özgür bir yaşam ve demokratik bir sistem alternatifi sunan Kürt Özgürlük Hareketi dostlarını çoğalttığı kadar düşmanlarını da çoğaltmıştır. Kürtlerin ve ezilen kimliklerin inkar ve imhasına dayanan Türk ulus devleti başta olmak üzere bölgedeki ulus devlet sistemlerini çözen bu görkemli PKK mücadelesi, uluslararası komplocu güçlerin ve sömürgeci bölge devletlerinin hedefi haline gelmiştir. Uluslararası sömürgeci güçler hiçbir zaman demokratik bir Türkiye ve demokratik bir Ortadoğu'yu kendi çıkarlarına uygun görmemiştir. Bölgede çatışma ve kaos her daim bu güçler tarafından tercih edilen bir durum olmuştur. Çünkü iç çatışmalar Türkiye'yi ve diğer bölge ülkelerini dış güçlere her zaman muhtaç hale getirmiş, dış güçler de bu muhtaçlık üzerinden çıkar politikalarını hayata geçirme imkanına kavuşmuşlardır. 9 Ekim-15 Şubat uluslararası komplosu bu realite üzerinden gelişmişti. Paris katliamı da bu komplonun bir devamıydı. Nitekim Önderliğimiz de Paris katliamını ikinci bir uluslararası komplo olarak değerlendirmiştir.

9 Ekim uluslararası komplosu Ortadoğu'yu yeniden dizayn etmek için gerçekleştirilmiştir. Bu planın uygulanması önünde Önderliğimiz ve PKK büyük bir engel olarak görülmüştür. Türkiye'yi ve bölgeyi demokratikleştiren, kadınları, halkları ayağa kaldıran, demokratik dinamikleri harekete geçiren Önder Apo ve örgütü PKK, büyük bir tehdit ve tehlike olarak algılanmıştır. Kürt sorununun demokratik çözümü bölgeyi kaostan kurtarıp yeni bir demokratikleşme sürecine sokacağı bilinerek buna komplo ile engel olunmaya çalışıldı. Önderliğimizin ve PKK'nin tasfiyesi, Türkiye'de yüzyılı ve belki de yüzyılları alacak bir iç savaş demek olduğundan, uluslararası güçler bunu kendi çıkarlarına uygun görmüş ve Önderliğimizi, başarabilirlerse imha etme, başaramazlarsa da Türkiye'ye teslim ederek iç savaşı geliştirmek istediler. Önderliğimiz bu kirli oyunu ve komployu İmralı'da geliştirdiği yeni strateji ve paradigmayla boşa çıkardı.

PKK'nin 'Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi'nden meşru savunma anlayışına dayalı yeni bir mücadele hattı belirlemesi ve 'Birleşik Kürdistan' devlet paradigmasından siyasi sınırlara takılmadan her Kürdistan parçasında demokratik ulus anlayışına dayalı demokratik özerk sistemi esas alması ve bu temelde PKK'nin köklü ve radikal bir paradigma değişikliğine gitmesi, Kürtlerde ve bölge halkında büyük bir heyecan yaratmış, sömürgeci, uluslararası ve bölgesel güçlerde ise deprem etkisine yol açmıştır. Kürt özgürlük mücadelesi bu yeni hat üzerinden bölgede ve dünyada etkisini ve gücünü ikiye katlayarak büyük gelişmelere yol açmıştır. Bu büyük devrim dalgası, Suriye Baas rejiminin zayıflamasından ve iç savaştan yararlanarak Kürtlerin, Rojava Kürdistanı'nda siyasi devrimini gerçekleştirmesi ile doruğa ulaşmıştır.

2010-2011 yılında bölgede yükselen halk ayaklanmalarının başını çeken, tüm halklara umut ve cesaret kaynağı olan Kürt Özgürlük Hareketi Bakure Kürdistan'da, AKP'nin soykırımcı siyasetine karşı devrimci halk savaşıyla cevap vermiştir. Gerilla, büyük bir askeri hamle yaparak bazı Kürdistan kentleri de içinde olmak üzere geniş bir alanı hakimiyeti altına almıştır. Türk askeri, karakollardan çıkamaz ve karadan hareket edemez duruma gelmiştir. Gerillanın askeri hamlesiyle eş zamanlı gelişen zindan direnişi devrimci halk savaşına büyük bir güç katmış ve halk direnişini tahmin edilenin ötesinde bir noktaya taşımıştır. Türkiye'de ve dünyada milyonlarca insan direnişe geçmiştir. Kürt halkının ve dostlarının bu direniş gücü karşısında Türk devleti ve AKP hükümeti köşeye sıkışmıştır. Dış politikasında büyük bir çöküşü ve başarısızlığı yaşayan AKP, içte de tam bir hüsrana uğramıştır. On yıl boyunca Gülen cemaati ile el ele, kol kola Kürt Özgürlük Hareketiyle, Kürtlerle savaşarak devleti ele geçiren AKP, Kürtlerin bu büyük direnişi karşısında hakimiyeti altına aldığı devletin bir bir dökülen yıkıntıları altında kalmaya başlamıştır. Bu durumdan kurtulmak, baş aşağı gidişi durdurmak için can simidi gibi Önderliğimize sarılmış ve Önderliğimiz ile diyalog sürecini başlatmış ve bunu açıktan kamuoyuna duyurmak zorunda kalmıştır. Paris katliamı, Önderliğimiz ile başlatılan bu diyalog sürecinin bir-iki hafta sonrasına denk gelmiştir.

Hiç kuşkusuz Paris katliamının yeni başlatılan bu diyalog sürecine denk getirilmesi tesadüfi değildir, yüz de yüz olası gelişebilecek demokratik çözüm sürecini hedefleyen bir komplodur. Nasıl ki 9 Ekim komplosu Kürt Özgürlük Hareketi ile devletin diyaloğa geçtiği, Erbakan'ın çözüm arayışlarının yoğunlaştığı bir süreçte devreye girdiyse, Paris katliamı da Önderliğimiz ile devletin direkt diyaloğa geçtiği bir süreçte devreye konulmuş ve olası gelişebilecek çözüm sürecini sabote etmeyi amaçlayan bir komplodur.

Bu katliam ve komplo ile amaçlananın ne olduğu bir kez daha ve tıpkı 9 Ekim komplosu gibi çok vahşi bir saldırı biçimiyle ortaya konulmuştur. Bölge, özgür Kürtsüz ve demokrasiden yoksun bir biçimde sonuna kadar küresel sermayenin sömürüsüne açık bir tarzda dizayn edilmek istenmiştir. Bu yeni dizaynın yeni kurbanları ise Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşlarımız olmuştur.

İnsanın kanını donduran bu vahşi katliamın içinde birçok devlet ve paralel yapı yer almıştır. Türk devletinin derin paralel yapıları komploda rol almıştır. BBP, MHP, MİT, Gülen cemaati ve bunların toplamı olarak Özel Harp Dairesi-JİTEM, Paris katliamının içindedir. Aylar belki de yıllar öncesinden tartışılmış ve planlanmış bu katliam Erdoğan'ın bilgisi dahilindedir. Katliamın gerçekleştiği günlerde Erdoğan'ın, "*Sakine Cansız iki aydır takip ediliyordu. Yakalayıp bize teslim edin dedik, yapmadılar*" sözleri ve yine Hüseyin Çelik'in "*Bu bir iç infazdır*" söyleminin ardından ana akım Türk medyasının 'iç infaz' üzerinden algı yaratma çabaları AKP'nin tümü olmasa da Erdoğan'dan başlayarak önemli bir kesimin bu komplonun içinde yer aldığının itirafıydı.

MİT ile Cemaatin kendini aklama çabaları Kürtleri aldatma siyasetinin ahlaksız çırpınışlarıydı. "*Kürtlerin köküne kibrit suyu dökün, soylarını kurutun*" diyen Gülen, kök kurutmayı, tarihin gelmiş geçmiş en alçakça ve en vahşi katliamını yaparak gerçekleştirmek istemiştir. Ömer Güney, Gülen'in ve ittifak örgütleri BBP'nin, MHP'nin, Erdoğan örgütünün ve bunların vurucu gücü Özel Harp Dairesi'nin tetikçisiydi. MİT, küçük bir grup dışında zaten Gülen'in kontrolüne geçmiş ve istediği biçimde kullanmaktaydı.

Türk devletini kontrol eden bu yapıların ipleri uluslararası sömürgeci devletlerin elindedir. Uluslararası güçler bu yapılarla devlet içinde paralel devletler kurmuşlardır. Türkiye'ye ve bölgeye dönük politikalarını bu paralel yapılar üzerinden hayata geçirmektedirler. Bu paralel yapılar yoluyla Türkiye'yi sürekli bir çatışma ve kaos içinde tutarak kendilerine bağlamakta ve kendi güdümünde sopa gibi kullanmaktadırlar. Türkiye tam bir yüzyıldır dış güçlerin kontrolünde bu biçimde yönetilmektedir. Lozan Anlaşması ve sonucu, Kürt sorunu bu kirli hesapların sıcak ve vazgeçilmez bir yatağıdır.

9 Ekim uluslararası komplosunda olduğu gibi Paris komplosunda da NATO güçleri yer almıştır. Alman ve Fransız istihbaratı bu komplonun içinde güçlü bir rol oynamıştır. Fransız devletinin hepsi olmasa da istihbaratının ve derin devletinin rolü tartışma götürmez bir gerçektir. Fransız istihbaratı yer almadan bu katliamın yapılması mümkün değildir. Fransa devleti de bunu çok iyi bilmektedir. Aslında Fransız devleti bu katliamı aydınlatmış ancak açıklamak istememektedir. Açıklaması için Kürt politikasını değiştirmesi icap etmektedir. Kürt sorununun demokratik çözümünden yana tavır koyması gerekmektedir. Fransa buna henüz karar vermediği için Türkiye ile arasını bozmadan, elinden geldiğince de bölge siyasetinde Türkiye'den yararlanmayı sağlayarak klasik çizgisinde kalmayı tercih etmektedir.

Önderliğimiz Kürtlerin ve Türklerin boğazlaşması üzerinden yapılan bu kirli planları ve hesapları her dönem bir biçimde bozmaya çalışmıştır. Bu konuda en küçük bir adım atıldığında ise eşine ender rastlanan vahşi bir saldırı devreye girmektedir. 9 Ekim uluslararası komplosu ve devamı Paris katliamı buna en çarpıcı örneklerdir.

Paris katliamıyla hedeflenen de tamamen Türkiye'de Kürt-Türk çatışması yaratmak ve Türkiye'yi bir iç savaşa sürüklemekti. Paris katliamı gibi vahşi bir katliam karşısında hangi güç soğukkanlı yaklaşabilir ve sağduyulu bir politika geliştirebilirdi ki? Bu vahşet karşısında insanın aklına ilk ve tek gelecek şey, Türkiye'yi ve Dünya'yı yerle bir etmekti. Fakat Önder Apo böyle yaklaşmadı. Sağduyulu olmayı elden bırakmadı. Komployu hemen farketti ve 21 Mart Amed Newrozu'nda demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa çağrısı yaparak komplonun hedefine ulaşmasının önüne geçmeye çalıştı.

Paris katliamının üçüncü yılına giriyoruz ve hala bu katliam aydınlatılmış değildir. Kürtler buna sessiz kalamaz, kalmamalıdır. Kürtler bu katliamın içinde yer alan güçlere karşı mücadelelerini yükselterek sürdürmeli ve bu vahşi katliamı mutlaka aydınlatmalı, hesap sormalıdır. Paris katliamı karanlıkta kaldıkça, Kürtler üzerinde inkar ve imha politikaları sürecektir. Paris katliamının aydınlatılması 9 Ekim uluslararası komplosunun aydınlatılmasını da beraberinde getirecektir. O açıdan özellikle toplumsal mücadele sürekli ve yaygın bir biçimde devam etmelidir. Bu mücadeleyi tüm Avrupa'ya ve dünyaya yaymanın koşulları ve imkanları her zamankinden çok daha fazladır.

Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların şehadeti, insanlık vicdanını uyandırdı. Sara yoldaş dünya kadınlarını, açtığı aydınlık yolda bir araya getirdi, Kürt kadınlarının özgürlük mücadelesi ile buluşturdu. Sara yoldaşın direniş çizgisinde, Kobanê'de ve Şengal'de destanlar yazarak dünyayı kendisine hayran bırakan Kürt kadınları, insanlığı harekete geçirmek için büyük bir mücadele alanı yarattı. Bütün bunlar mücadeleyi büyütmek ve yaymak için çok büyük imkan ve olanaklardır. Sorun bunları doğru değerlendirmektir.

Özgürlük mücadelemiz her türlü komplo ve katliamı açığa çıkarıp hesap sorma gücünü ve iradesini ortaya çıkarmıştır. Kobanê'de ve Şengal'de bu iradeyi ortaya çıkardığı gibi! Keza Şengal ve Kobanê saldırıları da 9 Ekim ve Paris komplosunun birer devamıdır. Şengal ve Kobanê komploları nasıl ki Sara yoldaşın çizgisinde yürüyen Kürt kadınlarının öncülüğünde yükselen direniş mücadelesiyle boşa çıkarıldıysa, 9 Ekim komplosunun, Roboskî ve Paris katliamlarının ve yüzyıl boyunca yaşanan soykırımların hesabını, mücadelemizi kesintisiz bir biçimde büyüterek soracağız ve ilelebet bu rezil komploları tarihin derinliklerine gömmeyi başaracağız!

Siyaset 'ortaklık'tayken, hukuk işler mi?

Fransa'nın başkenti Paris'te 9 Ocak 2013 tarihinde PKK militanları Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'in katliamının ikinci yıl dönümündeyiz. Cinayetin üzerinden iki yıl geçmesine karşın hukuksal anlamda hala katliamın arkasındaki güçleri yargılama ve aydınlatma yönünde bir ilerleme sağlanabilmiş değil. Peki hukuk, yargı ve siyaseti birbirinden bağımsız düşünebilir miyiz? Paris katliamının yaşandığı 147 nolu binaya gece yarısı gidildiğinde Sakine Cansız, Fidan Doğan ve Leyla Şaylemez'in cansız bedenleriyle karşılaşıldığı saatlerden bugüne yaşananlara kronolojik olarak bakıldığında bu ayrılmaz ilişki daha iyi anlaşılacaktır.

Birlikte yazılan 'iç infaz' tezi

10 Ocak 2013 sabah saat 9:00. Dönemin İçişleri Bakanı şimdiki Fransa Başbakanı Manuel Valls olay yerindeydi. Olay yerini ziyaret ettikten sonra basına yaptığı açıklamada, katliamın basit bir cinayet olmadığını, suikastin profesyonelce işlendiğini ve organize bir cinayet olduğuna dikkat çekmişti. Cinayeti 'dayanılmaz' olarak nitelendiren Valls, saldırıları kabul edilemez ve tahammül edilemez olarak değerlendirmiş ve saldırıların sorumlularının bulunması için gerekli bütün çabanın gösterileceğini ifade ederek, gerekli soruşturmanın başlatıldığını sözlerine eklemişti. Diğer taraftan Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande katliamda yaşamını yitiren Fidan Doğan'ı tanıdığını ifade etmiş ve bu olayın bir an önce aydınlatılacağının sözünü vermişti.

Fransa siyaset yelpazesinde yer alan iki önemli isim bütün bu açıklamaları yaparken, diğer taraftan Türk istihbarat yetkilileri ve konsoloslarının dahil olduğu bir görüşmeyi de aynı saatlerde gerçekleştiriyordu. Manuel Valls, Türk heyetinin 'iç infaz' tezine karşılık "*Bundan sonra daha fazla PKK'nin üzerine gideceğiz*" cevabını veriyordu.

'İç infaz' tezi Ankara'da yazılmış, Fransa'da artık hem siyaset alanında hem de hukuk alanında işlem görmeye başlamıştı. Olay yerine yaklaşım, cinayetten kısa bir süre sonra gözaltına alınan katil zanlısı Ömer Güney'in gözaltı süreci, ev baskını vb tüm gelişmeler sürecinde gelişi güzel bir sürecin işlediği anlaşılıyordu. Olay yeri mühürlendikten sonra giriş yapıldığına dair verilerin olması, katil zanlısı Güney'in evi basıldığında aramaların gelişi güzel yapıldığı, evdeki Güney'e ait telefonların bile alınmadığı, bu telefonların evde yaşayan diğer kişilerin tekrar polise başvurmasıyla eve toplamda 3 baskın gerçekleştiği, Güney'in kullandığı araçta bir kuru temizleme fişinin olmasına karşın bunun anında işleme sokulmadığı, avukatların basıncıyla aynı fişle kuru temizleme firmasına gidildiğinde bir başka bilinmeyen kişi tarafından Güney'e ait elbiselerin alındığı vb onlarca detay dosyayla ilgili polisin tutumunu gösteriyordu.

Olayın başından itibaren iki polis servisi, kriminal ve terörle mücadele, dosya soruşturmasında görev alıyordu. Her iki polis birimi arasında çalışma prensibi olarak çok farklı bir süreç işliyordu. Kriminal, olayı tarafsız bir biçimde ele alırken, terörle mücadele servisi başından itibaren katliamı 'iç infaz' tezi çerçevesinde değerlendiriyordu. Bu iki ayrı tutum cinayetten sonra sorgulanan yüzlerce Kürdistanlı tarafından belgeleniyordu. Sorgu sürecinde yüzlerce Kürdistanlı sorgulanırken, katliamdan çok Kürtlerin Fransa'daki çalışmaları, sorgulanan bireylerin faaliyet biçimi, geçmişi ve kurumsal konumları konusunda dosyalar oluşturuluyordu. Böylelikle katliamın aydınlatılmasından çok bir fişleme operasyonu katliam dosyası çerçevesinde gerçekleşmiş oldu.

MİT elemanı olduğu biliniyordu!

2013 Temmuz ayına gelindiğinde dosya hakimi Duye, ailelerle ilk görüşmesini gerçekleştirdi. Dosya hakimi Duye, bu görüşme sırasında ailelere, "*Yaptığımız araştırmalar sonucu iç infaz tezini bütünüyle elimine ettik. Şimdi katil zanlısının kişisel nedenlerle mi yoksa bir gizli güç adına mı bu cinayetleri işlediğini inceliyoruz*" açıklamasında bulundu. Hemen bu görüşmenin ardından Fransız basın yayın organlarına yansıyan bilgiler, 6 aylık 'iç infaz' tezi araştırmasını çürüten bilgilerin Fransız polisinin elinde ilk günden itibaren olduğunu belgeliyordu. Katil zanlısının gözaltında olduğu süreçte, esrarengiz bir mail Fransız polisinin eline geçiyor. Mail, bir Almanya hesabından gönderilmiş, ancak IP adresi Tahran'ı gösteriyordu. Güney'in Türkiye seyahatleri henüz kamuoyu tarafından bilinmezken, gönderilen bu mailde Ömer Güney'in Aralık ayı içinde Türkiye'ye yaptığı seyahatte suikast talimatı aldığı ve Paris'e gelerek cinayetleri işlediği belirtiliyordu. Express dergisi de daha sonra bu maile dikkat çekmişti. Dergiye göre Ömer Güney'in gözaltında olduğu 20 Ocak tarihinde polis merkezine gelen e-mailde, "*Gözaltındaki kişinin bir Türk ajanı olduğu*" belirtiliyordu. Aynı haberde, katil zanlısının arabasında yapılan incelemede gizli bir bölmede ele geçirilen Türk pasaportunda tüm gidiş ve gelişlere dair verilerin olduğu ifade ediliyordu.

Kürt kurumları, aileler ve aile avukatları sürekli soruşturmanın yönünün "*Türkiye'yi işaret ettiğini*" belirtse de Fransa hukuku 7 ay boyunca 'iç infaz' tezi üzerinde durmuştu. Oysa katil zanlısının MİT elemanı olduğuna dair birçok veri Fransa'nın elinde vardı. Telefon bilgilerinden elde edilen bilgiler, telefon numaraları sözkonusu e-maili destekliyordu. Katil ile ilişkileri, telefon görüşmeleri ve teknik bilgiler doğrultusunda Türkiye bağlantısının varlığı biliniyordu. Türk devlet sorumlularını işaret etmek yerine Fransa yargısı, Kürtleri fişlemeyi yeğlemişti.

Hakim'in hırsızları ve "hassas" dosyalar!

Tüm bu bilgi ve güçlü şüphelere karşın Kürtler, cinayetin üzerindeki sis perdesinin aralanması için Fransız adaleti ve hükümeten ikna edici bir yaklaşım görmedi. Oysaki Kürdistan Enformasyon Bürosu ve Kürtlerin Fransa'daki tüm siyasi ve kültürel aktiviteleri Fransız servislerinin gözetimi altındaydı. Cinayetin sorumlusu olarak Ömer Güney'in Fransız gizli servisinin dikkatinden kaçması da mümkün gözükmüyordu. Temmuz ayında tüm bu sorular aile avukatları tarafından ilgili hakime iletilmiş ve Kürdistan Enfermasyon Bürosu, katledilen üç kadın ve katil zanlısına dair Fransa gizli servisi elindeki verilerin dosya ile paylaşılması talebinde bulunulmuştu. Çünkü Güney, Fransız istihbaratı tarafından iyi tanınıyordu. Zira Mart 2012'de Kürt gençlerinin Eiffel Kulesi'nde yaptığı bir işgal eylemi sırasında gözaltına alınırken, aynı yılın Aralık ayında bu kez Hollanda'da bir baskın sırasında gözaltına alınmıştı. Hollanda polisi, sadece birkaç saat gözaltında tuttuğu katil zanlısı Güney'i ciddi bir sorgulamadan geçirmezken, bu konuda Fransız polisini de bilgilendirmişti. Bu talebin işleme girdiği günlerde Eylül ayında dosya hakimi Jeanne Duye'nin evine giren "*hırsızlar*" haberi basına yansıdı. Katliamın gerçekleşmesinden yaklaşık dokuz ay sonra Paris'te ilginç bir gelişme daha yaşanıyordu. Anti-terör yargıcı Jeanne Duye'nin evine 23 Eylül günü giren kimliği belirsiz kişi ya da kişiler, "*hassas*" dosyaların bulunduğu dizüstü bilgisayarı çalmışlardı. Bu dosyalar arasında Paris katliam dosyasının olduğu da açıktı. Çalıntı haberiyle avukatların taleplerinin reddi aynı anda duyuldu.

"Gizlilik var" denildi, basın yazdı!

Her defasında '*dosya üzerinde gizlilik var*' denilerek, dosyaya dair verilerin basından öğrenildiği katliamın üzerinden 1 yıl geçti. Katliamın üzerinden bir yıl geçmesine rağmen Ömer Güney'in 21 Ocak'ta tutuklanması dışında, her şey bir sır olarak kalırken, birinci yıl dönümünden birkaç gün sonra Güney'e ait ses kayıtları ve devamında MİT yetkililerinin imzasını taşıyan belgeler basına servis edildi.

Katliamın birinci yıl dönümünden bir gün sonra Güney'in MİT mensuplarıyla yaptığı görüşmenin ses kayıtları açığa çıkmıştı. Söz konusu kayıtların hemen ardından bu kez MİT mensuplarının imzasını taşıyan bir doküman basına servis edilmiş, katil zanlısının Türkiye'ye gelişgidişleri, MİT'le düzenli telefon trafiği ortadayken aynı zamanda Türkiye Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ağzından katliamın '*paralel yapı*' tarafından işlendiğine dair cümleler dökülürken, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından başlatılan soruşturmada bir adım yol alınmıyordu. Diğer taraftan katliamın yaşandığı Fransa'da soruşturma süreci çıkan belge ve ses kaydıyla yeni bir evreye giriyordu.

"Ankara'da MİT kapısında tıkandık"

Aile avukatlarının açıklamaları ve basına yansıyan bilgilerden anlaşıldığı kadarıyla Güney'in MİT bağlantılı olarak cinayeti işlediği iddialarını değerlendiren soruşturma hakimi Jeanne Duye, geçtiğimiz Ocak ayından bugüne bu bağlantılar üzerine bir soruşturma sürdürmekte. Türkiye'de yayımlanan ses kaydı ve dört MİT mensubunun imzaladığı öne sürülen '*görev emri*'ni inceleyen Fransız yargısı, cinayetin MİT bağlantılı olarak işlendiği iddialarını araştırmaya başlamıştı. Dosya hakimi tüm bu gelişmelerin ardından 2014 yılı Temmuz ayında ikinci kez ailelerle görüşme gerçekleştirdi. Bu görüşmenin ardından ailelerin verdiği bilgiye göre dosya hakimi Duye, "*Ankara'da MİT'in kapısında tıkanıyoruz. Onun ötesine gidemiyoruz. Çünkü tüm yazılı başvurularımıza karşın Türkiye'de ilgili savcılık dosyayı paylaşmıyor. Yazılı başvurularımıza yanıt vermiyor*" diyerek, Türkiye'nin bilgi vermemesi durumunda dosyanın yıl sonunda kapanacağı belirtiyor.

İstihbarat neyi gizliyor?

Görüşme sonrası yargıya başvuran aileler, Güney'in cinayeti MİT elemanlarıyla beraber planladığını öne süren belgelerin araştırılmasını ve iddiaların Fransız ve Türk istihbarat birimlerince yanıtlanmasını istedi. Bu başvuru sırasında aileler, 14 Ocak günü Türk medyasında yayımlanan '*Görev emri*' başlıklı, Kasım 2012 tarihli yazılı belgede imzası bulunan dört MİT mensubu hakkında da yakalama emri çıkarılmasını istemiş ama ilgili dosya hakimi söz konusu tutuklama talebini reddetmişti. Hakim Duye, ailelerin dört MİT mensubu hakkında Fransız makamlarına ve ilgili bakanlıklara yazarak, dosya üzerindeki gizlilik ibaresinin kaldırılmasını talep etmekle yetinmişti. Güney, MİT ajanı ise ya da MİT ile birlikte hareket etmişse bunun Fransız istihbarat servisi tarafından bilineceği tezinden hareketle Fransız makamlarına talepte bulunan Duye, Fransız istihbaratından Güney, üç Kürt kadın devrimci ve Kürdistan Enformasyon Bürosu hakkındaki dosyalardan gizlilik ibaresinin kaldırılarak, bu dosyaların kendilerine gönderilmesini istemişti. Dosya avukatlarının verdiği bilgiye göre Fransız gizli servislerinin konuya dair yanıtı konusunda henüz bir gelişme yaşanmadığı belirtiliyor.

Tüm bu gelişmeler yaşanırken katil zanlısı, Almanya'da kaldığı sürede tanıdığı bir kişi tarafından ziyaret ediliyor. Ziyaret sırasında söz konusu kişiye MİT'e iletilmek üzere bir not verdiği Fransız polisi tarafından tespit ediliyor. Elde edilen verilere göre katil zanlısı Güney, cezaevinden kaçmak amacıyla MİT'ten gerekli malzeme talebinde bulunuyor. Bütün bunlara karşın ziyarete gelen söz konusu kişi ne Fransa ne de Alman devleti tarafından herhangi bir işleme tabi tutulmuyor.

Hiçbir siyasi cinayet açığa çıkarılmadı!

Fransa'da bugüne kadar 27 ayrı siyasi cinayet işlendi. Bunların hiçbirinin failleri yargılanmadı. Kimi zaman ele geçen katil zanlıları ülkelerine iade edilirken, dosyalarda herhangi bir sonuç alınamadı. Diğer taraftan Fransa'da bugüne kadar hiçbir siyasi cinayette devlet sorumluluğu aranmadı. Paris katliam dosyası açısından bakıldığında ilk kez bir dosya hakimi ilgili ülkenin gizli servisinin kapısında tıkandığını ifade ediyor. Söz konusu duruma dair dosya avukatları, artık bu gelenekle de "*kopuş*" gerçekleşmesi gerektiğinin altını her fırsatta çiziyor. Dosya hakimi ise söz konusu dosyaya dair yapabileceklerinin sınıra geldiğini ailelere yaptığı açıklamada ifade ediyor.

Eğer gerçek bir adalet sağlanmak isteniyorsa, cinayetin arkasındaki tüm güçler, ucu nereye dokunursa dokunsun ortaya çıkarılması gerekiyor. Dosya hakiminin ise böylesi bir bağımsız iradeye sahip olmadığı açık. İki yıllık soruşturma süreci boyunca Fransa'nın siyaset aktörlerinin aldığı tutum, Türkiye ile geliştirdikleri ilişkiler, ekonomik anlaşmalar düşünüldüğünde Paris katliam dosyasında bunun ötesinde bir gelişmenin yaşanmayacağı açık. Türkiye'ye siyasilerin iletmesi gereken mesajların, dosya hakiminin yazışmalarına bırakılması zamana yayıp unutturma siyasetinin ötesinde değildir. Kısa bir süre sonra kapanması planlanan dosya kapsamında mevcut atmosferde, "*Türkiye zaten bilgi paylaşmadı... Elimizde katil zanlısı var, onu yargılayacağız, buyurun*" denilerek yargı önüne çıkarılacak.

Paralel, Erdoğan kapışmasından servis edilen veriler, basının yansıttıkları dosyanın ana gövdesini oluşturuyor. Bugüne kadar dosya açısından gelişmeler düşünüldüğünde Fransa'nın açığa çıkardığı bir süreç de yaşanmadı. Bu aşamada katliamın arkasındaki güçlere dokunulmadan dosyanın kapatılması planlanıyor. Çünkü yargı ve siyaset arasındaki paralellik düşünüldüğünde, Türkiye Fransa arasındaki siyasal, ekonomik çıkarlar, bunu gerektiriyor!

Kavgan kavgamız sözün sözümüz olacak

Emeğin insandaki en yoğunlaşmış halinin onda cisimlenmiş olan değerin en saf ve varoluş hali olduğu söylenebilir. Ya da 'insanın en yoğunlaşmış halinin ondaki emeğin en bulurlaşmış halidir' demek de mümkündür. İnsan ile emeğin birbirinden ayrı olmayıp, tamamen bir bütünselliği ifade eden bu durumun dile getiriliş biçimi olarak da değerlendirmek mümkündür. Bu, emekten kopuk bir insanın aynı zamanda eksik bir insanı da ifade ettiğini belirtmek gerekiyor...

İnsan ile emek arasındaki bütünselliği sağlayan şey, insanın duruşunu, onun emek yoğunluğunu, yaşamı ile pratiği arasındaki uyum veya uyumsuzluk olduğunu artık bilinen bir gerçeğin ta kendisidir. Aslında insanın özü emektir. Emekle vardır insan, emekle anlamlıdır, emekle saygındır, emekle varoluşunun en güzel halidir. Emek olmazsa, emek yoğunluğunu yaşamazsa, emekle kendini varetmezse insan, sözcüğün en gerçek anlamıyla bir "berduş", ipini koparmış basit ve sıradan bir emek hırsızı olur.

Demek ki emek öylesine ele alınması gereken basit ve sıradan bir olgu değildir. İnsanın insan olmasında en temel etmendir. Emek olmadan önce, insan kendini emekle yoğurmadan evvel henüz düşünme gücüne ulaşmamış bir hayvandı. Düşünme ve konuşma yetisi olmayan herhangi bir yaratık olarak doğanın sıradan bir unsuru olarak varlığını sürdürüyordu. Bu nedenle doğada bulunan sayısızca yaratıktan birisiydi.

Daha sonra çalışmayı ortaya çıkartan emekle tanıştı, bu süreçte düşünce ve dilini geliştirdi, sonra emekleme sürecine girdi ve zaman ilerledikçe emeğini özüne katarak varoluşunun en anlamı haline geldi...

Evet, insan gerçek anlamda emekle insan oldu. Ve insanlığın geldiği aşamaya yine emekle yoğrulmuş bu insanla gelindi. Emeği kendi özü olarak görmeyen "insan" hala gerçek anlamda insan olmadığı bizzat kendisi tarafından gerçekleştirdiği yıkım ile bunu çok daha somut bir biçimde ortaya koydu. Ama bir de kendini bilen, kendini anlayan, kendini kendi özü olarak gören, yani kendini emekle varettiğinin bilincinde olan insan vardır.

İşte onlardan birisiydi, hem de en özlüsü, en samimisi ve en halisiydi Ali daye...

Xale Ali, Ali daye, Pipo Ali, yani Şemsettin Kara. 77 yaşında, Almanya'nın roisdorf kentinde, uzun süredir tedavi gördüğü hastanede yaşama gözlerini yummuştu bundan bir yıl önce.

Ölüme meydan okumuş, kanser hastalığına yakalandığını öğrendiğinde de; "*Cellatın en yakın arkadaşı olan kanseri de yeneceğim*" diyip, onunla alay etmişti. Ama ölümdü işte. Her şeyden yakayı kurtarmak mümkün, fakat ondan asla. Sonunda Ali dayı da, 'elvada' demişti, bir gecenin sessiz bir vaktinde...

Ali dayı hayatı doğal akışına uygun bir biçimde yaşamış ve bunun karşılığı olan özgürlük bilinci ile hayatını sürdürmüştü.

O, yaşamı birilerinin algıladığı gibi işin en kolay yanından tutarak, har vurup harman savurarak, bireysel arzu ve zevkine göre davranarak değil, tersine onu insanın yaşayabileceği en doğal ve en sade haliyle algılayarak yaşamıştı.

Komünal olundukça, bireycillik aşıldıkça, toplumsal sorunlarla uğraşıldıkça yaşam gerçek anlamda yaşanılabilir felsefesini esas alan bir devrimci olarak yaşamıştı.

Hayatın akışını kendi bilinç sözgecinden onlarca kez geçirerek ona anlam yüklemişti. Hep kendi olmayı, kendi doğal ve özgün haliyle varolmayı başaran ender insanlardan biriydi Ali dayı.

Etrafında yaşanan olumsuzlukları örnek gösterip, her şeyi kötüleme tutumuna, bir olumsuz olay içinde yüzlerce olumlu olayı boğarak doğrulara ihanet etmediği gibi, hiçbir zaman da bazı gerekçelere sığınıp yan çizmemişti. Hep olumluyu büyüterek, onları çoğaltarak hakikat arayışını anlamlandırmasını bilmişti. Bir insanın isterse yapması gerekenin yapabileceğinin göstermişti yaşam pratiğinde. İşin kolayına kaçıp karaya kara, aka ak dememişti hiçbir zaman. Karanın içerisinde akının da, akın içerisinde karanın da olabileceğini inandı hep. Bu nedenle herkes gibi yaklaşmamıştı sorunlara ve bu nedenle hep çözüm gücü olnuştu. Sevilmesinin, "Ali dayı" olmasının nedeni de buydu.

Israrlı, kararlı, sağlam duruşlu ve asla pes etmeyen Ali dayı gerçekten de tam bir inanç ve ideal insanıydı. "*Eğer yan çizmek, çalışmamak, bir kenara çekilmek, halkına sırt çevirmek için göstereceğiniz bazı gerekçeleriniz varsa, ben de doğru ve hakikatı ısrarla savunmanız için size yüzlerce gerekçe sunabilirim*" diyebilecek kadar davasına bağlı büyük bir yurtseverdi.

Onun felsefesinde sızlama, yakınma, gerekçeler gösterip gevşeme, düşünce ve ruhta esneme, görevleri reddetme ya da savsaklama yoktu. 'Yanlışa yanlış doğruya doğru' diyebilecek kadar cesur, yürekli, ilkeli ve gerçeklere sadık olan Ali dayı, gerçekten de ülke ve özgürlüğü ruhunun derinliklerinde hep sıcak tutan, 77 yaşına rağmen hakikatten zerre kadar kopmayan 25 yaşında bir düşünce, ruh ve yürek delikanlısıydı.

Eskiden çok çalışan, bıkıp usanmadan, sızlanıp yakınmadan emek sarf edenlere 'emek kahramanı' denilirdi. Bir de 'adsız kahramanlar' vardı. Elbette ki hala vardırlar ve aramızda dolaşıyorlar bunlar. İşte onlardan birisi de Ali dayı idi. Evet, tereddütsüz ve kesin bir dille söylemek gerekir ki Ali dayı, Özgürlük Hareketi'nin içinde hem bir emek, hem de adsız bir kahramandı.

Yurtseverlik bilinci ile devrimcilik ruhunu iç içe yoğrurarak, her ikisini yürek ve iç dünyasında birleştirerek kendini Kürt halkının özgürlüğüne adamıştı. Bir devrimci ancak bu kadar yurtsever olabilir, ancak kendini bu kadar özgürlüğe adayabilir, bu kadar bağlı olabilirdi devrime ve halka. Her şeyini, bilincini, yüreğini, ruhunu, ailesini, çocuklarını adamıştı.

Bazen kızdığında, kendilerini geri çekenlerle karşılaştığında, çocuklarını mücadeleye katılma konusunda mani olanları gördüğünde, *"eğer bir devrimci, bir yurtsever en başta ailesini mücadeleye katmazsa ve bu konuda gerekli çabayı sarf etmezse, o, yarım-yamalak bir devrimci, bir yurtseverdir. İster kızın ister kovun beni dokuz köyden. Doğru ve hakikatın özü budur...*" demekten kendini almazdı.. "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur" deyip çocuklarını gerilla olmasını, mücadeleye saflarına dahil olmasını istemeyenlere de , ''*bırak da biraz senin çocuğun vurup Kürdistan'ı kursun*" derdi...

İşte böylesi dobra dobra konuşan, eleştiri yapmaktan çekinmeyen, başı da gitse doğrulardan kopmayan, hakikatın gerçek özüne göre yaşayan bir insanı, bir yurtseveri, bir devrimciyi, bir Apocuydu.

Aynı zamanda düşmana boyun eğmeyen, her türlü işkenceye rağmen özgürlük yolundan ayrılmayan, eski filozoflar gibi, ''*başım da koparsanız, bedenimden ruhumu da alsanız, dilim dilim de keseniz, yine vaz geçmem doğru bulduğum yoldan*" diye bilecek kadar inatçı bir devrimciydi Ali dayı.

Fakat çok iyi bildiğimiz bir şey ki, gözleri arkada kalmamıştı, kemikleri sızlanmamış, ruhu daralmamış ve gülerek ayrılmıştı bizden. Çünkü geride bıraktığı Rojava devrimi, Kuzyde verilen büyük bir kavga gerçekliği, dağlarda hayatın gerçek sırrına ulaşmak için bekleyen binlerce özgürlük arayışçısı ve adada dimdik duran güneş ruhlu bilge insan vardı...

Ve şimdi her gün büyüyen, çelikleşen, akın akın ilerleyen ve an be an Fırat gibi hırçınlaşan Kobanê direniş ruhunun varoluş hali... Evet, ondan bir yıl sonra çok şey değişti, çok şey anlam buldu ve çok büyük değerler yaratıldı. Her şeyden önce Kobanê diye bir ilke var artık, Kobanê diye bir hayat, Kobanê diye efsanevileşen bir komünal ruh var. Silavların ruhu dolaşıyor artık Kürdistan'ın, Ortadoğu'nun ve dünyanın semalarında. Arînler artık dolaşıyor Kürdistan'da yaratılan tüm cephelerde, Arîn gibi komutanlara selam duruyor artık tüm dünya. Ve şimdi tüm emekçilerin, halkların, özgürlüğe susamış kadınların kalbi atıyor Kobanê'de....

Ali dayı, bir yıl sonra hepimiz değiştik Kobanê ile, herkes Kobanêleşti, herkes Kobanê ölçülerine göre yaşamaya ant içti... Her kadın ve erkek yoldaşların tek ideali olan özgür bir Kürdistan için yeniden kararlaşarak söz verdi sana..

Ve herkes hepimiz ''*söz onurdur onuru çiğnetmeyeceğiz*" dedik bir kez daha senin ve tüm şehitlerin huzurunda kavgan kavgamız, sözün sözümüz olacak.

Fuat Kav

Ahlaki ve politik toplumun inşa görevleri, komün çalışması

Duran Kalkan

"Ne söylediklerine değil, nasıl yaşadıklarına bakarak halk PKK kadrolarına inandı, PKK'ye inandı, katıldı..."

Değişime yaklaşımda, yeniyi öğrenmeye çalışmada, onu planlayıp ona göre inşa çalışmasında ciddi bir zayıflığın olduğu ortadadır. Bu zayıflık parçalılık olarak, genellemecilik olarak var. Bildiklerini tekrarlama, tecrübeye dayanarak hareket etme olarak var. Liberalize olma biçiminde var. Bunun öbür ucu kaçış oldu, tasfiyeciliğe kadar gitti. Bu durumlar, kuşkusuz tasfiyecilik düzeyinde değil ama başarısızlıkla tasfiyeciliğin zemini arasında da çok fark yoktur. Aynı zeminden kaynaklanıyor. Tasfiyecilikten başka bir anlama gelmiyor.

Yeniden yapılanma, örgüt olma, plan proje oluşturma, devrimci hamleler yapma konularında hazırlıklı olmadığımız net ortaya çıkıyor. Tutarlı olmak için hızla bunu aşmalıyız. Acı bir durum ama gerçektir. Yüzeysellik, liberalizm, keyfiyet, kendi bildiğini dayatma, ara bir yer bulma, eskiyi biraz değiştirir gibi olup yeninin de özüne yaklaşmadan, yeniyi yakaladı sanarak kendini konuşturma, mevcut örgütsel duruşumuzu tanımlayabilir. Esas özeleştiri verilmesi gereken, hızla aşılıp düzeltilmesi gereken durum budur. Çünkü paradigma sorunu, çizgi sorunu ciddidir. Böyle olmazsa, ne yapıldığı belli olmaz, ne kadar çaba harcansa da sonuç alınmaz.

İstendiği kadar cesaret, fedakarlık, yiğitlik olsun, kan dökülsün bir şey ifade etmez. Sovyet sistemi için 25 milyon insan canını verdi. II. Dünya Savaşı'nda 22 milyon sadece o sistemi korumak için can verdi, milyonlarcası daha sonrasında yürütülen mücadelelerde can verdi ama sonuç ortadadır. Demek ki, "*cesaretim ve fedakarlığım var*" diyerek devrimci olduğumuzu, çizgi militanı olduğumuzu, devrimci görevleri yürütmeye hazır olduğumuzu söyleyemeyiz.

Tanrıdan bekler gibi örgütten bekleyelim, düşüncesi iyi değildir. Hiç kimse kendini tarih karşısında öyle ifade ve izah edemez. Sorun herkesin sorunudur. Herkes bunun üzerinde kafa yormak, yoğunlaşmak, araştırmak, incelemek, çözüm üretmek zorundadır. Eğer gerçekten kadro, militan olmakta iddialıysa, halkın özgür ve demokratik yaşamını geliştirmesine öncülük edecekse, o zaman bunun gereğini de yapmalıdır. Bilinç ve pratik olarak kararlılık ve iddia varsa, o zaman bunun gereği de çözüm gücü olmaktır. Bu konularda Önderliğin ortaya koyduğu genel projeyi, her alanda yaratıcı yöntemlerle uygulanır hale getirmek ve uygulamak gerekmektedir. Başka türlü çizgi militanı olunmaz, başka türlü doğru katılım da sağlanamaz. "*Ben benimsiyorum, inanıyorum*" deniyor. İnansan ne olur, inanmasan ne olur! Benimsesen ne olur, benimsemesen ne olur! Bir militan olarak inanıyor, benimsiyorsan uygulama düzeyin ne kadar inandığını gösterir. Uygulama düzeyine bakacağız; ne kadar uyguluyorsan inanma düzeyin de odur. Bunun dışında sadece iyi niyetli, sosyalizmi ve demokrasiyi benimsemeye açık bir insan olabilirsin. Türkiye'de de yüzlerce insan var "*sosyalistim*" diyor, "*sosyalizm olsa iyidir*" diyor; ufak tefek mücadeleler de yürütüyor ama sosyalizm mücadelesi yok, tasfiye olmuşlar. Öyle inanmak ve katılmakla sosyalist olunmaz. Ölçüleri biraz daha doğru kurmak gerekli.

Gerçekten bu işin öncüsü olarak mı anlamış, katılmış, inanmışız yoksa bir sürüklenen konumda mıyız? Birileri yapsa, "*ben bunu doğru buluyorum, bunu yaşarım*" mı diyoruz? Yaşamaya hazırız, bu konuda herhangi bir kusur yok; hatta gözü kara bir cesaret ve fedakarlık da var. Fakat başarılı bir devrimci militan olmak, iddialıya, inançla görev ve sorumlulukları anlayıp onun pratiğini başarıyla yerine getirmek eksiktir. Militanı diğer insanlardan ayıran temel özellik, görev ve sorumluluklarını anlayıp zamanında yerine getirmesidir. O yoksa, militanlık da yoktur.

Yeniden inşanın, komün meclis inşasının, ahlaki ve politik toplumun işler hale getirilmesi ve güçlendirilmesinin zihniyet boyutu var. "*Yaratıcılık*" yok, "*toplum mühendisliği*" yok, ama toplumsal tahribat var; bunların önünü alma, durdurma, onu durduracak bir mücadele geliştirme gerekliliği var. Ondan sonra bir de parçalanmış ve zayıflatılmış ahlaki ve politik toplumun yeniden inşasını gerçekleştirme var. Demokratik modernitenin yeniden inşası, ahlaki ve politik toplumun güçlendirilmesi, geliştirilmesi ve işler hale getirilmesi oluyor. Demokratik modernitenin öne çıkartılmasını, hakim kılınmasını ifade ediyor.

Toplumsallığı geliştirebilmek, komünal toplumu oluşturabilmek, komünal toplumu inşa edebilmek için insanların böyle bir zihniyete ulaştırılması lazım. Bununla bilinçlendirilmeleri, ikna edilmeleri gerekir. Zihniyeti oluşturulamazsa demokratik modernite de oluşturulamaz. "*Komün olun*" demekle toplum komün olmuyor ki! Başkaları da "*başka şey olun*" diyor, insanlar onları da dinliyorlar. Bir de başka yöntemlerle, pratikle, zorla, parayla vb araçlarla kendi sistemlerini yürütüyorlar. Bu nedenle toplumsal ahlak ve politikayı geliştirmek, bunu doğal komünal toplum düzenini gerçekleştirerek yapmak bir zihniyet gerektiriyor. Bu zihniyet oluşmadan kesinlikle hiçbir şey yapılamaz.

Zorla, kanunla, devlet ya da sadece örgüt gücüyle, Stalinci yöntemlerle hiçbir doğru sonuç elde edilemez. Bu yöntemlerin sonu daha kötü bir çözülüş ve yıkılış oluyor. Mesela inşayı geliştirmiyor. Dikkat edilirse elimizde olumlu bir model yok ama birçok deneyim de var. Dünyanın değişik yerlerinde, farklı halkların değişik zamanlarda deneyimleri var. Toplumsal gerçekliğin kendisi var; neolitik doğal toplumdan gelen ölçü ve özellikler var. Bu, bütün toplumlarda, Kürdistan'da ise daha fazla var. Yani zayıf da görmemek gerekir. Ders çıkartılacak böyle örnekler ve veriler de var. Onlardan ders çıkartabilmeliyiz. Fakat çaresiz, yalvararak, yeterince bilince ve iradeye sahip olmadan da bir şeyler yapılamaz. Zorla olmaz ama çaresizlikle de olmaz. Örgütsüz ve öncüsüz bu iş yürümez. Alternatif olarak doğru yaklaşımı bu tarzda görmemeliyiz. İrade gerekiyor, irade de bilinçle oluyor. O halde bilinçlendirmemiz, zihniyet geliştirmemiz gerekir.

Önce zihniyetle işe başlayacağız

Zihniyeti nasıl oluşturacağız? Önderlik, bu nedenle inşa görevlerinin başına entelektüel görevleri koydu. Demokratik modernitenin yeniden inşasının birinci görevi olarak entelektüel görevleri yerine getirmeden; özce zihniyet oluşturulmadan, en azından işe zihniyetle başlanmadan öbürü gelmez, diğerinden başlayamayız. Topluma zorlayıcı yöntemlerle yapılan da kalıcı olmuyor. Zihniyeti entelektüel çalışmalarla güçlendireceğiz. Entelektüel çalışmaları da eğitimle sağlayacağız. Eğitim, propaganda, diğer ikna etme yöntemlerinin hedefi zihniyet oluşturma olmalıdır. Bu anlamda yoğun bir eğitim çalışması gerekiyor. Toplumsal dönüşüm gerçekleşsin istiyor ve diyorsak o zaman eğitime yüklenmeliyiz. Neleri doğru buluyoruz, öne çıkarıyoruz, toplumsal olarak toplumun önüne neyi koyuyor ve benimsetmek istiyoruz, onun usanmaz ve yorulmaz bir biçimde eğitimi ve propagandası lazım. Sadece eğitim deyince çocuklar, gençler ya da kadroların eğitimi değil, halk eğitimi gerekiyor. Bu işi yapacağın yerde mutlaka eğitim yapacaksın, zihniyet oluşturacaksın, bilinç oluşturacaksın.

Sadece eğitim de yetmez. Örgüt bilinç de veriyor, görev de veriyor. Gerisi kadronun eğiticiliği ve ikna ediciliğiyle olacaktır. Ben söyledim 'inanın' demekle inanmayabilir insanlar. İnandırıcı biçimde söyleyebilmek, dahası pratikte gösterebilmek gerekir. Zihniyet oluşumunun önemli bir boyutu da bu olmaktadır. Bir tarafı eğitim, propaganda, tartışma olurken; diğer tarafı insanlara bu işin doğruluğunu, iyiliğini, kendilerinin yararına olduğunu göstermek gerekiyor. İnandırmak da, zihniyet oluşturmak da çok önemlidir. Nasıl göstereceksin? İşi yaptıktan sonra gösterebilirim dersen, zaten mesele onu yapmaktaydı, yapamazsın. Demek ki, dar ve tek düze ele almamalıyız. Çaresizlik hiçbir şey kazandırmaz, öyle bir duruşla bu iş olmaz. Zorla da olmaz. Zorla olanın bir geleceği yoktur. O halde ikna temel yöntemdir. İkna için düşünce ve zihniyet lazım; zihniyet oluşturmak için ise bir; eğitim, bilgilendirme iki; pratik denemelerle göstermek ve yararını ortaya çıkarmak gerekir. Yani iknayı hem eğitimle, hem de pratik denemeler ve örneklerle gerçekleştirmeliyiz. Bu gerçeklikle zihniyet oluşturdukça bu iş yürür.

"Örgütlü öncülüğe ihtiyaç var. Parti öncülüğü görevini ne kadar yerine getirse, demokratik modernitenin inşası; ahlaki ve politik toplum, demokratik konfederalizm, ekonomik toplum inşası da o kadar gerçekleşebilir. Bunun komünleri ve meclisleri, öz savunması, eğitimi, sağlığı, kültürü, diplomasisi oluşur."

İkinci önemli boyut; örgütsel öncülük, pratik öncülük boyutudur. Doğru düşünce oluşturarak, onları proje haline getirerek, ondan sonra karar çıkartıp ilan ederek ve çağrı yaparak bu iş yürümez. Pratikte öncülüğü inşa etmek gerekir. Parti bunun için vardır. Üçüncü dönem PKK'si bunun için oluştu, yeniden inşa bunun için geliştirildi. Yoksa PKK bitmişti. Önderlik, "*Burada nokta koyuyoruz*" dedi. Daha sonra böyle bir sistem öngördüğü zaman, inşası için, "*Parti gereklidir*" dedi. Yeniden parti inşası böyle gündeme geldi. PKK kurulurken bir direniş hareketiydi. Kürt ulusal sorununu çözmek, onun için siyasi-askeri mücadele yürütmek üzere kurulmuştu. Ona göre de yeterli yetersiz, başarılı başarısız bir mücadele yürüttü ve sonuna geldi. O tarzla ulaşılacak sonuç 90'ların sonunda ulaşılan sonuçtu. Önderlik noktayı İmralı'da koymadı, 93'ten 98'e kadar yürüttüğü mücadele sonunda 98'in 15 Ağustos'unda koydu. Bu yönlü 6. Kongre'de partiyi değerlendirmesi ve açıklamaları vardır.

Demokratik toplum örgütlülüğüne öncülük temelinde PKK'yi yeniden inşa gündeme geldi. Demokratik modernite inşası bir öncüye ihtiyaç duyduğu için parti yeniden gündemleşti. Parti öncülük edecekti; kadrosu ve parti örgütleri her yerde bu işi örgütlemek, inşa etmekle yükümlüydü. Zihniyet oluşturmakla, insanları ikna etmekle, onlara yol göstermekle yükümlüydü. Ancak parti böyle öncülük edebilirse, öncülükte başarılı olabilirse toplum sistemini inşa edebilir. Yoksa olmaz. Başka biçimde beklememek lazım. "*Biz söyledik yapmıyorlar*" demek hiçbir anlam ifade etmiyor. Bunu söylememiz aslında kendi kendimizi inkar oluyor; kendimizi bitirmek, rolümüzü sıfırlamak oluyor. Öyle olsaydı partiye gerek kalmazdı. Zaten acaba "*öyle mi olur*" diye parti geçen on yılı tartıştı. Söyleyen olsa, yapan olmaz mı dedik, olmadı. İşte 11. Kongre'nin en temel özelliği o pratiği sorgulamasıdır. Öyle bir parti yaklaşımı başarı getirmedi, demokratik modernitenin inşasını gerçekleştirmedi, özeleştirisi yapıldı. Bu nedenle örgütlü öncülüğe ihtiyaç var. Parti öncülüğü görevini ne kadar yerine getirse, demokratik modernitenin inşası; ahlaki ve politik toplum, demokratik konfederalizm, ekonomik toplum inşası da o kadar gerçekleşebilir. Bunun komünleri ve meclisleri, öz savunması, eğitimi, sağlığı, kültürü, diplomasisi oluşur.

Kadro sağlam durur, öncülük ederse halk inanır

Kadro sağlam durur, öncülük ederse inanıyorlardı.

Bu nedenle kadroların durumunu tartışmak, partinin durumunu tartışmak önemlidir. Kadroların ve partinin böyle bir öncülük yapacak bilince ve ölçüye sahip olması lazım. Böyle bir bilinçten yoksun olunduğu ortadadır. Bazıları, "*Halk inşa etsin*" diyor, ama bırakalım halkın inşa etmesini, kendisi nasıl inşa edeceğini bilmiyor. Sözde halkın ne inşa edeceği konusunda en iyi bilmesi gereken kendisiyken, somut bir bilgiye bile sahip değil. El açıp dua etmeye benziyor söyledikleri. Bu yaklaşımdan bir sonuç çıkmaz, çıkmayacağı açıktır.

O halde demek ki, öncülük boyutu çok önemlidir. Bu noktada düşünsel hakimiyet, pratik yaratıcılık, ikna edicilik, ölçü gerekiyor. Tutarlı ve söylediğinin fazlasıyla yapanı olmak gerekiyor. Öncü diye ortaya çıkan mevcut kadro duruşunda bu tür zafiyetler var. İnandık mı inanmadık mı, özümsedik mi özümsemedik mi sınırına çakılıp kalmamalıyız. Bu durum bir genellemecilik oluyor, çözüm üretmiyor. Bırak toplumda komünü oluşturacak insanda zihniyet yaratmayı, kadroda yeterli zihniyet var mı? Sorun burada var. Kadroda o zihniyet yok, ya da parçalı, yüzeysel, tutarlı değildir. Dolayısıyla tutarlı yaratıcı olunmuyor, göreve yönelinmiyor. Öngörülü değil, somut değil, pratiği bilmiyor. Öncü değil, insanlara genel birkaç kelime söylemekten öteye bir şey yapamıyor. Eskiden bildiklerimiz ve söylediklerimiz tekrar ediliyor. Para ver, savaşçı getir vb direniş cephesi çalışması döneminden kalma çalışma tarzı ve üslubuyla hareket ediliyor. Bir direniş hareketini örgütlemesini gerektiren çalışmaları yapıyor.

Farz edelim ki topluma söyledi ve toplumu inandırdı. Toplum da kadroya değerlerini getirdi. Kadro öncülük ediyor. Kadro en önde fedakarca durmazsa; halkın getirdiği maldan, "*Güzel bir giyineyim, cebimde para olsun*" derse olmaz. Sadece inşa konusunda böyle değil; ulusal demokratik hareketi geliştirirken de topluma ikna etmede bu durum çok önemliydi. İnsanlar inanmıyordu. Kadro sağlam durur, öncülük ederse inanıyorlardı. Bakıyorlardı, gerçekten başka hiçbir yaşamı yok; sonuna kadar söylediğine inanıyor; açlığa, susuzluğa ve yokluğa dayanıyor; yemiyor, içmiyor, giymiyor; kendine bir şey almıyor ve hep mücadele bir şeyler kazınsın diye çalışıyorsa o zaman destek sunuyordu. Bu tutum inandırıcı oldu, öncülük böyle gelişti. Önderlik, "***ne söylediklerine değil, nasıl yaşadıklarına bakarak halk PKK kadrolarına inandı, PKK'ye inandı, katıldı***" dedi.

Burada nasıl yaşadığına bakarak katılma öncekinden çok daha etkili olacaktır. Öncülüğün bu düzeye gelmesi gerekiyor. Bunun için de kadro ölçülerinde sonuna kadar ısrarlı, ideolojik ve örgütsel mücadeleyi yürüten olmalıyız. Ölçü sapmaları ve geriliği olmamalı, bireyciliğin her türlüsünü yıkmış olabilmelidir. Yetmiyor, bir de çizgiyi kavramış olmalı, yaratıcı olmalı, ikna kabiliyetine sahip olmalıdır. Yani söyleyen değil, yapılmasına bizzat öncülük eden, pratikte neler yapılacağını belirlemede en yaratıcı düşünceye sahip olan, o temelde katılan olmalıdır.

Pratik başarıda üçüncü boyut olarak komünal toplum örgütlülüğünde görevler neye dayanılarak yapılacak? Bunun da tespiti önemlidir. Burada da ölçü önemlidir. Çünkü sorun burada da gündeme geliyor. Belirlediğimiz ilk iki şeyi düzene sokup pratiğe yönelmeye katıldı mı, önümüze yeni bir engel çıkıyor. "Para, insan, şu bu verilsin" deniyor. Hep isteniyor! Adeta, "*Ver ben inşa edeyim*" deniyor. Oysa inşa etmek bir şey üretmek demektir. İnşa etmek yerine, hazır olan isteniyor. İnşa için gerekli çözüm arayışında yanlışlıklar var. Zaten devletçi paradigma denen nokta esas olarak kendini burada gösteriyor. Özgür belediyecilik mi olacak, demokratik belediyecilik mi on senedir tartışılıyor. Özgürlükle demokrasiyi çok konuşmak, onları inşa etmek anlamına gelmiyor. Öyle söyleyince ne insan özgür oluyor, ne başkasını özgür yapabiliyor. Bu pratikteki işe bağlıdır.

Örneğin demokratik belediyeler çalışmalarını topluma dayandırmıyor. Devletten kredi istiyor, yetmiyor Avrupa'ya, Amerika'ya gidiyor, "*Kardeş bulalım bize imkan versin*" deniyor. Halbuki oralardan 'kardeş' arayacaklarına, kendilerini seçen insanlara baksalar, on kat daha üretici güç ortaya çıka-

rırlar. Üretici gücün var olduğunu görürler, ama o eğilim yok. Toplumla iş yapmaya çalışan kim var, toplumu harekete geçirmiş hangi belediye var? Neredeyse bu belediyelerle AKP belediyelerinin örgütsel düzeni arasında fark kalmamış. Bir şeyler yapılmadığında, biraz eleştiri gelince hemen "*devlet vermedi, hükümet engelledi, bilmem kim ne yaptı, şu yoktu, bu yoktu*" demeye başlıyorlar. İşte devletçilik, memur zihniyeti budur. Bu taleplerin hepsi memur zihniyetini ifade ediyor. Halbuki demokratik modernitenin yerel yönetim anlayışının topluma dayanması lazım. Çünkü bir toplum yönetimi, toplum hareketidir. İkincisi, doğaya dayanması gerekir. Doğanın imkanlarına ve gücüne dayanması lazım. Toprağa, suya, havaya dayanmalı; orda çare aranmalıdır. Yoksa, "*Kim bana birkaç kuruş verecek?", "Nerden kredi alacağım?", "Nerden makine alacağım?*" anlayışına değil. Kuşkusuz o araçlar da önemsiz değil, ama kesinlikle o araçlarla demokratik toplum inşa edilmez, demokratik belediyecilik olmaz, komün inşası oluşturulamaz.

"Komün yaşamını gerçekleştirmek için köy ortamı, kır daha elverişli, daha sade, daha çok imkan sunuyor. Köyde politik olarak bireycilik kısmi gelişmiş olsa da ahlaki toplumun özellikleri daha fazla yaşanıyor. Kent, toplumsal ahlakı aşındıran, zayıflatan bir yerdir. Fakat e komün kentte de, mahallede de her yerde de olmalıdır."

Toplum örgütün gücüyle değil, toplumun gücüyle inşa edilecektir

Aslında komün (demokratik toplumun) inşasının neye dayandığını, neyle var olduğunu iyi belirlememiz gerekir. Güç kaynağımız neresi, enerjimiz neredendir, hangi enerjiyle bu gerçeği inşa edeceğiz? Oradan buradan hazır para ve imkan mı bekleyeceğiz, yoksa başka bir güçle mi komünler oluşturacağız? Demokratik modernitenin inşası toplum ve doğa gücünü ifade ediyor. Toplum gücü harekete geçirilirse toplum inşa edilebilir. Toplumun bilinci, örgütlülüğü ve çalışmasıyla komünal yaşam ve üretimi gerçekleşir. Yoksa birilerinin verdiğiyle olmaz, ona komün denmez. Doğanın imkanlarını kullanarak demokratik toplum yaşamı örgütlenebilir. Bu bakımdan da inşanın temel gücünü iyi görmeliyiz.

Toplum örgütün gücüyle değil, toplumun gücüyle inşa edilecektir. Örneğin, "*Örgüt bir yere çiftlik kurdu*" diyelim. PKK'nin bu çiftliği kurmasıyla, reelsosyalizmin devletçi mülkiyeti esas alması arasında ne fark kalır? O, onun çekirdeğidir, zihniyet de aynı, sistem de aynıdır. Büyüttün mü, genelleştirdin mi Sovyetler Birliği ortaya çıkar. Örgüt eğer biraz güç biriktirmişse, onu komünal toplumun örgütlülüğüne sevk edecekse doğru olur, "Yok ben inşa ediyorum" derse, o reel sosyalizm olur. Ha örgüt, ha devlet hiç fark kalmaz. Sovyetlerde partiyle başladılar. O parti devrim partisiydi, beş kuruşu yoktu. Ondan sonra devlet oldular. Aynı yolu izleyen ve aynı araçları kullananlar aynı sonuca giderler. Eğer aynı yolu izlersek, başka sonuca gideceğimiz beklenmemelidir.

Komünal toplum örgütlülüğünde temel güç kimdir, nedir, temel enerji neredir? Toplumun gücünde, doğanın kendisindedir. Başka hiçbir yerde bu gücü aramamak gerekir. Başka yerde arayan her yaklaşım devletçi paradigmaya aittir, sonunda oraya götürür. Bazı destekler, yardımlar olur, çeşitli araçlar elde edilir, ama bunlar tali şeylerdir; esas olan kesinlikle toplumun ve doğanın kendisidir. Biz öyle yapmıyoruz. Ya 'yap' diyoruz ya da her şeyi kendimize bağlıyoruz. İkisi de doğru değildir. Ne 'yap' deyip bırakmalıyız, ne de sadece kendimiz yapmalıyız. Yapılmasına öncülük etmeliyiz ama toplum yapmalı, toplumun bilinç ve örgütlülüğüyle olmalıdır. Parti öncülük edecek, toplum da bu işi yapacaktır. Bu belirttiklerimiz temel bazı şart ve kurallardır.

Komün nasıl örgütlenir, komün nedir? Herkes kendine göre komünün ne olduğu konusunda yorumlar yapıyor. Kimisi komite diyor, kimisi birim diyor, kimisi toplumun tümü olarak anlıyor. Kimi de sadece üretim ve tüketim mekanizması olarak bakıyor. Bu konuda çeşitli yorumlar var, netleştirmek gerekiyor. Komün tanımında da, pratikleştirme yönteminde de bir netleşmeye gitmek gerekir. Tamam, komünde ortaklık olmazsa olmaz. Kom olmak Kürtçede ortak olmak, toplanmak, birlik olmak, birlikte yaşamak ve iş yapmak anlamına geliyor. KCK (Koma Civaken Kürdistan), Kürdistan topluluklar birliği, topluluklar topluluğu, toplumlar toplumu, Kürdistan toplumlar toplumu ya da birliği biçiminde ifade ediliyor. Herhalde en doğrusu Kürdistan Toplumlar Birliği oluyor. Bu açıdan 'kom' yaşamda ortaklaşmayı ifade ediyor. Bunu üretimde, bölüşümde, yaşamda, güvenlikte, kültürde ortaklaşma olarak da ifade edebiliriz. Bu konuda herhangi bir belirsizlik yok. Komün için bu tanımlar da geliştirilebiliyorsa o zaman tek biçime indirgemek doğru değildir; zenginliğini görmemiz gerekiyor. Komün böyle tanımlanacaksa inşasının da zorlu bir mücadele gerektirdiği ve süreklilik işi olduğu da değerlendirilmelidir. Komüne çok yaratıcı yaklaşım göstererek çok zengin biçimlerinin olduğunu kabul etmek gerekir.

Sovyetler komünizmi bireyciliğe dayandırmaya kalktı, başarılı olamadı. Çöküşünün bir nedeni de budur. Bu bakımdan üretime ve tüketime ilişkin, yaşamın diğer bütün alanlarına ilişkin çok zengin, bütünlüklü ve komünal bir yaşam duruşunun nasıl olması gerektiğini düşünmeliyiz. Bu şekilde doğru ele almış oluruz. Basitiyle karmaşığını bir arada ele alabilmemiz gerekir. O zaman her yerde komünü kurabilir ve sonuca gidebiliriz.

PKK'nin varlığı, yaşam ve çalışma düzeni, üretimi ve tüketimi komünaldır; hem de en ileri düzeyde, hiç su katılmamış komünalizm! En küçük bir su katmayı reddediyor, eleştiriyor, dıştalıyor. Okul komündür; birlikte eğitim görülüyor, birlikte üretiliyor, yaşam ortaktır, ihtiyaca göre paylaşım gerçekleşiyor. Tabii buradaki sistem olduğu gibi başka yerlere taşırılamaz, aktarılamaz. Yaratıcı olmak gerekiyor. İçinde bulunduğumuz koşullarda toplumda yeniden inşaya yönelecek, o zaman yaratıcı olunmalı ve zengin yöntemler devreye konmalıdır. Komün yaşamını gerçekleştirmek için köy ortamı, kır daha elverişli, daha sade, daha çok imkan sunuyor. Köyde politik olarak bireycilik kısmi gelişmiş olsa da ahlaki toplumun özellikleri daha fazla yaşanıyor. Kent, toplumsal ahlakı aşındıran, zayıflatan bir yerdir. Fakat yine de komün kentte de, mahallede de, okulda da, kasabada da, her yerde de olmalıdır.

Peki, bir köy komününü nasıl inşa edeceğiz, bir mahallede komünü nasıl inşa edeceğiz? Köy komününün nasıl olması gerektiğine ilişkin projeler nasıl oluşturabiliriz? Ekonomisi nasıl olmalı, eğitimi nasıl olmalı, sağlığı nasıl olmalı, kültürü nasıl olmalı, ahlakı nasıl olmalı ve adaleti nasıl olmalı, iç ve dış güvenliği nasıl sağlanmalı, diğer yerlerle nasıl ilişki kurmalı?

Toplumun bilincinde, yaşam ölçülerinde ortaya çıkmış tahribatları ve devletçi sistemin yarattığı engelleri görerek, onları gidermek için ihtiyat payı bırakmak gerekiyor. Dikkatli olmak, dayatmacı olmamak önemlidir. Bunlar aşırı zor kullanmaya götürür. Devlet engellerinin olduğu yerlerde çok daha esnek bir yaklaşım gerekebilir. Nelerde başlanılıyorsa, yaşamın hangi alanında ortaklaşılabiliyorsa oradan başlanmalı, onu inşa etmeli, komünü ona dayandırmalı, komünalizmi oradan geliştirmeliyiz. Niyet ve ikna durumunu geliştirdikçe, önündeki engelleri aştıkça diğer alanlara gitmek daha doğru olur. Yaratıcılığa iki temel nedenden dolayı ihtiyaç var. Bir, siyasi güçlerin, varsa devletlerin, yoksa devletçi zihniyetin engellerini aşabilmek için, iki, her yerde yaşam aynı değildir, her yerde aynı tür komün olmaz. Bir yerde hayvancılık, bir yerde çiftçilik, diğer bir yerde ise ticaret var. Köy ayrı, mahalle ayrı, kasaba ayrı, dağ ayrı, ova ayrıdır. Özcesi birçok faktörü dikkate alarak doğuracağı sorun ve engelleri aşmak için yaratıcı olmalıyız. Toplum ve doğanın gücüne dayanarak orada yaşam neyle yaratılıyorsa, komün çalışmasını da bu zeminde oluşturmalıyız. Bu bakımdan genel tanımlamada bir bütünlük olmalıdır.

Demokratik modernite bütündür, yaşamın bütün alanını içeriyor. Hedef oraya ulaşmak olmalı, oradan başlamak olmalıdır. Bir taneden, en basitinden başlanabilir. Oradan başlayarak adım adım genele ulaşmayı öngörmeliyiz. Basitten, hazır olandan başlayıp orda komünal yaşamı inşa ederek, komünü oraya dayandırarak, diğer alanlara da giderek yaymak doğru bir yöntem olacaktır. Diğeri zaten yapılamaz. Öyle olmazsa iknayı bile geliştiremeyiz. O halde yaklaşımımızın ikna ve rızaya dayalı olması gerekir. Devlet olsa bile birçok yerde bunu yapacak imkanlar vardır. Tabii, hemen, "*Getirin bütün her şeyi ortaklaştıralım, birlikte çalışalım*" denilmemelidir. Zaten böyle olmaz ama birçok şeyi birlikte yapabilir, geliştirebiliriz. Köyün birçok ihtiyacı toplumun gücüne dayalı, ortak çalışmayla sağlanabilir. Hiçbir yerden bir şey almadan kendi imkanları ve öz gücüyle köy cennet haline getirilebilir; güzel bahçeler yapılabilir, ev düzeni geliştirilebilir, suyu, köprüsü kurulabilir.

Bireycilik yaygın bir anlayış ve devletçi zihniyetten çok etkilenmeler var. Her şey devletten bekleniyor, "*Devlet gelsin yapsın*" deniliyor ve kendileri yapmıyor. Köylülükte böyle bir yüzeysellik, devletçi sistemin dıştan beklentili kılma yaklaşımı geliştirilmiş. Bu anlayış kırılırsa, toplumun gücüne ve doğanın imkanlarına dayanarak ortak bir çalışma ile köylünün birçok sorunu çözülebilir. Oradan başlamanın önünde hiç bir engel, tepki şu veya bu ortaya çıkmaz. Bu bakımdan inşaya öncülük ve öncünün yaratıcılığı lazımdır. Her yer için, her köy ve mahalle için mutlaka oranın koşullarına uygun bir yaklaşım geliştirilmelidir. Genel bir perspektif vermeli, ama pratikte kesinlikle somutta yaratıcı olmalıyız. Oranın imkanlarına, ölçülerine dayanmalıyız ve doğru bir projeyi geliştirmeliyiz. Örgütlenebilirse toplumun aşamayacağı sorun olmaz.

Kooperatifleşme sistemi oturtulmalı

Komünü geliştirmede en çok zorlanılan alanlardan biri de ekonomidir. Ekonomik alanda komünlerin geliştirilmesi birçok bakımdan mümkündür. Mesela sorunlar yardımlaşma ve dayanışma gücüyle çözülebilir, ortak çalışma geliştirilebilir; köyün birçok işi birlikte yapılıp yaşam kolaylaştırılabilir. Ekonomik alanın örgütlenmesinde en çok üzerinde durmamız gereken konu kooperatif sistemidir. Tarımda, hayvancılıkta kooperatifleşmeye gidilmelidir. Üretimi birleştirmek, birleştirildiğinde ise daha verimli olacağına toplumu ikna ettiğinizde kooperatifleşme daha da gelişir ve gerçekleşebilir. Kooperatif sistemi ekonomide komünü içeriyor. Üretiyorsun, satıyorsun, üyelerinin ihtiyacını karşılıyorsun. Komünal üretimdir; birçok işgücü ortaya çıkar, birçok insan çalışır, böylece yaşam imkanı artar.

Sağlık ve eğitim de önemli alanlardır. Eğitim, bir sistemin yaşam bulması için olmazsa olmazdır. Mesela, merkezi yönetim eğitimci verebilir, eğitim müfredatı verebilir, ama eğitimin işlevini kesinlikle köylüler halledebilirler, karşılayabilirler. Devlet her şeyi tekeline almış. İmamlar bile devlet memuru olmuşlar. Halbuki Müslümanlıkta böyle bir şeyin olması günahtır. Bir kişi bir imamın arkasında namaz kılıyorsa, onun karşılığını sevapla öder. İyiliği, imamın arkasında namaz kılan yapmalıdır. Bu nedenle toplum bu tür şeyleri reddetmelidir. Şimdi imamların devlet tekeline girmesini baş tacı ediyorlar. Halbuki bu tür toplumu ilgilendiren çalışma yürütenlerin tüm ihtiyaçlarını toplum örgütleyebilir. İmamlarını da, doktorunu da, öğretmenini de, onların yaşam imkanlarını da toplum karşılayabilir. Bir şey geliştirilirse oradan sağlanabilir.

Halkın eğitimi için yerler inşa edilebilir. Benzer anlayışla sağlık ihtiyaçları da örgütlendirilebilir. Adalet kurumu, kültürel kurumlaşmalar vb ihtiyaç örgütlenmeleri sorunların çözümü temelinde geliştirilebilir. İç güvenlik ve dış güvenlik için öz savunma rahatlıkla örgütlenebilir. Önemli olan, yaşam için gerekli üretimin yapılmasıdır. Üretimde verimlilik sağlayacak ve eşitliğe götürecek, herkesi yaşatacak bir üretim sistemine geçmektir. Yani kooperatif sistemini geliştirmektir.

Kooperatiflerin çok değişik biçimleri vardır. Hem mülkiyet kooperatifleşiyor, hem de üretim, paylaşım ve tüketim kolektif kılınıyor. Önderlik kooperatif için, "*Topluluk üretimi*" diyordu. Topluluk ekonomisi vakıf vb araçlarla geliştirilebilir. Örneğin biri vakıf kurmak istiyor. Vakıf, kooperatif benzeri biçimlerde ortaklaştırılmış üretimi verimli kılan bir nitelik taşıyor. Herkes için yaşama imkanı yaratacak üretim sistemlerini geliştirmek önemlidir.

Komün toplulukla aynı anlama geliyor. Kooperatif, vakıf vb onun farklı alanlara, yaşam alanlarına doğru örgütsel biçimlerinin adlandırması oluyor. Komünden bunu anlamalıyız. Komün çalışmasını da böyle ele alabiliriz. Komünü yürütebilmek için yapılacak işlerin örgütlülüğü, toplumun örgütlülüğü, yönetimi önemlidir. Onun için komünün yönetimini kurmak, daha yukarıya doğru meclis sistemiyle hareket etmek gerekir. Komün doğrudan meclis anlamına geliyor. İç örgütlülüğü olmalıdır. Sadece örgütlenmeyi, komiteleşmeyi komün olarak görmemeliyiz. Komünalizmi örgütlemek, bir yere bir yönetim oluşturmak değil, seçim sistemi geliştirmek veya meclis oluşturmak da değildir. Zaten köylerde muhtarlar ve köy meclisleri vardır. O tür örgütlülük var ama o komün değildir. Komün yaşam tarzı, çalışma tarzıdır. Muhtarlar, köy meclisi var ama herkes ailedir, aile de parçalanmış, birey olarak yaşıyor. Köylülerde hala komünal etkiler çok güçlü yaşanıyor. Köyde paylaşım çoktur. Şehre de belli ölçüde taşırılıyor. İşte o komünalizmi ifade ediyor.

Bütün bunların hepsi teorik formülasyonlardır. Önemli olan pratikte uygulanması ve uygulamada başarı sağlatacak yaratıcılığı göstermektir. Öncülük, bu yaratıcılığı göstermeyi ifade ediyor; hem ne yapılacağının, hem de nasıl yapılacağının belirlenmesinde rol oynamadır. Gerekenin ortaya çıkarılmasına, insanların ona ikna edilmesine, karara dönüştürülmesine, böyle bir iradenin geliştirilmesine öncülük etmedir.

Sovyetler üretimi önce dağıttılar, ardından sattılar

Devlet de bir inşadır. Devlet deyince sanılıyor ki çok kolay kuruluyor. Öyle değildir. Yanlış yöntemler kullansalar da sosyalizmin inşası, komünizmin inşası, komünal yaşamın inşası öyle kolay olmadı. Sovyetler üretimi önce dağıttılar, ardından sattılar. Öyle olmayınca gönüllü vermeyenden zorla aldılar. Bir plan uyguladılar, ortak üretim için bir şey geliştirdiler ve müthiş bir üretim çokluğu ortaya çıkardılar. 1920'li yılların ortasından 30'ların sonuna kadar dört yılda yapılacak planları üç yılda uygulayan çabalar var. Tam bir emek seferberliği oldu. O dönemde ulaşılmış üretim çokluğuna daha dünyada hiçbir çalışma ulaşamamıştır. Şimdi üzerinde yaşanan Rusya o zaman inşa edildi. O kadar gelişme yarattı. ***Kolhoz*** ve ***Solhoz*** sisteminin zararlı yanları vardı ama üretim bolluğunda müthiş bir gelişmeye yol açtı. 2. Dünya Savaşı'nda buna dayanarak faşizmi yendiler. Toplumda güven o temelde gelişti. Sovyetlerde tekrar yaşandı. Çözülüş tekrar ortaya çıkınca gelişti. Dogmatizm yaratıcılığı yok etti. Demokrasiyi geliştiremediler, zorla olanı gideremediler, toplum eğitimi olmadı. Biraz gelişme ve güç ortaya çıkmıştı, onu yemeye yöneldiler. Yozlaşma öyle ortaya çıktı, verimsizlik öyle gelişti.

Avrupa'da, Doğu Avrupa'dan ve Rusya'dan gelmiş, hapishanelere girmiş insan çoktu. Onlara 'Sovyetler nasıl çöktü?' diye soruyorduk. Beyaz Rusya'dan gelenler anlatıyorlardı, "*Bizde sabah evden çıktın mı gidersin iş yerine, akşama kadar kaynat kaynat yirmi, otuz, elli bardak çay iç*" diyorlardı. 'Peki, iş yok mu' sorusuna, "Yoktur" cevabını veriyorlardı. Bir kişinin yapacağı işe on kişiyi veriyorlar. Bir saatte bir kişinin yapacağı işe on kişi istihdam ediyorlar. Bir düzeyi öteye götüremediler. Peki, 'görevden atmazlar mı?' "Atsın" diyordu, "Oradan atsa öte yanda görev verecek, mecburdur, görev vermezse para verecek." Sosyal dayanışma öyle oluşturuldu. Avrupa'da öyledir.

1920'lerin şartları ve yaklaşımıyla 1970'lerinki farklıydı. Bir de Che'nin çalışmaları var. Küba nasıl inşa oldu, öncülük nasıl yapıldı, tanımak lazım. Gerilla öncüsü olarak biliniyor ama çalışma bakanlığı yaptı. Her zaman hem kararları aldırdı hem de bir işçi kadar çalıştı. Sadece resim çektirmek için değildi, bir dönem bütün parti üyeleri üretimde çalışmak üzere seferber oldular. Diğer görevlerin yanında günlük üretimde ücretsiz ve karşılıksız çalıştılar. En üstten Che Guvera'dan başlamak üzere çalıştılar ve inşa ettiler. Bizde öyle bir yaklaşım, anlayış yok.

Bu işler böyle bir seferberlikle oluyor, şevkle, aşkla yaratılıyor. "*Ben bu işi mutlaka yapacağım*" inancı ve büyük bir fedakarlık göstermekle de oluyor. Böyle bir şeyi biz direniş için yarattık. Aslında halen PKK böyle bir direniş gücüdür. Fedai çizgisinde cesaret ve fedakarlık yaşanıyor. Demokratik toplum inşasını fedai çizgisinde geliştirmek gerekiyor. Sovyetler buna, "*emek kahramanlığı*" dedi. Önderlik, "*Kahramanlık tanımı değişti*" diyor. Dikkat edelim, sadece savaşta direnmek kahramanlığın ölçütü değildir. O önceydi, şimdi yeni paradigmanın temel görevlerine göre yeni kahramanlık oluştu. Kahramanlık, demokratik modernitenin inşasına başarıyla öncülük etmeyi ifade ediyor. Böyle bir kahramanlık hareketi, fedai çalışması ortaya çıkartılırsa, işler el birliğiyle planlanır, öncü örgüt olarak yürütülürse gerçekleşir. Tabii üstten değil, tabana yayılarak gerçekleşir. O zaman inşa edilebilir.

Özel savaşın, kültürel soykırım rejiminin, kapitalist modernitenin Kürdistan'da tahribatları çoktur ama kırk yıldır direniş sürdürüyoruz. Kürdistan'ın bütün parçalarında bu direnişin etkisi var. 40 yıl öncesi gibi değil. Demokratik uluslaşma ölçülerini yaşıyor, toplum birçok şeyi kabul etmeye, örgütlenmeye büyük ölçüde hazırdır. Eğer gerçekten bu iş doğru yapılır, öncülük doğru temsil edilirse, mücadelenin bugüne kadar ortaya çıkardığı zemine dayanılarak toplum ikna edilebilir. Rojava'da, Bakur'da ve diğer yerlerde komün çalışması başarıyla yürütülebilir. Mesela bir köyde köylülerin tamamının gelmesine gerek yok; yarısıyla, üçte biriyle de yapılabilir. Yani ne kadar insan ikna edip bir çalışmayı ortak yapmaya yöneltebiliyorsak o kadar yaparız. Kooperatif sistemi böyledir. Örneğin hayvancılık veya tarım üzerine bir köyün kooperatifini kuracaksak hepsinin katılması şart değildir. Şematik ve mutlakçı olmamalıyız. Otuz kişiyle de kırk kişiyle de olur. Diğerleri komün dışında da kalabilirler. Onları zamanla katmak için çalışılabilir. Bu düzeyde bir esnekliği öngörmeliyiz. Bu yaklaşımla her yerde ve her zaman çalışma yapabiliriz.

Demokratik modernitenin inşası için her yerde her zaman yapılacak çok fazla iş vardır. Demokratik modernitenin inşa edilemeyeceği yer yoktur. Farklı yönler öne çıkar, farklı dallar öne çıkar, az veya çok olur, ama mutlaka olur. Önderlik, yeni çizgiyi "*Her zaman, her yerde*" örgütleme yapılacak, mücadele yürütülecek bir çizgi olarak tanımladı, önümüze koydu. Bu nedenle, "*Şurada yapılır, burada yapılmaz*" gibi dar bir yaklaşım içine girmemeliyiz.

■■■

“Seninle ölüme kadar yoldaşım”

1991 Berxwedan Dergisi arşivinden, Mustafa Karasu

“Eğer Haki yoldaş bugün yaşasaydı Başkan Apo’nun her alanda en büyük yardımcısı olacaktı. Yükünün önemli bölümünü üstlenecekti. Çünkü ilkeli, sarsılmaz bir iradenin sahibiydi. Parti çizgisini ve kişiliğini tüm yönleriyle kendinde somutlaştıran bir önderdi...”

Haki Karer yoldaşla ilk tanışmam, sanırım 1975 yılında grupla ilk ilişkimden kısa bir süre sonraydı. Tanışmamızın ardından bende bıraktığı ilk izlenim; büyük bir sadelik, dürüstlük ve sosyalizmin sarsılmaz militanı olduğu yönündeydi. İşte, inancını sonuna kadar götürebilecek bir dava adamı imajı bende derhal oluştu. Bu söylediğim vasıflar, daha çok insanı yakından tanıyarak görülebileceği doğrudur. Ama bazı insanlar vardır ki, yüzüne baktığında, beyninde derhal böyle bir yansıma yaratır.

Hele öyle bir gülümsemesi vardı ki, insana insan olmanın gururunu yaşatırdı. Gülümseyişini gören her insan, ondaki mütevaziliği hemen yakalayabilirdi. Ona yoldaş olmak isteği güçlenir, yakınlaşma duyardı. Bu özelliği öylesine içten ve samimiydi ki, onu tanımışsan eğer, daha tanıdığın ilk anda içinden, “***Seninle ölüme kadar yoldaşım***” deme isteğini duyarsın. Sanki Onunla yoldaş olduğunda, dünyada bekleyeceğin bir şey kalmamış duygusuna kapılırsın… Ona daha başından saygı duyarsın, bunu bir görev gibi içine yerleştirirsin…

İşte Haki yoldaş için ilk izlenimim böyle oldu. Şimdiye kadar tanıdığım hiçbir insan, ilk anda bende bu tür duygular oluşturmamıştı. Sonraki karşılaşmalarımız ve Antep’te altı ay kadar aynı evi paylaşmamız, bu izlenimlerimde milim dahi yanılmadığımı gösterdi. Ötesi, şehit düştüğünde bu özellikleri dışa vuran yüz ifadesi sanki hiç değişmemiş, yüzünde bir fotoğraf gibi donup kalmıştı. Ölümünü duyduğumda büyük bir üzüntü içine girdim. Benliğimin en ücra zerresinin bile ağladığı günleri yaşamama neden oldu. Yaşamımda gerçek acıyı ilk defa o an tattım.

Antep’e gitmemiz hemen hemen aynı günlere rastlar. Antep’te birkaç komün evimiz vardı. Haki, burada ilişkimiz olan öğrencilere ve arkadaşlara eğitim çalışması yaptırırdı. Herkes, onun eğitim çalışmasına büyük bir hevesle katılır, konuşmalarını dikkatle dinlerdi. Kısa sürede Antep’teki tüm insanlar üzerinde saygınlık ve otoritesini hissettirdi. Zira her soruna mutlaka olgun ve uygulanabilir bir çözüm bulur ve herkese tam bir ağabey şefkatiyle yaklaşırdı. Öyle bir aile içindeki ağabey gibi değil; siyaset dahil, insanların her sorununa çözüm bulacağı bir ağabeydi herkes için. Ama mütevazi, sevecen bir arkadaş, bir yoldaş olarak…

Haki yoldaşın Kürdistan devrimindeki yeri ve yarattığı değerleri iyi kavramanın yolu, o dönemin koşullarını bilmekten geçer. Ki o dönem, ortaya çıkışımızın da ilk dönemidir. Sömürgecilik ve her türden gericilik dışında, Kürdistan’ın reformist-burjuva milliyetçiler ve sosyal-şovenler tarafından parsellendiği, yeni çıkışlara hiç tutunma şansının tanınmadığı, hiçbir güç tarafından ciddiye alınmadığı bir dönemdi. Böylesi zor bir dönem. Hareket olarak ilk çıkış yaptığımız, ikişer üçer kişilik gruplar halinde Kürdistan’ın belli başlı yerlerine dağılarak tüm bu zorluklar ve karanlıklar içinde dişimizle tırnağımızla bir şeyler koparmaya, tutunmaya, yeni değerler yaratmaya çalıştığımız bir dönemdi aynı zamanda.

Ve bu dönemde en ufak bir olanağa sahip değiliz. Öyle sahip olduğumuz hiçbir şey de yok. Sadece haklı bir davamız, güçlü bir inancımız ve sarsılmaz irademiz var. İşte, maddi bir olanağımızın olmadığı bu dönemde bazı arkadaşların ailelerinin, ilişkide olduğumuz küçük bir geliri olan (maaş vb) çevrelerin verdiği paralar tek gelir kaynağımızdı. Bir de köyden gelirken, öğrencilerin ve bazı arkadaşların getirdiği mercimek ve bulgurumuz olurdu. Elimize geçen para, en zorunlu ihtiyacımızı dahi karşılamaktan çok uzaktı. Bunun için çoğunlukla Haki de dahil birçok arkadaş, ya bir ev kirasını karşılamak ya yol parasını temin etmek ya da bir kaç günlük yiyecek ihtiyacımızı karşılamak için en tortu işlerde çalışarak altın değerindeki zamanlarını harcamak zorunda kalıyorlardı.

Öyle ki Haki yoldaş, “***Paramızı çok dikkatli kullanalım, çok zor duruma düşmeyelim***” diyerek, çoğu zaman şehrin bir ucundan diğer ucuna yürüyerek giderdi. Diğer arkadaşlar da maddi durumumuzu gözönüne alarak böyle yapmaya özen gösterirlerdi. Haki arkadaş bu duruma rağmen herhangi bir yakınma içerisine girmemiştir.

O dönemdeki sıkıntılarımız ve gelecekte de zor duruma düşmememiz için Haki yoldaşın nasıl tutumlu davrandığını ve olanaklarımızı nasıl kullandığını -anlaşılması açısından- başımızdan geçen ilginç bir anıyla anlatmam yerinde olur sanırım.

Üç öğün mercimek çorbası

Her sabah mutlaka mercimek çorbası yapardık. Çünkü olanaklarımız yemeklerimizi çeşitlendirmeye elvermiyordu. Bazen üç öğün yediğimiz mercimek çorbası, makarna, bulgur pilavı ve soğan olurdu. Sabahları ise mercimek, mutlaka soframızın müdavimiydi. Bir gün Haki’ye, “***Her sabah mercimek yiyiroz. Bundan sonra iki günde bir zeytin yiyelim. Ucuz olduğundan, bazı masrafları kısarak zeytin alabiliriz***” dedim. Yok demedi. Ve ertesi gün iki üç kilo zeytin aldık. Yemesi iyi olsun diyerek, limon ve biberi de yanına kattık. Ve sabahları zeytinin üstüne limon ve biber dökerek yemeye başladık. Bize baldan ve her türlü yiyecekten daha tatlı geldi. Aç kurtlar gibi zeytine saldırıyoruz. Evde beş altı kişi olduğumuzdan her gün en az yarım kilo zeytin yiyoruz. Günde yarım kilo zeytin yemek, o anki bütçemizin kaldıramayacağı bir harcama getiriyordu. Sonunda Haki, “***Arkadaşlar, böyle yaparsak ayın yarısına varmadan cebimizde para kalmaz. Yine mercimeğe başlasak iyi olur***” dedi. Haklı olduğu için bir şey de diyemiyoruz. Ama zeytin, yine bizde özlem olmaya devam etti. Sonunda arkadaşlar bana, “***Bir oturuşta yarım kilo zeytin yersen böyle kısa zamanda kaybedersin***” şeklinde şaka yollu takılmaya başladılar.

Kaldığımız komün evinin suyu akmazdı. Çoğu zaman kendisi, içimizde daha güçlü olan **Yusuf** adlı arkadaşla gider, bidonu sırtına atar, bayırı tırmanır ve suyu getirirdi. İşte, yeni mücadeleye katılmış genç arkadaşlara, “***ev işlerini fazla yüklersem bıkabilirler***” düşüncesiyle ev işlerinin çoğunu da kendisi yapardı. Böyle yerlerde kendini nasıl işe verdiği bilindiğinden, burada noktalayacağım.

Ancak burada o, geliştirilmek istenen mücadeleye kazanılacak insanları olgunlaştırmak, eğitmek, eksiklikleri ve zaaflarını yenmelerini göstermek için böyle davranmayı yaşam biçimi haline getirmiş, sorumluluk duygusunun yüksekliğini bu tutumuyla ortaya koymuştur. Yoksa Haki’nin bu tutumu, “*Çalışayım da arkadaşlar benim ne kadar fedakar olduğumu görsünler*” biçiminde değildir. Çünkü onun fedakar olduğunu, her işe koşabileceğini daha ilk bakışta insanlar anlayabilirdi. Söz konusu tutumu, insanlarımızın bu alanda da doğru bir eğitim almasını sağlamıştır.

Haki yoldaşa karşı her zaman ölçülüydük. Ama kendisine şaka yaptığımız da çok olurdu. Evdeki günlük yaşantımızda şakalarımızı eksik etmezdik. En çok da Rıza Altun yapardı.

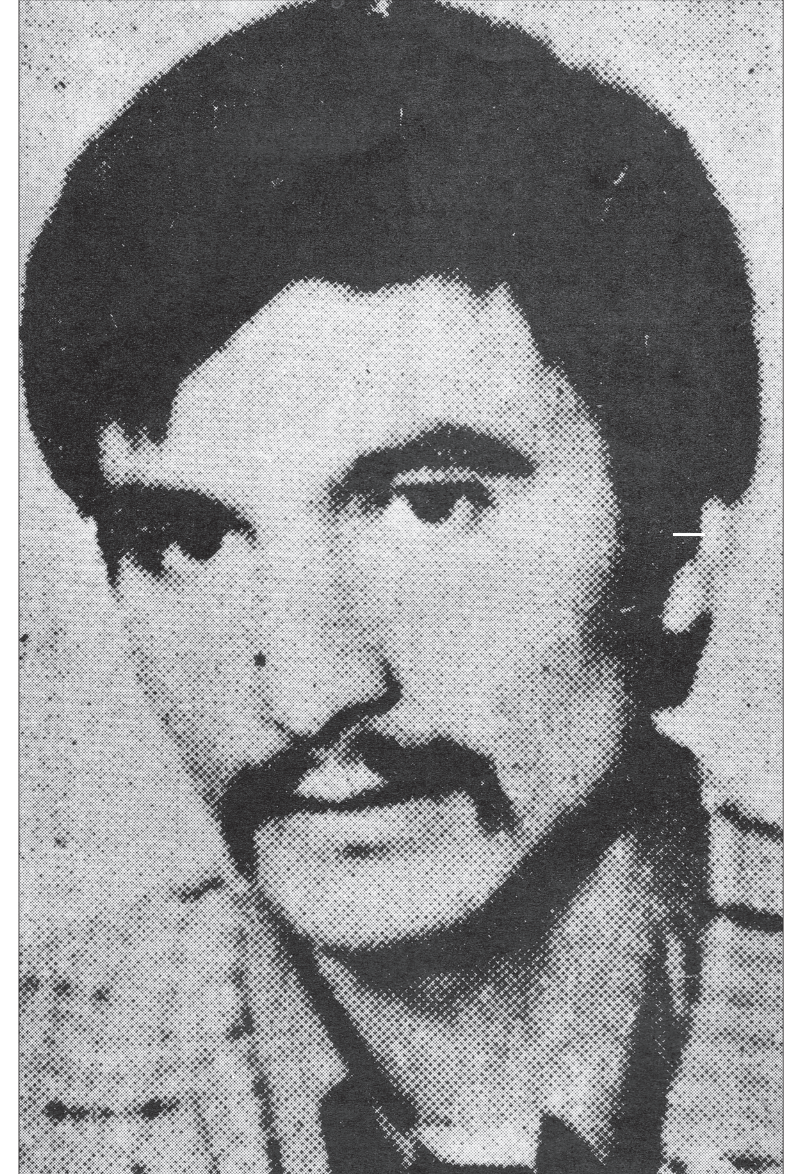
Soğuk günlerde tuğladan yaptığımız elektrik ocağının etrafında toplanıp kitap okurduk. En çok okuyanımız oydu. Elinden kitap düşürmediği gibi okuduğunda kitabın içine dalar giderdi. Böyle anlarda etrafında nelerin olup bittiğini pek farketmezdi. Rıza da her zamanki muzipliğiyle sigaranın kalaylı kağıdını çubuk biçimine sokar, bir ucunu rezistans teline, bir ucunu da Haki arkadaşın parmak uzcuna dokundurur çekerdi. Bu durum karşısında Haki de daldığı kitaptan irkilerek başını kaldırır, “*Ha pasa (sevecen konuşmasında bu kelimeyi sık sık kullanırdı. Sanırım bölgesinde kullanılan bir sözcüktür), ne güzel gidiyordum, dikkatimi dağıttın*” diyerek yüzüne güzel bir tebessüm verirdi. Kitaba çok daldığı için arada sırada yapılan bu muzipliğe gülerdik. Bazen bu halini görmek için Rıza’nın teşvik edildiği de olurdu.

En çok güldüğümüz bir yanı da, buruşuk bir siyah pardesüyle uzaktan görünmesiydi. “*Yine Kolombo pardüsüsüyle hızlı hızlı geliyor*” derdik. Çoğu zaman hala bu pardesüsüyle yürüyüş halindeyken kafamda canlandırırım.

Yüksel adında bir hemşehrisi vardı. Haki arkadaşa duyduğu sevgi onu da yanımıza çekmiş, bizimle kalmasını sağlamıştı. Yüksel’in yalan söyleme özelliği öylesine gelişkindi ki, olmayan şeyleri olur gibi anlatır ve çevresindekileri inandırmaya çalışırdı.

Bir gün Haki arkadaş kitabını almış bir köşede okuyorken, Yüksel de başından geçen bir anıyı anlatmaya başladı. “*Bir gün Haki’yle evden çıkmışlar, Ankara’da faşistlerin merkezi yeri olan Beşevler’e gidiyorlar. Arabadan Haki’yle indiklerinde karşılarına bir faşist çıkmış ve silahına davranmış. Yüksel lazoğlu ve silahını iyi kullanan biri, silahında da tek kurşun var. Faşistten önce silahına davranarak faşisti alnından vurmuş ve öldürmüş.*” Anısını bitirince inandırıcı olmak için Haki’ye dönüp, “*Öyle değil mi?*” diye sordu. Haki de, Yüksel’i yalancı çıkarmamak için ses çıkarmayıp sadece, “*Ben kitap okuyorum*” dedi. Yüksel de Haki’nin yalanlamayacağını, çok hoşgörülü olduğunu bildiğinden olur olmaz her yerde yalan söylemekten sakınmıyordu.

Bunun gerçeklik payının ne olduğunu öğrenmek için bir gün Haki yoldaşa sorduk. Haki, “***Öyle bir şey yok. Yalan söylemesi, kendini cesur göstermek istemesindendir. Ben de yalanlamıyorum. Bunun bu kusurunu idare edeceğiz artık***” dedi. İşin aslı ise bir defasında bir yerde bir faşistle karşılaşmışlar. Ama ne silah çekme ne de öldürme olmuş. Arkadaşlar onun bu durumunu bildiğinden, silahlı bir olayı anlattığında, “*Öldürdün mü?*” *diye* sorar, o da, “*Ayıp ettin*” diyerek böbürlenirdi. Biz de Haki’ye takılır, “*Senin hemşehrinle Antep’te faşist bırakmayız*” derdik.

Şehrin göbeğinde faşistlere karşı eylem

1976 yılında Antep’te faşistlerin küçümsenmeyecek bir etkinliği vardı. Bu yüzden devrimciler her yerde rahatlıkla dolaşamıyorlardı. İşte bu dönemde (1976’nın sonu ya da 1977’nin başı olacak sanırım) faşistlerin bir mitingi oldu. Bizler, faşistlerin etkinliğini kırmak, psikolojik baskılarını etkisiz kılmak için “Bir şeyler yapalım” dedik. Sonuçta, “*Faşistlerin mitingine birkaç koldan dinamit atalım, sonra da sağa-sola kaçanlardan gözümüze kestirdiklerimizi vuralım*” şeklinde karar aldık. Atacağımız dinamitler öyle öldürücü nitelikte olmayacaktı. İkiye bölünmüş yarım lokumluk dinamitleri atıp panik yaratacak ve mitingin dağılmasına yol açacaktık.

Miting günü şehre indiğimizde, ilericilerin gittiği hiçbir yerde kimsenin kalmadığını gördük. Bizim dışımızda herkes korkudan evlerine, mahallelerine çekilmişti. Öyle ki, gittiğimizde TÖB-DER’i kapalı bulduk. Kilidini açıp içeri girerek bir-iki saat beklememize rağmen birkaç kişi dışında uğrayan olmadı.

20 kişi civarındaydık. Bunların yarısı da sıradan sempatizan ve taraftarlardı. Zaten öyle geniş bir kitlemiz de yoktu. Bu 20 civarındaki kitlemizden sadece yarısına yarım lokumluk dinamit verilmişti. Üç tane 7.65, bir tane de 14’lümüz vardı. Bunların dışındaki tüm patlayıcı malzemelerimizi tanıdıklarımızdan temin etmiştik.

Bazı kritik yerlere silahlı kişileri yerleştirmiştik. Silahlı kişilerin yanında dinamit taşıyanlar da vardı. Dinamiti olanları daha çok miting güzergahına çıkan ara sokaklara yerleştirmiştik. Miting başlayınca birkaç defa dinamit atılıp atılamayacağı kontrol edildi. Atılırsa sonucu ne olur diye düşündüldü. Sonuçta bu plandan vazgeçildi. Bunun yerine mitingin dağılması ardından faşistlerin gidebileceği yerlere, aralarında silahlı arkadaşların olduğu grupların yerleştirilmesi uygun görüldü. Bu gruplar, tanıdık veya dikkati çeken önemli faşistleri vuracaklardı.

Socuçta miting dağıldı. Ben ve Haki bir grupla İmam Hatip Okulu’na yakın bir yerde beklemeye başladık. Grubumuzda iki silah vardı. Sanırım biri Haki’de diğeri de başka bir arkadaştaydı. Beklediğimiz yerden bu okul öğrencileri dışında ‘vuralım’ diyeceğimiz kimse geçmedi. Bu sırada bizim gruptaki ve biraz daha aşağıda bekleyen diğer arkadaş, 14-15 yaşlarında miting rozeti takmış İmam Hatipli bir öğrenciyi yakalayıp silahı çekti. Çocuğa soru soruyor. Ama çocuk şaşırmış, bir şey diyemez durumda. Haki arkadaş durumu görünce müdahale etti: “***Daha çocuk, bunun nesini vuracaksın, bırak gitsin***” dedi. Gerçekten de vurulacak bir durumu yoktu. Vurulsa, öyle bir eylem, eylem sayılmazdı. Hatta vurulması bile doğru değildi.

Haki, anında müdahale etmeseydi, çocuk hiç yoktan öldürülecekti. Bu durum, Haki yoldaşın olaya nasıl siyasi yaklaştığını, eylem anlaşıyının ne olduğunu gösteriyordu. Zaten kendisi, eylem yapmak için eylem yapmazdı. “***Eylemin siyasi etkisi ve sonuçları mutlaka düşünülmeli***” demişti. Bu da pratikte gerçekleşen öğretmenlikti.

Bu sırada başka bir grup, önemli bir faşisti bulup vurmuştu. Hem de bindiği arabadan indirerek. Sonradan Kilisli azgın bir faşist olduğu ortaya çıktı. Bu olay, Antep’te etkinliğimizi yükseltirken, faşistlerde de şaşkına çevirmişti. Yani, dikensiz gül bahçesiymiş gibi miting yapmanın, terör estirmenin öyle kolay olmadığını görmüşlerdi.

Pasa, bir şey olmaz’

Bu olay, aynı zamanda mücadele etmedeki kararlılığımızı da ortaya koymuştu. Türk solunun tümünün korkudan kabuğuna çekildiği bir günde, şehrin göbeğinde bir faşist öldürülmüştü. Daha da ötesi o gün biz şehre inmiş, mitingin etrafını çevirmiş ve şehri faşistlere bırakmamıştık. Bu çıkışımız, Türk solunun ciddiyetimizi bir kez daha iyi kavramasına yol açmıştı. Çünkü, o güne kadar hiçbiri bizleri ciddiye almıyor, aksine ilk Antep’e girdiğimizden beri, “*İşte bir-iki kişi gelmiş, Kürdistan’ı kuracaklarmış, Antep de Kürdistanmış!*” diyerek alay ediyorlardı. Ama bu olayla durumun farkına iyice varmışlardı artık. Kendilerinin dışarı çıkmadığı bir günde her yerde dolaşılmış, bir faşist vurulmuş ve faşistlere devrimcilerin de var olduğu gösterilmişti. Tabii, faşistler önceden de devrimcilerin var olduğunu biliyordu. Ancak bir miting gününde silahlı cevap verilmesi ilkti ve bu ilk, devrimcilerin ağırlığını üzerlerinde hissetmelerine yol açmıştı.

Bu eylemin ve olayın hazırlığı, planı ve inisiyatifi tümden Haki arkadaşa aitti. “**Mutlaka şehre inip bu mitinge cevap vermeliyiz**” diyordu. “**Devrimcilerin varlığı faşistlere duyurulmalı, hareket alanları kısıtlanmalı, devrimci gücü enselerinde hissetmeliler**” diyordu. Ve yapılan da bu oldu. O dönemde öyle birkaç kişiyle bu işe cesaret etmek her insanın karı değildi. Büyük bir inisiyatif, kararlılık ve önderlik gücü gerektirirdi. Düşünün! Bu 20 kişinin doğru dürüst silahı bile yok. Ve gücünü ortaya koymak istiyor. Silah yok ama birkaç yarım dinamit lokumuyla gerekirse korku yaratılıp üstünlük sağlanacak…

Ve en önemlisi bu olay, kendimize güveni ve itibarımızı arttırmakla birlikte, çalışmalarımızın önünü açmada da büyük bir rol oynadı.

Sanırım 1977’nin 21 Martı olacak. İki grup Antep’teki bankaları bombalayacaktı. Haki de arkadaşların yakınındaki birkaç bankayı grubuyla birlikte bombalamayı üstlenmişti. Haki arkadaş bir bankanın camını kırarak bombayı içeri atıyor ve patlama oluyor. Diğer arkadaşa ise bir türlü yakınındaki bankanın camını kırıp bombayı içeri atamıyor. Bir an önce çekilmeleri gerektiği halde, Haki bu durumu görünce (herhalde biraz da beceriksizliğe kızmış olacak) arkadaşın yanına giderek var gücüyle cama bir yumruk vurduğu gibi camı aşağı indiriyor. Bombayı içeri attıktan sonra kaçıyorlar. Yolda arkadaşlar bakıyor ki Haki’nin eli paramparça olmuş. “*Böyle ne yaptın?*” diyorlar. O da sakin sakin, “Pasa, bir şey olmaz” diyor.

Yukarıdaki satırlarda zaman zaman evde şakalaşıp eğlendiğimizi söylemiştim. Bir gün güreşmeye başladık. Öyle ki, herkes birbiriyle güreşiyor. Haki arkadaş çok güçlü olduğu için hemen hemen herkesi yere yıkardı. Sıra benimle Haki’ye geldi. Benim de Haki’yi yere yıkmamın olanağı yok. Ancak bir hile ve kuraldışı bir şey yaparsam belki biraz zorlarım. O sırada sağ kolum biraz güçlü olduğundan, eğer ilk anda boynunu yakalarsam, sıkar ve onu zor duruma düşürebilirdim. Zaten öylesi hilelere baş vurma gibi bir huyum da var. Daha başlar başlamaz sağ kolumu boynuna dolayıp, diğer elimi de kenetledim. Öyle bir sıkıyorum ki, kurtulması kolay değil. İnsan boğulabilir de. İşte o sıra, ille de yenilmemek için böyle olmayacak bir şey yapıyorum. Baktım vuruyor, “*Bırak*” gibi sesler çıkarıyor. Anladım ki çok kötü duruma düşmüş, hemen bıraktım. Bırakır bırakmaz da beni yere devirdi. Ve, “**Sen ne biçim güreşiyorsun, bu da yapılmaz ki, göz göre göre bizi boğacaksın. Seninki güreşmek değil ki, resmen adam boğmak**” dedi. Ama çok da kızmıştı. Sanki böyle yaptığımı bilmiyormuşum gibi davranarak ses çıkarmadım. Öte yandan da, “**Ben senin kafan dışında nereni yakalasaydım beni hemen yere atardın. Güreşte kafa tutmak da var**” diyerek kendimi haklı çıkarmaya başladım. Baktım kızmış, boğazı sıkılmaktan yüzü kıpkırımızı olmuş kendimi savunmayı daha fazla sürdürmedim. Daha sonra arkadaşlara, “**Öyle yapmasam o beni hemen yıkardı, biraz gücümüzü gösterelim dedik. Varsa bu yöntemi kabul eden benimle güreşsin**” dedim. Tabii boğulmayı kim ister…

Geceleri kitap okurduk. Bir gün en sona benle Duran Kalkan kaldık. Ben ondan önce yatağa girdiğim için o yatacağı sırada, “*Işığı söndüreyim mi?*” dedi. Ben de şaka olsun diye, “*Söndürme*” dedim. Yani, o zaman ‘sen kalk söndür’ gibi bir durum yarattı. Ben de gerçekten ciddiye aldığından söndürmeyecek sandım. Baktım söndürmeden yatağa geliyor, ayağa kalkıp söndürmek istedim. Tam ayağa kalkarken kolum hafiften ona çarptı. Çarpar çarpmaz başım döndü, gözüm karardı ve olduğum gibi yere yığıldım. Ne olduğunu hatırlamıyorum. Sanki kafamın üzerinden tonlarca ağırlık geçiyor. Tabii kendimde de değilim. Haki arkadaş bu durumu görür görmez korktuğundan hemen su dolu bidonu yüzüme boşaltıyor. Bunun üzerine biraz ayılıyorum ama hala ne olduğunu bilmiyorum. Başka arkadaşlar da su dökünce hafiften doğurulmuş, ellerimi onlara doğru korkuyla uzatmışım. Hani birisini vururlar da adam ellerini uzatır ya, öyle bir şey olmuş. Üç beş dakika sonra biraz kendime geldiğimde, Haki arkadaş, “*Nasılsın?*” diye sordu. Ben, “*İyiyim*” diyorum ama hala kafam zonkluyor, vücudumdaki titreme bitmiyor, zor nefes alıyorum. Fakat öyle tehlikeli bir durum da yok. Arkadaşlara, “*Yatın*” dedim, ama hala kimse yatmıyor. Sonunda Haki yoldaş hepsini ikna ederek yatırdı ve sabaha kadar kendisi başucumda bekledi. Onbeş yirmi dakikada bir durumumu sormadan edemiyor. “*İyiyim, yat*” diye ısrar ettiğim halde bir türlü yatmıyordu.

Sabaha doğru dalmışım. Kalktığımda Haki arkadaş halen baş ucumdaydı. Abbas arkadaş muzip muzip gülünce, Haki ona kızarak, “*Ne gülüyorsun?*” dedi. Bana da, “*Pasa bizi çok korkuttun. Ne oldu öyle*” dedi, o sevecen yüz ifadesiyle. Haki’nin o günkü tutumu da hiçbir zaman aklımdan çıkmadı.

1977 yılbaşında ben, Haki, A… ve Kemal Pir bir toplantı için Ankara’ya gidecektik. Ankara Tuzluçayır’da benim daha önce kaldığım, hala da bize ait olan bir ev vardı. Bizim eve sapan yolda giderken benle Kemal elli metre kadar önde, Haki ve A. da arkadan geliyorlardı. Bizim eve yakın yerlerde faşistler de kalıyor ama daha çok devrimcilerin hakim olduğu bir yer. Biz önde giderken silahlı dört-beş kişi bunların önünü kesiyor. Sorguya çekiyorlar. Önden yürüdüğümüz için bizim haberimiz yok. “*Kimsiniz, nereden geliyorsunuz?*” diye soru yağmuruna tutuyorlar. Haki de ne olur, ne olmaz düşüncesiyle devrimciyiz falan demiyor. Yalnızca, “*Sizi ne ilgilendirir kim olduğumuz, ilerdeki evimize gidiyoruz*” diyor. Karşı taraf da ısrar edince bir inatlaşma başlıyor. Tabii Haki de sert yapıyor. Hatta onları azarlıyor da. Sonunda işin ciddi boyutlara varacağını anlayınca bize seslendi. Geri döndüğümüzde bir şeyler olduğunu anladık.

Yanlarına vardığımızda silahlarını Haki’ye çevirmiş halde hala tutuyorlardı. Ben hiçbirini tanımıyorum. Gençler Kemal’i görür görmez, “*Vay Kemal abi, sen misin?*” diyerek, Kemal’le sarmaş dolaş oldular. Kemal, “*Ne o lan, bizi mi öldüreceksiniz?*” diye gençlere takılmaya başladı. Onlar da, “*Abi buraya bazen faşistler geliyor. Nöbet bekliyoruz. Arkadaşları tanımayınca soralım dedik*” diye yanıtladılar. Bu duruma dayanamayan Haki, “*Böyle olmaz ki, bizi tanımazsanız vuracak mısınız? Sizin sorularınıza karşı şöyleyim desem olur mu? Daha dikkatli olmanız gerekir. Herkesin önünü böyle kesmek olmaz*” dedi. Haki biraz ciddi konuştuğundan, onlar bin türlü özür dilemeye başladılar. Kemal de, “*Yaptığınız iyi ama dikkatli olun. Devrimciler yanlışlık yapmamalıdır*” dedi.

Kemal, daha önce Tuzluçayır’da kaldığında bunları devrimcileştirmiş. Ancak onun kaldığı dönemde öyle sistemleşmiş bir ideoloji yoktu. Genel devrimcilik vermiş. Kemal o zamanda “*Siz şimdi necisiniz*” diye sormadı. Ancak onların Kemal’i bilmeleri lazımdı. Belki de bizim sempatizanlardı.

Sanırım yine 1977 yılbaşı toplantısıydı. Daha sonra ajan olduğu ortaya çıkan Pilot’un (Ağrılı Necati) evinde bir toplantı yapıyorduk. O zaman öyle polisin devrimcileri toplama, yakalama gibi bir yaklaşımı pek yoktu. Daha çok eylemle ilgili operasyonlar yapardı. Herhalde o dönem Pilot vasıtasıyla istihbarat toplayıp bizi kontrol etmeye çalışıyorlar. Bazı şüpheler var ama Pilot daha tam açığa çıkmamış. Bundan dolayı da oldukça dikkatli davranılıyor. Her ihtimale karşı güven veriliyor.

İlkeli, sarsılmaz bir iradenin sahibiydi

İşte 1977’deki bu toplantıda, Pilot’un da toplantıya alınması konusu konuşuldu. Haki arkadaş, “*Bu doğru değil*” diyerek kesinlikle katılmasına karşı çıktı. Sonunda Başkan Apo, “*Genel ve herkesin bilebileceği konuları gelip dinlesin*” dedi. Bunun üzerine toplantının bazı bölümlerine alındı. O sıra, bu kuşkuları Başkan dışında diğer arkadaşların tümü bilmiyormuş. Herhalde Haki de bilmiyordu. Buna rağmen toplantıya girmesini istemedi.

Haki, birçok toplantıda görüşmelerini net ve ilkeli bir biçimde ortaya koyardı. Bu devrimci ilke ve üslubuyla her arkadaş üzerinde etkisi vardı. Başkanın ona büyük bir sevgisi ve saygısı vardı. Ve Haki’ye büyük bir değer verirdi. Başkan, her arkadaşa bazen kızardı ama Haki’ye karşı çok ölçülü ve karşılıklı büyük bir saygı ilişkisi vardı. Her tutumuyla bunu ortaya koyardı. Aynı zamanda Haki arkadaşın düşüncelerini daha bir dikkatle dinlerdi. Karşılıklı ilişkileri ölçülü ve saygılıydı ve yoğun bir sevgi yüklüydü. İkisi arasındaki bu bağı görenler, bilincinde olmazsa kıskanabilirdi.

Haki de Başkan Apo’ya o kadar güveniyordu ki, tutum ve davranışları “gerçek bir önder” der gibiydi. Başkan’a çok değer verirdi. Başkan’ın gelecekte Kürdistan devrimini gerçekleştireceği, onun gözünde kesin gibiydi. Daha önemli bir pratiğin ortaya çıkmadığı bu dönemde Haki yoldaş için bu sonucun kesin olması önemlidir. Haki’nin Başkan’ın yanında yer almasında bu güven ve inanç belirleyici olmuştur. İlk ilişkilerinde daha ideoloji ve politika tümden netleşmemiş ama Haki, Başkan’ın her şeyi en iyi biçimde ortaya koyacağına inanmıştı. Siyasi yaşamı için daha başından açık çek vermiş. Yaklaşımı böyleydi hep.

Eğer, Haki yoldaş bugün yaşasaydı Başkan Apo’nun her alanda en büyük yardımcısı olacaktı. Yükünün önemli bölümünü üstlenecekti. Çünkü ilkeli, sarsılmaz bir iradenin sahibiydi. Parti çizgisini ve kişiliğini tüm yönleriyle kendinde somutlaştıran bir önderdi.

Haki arkadaş, Antep’e gelmeden önce bir süre Adana’da kalmış. Daha çok Mardinli işçilerinin bulunduğu inşaatlarda çalışarak, onlara Kürdistan’a bakışımızı kavratmak, onları mücadeleye kazanma faaliyeti içinde olmuştu. Diğer zamanlarını da ya işçilerle ya da devrimci insanların gidip geldiği TÖB-DER’de geçirmişti. Alaattin Kapan’a ilk hedef olması da orada başlar. Alaattin, eskiden beri politikayla ilgilenen, insanlarla nasıl ilişki kuracağını bilen, politik kültürü de o dönemin koşullarına göre az sayılmayacak bir unsurdu. Daha o zamandan, Kürdistan’daki gelişmeleri kontrol altına alabilecek, ajanlaşmayı kurumlaştıracak bir grup kurmuştu. Zaten daha önce Ankara’daki tekel soygununda da bir kişinin ölümüne, bir kişinin de yaralanmasına neden olmuştu. Bu kişilerin Antep’te öldürülen Halkın Kurtuluşu’nun önemli bir kadrosu olan İ. ile ilişkisi vardı. Daha sonra Alaattin bunlar tarafından tecrit edilmişti.

Ayrıca 1977 yılında Taksim’deki 1 Mayıs katliamında aktif bir rol oynadığı, o zamanın günlük gazetelerince de geniş olarak yazılmıştı. Yani, bu işler için devletçe iyice eğitilmiş biriydi.

Haki arkadaşla Alaattin’in Adana’da çalıştıkları çevre aynı olduğundan, Haki’nin çalışmalarına ve kendisiyle yaptığı tartışmalara bakarak hemen önder konumunu anlamış ve daha o zaman Haki’yi safdışı etmek istemiş. Nitekim bir gün geniş bir kitle önünde ikisi arasında geçen siyasi bir tartışmada Alaattin provoke edici sözler sarfediyor. Haki arkadaş da onun bu tutumuna hem sert tepki gösteriyor hem de bu tutumu teşhir ediyor. Alaattin tartışmayı kavga noktasına ulaştırıp arkadaşa, “*Kalk dışarı çıkalım*” diyor. Haki de o an kızgınlık içinde, “*Çıkalım*” diyerek üç arkadaşla birlikte dışarı çıkıyor. Alaattin’in de yanında birkaç kişi var. Dışarı çıktıklarında Alaattin, o anda Haki’yi safdışı edemeyeceğini anlayınca, “*Böyle yapmayacaktık, biz devrimciyiz, olanları unutalım*” diyor ve olay kapanıyor. Ama Alatattin’in Haki’yi ‘*safdışı*’ etme planları daha da yoğunlaşıyor.

Mücadele en büyük değerini yitirmişti

Haki yoldaş vurulduğunda Başkan büyük bir boşluk hissetti. Herhalde hiçbir kayıp Başkan Apo’yu bu kadar sarsmamıştır. Kürdistan devrimi ve kendisinin nasıl bir kişiyi kaybettiğinin en çok da o farkındaydı. Sanırım hiç bir arkadaş, bu kayıba gerçek değerini o zaman vermemişti. Herkes için büyük bir kayıptı. Bugün düşünüyorum da bu kayıbın büyüklüğünün ne olduğu pek anlatılacak gibi değil. İşte Başkan, daha o zaman böyle değerlendirmişti. Mücadele en büyük değerini yitirmişti. Hem de daha işin başında!…

Biz Haki yoldaşın cenazesini Ulubey’e götürmüştük. Kemal, D. K., M. A. ve daha beş on kişi vardı. Tam bir şaşkınlık içindeydik. Ve gerçekten ona layık bir tutum takınmamıştık. Kemal ne yapacağını bilmez durumdaydı. Düşünün, o ajitatör, o propagandist Kemal, bir odada bir konuşmayı bile yapamamıştı. Ne kadar üstlediyse de, “*Ben yapamam*”, “*Beceremem*” demişti. Sonra başka bir arkadaş konuşmuş ama konuşma istenildiği gibi olmamıştı.

Haki, bölgede çok sevilen, sayılan bir devrimci olduğu için Ordu’dan ve başka yerlerden, Türk solundan bin kişi, belki daha da fazla insan gelmişti. Biz, “*Kendi pankartlarınız olmaz*” ve daha başka şeyler söyleyerek sekter ve olumsuz bir tutum sergilemiştik. Daha doğrusu onlara bazı gerekçeler söylemiş, onlar da bizim istemediğimiz şeyleri yapmak istememişlerdi. Bize çok olgun davranmışlardı. İyi bir yürüyüş olacaktı ama biz havasını bozmuştuk. İşte, öyle kalabalık bir insan topluluğu geldi, mezara gitti ve dağıldı. Kalkıp biz de konuşamadık. “*İşte dışarıdan geldik, zaten buraya kadar takip edildik. Konuşursak bizi tutuklarlar*” diyerek ne kendimiz bir şeyler yaptık ne de başkalarına iyi bir şey yaptırdık. Sanki bir yakınımız ölmüş, onu gömüyoruz ve üzüntü içindeyiz. O anki durumumuz tam da böyleydi.

Dönüşte bile “*bizi yakalarlar*” diyerek Erzincan üzeri dönmeyi düşündük ve saatlerce bunun tartışmasını yaptık. Bu tutumumuzla herkesi sağa-sola koşturduk. Özcesi, bize layık, Haki’ye layık bir tutum takınmadık.

Dönüşte, Ankara’da Başkan’a durumu anlattık. “*Haki’nin cenazesi böyle mi kaldırılır? Sizi oraya ağlamanız ve sızlanmanınız, şaşkın ördekler gibi dolaşmanız için mi gönderdik?*” gibi daha birçok şey söyledi. Büyük bir vefa borcunun, o karşılıklı duyduların sevginin, saygının ezildiğini hissediyor gibiydi. Başkan Apo’nun bu durumunu görünce ne halt ettiğimizi anladık. İçimizde büyük bir eziklik ve boşluk hissettik. Büyük bir suç işlemenin duygusuyla sessizleştik. Bir kelime bile ağzımızdan çıkmadı. Sonunda, “*Bunu yapmayacaktınız, böyle olmamalıydı*” dedi. Ve kendisinin en kısa zamanda Ulubey’e gideceğini söyledi.

Sanırım on onbeş gün sonra biriki arkadaşı yanına alarak Ulubey’e gitti. Bizim yapamadığımızı, şaşkınlığımızı biraz da olsa gidermeye çalıştı. Belki de orada kaldığı günleri, “*Sana layık olamadık, artık bizi hoş gör*” duygusu içinde geçirmiştir.

Başkan Apo’nun, “*Ben şehitlerin inançlarını, vasiyetlerini yerine getiriyorum*” demesi, büyük bir gerçeğin, yoldaşlarına bağlılığının ifadesi olması bakımından önemlidir. Başkan Apo, bu sözleriyle arkadaşlarına, şehitlere verdiği değeri, saygıyı ortaya koymaktadır.

■■■

Nucan, destansı bir direniş

Özgürlük savaşçıları akın akın dağlara koşuyor, silahlara sarılıyordu o yıllarda. Hergün evlatlarını bedel veren anaların feryatlarını, ağıtlarını duyuyordu. Gözyaşları bir bir akıyordu evlatlarının bedenlerine. Ve her gün katledilen yüzlerce insanın çığlığını duyuyordu. Acı çeken halkının sesini duyup da, kutsal özgürlük için ağlayan anaları görüp de duymamazlık eder miydi Latife ana? Yüreği böyle taşlaşmış olabilir miydi? Özgürlüğe susayan yüreğine korku salıp onu zincirleyebilir miydi? Evlatlarını yitiren anaların gözyaşlarını görüp de 'benim çocuklarım, benim evlatlarım ölmesin' deyip, onları eteğinin altına gizleyebilir miydi?

Özgürlük savaşının yükseldiği dönemlerde Latife ana da evlatlarıyla, halkına hizmet etmenin mücadelesine başlamıştı. Yaşam mücadelesini artık sadece evinde evlatları için değil, halkı için de verecekti. O artık altı çocuğun değil, bir halkın anası olmaya karar vermişti. Ve evlatlarını da halkının mücadelesi için eğitecek, unutulmuş halk özünü verecek ve onları bedel olmaya hazırlayacaktı. Anaları gibi evlatlar da halkının isyan çığlığına katılmaya karar vermişlerdi. Tabii Latife ananın bir parçası olup da onun halk için çarpan yüreğinin sesine ortak olmamak mümkün müydü?

Onlar artık ailece halk mücadelesine bağlıydılar ve beraber özgürlük türküsünü söylüyorlardı. Latife ananın evi artık Kürt halkının evi olmuştu. Yaşadığı çevrede saygınlık gören Latife ana, beraberinde yüzlerce aileyi sürükleyecekti özgürlük mücadelesine.

Önderliğin bulunduğu Suriye'de büyük bir halk örgütlemesi başlatılmıştı. Önce iki çocuk babası olan **Ali** çalışmalara katılmıştı. Yıllarca hem ailesine baktı hem de mücadele için halkını örgütledi. Dağlara özgürlük savaşçılarını çıkardı, onlar için para topladı ve yine onlar için silah hazırladı. Ali'nin ardından özgürlük mücadelesine katılmayı tercih eden Nucan ve Nergis de devrim çalışmalarında yerini aldı. Onlar da uzun bir süre Suriye'de, Ali'nin yürüttüğü faaliyetlerde yer aldılar. 1991'de düşman varolan gerilla gruplarını imha amaçlı kapsamlı bir harekat başlatmaya hazırlanıyordu. Tabii bu durum gerillanın nicel olarak büyüme zorunluluğunu da beraberinde getiriyordu. O dönem bu saldırılara yenilmemek için büyük bir gerilla gücüne ihtiyaç vardı. Kürdistan'ın dört bir tarafından insanlar akın akın dağlara geliyordu. Silahlı mücadeleye katılma kararı veren **Nucan** ve **Nergis** için de artık dağlara adım atma zamanı gelmişti. İki kardeş aynı tutkuyla, aynı yolu yürüyerek, aynı kavganın silahıyla 1991'de dağlara ve savaşa merhaba demişlerdi. Kız kardeşler dağlara gelirken anasının yanında kalan küçük kızı Nucan da abisi gibi halk örgütleme faaliyetlerine katılmıştı. Latife ana böylece dört evladını halk mücadelesine vermişti. Bunun için Latife ana, "***Onlar benim değil artık, halkımın çocuklarıdır***" diyordu.

Latife ana için bu kolay mıydı? Dört evladını ölüm tehlikesiyle dolu yollara koymak kolay mıydı? Aksine evlatlarına tapan bir ana için bu çok zordu. Yüreğini kendi eliyle yaralamıştı bu kez. Ama bunu halkı için, insanlığın özgürlüğü için yapmıştı. Onun için yüreği acıyla dolsa da vicdanı rahattı. Evlat sevgisi onun için halk sevgisi demekti. Her an onların ölüm haberini duyacağını bilse bile, "***Halkım için herşeyimi vermeye hazırım ve mutluyum***" diyordu.

Latife ana da her Kürt anası gibi ölüm haberlerini aldığında ağlayacaktı ama, "Halkımdan bana ne, evlatlarımı istiyorum" demeyecekti. Çünkü o sadece dört evladının ölüm haberini beklemiyordu. Yüzlerce evladı vardı dağlarda. Elbette özgürlüğün bedelleri olduğunu biliyordu. Katledilen halkının acısı o denli büyüktü ki; o, evlat sevgisiyle yanan yüreğini dinlemeyecek ve yenilmeyecek kadar cesurdu.

Ali, Suriye'de faaliyet yürütürken küçük Nucan da Önderlik Sahası'nda kalıyordu. Nergis ve büyük Nucan ise silahlı mücadeleye birlikte katılmışlardı. Nergis Garzan'da, Nucan ise manga komutanı olarak Heftanîn'de savaşıyordu. İki kardeş tek yürek yıllarca dağlarda omuz omuza özgürlük için savaşmışlardı. Ama çok geçmeden iki çocuk babası olan Ali de silahlı mücadeleye katılma kararı verir ve iki kardeşinin ardından Kürdistan dağlarına merhaba der. Nergis ve Nucan, abilerinin dağlara geldiğinin haberini alınca büyük bir coşkuyla yılların özlemini gidermek için bir an önce görmeyi arzularlar. Fakat Nergis dağların en uzak diyarında olduğu için bu imkansızdır. Ama Nucan, abisini görme şansını Heftanîn'de yakalamıştı. Heftanîn iki özlem dolu yüreği bir araya getirmiş ve yılların hasretini giderilmesine ev sahipliği yapmıştı. Dağların kavuşmadığı topraklarda yürek yüreğe kavuşmuştu. Ama bu beraberlik uzun sürmeyecekti. '95'te Heftanîn'de yapılan kongreden sonra Nucan, yeniden Önderlik Sahası'na yol alırken kardeşi Ali'den ayrılmıştı. Aynı dönemde Garzan'daki Nergis de Önderlik Sahası'na çekilmişti. Ali onlardan uzak olsa bile büyük Nucan, Nergis ve küçük Nucan Önderlik Sahası'nda biraraya gelmişti. Analarının üç göz nuru bir araya gelir de yıllarca evlat hasretiyle yanıp tutuşmuş Latife ana onların yüreğiyle bir araya gelmez miydi? Ana ve üç kız yıllar sonra Önderliğin kaldığı evde bir araya geleceklerdi. Öylesine özlem doluydu ki Latife ana, yılların hasretini bir anda gidermek istercesine sımsıkı sarılmıştı kızlarına. Nucanları ve Nergis'i doya doya öpmüştü.

Bir gün ülkeden savaş sahasının tekmili veriliyordu cihazda. Büyük Nucan heyecanla dinliyordu. Her zamanki gibi savaş sahasında yaşananları merak ediyordu. "Heval Heftanîn'den bir şehadet haberi vereceğim" diyordu hüzünlü bir ses ve devam ediyordu: "Xabur suyunu geçerken bir arkadaş su akıntısına kapılarak boğuldu. Şehit düşen arkadaş, ülkeye yeni gelmiş Suriye'deki Latife ananın oğlu Ali arkadaştır..."

Abisi Ali'ye müthiş bağlı olan büyük Nucan, bu haberin aktarımına tanık olmuştu. Bir an için doğru duyup duymadığını ayırd edememişti. Ama Latife ananın oğlu Ali ancak onun abisi olabilirdi. '*Evet, o*' diye fısıldarken hıçkırıklara boğulmuştu. Kabul etmek zor ve güçtü. Yoldaşlarının şehadet haberlerine her zaman büyük acı duyan Nucan, bir gün aynı acıyı kardeşi için de yaşayacağını hiç düşünmemişti. Ama o kadar çok tanık olmuştu ki yoldaşlarının şehadetine! Güçlü olması gerektiğini biliyordu. Çünkü o militanlaşmayı ve her acıya karşı güçlü olmayı öğrenmişti. Tıpkı anası gibi. İşte bunun için, "*Anasına en yakın kız*" diyorlardı Nucan için. Ali'nin şehadetini kabul etmek ağır geliyordu. Önce güçlenmeyi öğrenecekti, sonra gerçeklerden kaçmamayı ve anası ile kardeşlerine bu gerçeği anlatıp onlara moral verecekti. Zor ve acıydı böyle bir görev. Ama annesine verdiği bir sözü vardı.

"***Bir gün kardeşlerimden birinin şehadetini öğrenirsem senden gizlemeyeceğim. Kendim sana söyleyeceğim ana***" demişti. Anasının feryatlarını dinlemek çok zordu. Ama yapması gereken en doğru şeyin de bu olduğunu biliyordu. Çünkü anasından cesur olmayı ve acılardan kaçmak yerine acıların üzerine üzerine yürümeyi öğrenmişti.

Rojava'da ilk defa bir kardeş, bir kardeşin şehadetini ilan edecekti. Buna inanmak zordu. Cesaret, metanet, güç gerektiren bir şeydi. Bunu ise özgürlüğe kilitlenen büyük yürekler yapabilirdi ancak. Anası gibi Nucan'a da halk büyük değer veriyor, çok seviyorlardı. Önce kardeş yoldaşları olan Nergis ve küçük Nucan'a, sonra anasına ve tüm halka kardeşi Ali'nin şehadetini ilan etmişti.

"*Bir evladımızı daha yitirdik*" derken, halkının acı suskunluğu, Latife ananın parçalanan yüreğinin ağıtları ve "*baba, babamı istiyorum...*" diye haykıran küçük yeğenleri karşısında güçlüydü. Duygularına yenilmeden Latife ananın ocağının ilk şehidini ilan etmişti. Kardeşinin şehadetini ilan eden Nucan'dan halk çok etkilenmişti. Tıpkı küçüklüğündeki gibi büyüdüğünde de halkın yüreğine taht kurmuştu.

Nucan, kardeşi Ali'yi kaybettikten bir süre sonra Önderliğin güçlü eğitimini alarak yeniden dağlardaki mücadeleye dönmek ve bu kez yerde kalan kardeşinin silahını kaldırmak istiyordu. Ülkeye giden, savaşa katılmak için yola koyulan her yoldaşının ardından bu özlemi yaşıyordu. Nucan daha önce dağda kaldığı için savaş ve yaşam tecrübesi vardı. Eğitim aldıktan sonra dağlarda yeniden bir başlangıç yapmayı planlıyordu. Önderlik eğitimiyle daha da güçlendiğine inanıyordu. Ve ona göre dağlara yeni bir dönüş olacaksa daha güçlü, daha muhteşem bir dönüş olmalıydı. En zoru başarıp savaşta güçlü bir kadın olacaktı. Nucan uzun bir süre Önderliğ'e savaşa gitmek için öneri yapıyordu. Ama Önderlik Ali'nin şehadetinden sonra diğer kardeşlerinin savaşa gitmesini istemiyordu. Değerli ve saygın bir aileydi. Önderlik, savaşa gitme düşüncesi için Nucan'a şöyle diyordu: "*Duygusal yaklaşmayın. Duygularınızla hareket ediyorsunuz ve kaybedeceksiniz. Gerçekliklere öylesine duygularınızla yaklaşıyorsunuz ki, savaşta bir gün bile ayakta kalamazsınız. Biraz daha ciddi yaklaşın gerçekliklere. Savaş, öyle duygularla olmaz.*"

Nucan, Önderlik ile yaptığı diyaloglarda uzun bir süre kendini sorguladı. Gerçekliklere nasıl yaklaştığını anlamak istiyordu. Savaşa gitme yönündeki ısrarı hem savaşta başarılı bir kadın olma iddiasından hem de duygusal bir bakış açısından kaynaklanıyordu. Israrla savaşa gitmesinin önemli bir nedeni de, ailesinden etkilenip savaşa giden birçok akraba çocukların ucuz yaşam için savaştan kaçması ve ihanet etmiş olmasıydı. Bu, Nucan'da büyük bir öfke yaratıyordu. Önderlik Nucan'daki kazanma hırsını görüp, "*değer biçiyoruz*" diyordu. Ama ondaki duygu yo-

ğunluğunu da görüyor ve Ali gibi çabuk şehit düşmesinden korkuyordu. Ama Nucan'ın savaşa gitme arzusunu da kırmak istemiyordu.

Uzun bir süre gerçeklikler ve duygular üzerine yoğunlaşan Nucan nihayet Önderliğin onayını almayı başarmıştı. Önderlik, "*Tamam git ama ucuz kaybetme*" demişti.

Kardeşinin şehadetini ilan eden Nucan, ikinci kez savaşa dönerken hem halkını hem de ihanet eden akraba çevresini oldukça etkilemişti. Birçok insan onun yeniden savaşa dönmesinden sonra savaşa katılma kararı alırken, ihanet eden akrabaları da halk tarafından dışlanmanın ezikliğini yaşamıştı.

Dağlara ulaşır ulaşmaz Ali'nin yerde kalan silahını almış, büyük bir gururla omuzlamıştı. Kardeşinin arzulayıp da yapamadıklarını başarmak, bununla birlikte güçlü bir kadın olmayı başarmak için hiçbir zorluktan kaçmamıştı. En zor yerde imkansızı başarma istemi 1996 yılında ülkeye yeniden döndüğünde onda bir tutku haline gelmişti.

Nucan ülkeye geldikten kısa bir süre sonra savaşın en zor ve en acımasız alanını seçmiş, oraya gitmede karar kılmıştı. Kürdistan'da yaşamın en zor ve savaşın en acımasız olduğu yer Garzan'dı. Bu eyalet Nucan için her yönüyle farklı anlamlar taşıyordu. Dağlara ilk geldiklerinde kardeşi Nergis'in gittiği ve yıllarca yaşam mücadelesi verdiği bölgeydi. Yine ihanet eden akrabaları bu bölgeden kaçıp ihanet etmişlerdi. "*Zorluklardan ürkülmez, aksine üzerine gidilir*" diyen Nucan Garzan'a giderken, bu gerçekliği kanıtlamak istiyordu.

Uzak diyarlara, ölümle yaşamın kucaklaştığı topraklara giderken, "*Artık dönmez demeyin, belki yaşama coşkulu bakışlarım dönmez ama yaşama sevdalı yüreğimin sesi ve acımasızlığa kurşun sıkan ellerimin dokunuşu hep sizinle olacak. O sesi duyduğunuz an, o dokunuşu hissettiğiniz an bilin ki ben hala yaşıyorum. Yüreğimle, sevgimle ve tutkumla..*" demişti kendisini uğurlayan herşeye ve herkese.

Bir yudum özgür yaşam için yola koyulan grup, 1996'da Garzan'a ulaşmıştı. Uzun bir süre sonra Garzan'a ayak basmak acıydı. Eski güzelliğini yitirmişti. Dört bir yandan düşman karakollarıyla tutsak edilmişti. Nefes bile aldırmıyordu halka. Ne bahar kokusu vardı ne de toprak kokusu. Garzan, ihanet kokuyordu. Kan gölüne dönmüş toprağında, uçsuz bucaksız zozanlarında artık ne süt sağan bêriler vardı ne de tezek toplayan çocuklar. Kimsesiz, yetimdi Garzan'ın baruta tutsak edilmiş toprağı. Yaşadığı acılara sessizce ağlıyordu.

Nucan manga komutanıydı. Sorumluluğu daha ağır, görevi daha zordu. Tüm zorluklar ve savaşın acımasızlığı karşısında kendinden önce düşünmesi gereken savaşçıları vardı. Bitmek bilmeyen uzun yürüyüşlerde yorgunluktan bitkin düşse bile, o buna aldırmaksızın, zorlanan yoldaşlarının elinden tutuyor, silahlarını ya da raxtlarını alıyordu. Böylesi zorlu zamanlarda moralin ne kadar önemli olduğunu biliyordu. İşte bunun için gamzelerindeki gülümseyişe asla gölge düşürmüyordu. Herkesin yeter diyebileceği en zor yerde bile Nucan gülümseyen gözleriyle yaşama bakmaktan vazgeçmiyordu. Onu görkemli ve bambaşka kılan da buydu. Bunun için tüm yoldaşlarının gönlünde taht kurmuştu. Bunu da kendi emeği, cesareti ve yaşam coşkusuyla yaratmıştı.

Nucan'ın Garzan'da yaşadığı dönem onun için tam bir sınavdı. Her yönüyle güçlenmek tek hedefiydi. Önderliği doğru temsil etmenin güçlü, yenilmez bir kadın kişiliğiyle yaratılacağını biliyordu.

Düşmanın, "*Ben Garzan'da nefes aldırtmam*" iddiasına rağmen Garzan'da yaşam mücadelesi verilmiş ve başarılmıştı. Çok zorlu ve bireyi eriten bir dönemdi. Yenilgiyi asla kabul etmeyen grup, her şeye rağmen dimdik ayaktaydı. Ama onları yıldırmak istercesine içten içe ihanetin kokusu yavaş yavaş yayılmaya başlamıştı. Onlar için belki de en zor ve en ağır olanı buydu. Ama herkesten önce bunu sadece Nucan hissetmişti.

Düşman tarafından eğitilip yaşamı bozmak için gönderilen Sidar adında bir ajan vardı grubun içinde. Amacı kimseye hiçbir şey hissettirmeden, yaşamı en usta yöntemlerle bozmaktı. Önce kendini sevdirmek için yoğun bir çaba harcadı. Tüm herkes gibi hareket ediyor ve yaşamı seven biri olarak her şeye katılıyordu. Bu sahte oyunuyla kimseyi kuşkulandırmadan, yaşamı alttan alta bozmayı planlıyordu. Ve bunu bir döneme kadar da başarmıştı. Hiç kimsenin ajan olabileceğinden kuşkulanmayacağı kadar yaşama aktif katılıyordu. Ama bu oyunuyla inandıramadığı tek bir kişi vardı. O da, daha baştan beri ona soğuk yaklaşan Nucan'dı. Onun sezgileri güçlüydü. Bunun için Sidar, Nucan'ın gözünden kaçmamıştı.

Nucan, Sidar'la ilk karşılaştığında onun doğal ve diğer yoldaşları gibi dürüst olmadığını hissetmişti. Bunun için Sidar ona soğuk geliyor ve sevemiyordu. Sezgilerine güveniyordu. Ama kimseye de bir şey söylemeyi doğru bulmamıştı ilk önce. Çünkü grubun diğer üyeleri onun gibi Sidar'ın doğal olmayan yaklaşımlarını fark etmemişlerdi. Ve hiçbir delil olmadan, "*Sidar ajandır*" diyemezdi. Bu yöntemsiz bir tavır olurdu. Ve fayda yerine zarar verirdi. Önderlik sahasında böyle bir olayla karşılaşmıştı. Yöntemsizliklerin hiçbir fayda getirmeyeceğini orada görmüştü. O zaman bir kişi değil, bir grup vardı Nucan'ın güçlü sezgilerini tedirgin eden. Partiye karşı örgütlenmiş, parti yaşamını bozmayı amaçlayan, kendi yaşam dışılıklarını hakim kılmak isteyen ve kaçmayı, kaçırtmayı planlayan bir gruptu. Nucan daha ilk başta onların parti dışı yaşam anlayışlarını, ölçüsüzlüklerini görmüş ve göz yummamıştı. Amaçlananın ne olduğunu bilmese bile onların parti dışı yaşamlarını kabullenemiyordu. Her defasında eleştiriyor ve uyarıyordu onları. Tekmillerde, toplantılarda onların parti dışılıklarını ortaya koyuyordu. Nucan onların yapmak istediği bu gerilikleri reddetmişti ama duyguları onu yine yöntemsizliğe itmişti.

Önderliğe söylemesi gerekirken, kendisi karşı çıkmış ve onlarla mücadele etmeyi kendisiyle sınırlı bırakmıştı. Bu kişiler kaçınca Nucan yaptığı yöntemsizliğin farkına varmıştı. O zaman Önderlik ona, "***Sezgilerin bizimkinden daha güçlü ama yöntemsizliğinle kaybediyorsun***" demişti. Uzun bir süre yöntemsizlik ve sezgilerini doğru yönlendirme üzerine yoğunlaşmıştı. Ve o zaman kendisi için şu kararı vermişti; "***Sorunları görme ve üzerine gitme yeterli değil. Önemli olan zarar vermeyen bir çözüm bulmaktır.***"

Nucan bunu öğrenmişti. Bu sefer sezgilerini doğru yönlendirmişti. Partiye zarar vermeden Sidar'ı deşifre etmek istiyordu. Bunun için de düşünerek, acele etmeden, doğru yöntemleri kullanmak istiyordu. '*Beni kandıramazsın*' dercesine soğuk yaklaşıyordu Sidar'a. Arkadaşlar öncesinde Nucan'ın bu soğuk yaklaşımını anlayamamışlardı. Ancak çok geçmeden diğer arkadaşlar da Sidar'ın hareketlerinden kuşkulanmış ve deşifre etmişlerdi. Sidar'ın ajan olduğu ortaya çıkınca herkes Nucan'ın sezgilerinin ne denli güçlü ve kişiliğiyle, parti doğrularıyla nasıl bütünleştiğine tanık olmuşlardı. Bu olaydan sonra Nucan yoldaşları tarafından güçlü sezgileriyle tanımlanmaya başlamıştı.

Her şeye ve tüm engellemelere rağmen Garzan'da yaşam sürdürülmüştü. Ama bununla yetinmeyeceklerdi. Garzan'a bağlı diğer bölgelere artık yavaş yavaş açılmanın ve halkla ilişkiye geçmenin zamanı gelmişti. Garzan'ın içinde en zor ve en tehlikeli alan olan Şirvan bölgesine gidilecekti. Sadece on beş kişinin geçmesi uygun görülmüştü.

Şirvan'a geçecek arkadaşların içinde bir mangalık kadın gücü de olacaktı. Ve bu, Nucan arkadaşın mangasıydı. Bu yine Nucan arkadaşın ısrarı ile olacaktı. Garzan'da kalan arkadaşlarla vedalaştıktan sonra on beş kişilik grup Şirvan'a doğru yol almaya başlamıştı.

Grup Şirvan'a ulaşalı daha bir iki gün olmuştu. Beraberlerinde getirdikleri erzak tükenmeye başlamıştı. Ne doğanın ne toprağın bereketinden bir şeyler almak mümkün değildi burada. Gün geçtikçe dirençlerini yitirmeye başlamışlardı. Böyle zamanları hepsi defalarca yaşamış, her şeye rağmen ayakta kalma gücünü göstermişlerdi. Tek korkuları düşmanın operasyon başlatması ve bunun karşısında savaşma gücünü yitirip ucuz kaybetmekti. Bu yüzden ayakta kalabilmek için erzak sorununu bir an önce çözmeleri gerekiyordu.

Sabahın ilk saatleriydi. Yakın köylerden üç çoban, sürülerini otlatıyordu. İçlerinden biri uykulu gözlerini dinlendirmek için ağacın gölgesinde derin uykuya dalarken, diğer iki çoban da sıcak bir sohbete başlamışlardı. Kendilerine doğru ağır ağır ilerleyen gerillalardan habersizlerdi. Bir eylem ciddiyetinde harekete geçmişlerdi. Bu sadece iki tarafın güvenliği içindi. Yoksa bir saldırı veya sızma eylemi değildi yaptıkları. Koyunlar güneşin yakıcılığından korunmak için birbirlerine iyice sokulmuşlardı. Sürünün etrafını iyice kontrol eden arkadaşlar en atik hareketleriyle bir anda çobanların karşısına çıkmışlardı. Çobanlar şok geçirmişçesine gözlerini arkadaşlara dikmiş onları izliyorlardı. Titrek bakışları ve terli yanaklarıyla korktukları her hallerinden belliydi. Gülümseyerek çobanları izleyen arkadaşlar onları sakinleştirmek için oldukça rahat bir üslupla söze başladı:

"Merhaba heval..."

Korkudan yutkunan çobanın ağzında, "Me, me merhaba" kelimesi ancak çıkabilmişti.

"Korkmanıza gerek yok, biz sadece biraz sohbet edeceğiz" diyerek söze başlayan arkadaş, onlarla uzun uzun konuştuktan sonra çobanlardan birini erzak almaya gitmesi için ikna etmişti. Bu arada uyuyan çobanın yanında sessizce bekleyen arkadaşlar onu da uyandırmıştı. Çobanlardan birini evlerinden gizlice erzak almaya gönderen arkadaşlar, çobanın düşmana gidebileceği ihtimalini göz önüne alarak diğer ikisini de yanlarına almışlardı. Saatler ilerledikçe çobanın geri dönmemesi arkadaşları kuşkulandırmıştı. Çok geçmeden cihazda hareketlilik olduğu farkedilince çobanın düşmana gittiği anlaşılmıştı. İşte bu olayla düşman Şirvan'a yeni gelmiş gerilla grubundan haberdar olmuş ve operasyona başlamıştı.

On beş arkadaş uzun bir süre manevra yapmıştı, Şirvan'ın askerlerce kuşatılmış dar arazisinde. Uzun süre düşmanla temasa geçilmemiş ve kayıp verilmemişti. Ta ki bir şafak vakti askerlerin grubun izini bulmasına kadar.

Mevzilerinde sessiz bekleyen arkadaşlar ağır ağır ilerleyen askerlerle aralarında çatışma başlayınca ilk darbeyi etkili vurmuşlardı. Ve çatışma başlamıştı. Ne düşman yönelmekten vazgeçiyor ne de arkadaşlar çekilmeyi kabul ediyorlardı. Çatışmanın en sıcak anında iki arkadaş şehit düşmüştü. Günlerce aç ve yorgun olan arkadaşlar bitkinlerdi. Birkaç saat süren çatışma onların gücünü zorluyordu. Grup komutanı açlık ve yorgunlukla çatışmayı daha fazla uzatmak yerine geri çekilmenin daha iyi olacağına karar vermişti. Zaten uzun çatışmalar gerillanın savaş taktiğine de aykırıydı. Düşman gittikçe çemberi daraltıyor ve onları dar bir yere hapsediyordu. Grup komutanının, "*Haydi heval! Ateş etmeyi kesin, geri çekileceğiz*" demesiyle düşmana sıkılan tüm silahlar susmuş ve hızla geri çekilme yapılmıştı. Ama geri çekilirken arkalarında kalan Nucan'dan habersizdiler.

Nucan, geri çekilen arkadaşlarının sağlam bir şekilde yerlerine ulaşmaları için savunmada kalmış ve yönelecek düşmanı engellemeye çalışıyordu. Yoldaşları ondan habersizce ilerliyordu. Çatışma yerinden epey uzaklaşınca Nucan'ın gelmediğini anlamışlardı. Ama artık çok geçti. Nucan'ın bu kutsal direnişine sadece düşmanın cihazdaki konuşmalarından ve kurşun sesleriyle tanık olmuşlardı. Çünkü cihazlar o an genç kadın militandan söz ediyordu.

Mevzisinde silahına sarılmış Nucan'ın düşmanı oyalaması uzun bir süre devam etti. Askerler çaresizce karakol komutanından yardım istiyordu.

"Komutanım bize karşı savaşan tek bir mevzi var. Diğer teröristler çekildi, onları savunan tek bir grup kalmış. Ama direniyorlar, yönelimlerimizi engelliyorlar. Bize takviye gönderin!"

Öfkelenen karakol komutanı bağırıp çağırıyordu cihazda.

"Ulan! Nasıl tek mevzi bir orduya karşı savaşıyor? Kaç kişiler? Nasıl onları imha edemiyorsunuz?"

"Bilmiyorum komutanım, kaç kişi olduklarını bilmiyorum."

"Size takviye göndereceğiz. Ama onları kaçırırsanız dönmeyin karakola. Onları yakalamadan karakola dönerseniz ben sizi öldürürüm. Anlıyor musunuz?"

"Tamam, oldu komutanım!"

Bu konuşmaları dinleyen yoldaşları çaresizce Nucan'ın direnişine tanık oluyorlardı. Arkadaşlarının kurtulmasında büyük bir başarı sağlamıştı. Ama kendisini bedel vermişti. Komutanları tarafından öldürülecekleri korkusunu yaşayan askerler bu kez daha acımasızca saldırmışlardı mevziye, tek bir kişi ile savaştıklarını bilmeden. Nucan onları oyalamak için hiç çekinmeden tüm cephanesini harcamıştı. Kendisini öylesine kilitlemişti ki çatışmanın sıcaklığına, bedenini yarıp geçen kurşunları bile fark etmemişti. Bir süre sonra kurşunlar canını yakmaya başlamıştı. Bedeninden durmaksızın süzülen kan direncini yavaş yavaş kırıyordu. Son ana kadar da çatışan Nucan aşırı kan kaybından baygın düşmüştü. Üzerine gelen askerlerden habersizdi. Askerlerin komutanı mevziden gelen silah seslerinin sustuğunu görünce kurnaz bir kahkahayla, "*Tamam, imha ettik onları*" dedi.

Ve sonra askerlere talimat verdi: "*Gidin, getirin onları buraya. Dikkat edin kandırmasınlar sizi. İntihar eylemi yapabilirler, kendileriyle birlikte sizi de parçalarlar...*" İntihar eyleminden korkan askerler ürkek adımlarla mevziye doğru ilerledi. Her an ölüme yenilme korkusuyla kim bilir belki de o an, analarını, babalarını ya da teskere günlerini bir daha göremeyeceklerini düşünüyorlardı. Ağır ağır ilerlediler mevziye. Büyük bir korkuyla mevzinin yanına vardıklarında bir anda onları şok eden bir manzarayla karşılaştılar. Savaşanların bir grup olduğunu sandıkları aslında tek kişiydi. Hem de yirmi yaşlarında genç bir kızdı. Bu onları daha da öfkelendirip hırçınlaştırmıştı. Bir anda mevzide bağırıp çağrışmalar yükselmişti.

"Demek bizi bu kadar uğraştıran sendin..."

"Ulan! biz seni lime lime etmez miyiz!"

"Senin yüzünden kaybettik onları..."

Bir anda küfürlerle yükselen bu seslere Nucan'ın kanlı bedenine vurulan tekme ve silah dipçiklerinin sesleri eklenmişti. Az önce baygın düşen Nucan bu tekmelerin acısıyla kendine gelmişti. Bir kadının kendilerini bu kadar uğraştırmasına duydukları öfkeyle durmadan bedenini tekmeliyorlardı. Tüm yaraları kanıyordu. Korkunç bir acı sarmıştı bedenini ama ne ağlıyor ne de bağırıyordu. Tek bir söz bile ağzından çıkmamıştı. Bir damla göz yaşı bile akıtmamıştı. O an ağlamayı ve acısını hissettirecek tek bir "ah" sözünü bile kendisine haram etmişti.

Askerler Nucan'ı sürükleyerek komutanlarının yanına götürdüklerinde komutanları onlardan daha çok şaşıp, öfkelenmişti.

"Nerede ulan diğerleri?"

"Başka kimse yoktu komutanım."

"Nasıl başka kimse yoktu, mevzidekilerin hepsi nerede?"

"Komutanım bunun dışında kimseyi bulamadık."

"Bizi oyalayan bir tek buymuş."

"Demek öyle ha!"

Ağır adımlarıyla Nucan'a yaklaşırken öfkeli gözlerini de ondan ayırmıyordu.

"Demek onların kaçmasına sen yardım ettin... Sen benim bir ayağım kadarsın. Nasıl bizi bu kadar oyalamayı başardın ha!"

"Doping mi aldın, ilaç mı verdiler sana? Konuşsana ulan, konuş!"

Komutan çıldırmış gibiydi. Nucan'a sorduğu tüm sorular cevapsız kalıyordu. Bu onu daha da çıldırtıyordu. Askerlere, "*Verin ulan şunun dersini*" deyince hepsi bir anda acımasızca Nucan'ın üzerine çullanmışlardı. Yine sert tekmeler, silah dipçikleri, bir bir iniyordu Nucan'ın kanlı bedenine. Öylesine yakıyorlardı ki canını, başkası olsa belki de dayanamayıp çığlık çığlığa kalacaktı. Oysa o tek bir "*ah*" dememeye kararlıydı. Her zamanki masum ve sevgi dolu bakışlarını onların asla anlayamayacakları zamanlara kilitlemişti. Kulaklarını çınlatan küfürlere aldırmıyordu bile.

Komutan kaçan gerillaları yakalamanın derdine düşmüş ve yerlerini bulmak için Nucan'ı konuşturmak istiyordu.

"Tamam, şimdilik yeter" dedi komutan. Askerler biraz geriye çekilince komutan yine yaklaştı Nucan'a.

"Adın ne senin? Konuşsana. Konuşmaktan başka çaren yok. Diğerleri nereye gitti? Nereye gizlendiler?"

Ard arda sorduğu sorulara yine yanıt alamayınca Nucan'ın kanla süslenmiş yüzünü tokatlamaya başladı. Öfkesini iyice kusunca omuzlarından tuttu ve, "konuşacaksın" diye bağırıp çağırmaya başladı. Komutan Nucan'ın kanlı dudaklarını kımıldattığını görünce bir şey söyleyeceğini anlayıp susmuştu. Nucan tek bir cümle söylemişti:

"*Kêr kurê kerê...*"

Ve kanlı dudaklarıyla komutana tükürmüştü. Komutan onun söylediği sözden bir şey anlamamıştı ama yüzüne tükürmesiyle ona küfrettiğini anlamıştı. Adeta çıldırmışçasına vurmaya başladı. Aklına gelen her küfürü söylüyor, tekmelerle öfkesini çıkarmaya çalışıyordu. Yorulunca askerlerine, "*Siz devam edin, konuşturun bunu*" dedi. Telsiz ile karakol komutanına haber verdi.

"Komutanım genç bir kadın terörist yakaladık. Konuşturmak istedik, konuşmuyor. Yaralıdır, vereceğiniz talimat için hazırız."

"Diğerleri ne oldu? Tek bir kadın mı yakaladınız?"

"Diğerleri kaçtı komutanım, bir tanesini yalnızca yakaladık"

"Bana bak! Sana onları imha etmeden gelme demiştim. Konuştur onu ve diğerlerini de bulun."

"Komutanım terörist kadın konuşmuyor, konuşturmak için çok uğraştık ama hiçbir şey söylemiyor. Küfrediyor sadece."

"Nerelidir, adı nedir?"

"Adını bilmiyoruz komutanım. Ama cebinde Arapça yazılar bulmuş arkadaşlar. Herhalde Suriye uyruklu."

"Tamam konuşturmaya çalışın onu. Diğerlerinin yerini sadece o biliyor. Konuşmamakta ısrar ederse, vurun!"

Telsiz konuşmasını bitirdikten sonra yine Nucan'a işkence yapan askerlerinin yanına gitti.

"Konuştu mu?"

"Hayır komutanım. Ne yaptıysak öğrenemedik diğerlerinin yerini."

"Ulan! Bacak kadar çocuk yüzünden neredeyse kurşuna dizileceğiz. Verin şu silahımı da temizleyeyim."

Silahını alıp Nucan'ın yanına gitti. Yüzüne kin dolu bir bakış fırlattıktan sonra gözlerine baktı. Bunca işkenceden sonra hala tek bir gözyaşı dökmemesine hayret etmişti. Ama öylesine kudurmuştu ki, Nucan'ın umut dolu bakışlarından kan kusturmak için can atıyordu. Silahını Nucan'ın alnına hınçla dayayıp son bir kez, "konuşacak mısın" diye bağırdı. Tek bir ses çıkarmadı Nucan. Öfkeden gözleri kıpkırmızı kesilmiş komutan parmağını tetiğe basıp tek nefeste, tek bir kurşunla Nucan'ın sakin ve ışıklı yüzünü kanla örttü. Yerde sadece yüreğinin, ruhunun güzelliğini yitirmeyen genç bir kadının kanlı bedeni kalmıştı. Şirvan bir kez daha ihanetin acısıyla toprağını yaralamıştı.

Yoldaşları daha derin bir acıyla dinlemişti cihazdaki konuşmaları. Nucan'ın son nefesine neden olan kurşunun sesini de duymuşlardı. Kimseye duyuramadıkları sessiz çığlıklara gömmüşlerdi yürekleri.

Nucan'ın son nefesine sadece yoldaşları mı tanık olmuştu? Hayır! Biri daha vardı Nucan'ın son nefesiyle yüreği yaralanan ve feryat eden. Ondan çok uzaklarda, düşmanın vahşetiyle katledildiğinden habersiz olsa bile hissetmişti evladını yitiren Latife ana. Nucan'ın ak alnına sıkılan kurşunla ansızın yüreğini ateş sarmış ve hıçkırıklara boğulmuştu. "*Onu da yitirdim Ali gibi, onu da yitirdim*" diyordu.

Nucan 1996 yılında yaşama, savaşa ve gerillacılığa büyük umutlarla geldiği Garzan'da veda etmişti. Yoldaşlarının bilincinde bir direniş abidesi olarak yerini almıştı. Silahı yerde kalmayacaktı. Nergis, Nucan'ın şehadetinden sonra onun silahını kaldırmaya yemin ederek savaşa yeniden merhaba demişti. O da Nucan gibi başarma tutkusuyla dolu doluydu. Ama Nergis de çok geçmeden savaşın acımasızlığına yenilmişti. Savaş önce yaşama tutkulu yüreklere düşmandı.

Latife ana üç evladını yitirmişti. Üç yiğidini özgürlüğe bedel vermişti. Her ana gibi yüreği acıyla kavrulmuş, bir yanını yitirdiğini hissetmişti. Ama soluk soluğa yaşadığı mücadelenin ruhu ona dayanma gücünü en çok böyle zamanlarda veriyordu. Asırlardır iç içe geçen direniş ve ihanet, acıların ancak savaşmakla dinebileceğini öğretmişti.

■■■

Sara ilkesi, bizim insan olma ilkemizdir

Dilzar Dîlok

''Bir tanrının onu yaratmasına izin vermeyecek kararlılıkta yarattı kendini. Hem de bir tanrı yüceliğinde. Kendini yaratmanın tanrısallığına en erken ulaşan Kürt kadınlarından biridir Sara arkadaş..."

Partimizin 36. kuruluş yıldönümünü dağlarda büyük bir coşkuyla kutladık. PKK militanları olarak kuruluş yıldönümünde kutlamalarla, şehitlerimizin önderliğinde yürüme kararlılığıyla ve yol arkadaşlarımızla birlikte olmanın, kendi farkımızda olmak kadar dünyaya kendimizi farkettirmenin onuruyla, mücadelemizin ulaştığı zaferleri daha büyük zaferlere taşımanın iddiasıyla yeni mücadele yılımızı karşıladık. Bu mücadeleye ilk atılan kadınlardan olan Sara yoldaşı anlatmak için 36. kuruluş yılı etkinliklerimizde yol arkadaşlarımızın yaptığı tiyatrodan söz etmek istiyorum.

PKK kuruluşunu temsil eden sade, hatta oldukça amatör bir tiyatroydu hazırlığı yapılan ve sunulan. Hatta tiyatro sayılıp sayılmayacağı da tartışılabilirdi. Parti tarihimizden bildiğimiz, dinlediğimiz toplantılar, diyaloglar yaşamımızın içindeki, yanı başımızdaki arkadaşlar tarafından temsil edilerek bir tiyatro oluşturulmuştu. Fazlasıyla dikkatli izleyerek havaya girmeye çalıştığımızı da söylemek mümkün. Parti kuruluş kongresi hazırlıkları yapılıyor, halkla ilişkiler bir iki mütevazı olayla anlatılmaya çalışılıyordu. Her şey olağan seyrindeydi. Ulusal kurtuluşçuların halkla ilişkileri, toplumsal duyarlılıkları yansıyordu. Kendimizce davranışlardan ziyade sözlerden, öncesinden duyup bildiğimiz tarihi anlamı olan sözlerden yeni anlamlar çıkarmaya çalışıyorduk. **Mazlum Doğan** arkadaşın gençlerle diyaloğu bizleri alıp tarihin derinliklerine götürdüğü gibi onların yanımızda olmamasının acısını, derin boşluğunu bir kez daha duyduk.

Bir iki sahne sonra kongreye katılacak arkadaşların tespit edildiği bir toplantı sahnesi belirdi karşımızda. İki genç kadın arkadaşımız da o sahnedeydi. Biri boynuna küçük bir kefiyeyi fular şeklinde bağlamıştı. Diğer arkadaşın, "*Sara arkadaşı öneriyorum*" demesiyle, arkadaşların bir kasetten Sara arkadaşın sesini açmaları bir oldu. Karşımda boynunda fularıyla gencecik bir Sara… PKK kuruluş kongresine gitmeye hazırlanan gencecik bir Sara duruyor tam karşımda. Kulağımda evren tamamlanmışlığında bir ülke Sara, direnen ve özgürleşen bir Dêrsim, bir avuç özgür toprak, baştanbaşa bir özgür ülke. Sara arkadaşın sesiyle tiyatro tamamlandı yüreğimizde. Tiyatronun vermek istediği hisler Sara hakikatinde toplandı ve gelip yüreğimizdeki yerini aldı. Sara arkadaşın sesi kulağımızda kaldı. Tiyatronun sahneleri değişti, yeni sahne kuruldu, konuşmalar devam etti. Artık PKK kuruluyordu. Henüz Sara arkadaşın sesi kulağımızda duruyorken Önderliğimizin sesi PKK kuruluşunu dillendirdi. Yüreğimizde Önder Apo'nun ve Sara yoldaşın sesi harmanlandı, bir özgür yaşam sesi olup yerleşti belleğimize.

Sara yoldaş, mücadeleciliği, kavgacılığı kadar su gibi duru sesiyle, yoldaşlığı derinleştiren öneri ve duygudaşlığıyla yine bizimleydi. Bizimleydi ve bizi hiçbir zaman bırakmayacağını söylercesine bir kararlılık ve bilinçle yanıbaşımızdaydı, tam bizimleydi.

Direnmeyi bilen her kadında bir Sara hücresi vardır

Sara yoldaş bize ne söylüyordu?

Neden sesini zamanın ve mekanın ötesine taşıyacak anlamlardan çekip çıkarmıştı?

Sara yoldaşın sesi ne anlatıyordu ve bu sese nasıl cevap vermeliydik?

Sara arkadaş, kıyısında durup tamamlanmış bir hayatı izler gibi anlattı kendi hayat öyküsünü. Kendi yaşamını kendisi anlattı ama başkasına da bu hakkı verdi. Yaşananların tamamını yazamayacağını, özellikle Diyarbakır zindan süreçlerini anlatmanın hakkını veremeyeceğini, usta edebiyatçıların anlatarak hakkını vermesi gerektiğini belirtti. Yazarak yaşadıklarını tarih yapmanın işaretlerini kendisinden sonrakilere bıraktı. Belki de bizler bu yazdıklarımızla onun hayatının geri kalanını yaşamakta, yaşatmaktayız. Ne mutlu…

Sara arkadaş, genç kızlık çağından şehit düştüğü ana kadar tüm anlarını mücadeleyle ördü. Bir tanrının onu yaratmasına izin vermeyecek kararlılıkta yarattı kendini. Hem de bir tanrı yüceliğinde. Bu sadece soyut ya da güzelleme yapmak amacıyla söylenmiş bir söz değildir. Kendini yaratmanın tanrısallığına en erken ulaşan Kürt kadınlarından biridir Sara arkadaş. Dêrsim gerçeğinin, Dêrsimli kadınların belleğinde derin bir varolma arayışı yarattığı bilinir. Sara arkadaş bu arayışını özgürlük arayışıyla birleştirerek tanrısallaştı. Zîlan yoldaşın eylem yapmak için Dêrsim'i seçmesi de aynı hakikatin başka zamanlarda ve başka biçimlerde zuhur etmesi değil midir?

İnsan tarihtir. Kültür tarihtir. Sözler tarihtir. İlişkiler bir bütün tarihtir. Sara arkadaş bu tarih tanımlamalarının tamamını fazlasıyla kendi ömrüne sığdırmış, ortalama bir zamanı olağanüstü bir zamana dönüştürmeyi başarmıştır. Zaman ve mekanı aşan insan gerçeğidir tarih olan. Ve Sara yoldaş kendi zamanı kadar kendi mekanından da taşan bir özgür toplumsallaşması olduğunu herkese göstermiştir. Sara gerçeği, insanlığın başlangıcından bugüne kadar akıp gelen özgür toplumsallığın varoluş ırmağının Kürt kadını bedeninde kendini görünürleştirmesidir. Tarih ırmağının akıp günümüzde Sara hakikatinde bize ulaşmasıdır.

Sosyalizmin kadın gerçeğinde nasıl da somutlaşacağını, bir kez daha yeniden varolarak tüm dünyaya umut olma ideallerini yeniden diriltеceğini, aslında sosyalizme yeni bir doğum yaptıracağını, **Rosa Luxemburg**ların ruhlarını yeniden herkese hatırlatarak özgürlüğün, kadın özgürlüğüyle mümkün olacağını tüm dünyaya duyurmuştur. Sara yoldaşın Kürdistan ve Ortadoğu toplumları ve özgürlük mücadeleleri için olduğu kadar dünya sosyalist, demokratik, özgürlükçü hareketleri ve tüm dünyanın özgür yaşamak isteyen kadınları için anlamı tartışılmazdır. Şehadetinde dökülen gözyaşları tek ölçü değildir ama yine de bizim gibi keskin verilerle algılamayı adet edinmiş olanlar için bir veri olabilecek niteliktedir.

Partimiz PKK'nin başarısının temel kriterlerinden birinin kesintisiz mücadele olduğu bilinmektedir. Sara, bu kesintisizliği sağlayarak PKK'yi tüm devrimci örgütlerden farklı kılan bir öncü kadın militandır. Özgürlük mücadelemizde yer alan her bir arkadaşımız kendi zaferleriyle PKK'yi bir zafer partisi kılmış, kendi direngenliğiyle PKK'yi temel direniş gücü yapmış, sürekli mücadele kararlılığı ve iddiasıyla PKK'yi süreklileşen bir mücadele kararlılığı olan bir parti haline getirmiştir. Her arkadaş bu özelliği Önderliğimizden, şehitlerimizden ve PKK'nin kök hücresi olan arkadaşlardan almıştır. Bunu birebir ya da dolaylı olarak, kimi zaman dinledikleri yoluyla, kimi zaman gördükleriyle, kimi zaman okuduklarıyla, kimi zaman o öncülerin yarattıklarındaki izlerin yıllara rağmen silinmemişliğine bakarak almışlardır. Her bir PKK'li bu kök hücreyi alarak kendini yeniden yaratma eylemini en büyük eylemi yapmıştır. Her PKK militanının en büyük eylemi kendini yaratmasıdır. Ve bu kendini yaratma eylemindeki kök hücre Önderlik, şehitlerimiz ve yaşayan büyük insanlık değerleridir. Sara yoldaş, işte bu değerlerin en estetize olmuş, evrenin dişil zekasıyla olgunlaşmış, en anlamlı ve süreklileşen kadın yüzüdür. Direnmeyi bilen her kadında bir Sara hücresi vardır. Kavgayı göze alabilen, kavga ettiği kadar yoldaşlarında ve özgürlük mücadelesi tarihinde yeni anlamlar yaratmayı bilen her kadında, hatta her devrimcide bir Sara hücresi vardır.

Sara yoldaş kadın özgürlük çizgisinin güncelleşmiş halidir

Sara arkadaşın yaşam arayışlarıyla tohuma duran, PKK kuruluşuyla olgunlaşan, Diyarbakır zindan sürecinde açığa çıkan tanrıça gerçeği tüm devrim yılları boyunca büyümüş, yeşermiş, dallanıp budaklanmış ve gölgesine binlerce, on binlerce insanın sığınabileceği bir özgürlük ağacına dönüşmüştür. Ve bu gerçeklik **PAJK** olarak 21. yüzyılın ideolojik öncü gücü olmayı başarmıştır. Birkaç saat de olsa Sara arkadaşla yaşayan herkes bu gerçeğin bilincini içselleştirmiştir. Bu gerçek, mücadelemizde tasfiyeciler somutunda belirgin olarak açığa çıkmıştır. Tasfiyecilerin Sara arkadaşa tüm mücadele süreçlerindeki yaklaşımı karşıtlık temelinde olmuştur. PKK karşıtlığı yapan tasfiyecilerin ilk adımı Sara karşıtlığı şeklinde somutlaşmıştır. Her tasfiyeci, yaptığı çizgi dışı her davranışın Sara arkadaşın çizgi savunuculuğuna, Sara yoldaşta somutlaşan PKK hakikatine çarpacağını bilmiştir. Sara arkadaş somutunda çizginin kişileştiğini gösteren bir gerçektir bu.

Parti ilke ve ölçülerini savunmanın kadın zekasıyla nasıl olması gerektiğine dair sorulara verilecek cevap Sara arkadaşın duruşu, hitabı, insana yaklaşımı ve yaşam algısı olabilir. Sara arkadaş kendi yaşamını kavganın alevleriyle yaşadığı kadar bu alevlerin ortasında yanmadan, kül olmadan ve yeniden kendini varederek yaratmıştır. Kavgalarını süreklileştirdiği kadar nasıllığı konusunda da önemli sonuçlar çıkarmış olan Sara arkadaş, bizlere yaşamın mekanik, düz ve dogmatik bir tarzda ele alınamayacağını göstermiştir.

"*İnsanın yaşam, kavga enerjisi politikaya ustaca kilitlenmedi mi, o alanda doğru hedeflere yöneltilmedi mi, duygulara kapılma, enerjiyi oraya yöneltme, her şeye biraz o atmosferden bakma durumu gerçekleşir ki, bu noktada siyasetin ateşi yakar geçer, aman tanımaz. Gücün, enerjin çılgınca da aksa, siyasetin, onun örgütlenişinin, savaşının yörüngesinde sağlam bir yer bulmamışsa, oradan oraya dolanır durursun. Savrulmalardan kurtulamazsın.*" Bu sözler Sara arkadaşın kendi yaşamından süzdüğü ve bizimle paylaştığı gerçeklerdir. Aynı zamanda kök hücrenin kendini yenilemesinin de göstergesidir.

Önderlik sahasından ülkeye gelirken ayağından ameliyat olduğu için ülkeye gidemeyen **Zamanî** arkadaşla diyalogları onun özgürleşme kararlılığını, mücadeledeki ısrarlarını ve yaşam karşısındaki bilincini ortaya koymaktadır. Şöyle der Sara arkadaş: ***"Ben zaten ölümle anlaşma yapmışım. O benden korkuyor. Kürdistan'ın bağımsızlığını görmeden ölmeyeceğim. Ölmeyelim tamam mı?"***

Bu sözler Sara arkadaşın yaşam kararlılığını, anlamlı yaşam iddiasını ortaya koymaktadır. Aynı iddianın, aynı yaşam aşkının, aynı yüzyılın bağrında Zîlan arkadaşın bedeninde, yine Dêrsim'de eyleme durması da tesadüf olmasa gerek.

Önderliğimiz Sara arkadaşı uğurlarken yaptığı çözümlemelere ek olarak son bir zafer dileğini dillendiriyor: ***"Haydi Sakine, sen dağları seviyorsun. Dağlara vura vura bütünleşirsin herhalde. Başarı haberlerini bekliyorum."*** Bu sözler Önderliğin ondan beklediklerini anlattığı kadar, Önderliğin onda gördükleridir de. Ve bu sözler Önderliğimizin bizden beklediklerİdir.

Bugün PKK, Sara arkadaşın kendinde yarattığı ve tüm dünyaya duyurma mücadelesi verdiği ilkelerle somutlaşmaktadır. Sara yoldaş, Önderliğimizin yeni paradigmasının kadın zekasıyla uyumunu hızlı bir şekilde anlayarak kadın özgürlük mücadelesini bu paradigma doğrultusunda yükseltmenin mücadelesini vermiştir. Bizler için çizgi, doğrultu, mücadele önderi olduğu kadar bir ana, bir tanrıça düzeyinde gördüğümüz Sara yoldaş, kadın özgürlük çizgisinin güncelleşmiş halidir. Sadece kendini çağla bütünleştirmekle kalmamış, aynı zamanda kendini gelenekten geleceğe taşıyan en anlamlı anın yaratıcısı olmuştur. Bundan dolayı **Kürdistan Kadın Özgürlük Mücadelesi** için Sara yoldaşın öncülüğü, önderliği, temel yaratıcı-yürütücü değerlerden biri olması ve tüm bunların bileşkesi olarak tanrıçalığı tartışmasızdır. Tüm kadın yoldaşlarımızın yüreğinde kendi özgür kadın duruşuyla yer etmesini bilmiş olan Sara yoldaş, aynı zamanda Kürdistan özgürlük mücadelesindeki kadınların toplum olmasının ilkesidir.

Sara ilkesi, tüm özgürlük aşığı kadınları aynı paradigma, aynı yaşam algısı, aynı mücadele kararlılığı ve aynı özgürlük duyumsamasında bir araya getirmenin ifadesidir.

Sara ilkesi, özgürlüğün kadın rengiyle, kadın zekası ve yaşam algısıyla mümkün olabileceğinin ispatıdır.

Sara ilkesi, özgürleşmenin mücadeleyle mümkün olduğunun yaşayan göstergesidir.

Sara ilkesi, bizim insan olma ilkemizdir.